

# ЗАКОН за данък върху добавената стойност

Обн., ДВ, бр. 63 от 4.08.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, изм., бр. 86 от 24.10.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., доп., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 108 от 29.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г.; Решение № 7 на Конституционния съд на РБ от 23.04.2007 г. - бр. 37 от 8.05.2007 г.; изм., бр. 41 от 22.05.2007 г., изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., бр. 108 от 19.12.2007 г., в сила от 19.12.2007 г., бр. 113 от 28.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., бр. 106 от 12.12.2008 г., в сила от 1.01.2009 г., доп., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 13.02.2009 г., изм., бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 1.11.2009 г., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 15.09.2009 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.12.2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 30.11.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 1.07.2011 г., изм. и доп., бр. 19 от 8.03.2011 г., в сила от 8.03.2011 г., изм., бр. 77 от 4.10.2011 г., изм. и доп., бр. 99 от 16.12.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 103 от 28.12.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм. и доп., бр. 23 от 8.03.2013 г., в сила от 8.03.2013 г., изм., бр. 30 от 26.03.2013 г., в сила от 26.03.2013 г., бр. 68 от 2.08.2013 г., в сила от 2.08.2013 г., изм. и доп., бр. 98 от 12.11.2013 г., в сила от 1.12.2013 г., бр. 101 от 22.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 104 от 3.12.2013 г., в сила от 1.12.2013 г., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 1 от 3.01.2014 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 105 от 19.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., доп., бр. 41 от 5.06.2015 г., изм., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г., бр. 94 от 4.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 58 от 26.07.2016 г., доп., бр. 60 от 2.08.2016 г., изм., бр. 74 от 20.09.2016 г., в сила от 1.01.2018 г., изм. и доп., бр. 88 от 8.11.2016 г., в сила от 1.01.2017 г., изм., бр. 95 от 29.11.2016 г., изм. и доп., бр. 97 от 6.12.2016 г., в сила от 1.01.2017 г.

## ЧАСТ ПЪРВА ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Цел на закона

**Чл. 1.** Този закон урежда облагането с данък върху добавената стойност (ДДС).

Обект на облагане

**Чл. 2.** С данък върху добавената стойност се облагат:

1. всяка възмездна облагаема доставка на стока или услуга;
2. всяко възмездно вътреобщностно придобиване с място на изпълнение на територията на страната, извършено от регистрирано по този закон лице или от лице, за което е възникнало задължение за регистрация;
3. всяко възмездно вътреобщностно придобиване на нови превозни средства с място на изпълнение на територията на страната;
4. всяко възмездно вътреобщностно придобиване с място на изпълнение на територията на страната на акцизни стоки, когато получателят е данъчно задължено лице или данъчно незадължено юридическо лице, което не е регистрирано по този закон;

## 5. вносът на стоки.

### Данъчно задължени лица

**Чл. 3.** (1) Данъчно задължено лице е всяко лице, което извършва независима икономическа дейност, без значение от целите и резултатите от нея.

(2) (Изм. съобразно Решение № 7 на КС на РБ от 2007 г. - ДВ, бр. 37 от 2007 г., Решение № 1 на КС на РБ от 2008 г., доп., бр. 108 от 2007 г.) Независима икономическа дейност е дейността на производители, търговци и лица, предоставящи услуги, включително в областта на минното дело и селското стопанство, както и упражняването на свободна професия, включително на частен съдебен изпълнител и нотариус. Независима икономическа дейност е и всяка дейност, осъществявана редовно или по занятие срещу възнаграждение, включително експлоатацията на материално и нематериално имущество с цел получаване на редовен доход от него.

(3) Не е независима икономическа дейност:

1. дейността, осъществявана от физически лица по трудово правоотношение или по правоотношение, приравнено на трудово;

2. (изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) дейността на физическите лица, които не са еднолични търговци, за осъществяваната от тях дейност, уредена в закон, по управление и контрол на юридически лица.

(4) Данъчно задължено лице е и всяко лице, което инцидентно извършва възмездна вътреобщностна доставка на ново превозно средство.

(5) (Изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Не са данъчно задължени лица държавата, държавните и местните органи за всички извършвани от тях дейности или доставки в качеството им на орган на държавна или местна власт, включително в случаите, когато събират такси, вноски или възнаграждения за тези дейности или доставки, с изключение на:

1. следните дейности или доставки:

а) (изм. - ДВ, бр. 41 от 2007 г.) електронни съобщителни услуги;

б) снабдяване с вода, газ, електроенергия или пара;

в) превоз на стоки;

г) пристанищни и летищни услуги;

д) превоз на пътници;

е) продажба на нови стоки, произведени за продажба;

ж) доставки, извършвани с цел регулиране на пазара на земеделска продукция;

з) организиране или провеждане на търговски панаири, изложби;

и) складова дейност;

к) дейности на организации за търговско осведомяване, рекламни услуги, включително отдаване под наем на рекламни площи;

л) туристически услуги;

м) (доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) стопанисване на магазини, столове и други търговски обекти, отдаване под наем на сгради, части от тях и търговски площи, както и предоставянето на концесия за строителство, за услуга или за добив;

н) радио- и телевизионна дейност с търговски характер;

о) (нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) услуги, предоставяни от държавен съдебен изпълнител.

2. Доставки, извън тези по т. 1, които ще доведат до значително нарушаване на правилата за конкуренция.

(6) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъчно задължено лице, което извършва и освободени доставки и/или доставки или дейности извън рамките на независимата икономическа дейност, както и данъчно незадължено юридическо лице, регистрирано за целите на данък върху добавената стойност, са данъчно задължени лица за всички получени услуги.

Данъчно незадължено юридическо лице

**Чл. 4.** (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъчно незадължено юридическо лице е юридическо лице, което не е данъчно задължено по смисъла на чл. 3, ал. 1 - 5 и което извършва вътреобщностно придобиване на стоки.

Стока

**Чл. 5.** (1) Стока по смисъла на този закон е всяка движима и недвижима вещ, включително електрическа енергия, газ, вода, топлинна или хладилна енергия и други подобни, както и стандартният софтуер.

(2) Не са стока по смисъла на ал. 1 парите в обращение и чуждестранната валута, използвани като платежно средство.

Доставка на стока

**Чл. 6.** (1) Доставка на стока по смисъла на този закон е прехвърлянето на правото на собственост или друго вещно право върху стоката.

(2) За доставка на стока за целите на този закон се смята и:

1. прехвърлянето на право на собственост или друго вещно право върху стоката в резултат на искане или акт на държавен или местен орган или на основание на закон срещу обезщетение;

2. фактическото предоставяне на стока по договор, в който е предвидено прехвърляне на правото на собственост върху нея под отлагателно условие или срок;

3. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) фактическото предоставяне на стока по договор за лизинг, в който изрично е предвидено прехвърляне на правото на собственост върху стоката; тази разпоредба се прилага и когато в договора за лизинг е уговорена само опция за прехвърляне на собствеността върху стоката и сборът от дължимите вноски по договора за лизинг, с изключение на лихвата по чл. 46, ал. 1, т. 1, е идентичен с пазарната цена на стоката към датата на предоставянето;

4. фактическото предоставяне на стока на лице, което действа от свое име и за чужда сметка.

(3) За възмездна доставка на стока за целите на този закон се смята и:

1. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) отделянето или предоставянето на стоката за лично ползване или употреба на данъчно задълженото лице, на собственика, на неговите работници и служители или за цели, различни от независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, при условие че при производството, вноса или придобиването ѝ е приспаднал данъчен кредит изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност;

2. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) безвъзмездното прехвърляне на собственост или друго вещно право върху стоката на трети лица, когато при производството, вноса или придобиването ѝ е приспаднал данъчен кредит изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност;

3. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., доп., **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) изпращането или транспортирането на стоки, произведени, извлечени, обработени, закупени, придобити или внесени на територията на страната от данъчно задължено лице в рамките на неговата икономическа дейност, когато стоките се изпращат или транспортират за целите на неговата икономическа дейност от или за негова сметка от територията на страната до територията на друга държава членка, в която лицето не е регистрирано за целите на ДДС.

(4) Алинея 3 не се прилага при:

1. (доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) предоставянето на специално, работно, униформено и представително облекло и на лични предпазни средства от работодателя на неговите работници и служители, включително на тези по договори за управление, за целите на икономическата дейност на лицето;

2. безвъзмездното предоставяне на стока с незначителна стойност с рекламна цел или при предоставяне на мостри;

3. (нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) отделянето или предоставянето на стока за лично ползване или употреба на данъчно задълженото лице, на собственика, на неговите работници и служители или за цели, различни от независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, предизвикано от крайна нужда или непреодолима сила;

4. (нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) безвъзмездното предоставяне на хранителни стоки към оператор на хранителна банка, когато към момента на предоставянето едновременно са изпълнени следните условия:

а) единичната бройка от хранителна стока е с незначителна стойност;

б) операторът на хранителна банка е вписан в регистър по чл. 37у от Закона за храните;

в) хранителната стока е включена в списъка по чл. 37м, ал. 4 от Закона за храните;

г) не е изтекъл срокът по чл. 37м, ал. 5 от Закона за храните, до който може да се доставя хранителната стока;

д) хранителната стока е с маркировка "дарение, не подлежи на продажба";

е) общата стойност на безвъзмездно предоставените хранителни стоки към оператори на хранителна банка за текущата календарна година не надхвърля 0,5 на сто от общата стойност на извършените от лицето облагаеми доставки на хранителни стоки през календарната година преди текущата;

ж) лицето, предоставило безвъзмездно хранителните стоки, няма изискуеми и неплатени данъчни, осигурителни или други публични задължения и през последните две години няма влязло в сила наказателно постановление за нарушение на чл. 180, 180а, 181, 182 и 185.

(5) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Не се смята за доставка на стока за целите на този закон преминаването на правото на разпореждане от залогодателя към заложния кредитор по смисъла на чл. 32, ал. 4 от Закона за особените залози.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Алинея 3, т. 2 се прилага и в случаите на извършване

на безвъзмездна вътреобщностна доставка на стока, когато при производството, придобиването или вноса ѝ е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит.

#### Вътреобщностна доставка на стоки

**Чл. 7.** (1) Вътреобщностна доставка на стоки е доставката на стоки, транспортирани от или за сметка на доставчика - регистрирано по този закон лице, или на получателя от територията на страната до територията на друга държава членка, когато получателят е данъчно задължено лице или данъчно незадължено юридическо лице, регистрирано за целите на ДДС в друга държава членка.

(2) Вътреобщностна доставка на стоки е и доставката на ново превозно средство, изпратено или транспортирано от или за сметка на доставчика или на получателя от територията на страната до територията на друга държава членка, независимо дали получателят е данъчно задължено лице или данъчно незадължено лице.

(3) Вътреобщностна доставка на стоки е и доставката на акцизни стоки, изпратени или транспортирани от или за сметка на доставчика - регистрирано по този закон лице, или на получателя от територията на страната до територията на друга държава членка, когато получателят е данъчно задължено лице или данъчно незадължено юридическо лице, което не е регистрирано за целите на ДДС в друга държава членка.

(4) Възмездна вътреобщностна доставка на стоки е и изпращането или транспортирането на стоки, произведени, извлечени, обработени, закупени, придобити или внесени на територията на страната от регистрирано по този закон лице в рамките на неговата икономическа дейност, когато стоките се изпращат или транспортират за целите на неговата икономическа дейност от или за негова сметка от територията на страната до територията на друга държава членка, в която лицето е регистрирано за целите на ДДС.

(5) Не е вътреобщностна доставка:

1. доставката на стоки, за които доставчикът прилага специалния ред на облагане по глава седемнадесета;
2. доставката на стоки, които се монтират или инсталират от или за сметка на доставчика;
3. доставката на стоки по чл. 18;
4. доставките на стоки по чл. 31, т. 1, 2 и 7 и чл. 34;
5. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) доставката на газ чрез система за природен газ, разположена на територията на Европейския съюз, или чрез мрежа, свързана с такава система, доставката на електрическа енергия или на топлинна или хладилна енергия чрез топлофикационни или охладителни мрежи;
6. доставките от регистрирано по този закон лице - посредник в тристранна операция, до придобиващия в тристранна операция;
7. дистанционните продажби на стоки, осъществени под идентификационния номер, издаден от държавата членка, в която са изпратени или транспортирани стоките;
8. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) изпращането и транспортирането на стоки от територията на страната до територията на друга държава членка с цел извършване на оценка или работа по тези стоки, която се осъществява в другата държава членка, при условие че след извършване на оценката или работата стоките се връщат на изпращача на територията на страната;
9. изпращането и транспортирането на стоки от територията на страната до територията на друга държава членка с цел същите стоки да бъдат използвани за извършване на услуги на територията на другата държава членка, при условие че след извършване на услугите стоките се връщат на изпращача на територията на страната;
10. изпращането и транспортирането на стоки от територията на страната до територията на друга държава членка, ако са налице едновременно следните условия:

- а) вносът на същите стоки от трета страна или територия на територията на другата държава членка би попадал под разпоредбите за временен внос с пълно освобождаване от вносни мита;
- б) стоките се връщат на изпращача на територията на страната не по-късно от 24 месеца от изпращането им.
- (6) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) Когато условията по ал. 5, т. 8 - 10 отпаднат, смята се, че към този момент е извършена възмездна вътреобщностна доставка.

## Услуга

**Чл. 8.** Услуга по смисъла на този закон е всичко, което има стойност и е различно от стока, от парите в обращение и от чуждестранната валута, използвани като платежно средство.

## Доставка на услуга

**Чл. 9.** (1) Доставка на услуга е всяко извършване на услуга.

(2) За доставка на услуга се смята и:

1. продажбата или прехвърлянето на права върху нематериално имущество;
2. поемането на задължение за неизвършване на действия или неупражняване на права;
3. всеки физически и интелектуален труд, включително обработка в смисъл на производство, строеж или монтаж на материален актив със суровини и материали, дадени от възложителя в разпореждане на изпълнителя;
4. извършването на услуга от държател/ползвател за ремонт и/или подобрене на нает или предоставен за ползване актив.

(3) За възмездна доставка на услуга се смята и:

1. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) предоставянето на услуга за личните нужди на данъчно задълженото лице, на собственика, на работниците и служителите или за цели, различни от независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, при извършването на която се използва стока, при производството, вноса или придобиването на която е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит;
2. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) безвъзмездното предоставяне на услуга за лични нужди на данъчно задълженото физическо лице, на собственика, на работниците и служителите или за цели, различни от независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице;
3. (нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) безвъзмездното извършване на услуга от държател/ползвател за подобрене на нает или предоставен за ползване актив.

(4) Алинея 3 не се прилага при:

1. безвъзмездното предоставяне на транспортно обслужване от местоживеенето до местоработата и обратно от работодателя на неговите работници и служители, включително на тези по договори за управление, когато е за целите на икономическата дейност на лицето;
2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) безвъзмездното извършване на услуга от държател/ползвател за ремонт на нает или предоставен за ползване актив;
3. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.);
4. безвъзмездно извършване на услуга с незначителна стойност с рекламна цел;
5. (нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) предоставянето на услуга за лични нужди на данъчно задълженото лице, на собственика, на неговите работници и служители или за цели, различни от

независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, предизвикано от крайна нужда или непреодолима сила.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Алинея 3, т. 1 не се прилага за използвани стоки, за които е упражнено право на данъчен кредит по чл. 71а, 71б и 73б.

Липса на доставка на стоки или услуги

**Чл. 10.** (1) Не е доставка на стока или услуга доставката към приобретателя от преобразувания се, от отчуждителя или от апортирания в резултат на:

1. преобразуване на търговско дружество по реда на глава шестнадесета от Търговския закон;
2. прехвърляне на предприятие по реда на чл. 15 или 60 от Търговския закон;
3. извършване на непарична вноска в търговско дружество;
4. (нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) преобразуване на бюджетни организации, държавни или общински предприятия, в резултат на което новообразуваните организации или предприятия са универсални правоприменници на преобразуваните;
5. (нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) предоставяне за ползване на имоти от държавата и общините на заявителите за нуждите на частни детски градини и училища по Закона за предучилищното и училищното образование и последващото им преминаване към държавата и общините от заявителите при закриване на детските градини и училищата.

(2) В случаите по ал. 1 лицето, което получава стоките или услугите, е правоприменник и на всички права и задължения по този закон във връзка с тях, включително на правото на приспадане на данъчен кредит и на задълженията за извършване на корекция на ползвания данъчен кредит.

(3) Алинея 2 се прилага и в случаите, когато стоките или услугите са придобити по наследство или по завет от данъчно задължено по този закон лице.

(4) Редът и необходимите документи за прилагане на ал. 2 и 3 се определят с правилника за прилагане на закона.

Липса на доставка на стоки или услуги в други случаи

**Чл. 10а.** (Нов – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) (1) Не е доставка на стока или услуга внасянето на стока или услуга от съдружник за постигане общата цел по договор за създаване на неперсонифицирано дружество и при условие, че изрично не е договорено възнаграждение.

(2) За получените стоки или услуги по ал. 1, внесени за общо ползване, за неперсонифицираното дружество не възникват права и задължения по този закон. Съдружникът, който внася стоките или услугите, изпълнява всички права и задължения по този закон във връзка с използването им от неперсонифицираното дружество, включително на правото на приспадане на данъчен кредит и на задължението за извършване на корекция на ползвания данъчен кредит.

(3) Когато стоките и услугите по ал. 1 се използват от неперсонифицираното дружество, както за извършване на доставки, за които е налице право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които не е налице такова право, съдружникът начислява данък или извършва корекция на ползвания данъчен кредит по закона, като използва коефициента по чл. 73 за годината на настъпване на изменението, изчислен на база на оборота на неперсонифицираното дружество.

Доставчик и получател

**Чл. 11.** (1) Доставчик по смисъла на този закон е лицето, което извършва доставката на стока или услуга.

(2) Получател по смисъла на този закон е лицето, което получава стоката или услугата.

Облагаема доставка

**Чл. 12.** (1) Облагаема доставка е всяка доставка на стока или услуга по смисъла на чл. 6 и 9, когато е извършена от данъчно задължено лице по този закон и е с място на изпълнение на територията на страната, както и доставката, облагаема с нулева ставка, извършена от данъчно задължено лице, освен в случаите, в които този закон предвижда друго.

(2) Доставката, по която получателят е платец на данъка по глава осма, не подлежи на облагане от доставчика.

Вътреобщностно придобиване

**Чл. 13.** (1) Вътреобщностно придобиване е придобиването на правото на собственост върху стока, както и фактическото получаване на стока в случаите по чл. 6, ал. 2, която се изпраща или транспортира до територията на страната от територията на друга държава членка, когато доставчикът е данъчно задължено лице, което е регистрирано за целите на ДДС в друга държава членка.

(2) За вътреобщностно придобиване се смята и придобиването на ново превозно средство, което се изпраща или транспортира до територията на страната от територията на друга държава членка, независимо дали доставчикът е данъчно задължено лице за целите на ДДС в друга държава членка.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) За възмездно вътреобщностно придобиване се смята и получаването на стоки на територията на страната от данъчно задължено лице, които ще се използват за целите на неговата икономическа дейност, когато стоките са изпратени или транспортирани от или за негова сметка от територията на друга държава членка, в която лицето е регистрирано за целите на ДДС и където стоките са произведени, извлечени, обработени, закупени, придобити или внесени от него в рамките на неговата икономическа дейност.

(4) Не е вътреобщностно придобиване:

1. придобиването на стоки, за които доставчикът прилага специален ред на облагане за стоки втора употреба, произведения на изкуството, предмети за колекции и антикварни предмети, определен в законодателството на съответната държава членка;

2. придобиването на стоки, които се монтират или инсталират от или за сметка на доставчика;

3. придобиването на стоки по чл. 18;

4. придобиването на стоки по чл. 31, т. 1, 2 и 7 и чл. 34;

5. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) придобиването на газ чрез система за природен газ, разположена на територията на Европейския съюз, или чрез мрежа, свързана с такава система, придобиването на електрическа енергия или на топлинна или хладилна енергия чрез топлофикационни или охладителни мрежи;

6. придобиването на стоки от регистрирано по този закон лице - придобиващ в тристранна операция, от посредник в тристранна операция;

7. придобиването на стоки, изпратени или транспортирани от територията на друга държава членка с цел извършване на дистанционни продажби с място на изпълнение на територията на страната, когато продажбите се извършват под идентификационния номер на доставчика по чл. 94, ал. 2;

8. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) получаването на стоки, изпратени или транспортирани от

територията на друга държава членка до територията на страната с цел извършване на оценка или работа по тези стоки, която се осъществява на територията на страната, при условие че след извършване на оценката или работата стоките се връщат на изпращача на територията на другата държава членка;

9. получаването на стоки, изпратени или транспортирани от територията на друга държава членка до територията на страната с цел същите стоки да бъдат използвани за извършване на услуги на територията на страната, при условие че след извършване на услугите стоките се връщат на изпращача на територията на другата държава членка;

10. получаването на стоки, изпратени или транспортирани от територията на друга държава членка до територията на страната, ако са налице едновременно следните условия:

а) (изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) вносът на същите стоки на територията на страната би попадал под разпоредбите за временен внос с пълно освобождаване от мита;

б) стоките се връщат на изпращача на територията на друга държава членка не по-късно от 24 месеца от изпращането им.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) Когато условията по ал. 4, т. 8 - 10 отпаднат, смята се, че към този момент е извършено възмездно вътреобщностно придобиване.

(6) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) Алинея 3 се прилага и когато лицето не е регистрирано за целите на данъка върху добавената стойност в държавата членка на вноса на стоките, откъдето започва изпращането или транспортирането им, ако стоките са внесени в държавата членка на вноса от или за сметка на лицето.

#### Дистанционна продажба на стоки

**Чл. 14.** (1) Дистанционна продажба е доставката на стоки, за която са налице едновременно следните условия:

1. стоките се изпращат или транспортират от или за сметка на доставчика от територията на държава членка, различна от тази, в която транспортът приключва;

2. доставчикът на стоките е регистриран за целите на ДДС в държава членка, различна от тази, в която транспортът приключва;

3. получател по доставката е лице, което не е задължено да начисли ДДС при вътреобщностно придобиване на стоката в държавата членка, където транспортът приключва;

4. стоките:

а) не са нови превозни средства, или

б) не се монтират и/или инсталират от или за сметка на доставчика, или

в) не са предмет на специален ред за облагане на маржа на цената за стоки втора употреба, произведения на изкуството, предмети за колекции и антикварни предмети.

(2) За целите на ал. 1, когато стоките, които се доставят, изпращат или транспортират от трета страна или територия и се внасят от доставчика в държава членка, различна от тази, в която транспортът до получателя приключва, приема се, че стоките са изпратени или транспортирани от държавата членка на вноса.

#### Тристранна операция

**Чл. 15.** Тристранна операция е доставката на стоки между три регистрирани за целите на ДДС лица в три различни държави членки А, Б и В, за които са налице едновременно следните условия:

1. регистрирано лице в държава членка А (прехвърлител) извършва доставка на стока на лице, регистрирано в държава членка Б (посредник), което след това извършва доставка на тази стока на лице, регистрирано в

държава членка В (придобиваш);

2. стоките се транспортират директно от А до В;

3. посредникът не е регистриран за целите на ДДС в държавите членки А и В;

4. придобиващият начислява ДДС като получател по доставката.

#### Внос на стоки

**Чл. 16.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) Внос на стоки по смисъла на този закон е въвеждането на несъюзни стоки на територията на страната.

(2) Внос на стоки е и поставянето на стоки под режим свободно обращение след режим пасивно усъвършенстване.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 58 от 2016 г.) Внос на стоки е и въвеждането на съюзни стоки на територията на страната от трети територии, които са част от митническата територия на Европейския съюз.

(4) Внос на стоки е и всяко друго събитие, в резултат на което възниква митническо задължение.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) Алинеи 1, 2, 3 и 4 не се прилагат, когато при въвеждане на територията на страната стоките са със статут на временно складирани стоки или са поставени в свободна зона или под митнически режими – митническо складиране, активно усъвършенстване, временен внос с пълно освобождаване от вносни мита, външен транзит, вносът се смята за осъществен, когато стоките престанат да са под съответния режим на територията на страната.

## ЧАСТ ВТОРА ОБЛАГАНЕ НА ДОСТАВКИТЕ

### Глава първа МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

#### Място на изпълнение при доставка на стока

**Чл. 17.** (1) Място на изпълнение при доставка на стока, която не се изпраща или превозва, е мястото, където стоката се намира при прехвърляне на собствеността или при фактическото предоставяне на стоката по чл. 6, ал. 2.

(2) Място на изпълнение при доставка на стока, която се изпраща или превозва от доставчика, получателя или от трето лице, е местонахождението на стоката към момента, в който се изпраща пратката или започва превозът ѝ към получателя.

(3) Място на изпълнение при доставка на стока от посредник в тристранна операция до придобиваш в тристранна операция е държавата членка, където придобиващият в тристранната операция е регистриран за целите на ДДС.

(4) Място на изпълнение при доставка на стока, която се монтира или инсталира от или за сметка на доставчика, е мястото, където се монтира или инсталира стоката.

Място на изпълнение при доставка на стоки, ресторантьорски и кетъринг услуги, извършвана на борда на кораби, самолети и влакове

(Загл. изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.)

**Чл. 18.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Мястото на изпълнение при доставка на стоки, ресторантьорски и кетъринг услуги, извършвана на борда на кораби, самолети или влакове по време на превоза на пътници, е на територията на страната, когато:

1. превозът на пътниците започва на територията на страната и завършва на територията на друга държава членка без спиране на територията на трета страна или територия, или
2. превозът на пътниците започва на територията на страната и завършва на територията на трета страна или територия със спиране на територията на друга държава членка, или
3. превозът на пътниците започва от територията на трета страна или територия и завършва на територията на друга държава членка и първото спиране на територията на Европейския съюз е осъществено на територията на страната, или
4. превозът на пътниците се извършва между две точки на територията на страната.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Мястото на изпълнение при доставка на стоки, ресторантьорски и кетъринг услуги, извършвана на борда на кораби, самолети или влакове по време на превоза на пътници, се определя по реда на ал. 1, т. 2 и 3 само за частта от превоза на пътници, извършен между територията на страната и другите държави членки.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Извън случаите по ал. 1 и 2 мястото на изпълнение при доставка на стоки, ресторантьорски и кетъринг услуги, извършвана на борда на кораби, самолети или влакове по време на превоза на пътници, е извън територията на страната.

Място на изпълнение при доставка на природен газ и електрическа енергия

**Чл. 19.** (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Мястото на изпълнение при доставка на газ чрез система за природен газ, разположена на територията на Европейския съюз, или мрежа, свързана с такава система, при доставка на електрическа енергия или на топлинна или хладилна енергия чрез топлофикационни или охладителни мрежи е:

1. мястото, където се намира седалището или постоянният обект на получателя, за когото се доставят стоките, а когато няма такова седалище или обект - постоянният адрес или обичайното пребиваване на получателя - търговец на природен газ, на електрическа енергия или на топлинна или хладилна енергия;
2. мястото, където стоката ефективно се консумира - когато получател е лице, различно от лицето по т. 1;
3. мястото, където се намира седалището или постоянният обект, за който се доставят стоките на получателя по т. 2, а когато няма такова седалище или обект - постоянният адрес или обичайното пребиваване на получателя по т. 2 - когато цялото количество газ, електрическа енергия или топлинна, или хладилна енергия или част от него не са ефективно консумирани от получателя, а са предмет на последваща доставка.

Място на изпълнение на доставка при дистанционна продажба

**Чл. 20.** (1) Мястото на изпълнение на доставка на стоки при условията на дистанционна продажба по чл. 14 е на територията на държавата членка, където транспортът приключва, когато са налице едновременно следните условия:

1. доставчикът е регистрирано по този закон лице на основание, различно от това за регистрация за вътреобщностно придобиване;
2. извършените от лицето по т. 1 доставки при условията на дистанционна продажба за държава членка надвишават за текущата календарна година или са надвишили за предходната календарна година сумата,

определена в законодателството на тази държава членка;

3. (нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) стоките се изпращат или транспортират от или за сметка на доставчика от територията на страната.

(2) Мястото на изпълнение на доставка на стоки при условията на дистанционна продажба е на територията на страната, когато са налице едновременно следните условия:

1. доставчикът е регистриран за целите на ДДС лице в друга държава членка;

2. извършените доставки при условията на дистанционна продажба за територията на страната надвишават за текущата календарна година или са надвишили за предходната календарна година сумата 70 000 лв.;

3. (нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) транспортът приключва на територията на страната.

(3) В сумата по ал. 2, т. 2 не се включва ДДС, дължим в държавата членка, където е регистриран за целите на ДДС доставчикът, както и доставките на акцизни стоки.

(4) Когато предмет на доставката са акцизни стоки за лична консумация на физическо лице, което не е едноличен търговец, мястото на изпълнение на доставката при условията на дистанционна продажба е мястото, където пристигат стоките или приключва транспортът.

(5) Когато не са налице условията на ал. 1, т. 2, мястото на изпълнение е на територията на страната, с изключение на случаите, когато доставчикът е уведомил териториалната дирекция по месторегистрация, че желае мястото на изпълнение да е на територията на друга държава членка, където приключва транспортът, и е регистриран за целите на ДДС в тази друга държава членка.

(6) Алинея 2 не се прилага, когато мястото на изпълнение на доставката е на територията на страната, когато доставчикът е регистриран на основание чл. 100, ал. 3.

Място на изпълнение при доставки на стоки и услуги на Граничния комбиниран мост "Видин – Калафат"

**Чл. 20а.** (Нов – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) Мястото на изпълнение на доставка на услуга, за която се събира такса за преминаване на Граничния комбиниран мост "Видин – Калафат", е:

1. на територията на Република България, когато направлението на пътуването е от България към Румъния;

2. на територията на Румъния, когато направлението на пътуването е от Румъния към България.

(2) За целите на определяне мястото на изпълнение на доставка на стока или услуга, вътреобщностно придобиване и внос на стоки, свързани с поддръжката или ремонта на Граничния комбиниран мост "Видин – Калафат", се приема, че средата на моста е териториалната граница между Република България и Румъния. Доставката на стока или услуга, вътреобщностното придобиване и внос на стоки, свързани с поддръжката или ремонта на частта от моста на територията на Република България, е с място на изпълнение на територията на страната. Доставката на стока или услуга, вътреобщностно придобиване и внос на стоки, свързани с поддръжката или ремонта на частта от моста на територията на Румъния, е с място на изпълнение на територията на Румъния.

Място на изпълнение при доставка на услуга

**Чл. 21.** (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., доп., бр. 113 от 2007 г., изм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) Мястото на изпълнение при доставка на услуга, когато получател е данъчно незадължено лице, е мястото, където доставчикът е установил своята независима икономическа дейност. Когато тези услуги се предоставят от постоянен обект, който се намира на място, различно от мястото, където доставчикът е установил своята независима икономическа дейност, то мястото на изпълнение е мястото, където се намира този обект. Когато няма място на установяване на независима икономическа дейност или постоянен обект, мястото на изпълнение на доставката е мястото на постоянния адрес или обичайното пребиваване на доставчика.

(2) Мястото на изпълнение при доставка на услуга, когато получателят е данъчно задължено лице, е мястото, където получателят е установил независимата си икономическа дейност. Когато тези услуги се предоставят на постоянен обект, който се намира на място, различно от мястото, където получателят е установил независимата си икономическа дейност, то мястото на изпълнение е мястото, където се намира този обект. Когато няма място на установяване на независима икономическа дейност или постоянен обект, мястото на изпълнение на доставката е мястото на постоянния адрес или обичайното пребиваване на получателя.

(3) Когато получателят по ал. 2 използва услугите изключително само за лични нужди или за лични нужди на работниците и служителите си, мястото на изпълнение се определя по реда на ал. 1.

(4) Мястото на изпълнение при доставка на услуга е:

1. мястото, където се намира недвижимият имот, когато услугата е свързана с недвижим имот, включително при:

а) предоставянето на права за ползване, на експертни услуги или услуги на посредници, свързани с недвижимия имот;

б) услуги по подготовка и координация на строителните работи, свързани с недвижимия имот, като архитектурни, инженерни, надзорни и други;

в) настаняване в хотели, къмпинги, караванни паркове, ваканционни лагери и други подобни;

2. мястото, където се извършва пътническият транспорт, пропорционално на реализирания пробег;

3. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) мястото, където фактически се провежда събитието - при доставка на услуга по осигуряване на достъп (срещу билети или заплащане, осигуряващи входа, включително когато такъв вход е включен в абонамент) до културни, художествени, артистични, спортни, научни, образователни, развлекателни или подобни събития (включително панаири и изложби) и при съпътстващите достъпа услуги, когато услугата се предоставя на данъчно задължено лице;

4. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) мястото, където фактически се извършва услугата, предоставена на данъчно незадължено лице, при:

а) услуги и съпътстващите ги услуги, свързани с културни, артистични, спортни, научни, образователни, развлекателни или подобни мероприятия (включително панаири и изложби), включително дейността по организирането им;

б) услуги, свързани с транспортна обработка на стоки;

в) услуги по оценка, експертиза или работа по движима вещ;

5. мястото, където услугите се извършват физически - при доставка на ресторантьорски и кетъринг услуги.

(5) Мястото на изпълнение при доставка на услуга е мястото, където получателят е установен или има постоянен адрес или обичайно пребиваване, когато са налице едновременно следните условия:

1. получателят е данъчно незадължено лице, което е установено или има постоянен адрес или обичайно пребиваване извън Европейския съюз;

2. доставяните услуги са:

а) предоставяне или прехвърляне на права върху лицензия, патент, авторско право, търговска марка, ноу-хау или друго подобно право на индустриалната или интелектуалната собственост, както и прехвърляне на права върху програмен продукт, различен от стандартен софтуер;

б) рекламни услуги;

в) услуги, извършвани от консултанти, инженери, консултантски бюра, счетоводители, юристи и други подобни услуги, включително услугите по изработка, преработка или доработка на софтуер;

- г) обработка на данни или предоставяне на информация;
  - д) банкови, финансови, осигурителни, застрахователни и презастрахователни услуги с изключение на отдаването под наем на сейфове;
  - е) осигуряване на персонал;
  - ж) отдаване под наем на движими вещи с изключение на всички видове превозни средства;
  - з) (отм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.);
  - и) (отм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.);
  - к) (отм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.);
  - л) (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) услуги по осигуряване на достъп до система за природен газ, разположена на територията на Европейския съюз, или до мрежа, свързана с такава система, до електроенергийната система или до топлофикационните или охладителните мрежи, или услуги по пренос или по разпределение чрез тези системи или мрежи и доставката на други услуги, пряко свързани с тях;
  - м) поемане на задължение за неизвършване на действия или неупражняване на права по букви "а" - "л";
  - н) посреднически услуги, извършени от лице, действащо от името и за сметка на друго лице, във връзка с услугите по букви "а" - "м".
- (6) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Мястото на изпълнение при доставка на далекосъобщителни услуги, на услуги за радио- и телевизионно излъчване и на услуги, извършвани по електронен път, по които получател е данъчно незадължено лице, е мястото, където това лице е установено, има постоянен адрес или обичайно пребиваване.
- (7) (Отм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.).

Място на изпълнение при доставка на услуга по транспорт на стоки

**Чл. 22.** (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) Мястото на изпълнение при доставка на услуга по транспорт на стоки в рамките на Европейския съюз, предоставена на данъчно незадължено лице, е на територията на държавата членка, където транспортът започва.

(2) Мястото на изпълнение при доставка на услуга по транспорт на стоки извън Европейския съюз, предоставена на данъчно незадължено лице, е мястото, където се осъществява транспортът, пропорционално на реализирания пробег.

(3) Мястото на изпълнение при доставка на услуга по транспорт на стоки в рамките на Европейския съюз или извън него, предоставена на данъчно задължено лице, се определя по реда на чл. 21, ал. 2 и 3.

(4) За целите на закона спедиторските, куриерските и пощенските услуги, различни от услугите по чл. 49, оказвани във връзка с транспорт на стоки в рамките на Европейския съюз или извън него, се приравняват на услуги по транспорт на стоки в Европейския съюз, съответно по транспорт на стоки извън Европейския съюз.

(5) Спедиторска услуга по ал. 4 е услуга по организиране, осъществяване или обслужване на транспорт на стоки в рамките на Европейския съюз или извън него и включените в него дейности по транспортна обработка, обработка на документи, складиране и застраховане.

(6) Когато спедитор действа при условията на спедиционен договор и оказва спедиторска услуга във връзка с доставка на услуги по транспорт на стоки в рамките на Европейския съюз или извън него, разпоредбата на чл. 127 не се прилага.

Място на изпълнение при доставка на услуга по предоставяне под наем на всички видове превозни средства

**Чл. 23.** (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) Мястото на изпълнение при доставка на услуга по краткосрочно отдаване под наем/краткосрочно предоставяне за ползване на превозни средства е мястото, където превозните средства фактически се предават на разположение на получателя.

(2) Краткосрочно отдаване под наем/краткосрочно предоставяне за ползване по ал. 1 е непрекъснатото държане или ползване на превозното средство в продължение на не повече от 30 дни, а по отношение на плавателни съдове - не повече от 90 дни.

(3) Не е налице краткосрочно отдаване/предоставяне в следните случаи:

1. когато е уговорено автоматично продължаване на държането/ползването при непредприемане на ново действие от страна на една от страните;

2. когато най-малко два срочни договора със срок до 30, съответно до 90 дни за плавателните съдове, следват един след друг, без прекъсване или с прекъсване до два дни, във връзка със същите превозни средства и надхвърлят заедно максималния период от 30/90 дни; това не се прилага, когато продължаването се дължи на ясно установени обстоятелства извън контрола на страните по доставката;

3. когато уговореният срок е над 30, съответно над 90 дни за плавателните съдове, но той бъде прекратен предсрочно по ясно установени обстоятелства извън контрола на страните по доставката и в резултат на това действителната му продължителност съответства на краткосрочно наемане.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Мястото на изпълнение при доставка на услуга по отдаване под наем или предоставяне за ползване на превозни средства, която е различна от краткосрочен наем или краткосрочно предоставяне за ползване на превозни средства на данъчно незадължено лице, е мястото, където получателят е установен или има постоянен адрес или обичайно пребиваване.

(5) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Мястото на изпълнение при доставка на услуга по отдаване под наем или предоставяне за ползване на плавателен съд, която е различна от краткосрочен наем или краткосрочно предоставяне за ползване на плавателен съд, за развлекателни и за спортни цели или за лични нужди на данъчно незадължено лице, независимо от ал. 4, е мястото, където плавателният съд за развлечение фактически е предоставен на разположение на получателя по доставката, когато тази услуга фактически се предоставя от доставчика от мястото на установяване на стопанската му дейност или от постоянен обект, разположен на това място.

Място на изпълнение на посреднически услуги

**Чл. 24.** (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Мястото на изпълнение при доставка на услуга, оказвана от посредник, действащ от името и за сметка на друго лице, предоставена на данъчно незадължено лице, е мястото, където е основната доставка, във връзка с която е оказано посредничеството.

## Глава втора

### ДАНЪЧНО СЪБИТИЕ И ДАНЪЧНА ОСНОВА

Възникване на данъчно събитие и изискуемост на данъка

**Чл. 25.** (1) Данъчно събитие по смисъла на този закон е доставката на стоки или услуги, извършена от данъчно задължени по този закон лица, вътреобщностното придобиване, както и вносът на стоки по чл. 16.

(2) Данъчното събитие възниква на датата, на която собствеността върху стоката е прехвърлена или услугата е извършена.

(3) Освен в случаите по ал. 2, данъчното събитие възниква на:

1. (доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) датата на фактическото предоставяне на стоката по чл. 6, ал. 2, с изключение на случаите по ал. 8;
2. датата на отделянето или предоставянето на стоката по чл. 6, ал. 3;
3. датата на започването на транспорта по чл. 7, ал. 4;
4. датата, на която доставчикът получи плащането - при продажба на стоки чрез поръчка по пощата или по електронен път;
5. датата на изваждането на монетите или жетоните - при извършване на доставки чрез автомати за продажба или други подобни уреди, които се задействат с монети, жетони или други подобни;
6. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) датата на фактическото връщане на актива с подобрението от държател/ползвател при прекратяване на договора за наем или преустановяване ползването на актива, когато подобрението не е предвидено като условие и/или задължение по договора;
7. (нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) последния ден от месеца, през който е предоставена услугата по чл. 9, ал. 3, т. 1 и 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) При доставка с периодично или непрекъснато изпълнение, с изключение на доставките по чл. 6, ал. 2, всеки период, за който е уговорено плащане, се смята за отделна доставка и данъчното събитие за нея възниква на датата, на която плащането е станало дължимо. При доставка на услуга, за която е уговорено поетапно изпълнение, завършването на всеки етап се смята за отделна доставка и данъчното събитие за нея възниква на датата на изпълнението на съответния етап.

(5) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., доп., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Алинея 4, изречение първо не се прилага при доставки с непрекъснато изпълнение с продължителност за период, по-дълъг от една година, за които не е налице дължимост за плащане за период, по-дълъг от една година. За такива доставки се счита, че данъчното събитие настъпва в края на всяка календарна година, като за календарната година на прекратяване на доставките данъчното събитие настъпва на датата на прекратяване на доставките.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) На датата на възникване на данъчното събитие по ал. 2, 3 и 4:

1. данъкът по този закон става изискуем за облагаемите доставки и възниква задължение за регистрираното лице да го начисли, или
2. възниква основание за освобождаване от начисляване на данък за освободените доставки и доставките с място на изпълнение извън територията на страната.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г., доп., бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., предишна ал. 6, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Когато, преди да е възникнало данъчно събитие по ал. 2, 3 и 4, се извърши цялостно или частично авансово плащане по доставка, данъкът става изискуем при получаване на плащането (за размера на плащането), с изключение на получено плащане във връзка с вътреобщностна доставка. В тези случаи се приема, че данъкът е включен в размера на извършеното плащане.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Когато нерегистрирано по този закон лице получи авансово плащане по облагаема доставка и фактически извърши тази доставка след датата на регистрацията си по този закон, смята се, че полученото авансово плащане съдържа данъка, който става изискуем на датата, на която става изискуем данъкът по доставката.

(9) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., предишна ал. 8, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъчното събитие за доставка по чл. 6, ал. 2, т. 4 на вестници, списания, книги и други печатни произведения, музикални аудио- и видеозаписи и видеозаписи на филми на електронен или технически носител възниква на по-ранната от двете дати:

1. датата, на която комитентът/доверителят получи плащането от комисионера/довереника по чл. 127, или

2. последния ден на тримесечието, следващо данъчния период, през който е извършено фактическото предаване на стоката по чл. 6, ал. 2, т. 4.

Данъчна основа при доставка на територията на страната

**Чл. 26.** (1) Данъчна основа по смисъла на този закон е стойността, върху която се начислява или не се начислява данъкът в зависимост от това, дали доставката е облагаема, или освободена.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Данъчната основа се определя на базата на всичко, което включва възнаграждението, получено от или дължимо на доставчика във връзка с доставката, от получателя или от друго лице, определено в левове и стотинки, без данъка по този закон. Не се смятат за възнаграждение по доставка всякакви плащания на неустойки и лихви с обезщетителен характер.

(3) Данъчната основа по ал. 2 се увеличава със:

1. всички други данъци и такси, в т. ч. акциз, когато такива са дължими за доставката;
2. всички субсидии и финансирации, пряко свързани с доставката;
3. съпътстващите разходи, начислени от доставчика на получателя, като например комисиона, опаковане, транспорт, застраховка и други, пряко свързани с доставката;
4. стойността на обикновените или обичайните опаковъчни материали или контейнери, ако не подлежат на връщане или ако получателят не е данъчно задължено лице; ако тези опаковъчни материали или контейнери бъдат върнати от получателя, данъчната основа се намалява със стойността им при връщането.

(4) В данъчната основа на доставката се смята включена:

1. стойността на услугата по последващо гаранционно обслужване на стоките;
2. стойността, задържана от получателя като гаранция за добро изпълнение.

(5) Данъчната основа не включва:

1. сумата на търговската отстъпка или намаление, ако те се предоставят на получателя на датата на възникване на данъчното събитие; ако се предоставят на получателя след датата на възникване на данъчното събитие, данъчната основа се намалява при предоставянето им;
2. стойността на обикновените или обичайните опаковъчни материали или контейнери, ако получателят е данъчно задължено лице и тези материали или контейнери подлежат на връщане; ако те не бъдат върнати в 12-месечен срок от изпращането им, данъчната основа се увеличава със стойността им в края на този срок;
3. разходите на лизингодателя и лизингополучателя, свързани с ползването на стока при условията и в срока на договор за лизинг, като: разходи за имуществени застраховки, застраховки "Гражданска отговорност" и други подобни за целия или за част от срока на договора, разходи за имуществени данъци и такси, екотакси и разходи за регистрация;
4. сумите, платени на доставчика за покриване на разходите, направени от името и за сметка на получателя, когато тези суми са посочени изрично в счетоводството на доставчика; доставчикът трябва да разполага с доказателства за действителния размер на сумите и няма право на данъчен кредит по отношение на данъка, който може да е станал дължим при извършването на разходите.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г., доп., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Когато стойностите, необходими за изчисляване на данъчната основа, са определени в чуждестранна валута, данъчната основа се определя на базата на левовата равностойност на тази валута по курса, обявен от Българската народна банка към датата, на която данъкът е станал изискуем. Левовата равностойност на валутата може да бъде определена по последния обменен курс, публикуван от Европейската централна банка към момента, в който данъкът става изискуем. Конвертирането между валути, различни от еврото, се извършва, като се използва обменният курс на всяка от тези валути към еврото.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Когато възнаграждението е определено изцяло или частично в стоки или услуги, без страните да са му придали парично изражение, данъчната основа на всяка от доставките към датата на възникване на данъчното събитие е данъчната основа при придобиването или себестойността на предоставената стока, а в случаите на внос – на данъчната основа при вноса или на направените преки разходи за извършване на предоставената услуга. Когато данъчната основа не може да се определи по този ред, данъчната основа е пазарната цена.

(8) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) В случаите по чл. 27, ал. 3, т. 1 данъчната основа на всяка от доставките по ал. 7 към датата на възникване на данъчното събитие е пазарната цена на доставяната стока или услуга.

(9) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., предишна ал. 8, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) При доставки по чл. 25, ал. 5 данъчната основа се определя пропорционално на броя на месеците, включени в съответната календарна година, спрямо общия брой на месеците на изпълнение на доставката, включително месеца на прекратяване на доставките.

### Особени случаи при определяне на данъчната основа

**Чл. 27.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Данъчната основа при доставка на стоки по чл. 6, ал. 3 и чл. 7, ал. 4 е равна на данъчната основа при придобиването на стоката или на себестойността ѝ, а в случаите, когато стоката е внесена - на данъчната основа при вноса.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., доп., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Данъчната основа на доставка на услуги по чл. 9, ал. 3, т. 1 и 2 е сумата на направените преки разходи, свързани с извършването ѝ. При определяне на сумата на направените преки разходи за използваните стоки, които са или биха били дълготрайни активи, се взема предвид разход за изхвърлянето им като част от стойността на данъчната основа, за начисления данък върху която е приспаднал данъчен кредит, изчислен за всеки данъчен период по линейния метод за недвижимите имоти за период от 20 години, считано от началото на данъчния период, през който е упражнено правото на данъчен кредит, съответно от началото на данъчния период, през който е започнало фактическото използване, в случай че имотът не се ползва повече от една година след данъчния период, през който е упражнено правото на данъчен кредит, а за останалите стоки за период от 5 години, считано от началото на данъчния период, през който е упражнено правото на данъчния кредит. Разходът за изхвърляне при учредено вещно право върху стока се определя за периода, за който е учредено правото, но не повече от съответните години по предходното изречение. Данъчната основа на доставка на услуги по чл. 9, ал. 3, т. 3 е сумата от направените преки разходи за извършването им, намалена с разходи за изхвърляне предвид обичайния икономически живот на подобреното, а ако не може да се установи сумата на преките разходи, данъчната основа е пазарната цена.

(3) Данъчната основа е пазарната цена при следните доставки:

1. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) доставка между свързани лица, когато данъчната основа, определена по реда на чл. 26, е:

а) по-ниска от пазарната цена, доставката е облагаема и получателят няма право на приспадане на данъчен кредит или има право на частичен данъчен кредит, или право на възстановяване на платения данък по реда на чл. 81;

б) по-ниска от пазарната цена, доставката е освободена и доставчикът няма право на приспадане на данъчен кредит или има право на частичен данъчен кредит, или право на възстановяване на платения данък по реда на чл. 81;

в) по-висока от пазарната цена, доставката е облагаема и доставчикът няма право на приспадане на данъчен кредит или има право на частичен данъчен кредит, или право на възстановяване на платения данък по реда на чл. 81;

2. (доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., отм., бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.);

3. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) При доставки по договори за концесия за строителство, за услуга или за добив, когато възнаграждението е определено изцяло или частично в стоки или услуги (плащането се извършва изцяло или частично в стоки или услуги), към датата на възникване на данъчното събитие:

1. за доставката от концедента към концесионера данъчната основа е договореното възнаграждение, включително определеното в стоки или услуги, при спазване изискванията на чл. 26, ал. 2, 3, 4 и 5; възнаграждението, определено в стоки или услуги, е равно на размера на договорената инвестиция, без компенсацията, когато такава е дължима от концедента на концесионера съгласно договора за концесия;

2. за доставката от концесионера към концедента данъчната основа е равна на данъчната основа при придобиването или на себестойността на предоставената стока, а в случаите, когато стоката е внесена - на данъчната основа при вноса ѝ или на направените преки разходи, свързани с извършване на предоставената услуга, а ако не може да бъде определена по този ред, данъчната основа е пазарната цена на предоставената стока или услуга.

(5) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Данъчната основа на доставка на стоки и/или услуги по чл. 111, определена към началото на месеца, в който е прекратена регистрацията на лицето, е данъчната основа при придобиването или себестойността на стоката, а в случаите на внос – на данъчната основа при вноса или на направените преки разходи за придобиване на услугата, намалена с разходи за изхвърляне предвид обичайния икономически живот на стоката или услугата. Когато данъчната основа не може да се определи по този ред, данъчната основа е пазарната цена.

(6) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) В случаите по чл. 9, ал. 3, т. 1 и 2 при едновременно използване на стоки и/или услуги и за независима икономическа дейност за целите на определянето на преките разходи по ал. 2, изречение първо, второ и трето, данъчната основа се разпределя пропорционално в зависимост от степента на използване на съответната стока и/или услуга за лични нужди на собственика, на работниците и служителите или за цели, различни от независимата икономическа дейност.

## Глава трета

### ОБЛАГАЕМИ ДОСТАВКИ С НУЛЕВА СТАВКА НА ДАНЪКА

Доставка на стоки, изпращани или превозвани извън територията на Европейския съюз

**Чл. 28.** Облагаема доставка с нулева ставка е:

1. доставката на стоки, които се изпращат или превозват от място на територията на страната до трета страна или територия от или за сметка на доставчика;

2. доставката на стоки, които се изпращат или превозват от място на територията на страната до трета страна или територия от или за сметка на получателя, ако получателят е лице, което не е установено на територията на страната; тази разпоредба не се прилага, когато стоките са предназначени за зареждане, оборудване и снабдяване на плавателни съдове и въздухоплавателни средства, които се използват за спортни и развлекателни цели или за лични нужди.

Международен транспорт на пътници

**Чл. 29.** (1) Облагаема доставка с нулева ставка е превозът на пътници, когато превозът се извършва:

1. от място на територията на страната до място извън територията на страната, или

2. от място извън страната до място на територията на страната, или

3. между две места на територията на страната, когато е част от превоз по т. 1 и 2.

(2) За превоз на пътници по ал. 1 се смята и превозът на стоки и моторни превозни средства, когато те са част от багажа на пътника.

#### Международен транспорт на стоки

**Чл. 30.** (1) (Предишен текст на чл. 30 - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Облагаема доставка с нулева ставка е превозът на стоки, когато превозът се извършва:

1. от място на територията на страната до територията на трета страна или територия или до територията на островите, образуващи автономните области Азори и Мадейра, или

2. от територията на трета страна или територия или от територията на островите, образуващи автономните области Азори и Мадейра, до място на територията на страната, или

3. между две места на територията на страната, когато е част от превоз по т. 1 и 2.

(2) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) За целите на закона спедиторските, куриерските и пощенските услуги, различни от услугите по чл. 49, оказвани във връзка с международен транспорт на стоки по ал. 1, се приравняват на услуги по международен транспорт на стоки по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Спедиторска услуга по ал. 2 е услуга по организиране, осъществяване или обслужване на международен транспорт на стоки по ал. 1 и включените в същия дейности по транспортна обработка, митническо оформяне, складиране и застраховане.

(4) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Когато спедитор действа при условията на спедиционен договор и оказва спедиторска услуга във връзка с доставка на услуги по международен транспорт на стоки по ал. 1, разпоредбата на чл. 127 не се прилага.

#### Доставка, свързана с международен транспорт

**Чл. 31.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Облагаема доставка с нулева ставка е:

1. доставката на стоки за снабдяване с резервни части, горива и смазочни материали, храна, напитки, вода и други провизии, предназначени за потребление на борда на въздухоплавателни средства, използвани от авиационен оператор, извършващ предимно международни рейсове;

2. доставката на стоки за снабдяване с резервни части, горива и смазочни материали, храна, напитки, вода и други провизии, предназначени за потребление на борда на:

а) (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) плавателни съдове, предназначени и използвани за превоз на стоки или пътници в открито море, с изключение на използваните за спортни и развлекателни цели или за лични нужди;

б) (доп. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) плавателни съдове, предназначени и използвани за извършване на търговски, промишлени или риболовни дейности в открито море;

в) плавателни съдове, използвани за спасяване на човешки живот и имущество на море;

г) (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) плавателни съдове с военно предназначение, попадащи в Комбинираната номенклатура под Код по КН 8906 10 00, напускащи територията на страната и плаващи по направление за пристанища или закотвяне извън територията на страната;

д) плавателни съдове, използвани за крайбрежен риболов, с изключение на зареждането им с провизии;

3. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) доставката на услуги по строителството, поддръжката, ремонта, модификацията, трансформацията, сглобяването,

оборудването, съоръжаването, превоза и унищожаването на въздухоплавателни средства, използвани от авиационен оператор, извършващ предимно международни рейсове, и на плавателни съдове по т. 2, с изключение на тези по буква "г";

4. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) отдаването под наем на въздухоплавателни средства, използвани от авиационен оператор, извършващ предимно международни рейсове, и на плавателни съдове по т. 2, с изключение на тези по буква "г";

5. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) обработката на въздухоплавателни средства, използвани от авиационен оператор, извършващ предимно международни рейсове, и на плавателни съдове по т. 2, с изключение на тези по буква "г";

6. доставката на услуги, свързани с транспортната обработка на пътници или стоки, включително на транспортни контейнери, превозвани със:

а) (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) плавателни съдове по т. 2, с изключение на тези по буква "г";

б) въздухоплавателни средства, използвани от авиационен оператор, извършващ предимно международни рейсове, или подвижен железопътен състав, когато услугите са оказани във връзка с международен транспорт;

7. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) доставката на въздухоплавателни средства, използвани от авиационен оператор, извършващ предимно международни рейсове, и на плавателни съдове по т. 2, с изключение на тези по буква "г";

8. доставката на услуги, за които се събират такси по чл. 120, ал. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване, предоставяни от летищен оператор-концесионер във връзка с въздухоплавателни средства в международен рейс, включително в Европейския съюз;

9. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) доставката на услуги по глава девета от Кодекса на търговското корабоплаване, оказвани на плавателни съдове по т. 2, с изключение на тези по буква "г";

10. доставката на услуги по спасяване на човешки живот и имущество на море;

11. (нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2012 г.) доставката на услуги за управление на въздушното движение и аеронавигационно обслужване, предоставени на въздухоплавателни средства, използвани от авиационен оператор, извършващ предимно международни рейсове.

Доставка, свързана с международния стоков трафик

**Чл. 32.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Облагаема доставка с нулева ставка е доставката на необщностни стоки, с изключение на посочените в приложение № 1, за които са налице обстоятелствата по чл. 16, ал. 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) Облагаема доставка с нулева ставка е доставката на услуги по разтоварване, натоварване, претоварване, подреждане, укрепване на стока и/или митническо оформяне, когато те са оказани във връзка с доставката на стоки, облагаема с нулева ставка по ал. 1, с изключение на освободените по смисъла на закона.

Доставка по обработка на стоки

**Чл. 33.** Облагаема доставка с нулева ставка е извършването на услуги, представляващи работа по стоки, като обработка, преработка или поправка на стоки, когато са налице едновременно следните условия:

1. стоките са придобити или внесени за целите на извършване на такава работа на територията на Европейския съюз;

2. след извършване на работата стоките са изпратени или транспортирани до трета страна или територия от или за сметка на доставчика или получателя;

3. получателят на услугите не е установен на територията на страната.

Доставка на злато за централни банки

**Чл. 34.** Облагаема доставка с нулева ставка е доставката на злато, различно от инвестиционното злато по смисъла на закона, когато получател е Българската народна банка или централната банка на друга държава членка.

Доставка, свързана с безмитна търговия

**Чл. 35.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) Облагаема доставка с нулева ставка е продажбата на стоки в обектите за безмитна търговия, когато продажбата се смята за износ по смисъла на Закона за безмитната търговия.

Доставка на услуги, предоставяни от агенти, брокери и други посредници

**Чл. 36.** (1) Облагаема доставка с нулева ставка е доставката на услуги, предоставяни от агенти, брокери и други посредници, действащи от името и за сметка на друго лице, когато са свързани с доставките, посочени в тази глава.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г.).

Доставка на свързани с внос услуги

**Чл. 36а.** (Нов – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) Облагаема с нулева ставка е доставката на свързани с внос услуги, като комисиона, опаковка, транспорт и застраховка, когато стойността им е включена в данъчната основа по чл. 55.

(2) Облагаема с нулева ставка е доставката на услуга по обработка, преработка или поправка, когато формира данъчната основа по чл. 55, ал. 3 при внос на стоки, които са временно изнесени от място на територията на страната до място извън територията на Европейския съюз под митнически режим пасивно усъвършенстване и са внесени обратно на територията на страната.

(3) Когато преди настъпване на обстоятелствата по ал. 1 и 2 за доставката е издаден документ с начислен данък със ставката по чл. 66, ал. 1, т. 1, размерът на начисления данък се коригира:

1. за издадени фактури и известия – по реда на чл. 116;

2. за издадени протоколи – по реда, определен с правилника за прилагане на закона.

Документиране на доставките

**Чл. 37.** (1) Документите, с които се удостоверява наличието на обстоятелствата по тази глава, се определят с правилника за прилагане на закона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Ако доставчикът не се снабди с документите по ал. 1 до изтичането на календарния месец, следващ календарния месец, през който данъкът е станал изискуем, разпоредбите на тази глава не се прилагат. Ако впоследствие доставчикът се снабди с документите по ал. 1, той коригира резултата от прилагането на тази алинея по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(3) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Алинея 2 не се прилага при получени авансови плащания.

## Глава четвърта

### ОСВОБОДЕНИ ДОСТАВКИ И ПРИДОБИВАНИЯ

## Общи положения

**Чл. 38.** (1) Освободени доставки са доставките, посочени в тази глава.

(2) Освободени доставки са и вътреобщностните доставки, които биха били освободени, ако са извършени на територията на страната по реда на тази глава.

(3) Освободено от облагане с данък е и всяко вътреобщностно придобиване на стоки, чиято доставка на територията на страната е освободена доставка по тази глава.

## Доставка, свързана със здравеопазване

**Чл. 39.** Освободена доставка е:

1. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) извършването на здравни (медицински) услуги и пряко свързаните с тях услуги, оказвани от здравни заведения и детски ясли по Закона за здравето и от лечебни заведения по Закона за лечебните заведения;

2. доставката на човешки органи, тъкани и клетки, кръв, кръвни съставки и кърма;

3. доставката на протези, както и услугите по предоставянето им на хора с увреждания, когато доставките са част от здравните услуги по т. 1;

4. (нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) доставката на имплантируеми медицински изделия, задвижвани с енергия, генерирана в човешкото тяло, или от земното притегляне, както и активно имплантируеми медицински изделия, когато доставката им е част от здравните услуги по т. 1;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 108 от 2007 г., доп., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) доставката на зъбни протези от лекари по дентална медицина или зъботехници;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) извършването на транспортни услуги за болни или ранени лица със специално предназначени превозни средства и от надлежно оправомощени органи;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) доставката на стоки и услуги в рамките на хуманитарната дейност, извършвани от Българския Червен кръст и други юридически лица с нестопанска цел със статут в обществена полза; доставките са освободени, когато Българският Червен кръст или други юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на общественополезна дейност и вписани в регистъра по чл. 37у от Закона за храните като оператор на хранителна банка, не извършват продажба на безвъзмездно предоставените хранителни стоки по чл. 6, ал. 4, т. 4;

8. (нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) предоставянето на медицинска помощ от лице, упражняващо медицинска професия съгласно Закона за здравето.

## Доставка, свързана със социални грижи и осигуряване

**Чл. 40.** Освободена доставка е:

1. извършването на социални услуги по Закона за социално подпомагане;

2. доставката на социални помощи по реда на Закона за социално подпомагане;

3. задължителното и доброволното социално, пенсионно и здравно осигуряване, извършвано при условията и по реда на специален закон, включително посредническите услуги, пряко свързани с това.

Доставка, свързана с образование, спорт или физическо възпитание

**Чл. 41.** Освободена доставка е:

1. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) предучилищната подготовка и възпитание, училищното или университетското образование, професионалното образование и обучение, следдипломното обучение, преквалификация и повишаване на квалификацията, обучението за придобиване на ключови компетентности, предоставяни от:

а) (доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г.) институции в системата на предучилищното и училищното образование по Закона за предучилищното и училищното образование, институции в системата на професионалното образование и обучение по Закона за професионалното образование и обучение, доставчици на обучение за придобиване на ключови компетентности, включени в списък, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта или културно-просветни или научни институции;

б) висши училища по Закона за висшето образование ;

2. предоставянето на частни уроци, заместващи училищното или университетското образование по т. 1;

3. (изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 15.09.2009 г., бр. 68 от 2013 г., в сила от 2.08.2013 г., бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г.) доставката на учебници, познавателни книжки и учебни комплекти, одобрени от министъра на образованието и науката, когато стоките са доставени от организациите по т. 1, буква "а", както и доставката на учебници, познавателни книжки и учебни комплекти, когато стоките са доставени от организациите по т. 1, буква "б";

4. услугата, пряко свързана със спорта или физическото възпитание, предоставяна от спортни организации по Закона за физическото възпитание и спорта, които са регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел като организации, определени за извършване на общественополезна дейност.

Доставка, свързана с култура

**Чл. 42.** Освободена доставка е:

1. продажбата на билети от културни организации и институти по Закона за закрила и развитие на културата за:

а) циркови, музикални и музикално-сценични спектакли и концерти, с изключение на билетите за барове, вариетета и еротични спектакли;

б) музеи, художествени галерии, библиотеки и театри;

в) зоологически и ботанически градини;

г) архитектурни, исторически, археологически, етнографски и музейни резервати и комплекси;

2. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) дейността на Българското национално радио, Българската национална телевизия и Българската телеграфна агенция, за която получават плащане от държавния бюджет.

Доставка, свързана с вероизповедания

**Чл. 43.** Освободена доставка е доставката на стоки и извършването на услуги от Българската православна църква и други регистрирани вероизповедания по Закона за вероизповеданията, когато доставката е свързана с осъществяването на тяхната религиозна, социална, образователна и здравна дейност.

Доставка с нестопански характер

**Чл. 44.** (1) Освободена доставка е:

1. доставката на стоки и извършването на услуги от организациите по чл. 39, 40, 41 и 42, когато доставката е във връзка с прояви за набиране на средства, използвани за тяхната дейност;
2. (доп. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) доставката на стоки и извършването на услуги от организации, които не са търговци, поставящи си цели от политически, синдикален, религиозен, патриотичен, философски, филантропски или граждански характер, когато доставката е във връзка с прояви за набиране на средства, използвани за тяхната дейност или използвани за постигане на поставените цели;
3. доставката на стоки и предоставянето на услуги от организациите по т. 2 в полза на членовете им срещу членски внос, определен в съответствие с правилата на тези организации;
4. предоставянето от самостоятелни групи лица, чиито дейности са освободени или не са облагаеми с данък, на услуги на членовете им, които са пряко необходими за осъществяване на тяхната дейност, когато групите изискват от своите членове само възстановяване на дела им от общите разходи;
5. (нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., отм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

(2) Доставките по ал. 1 са освободени, доколкото не водят до нарушаване на правилата за конкуренцията.

#### Доставка, свързана със земя и сгради

**Чл. 45.** (1) Освободена доставка е прехвърлянето на правото на собственост върху земя, учредяването или прехвърлянето на ограничени вещни права върху земя, както и отдаването ѝ под наем или аренда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Учредяването или прехвърлянето на право на строеж се смята за освободена доставка по ал. 1 до момента на издаването на разрешение за строеж на сградата, за която се учредява или прехвърля правото на строеж.

(3) Освободена доставка е и доставката на сгради или на части от тях, които не са нови, доставката на прилежащите към тях терени, както и учредяването и прехвърлянето на други вещни права върху тях.

(4) Освободена доставка е и отдаването под наем на сграда или на част от нея за жилище на физическо лице, което не е търговец.

(5) Алинея 1 не се прилага по отношение на:

1. прехвърлянето на право на собственост върху урегулиран поземлен имот по смисъла на Закона за устройство на територията, с изключение на прилежащия терен към сгради, които не са нови;

2. прехвърлянето на право на собственост или други вещни права, както и отдаването под наем на оборудване, машини, съоръжения и постройки, неподвижно закрепени към земята или изградени под повърхността ѝ;

3. прехвърлянето на право на собственост или други вещни права, както и отдаването под наем от къмпинги, караванни паркове, ваканционни лагери, паркингови площи и други подобни;

4. прехвърлянето на право на собственост на прилежащи терени към нови сгради, както и учредяването и прехвърлянето на други вещни права върху тези терени.

(6) Алинея 4 не се прилага при настаняване в хотели, мотели, вилни и туристически селища, самостоятелни стаи, вили, къщи, бунгала, къмпинги, хижи, туристически спални, странноприемници, ханове, пансиони, караванни паркове, ваканционни лагери, почивни станции, балнеоложки центрове и санаториални комплекси.

(7) В случаите на доставка по ал. 1, 3 и 4 доставчикът може да избере тя да бъде облагаема.

#### Доставка на финансови услуги

**Чл. 46.** (1) Освободена доставка е:

1. договарянето, отпускането и управлението на кредит срещу насрещна престация (лихва) от лицето, което го

отпуска, включително отпускането, договарянето и управлението на кредит при доставка на стоки при условията на договор за лизинг;

2. договарянето на гаранции и сделки с гаранции или ценни книжа, установяващи права върху парични вземания, както и управлението на гаранции от кредитора;

3. (изм. - ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.11.2009 г.) сделката, включително договарянето, свързана с платежни сметки, платежни услуги, електронни пари, плащания, дългове, вземания, чекове и други подобни договорни инструменти, без сделката по събиране на дългове и факторинг и отдаване под наем на сейфове;

4. (доп. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) сделката, включително договарянето, свързана с валута, банкноти, монети, използвани като законно платежно средство, с изключение на банкноти и монети, които обикновено не се използват като законно платежно средство или са с нумизматична стойност;

5. сделката, включително договарянето, свързана с дружествени дялове, акции или други ценни книжа и техни деривати, с изключение на управлението и отговорното пазене; това не се отнася за ценни книжа, установяващи права върху стоки или услуги извън посочените в този член;

6. (изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм., бр. 77 от 2011 г., бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., доп., бр. 60 от 2016 г.) управлението на дейността на колективни инвестиционни схеми, национални инвестиционни фондове и пенсионни фондове и предоставянето на инвестиционни консултации по реда на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране и Закона за пазарите на финансови инструменти, както и управлението на дейността на Фонд на фондовете по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове;

7. сделката, включително договарянето, свързана с финансови фючърси и опции.

(2) В случаите на доставка при условията на договор за лизинг по ал. 1, т. 1 доставчикът може да избере предоставянето на кредита да е облагаема доставка.

(3) За стоките - предмет на договора за лизинг, за доставчика на финансовите услуги по ал. 1, т. 1 възниква право на приспадане на пълен данъчен кредит при спазване изискванията на чл. 71.

#### Доставка на застрахователни услуги

**Чл. 47.** Освободена доставка е извършването на услуги при условията и по реда на Кодекса за застраховането от:

1. (доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) застрахователи и презастрахователи;

2. застрахователни брокери и застрахователни агенти.

#### Хазарт

**Чл. 48.** Освободена доставка е организирането на хазартни игри по смисъла на Закона за хазарта.

#### Доставка на пощенски марки и пощенски услуги

**Чл. 49.** Освободена доставка е:

1. доставката на пощенски марки по номинал или приравнен знак на пощенска марка;

2. извършването на универсални пощенски услуги при условията и по реда на Закона за пощенските услуги.

#### Доставка на стоки или услуги, за която не е ползван данъчен кредит

**Чл. 50.** (1) (Предишен текст на чл. 50 - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Освободена е доставката на стоки или услуги:

1. които са използвани изцяло за извършването на освободени доставки и на това основание не е било упражнено правото на приспадане на данъчен кредит по отношение на начисления данък при тяхното производство, придобиване или внос;
2. при производството, придобиването или вноса на които не е било налице право на приспадане на данъчен кредит на основание чл. 70.

(2) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Алинея 1 не се прилага, когато по реда на чл. 79а и 79б е упражнено право на данъчен кредит или е извършена корекция.

## Глава пета

### ОБЛАГАНЕ НА ВЪТРЕОБЩНОСТНИТЕ ДОСТАВКИ

Данъчно събитие и изискуемост при вътреобщностните доставки

**Чл. 51.** (1) Данъчното събитие при вътреобщностна доставка възниква на датата, на която би възникнало данъчното събитие при доставка на територията на страната.

(2) Данъчното събитие при вътреобщностна доставка по чл. 7, ал. 4 възниква на датата, на която започва транспортът на стоките от територията на страната.

(3) Данъкът при вътреобщностната доставка става изискуем на 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е възникнало данъчното събитие съгласно ал. 1 и 2.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Независимо от ал. 3, данъкът става изискуем на датата на издаване на фактурата, съответно документа по чл. 168, ал. 8, когато тази фактура е издадена преди 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е настъпило данъчното събитие.

(5) Алинея 4 не се прилага, когато фактурата е издадена във връзка с получено плащане по доставката преди датата на възникване на данъчното събитие.

(6) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) При доставка с непрекъснато изпълнение на стоки по чл. 7, ал. 1 - 4 с продължителност за период, по-дълъг от един календарен месец, данъчното събитие настъпва в края на всеки календарен месец, като за календарния месец на прекратяване на доставките данъчното събитие настъпва на датата на прекратяване на доставките.

Данъчна основа при вътреобщностните доставки

**Чл. 52.** (1) Данъчната основа на вътреобщностните доставки се определя по реда на чл. 26.

(2) Данъчната основа при вътреобщностни доставки по чл. 7, ал. 4 е данъчната основа при придобиването на стоките, себестойността им или данъчната им основа при внос, увеличена по реда на чл. 26, ал. 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъчната основа по ал. 2 не се увеличава със стойността на услугите по чл. 21, ал. 2 с място на изпълнение на територията на страната, за които регистрираното по този закон лице е длъжно да начисли данък като платец по чл. 82, ал. 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) При доставки по чл. 51, ал. 6 данъчната основа за всеки календарен месец се определя пропорционално на броя на дните, включени в съответния календарен месец, спрямо общия брой на дните на изпълнение на доставката, включително дните от месеца на прекратяване на доставките.

Данъчна ставка и документиране на вътреобщностните доставки

**Чл. 53.** (1) Облагаеми с нулева ставка на данъка са вътреобщностните доставки по чл. 7, с изключение на освободените вътреобщностни доставки по чл. 38, ал. 2.

(2) Документите, удостоверяващи извършването на вътреобщностната доставка, се определят с правилника за прилагане на закона.

(3) Ако доставчикът не се снабди с документите по ал. 2 до изтичането на календарния месец, следващ календарния месец, през който данъкът по доставката е станал изискуем, ал. 1 не се прилага. Ако впоследствие доставчикът се снабди с документите по ал. 2, той коригира резултата от прилагането на тази алинея по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

## ЧАСТ ТРЕТА ОБЛАГАНЕ НА ВНОСА

Данъчно събитие при внос

**Чл. 54.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) Данъчното събитие при внос на стоки възниква и данъкът става изискуем на датата, на която възниква задължението за заплащане на вносни мита на територията на страната или би следвало да възникне, включително когато задължение не съществува или размерът му е нула.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) Когато не възниква задължение за заплащане на вносни мита на територията на страната при внос на стоки по чл. 16, ал. 3, данъчното събитие възниква и данъкът става изискуем на датата, на която се приключват митническите формалности.

Данъчна основа

**Чл. 55.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Данъчната основа при внос по чл. 16 е митническата стойност, увеличена със, доколкото вече не са включени в нея:

1. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) данъци, мита, налози и такси, дължими извън територията на страната, и мита, акциз и други такси, дължими при внос на територията на страната;

2. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) свързани с вноса разходи, като комисиона, опаковка, транспорт и застраховка, направени до първото местоназначение на стоките на територията на страната.

(2) Данъчната основа се увеличава и с разходите по ал. 1, т. 2, свързани с превозването на стоките от територията на страната до територията на друга държава членка, когато в съпровождащите стоката документи е указано, че стоката е предназначена за другата държава членка.

(3) Когато стоките са били временно изнесени от територията на страната до място извън територията на Европейския съюз за обработка, преработка или поправка под митнически режим пасивно усъвършенстване и се внасят обратно на територията на страната, данъчната основа е стойността на обработката, преработката или поправката, увеличена по реда на ал. 1.

(4) Данъчната основа по ал. 1, 2 и 3 не включва сумата на търговската отстъпка или намаление, ако те се предоставят на получателя най-късно до датата на възникване на данъчното събитие при вноса.

(5) При внос на стоки по чл. 16, ал. 3 данъчната основа се определя по реда на чл. 26.

Начисляване от митническите органи на данъка при внос

**Чл. 56.** Начисляването на данъка при внос по чл. 16 се извършва от митническите органи, като размерът на данъка се взема под отчет по реда, определен за митническото задължение.

Начисляване от вносителя на данъка при внос

**Чл. 57.** (1) Начисляването на данъка при внос може да се извърши от вносителя, ако той е регистрирано лице и има разрешение за прилагане на този режим във връзка с реализирането на инвестиционен проект по чл. 166.

(2) В случаите по ал. 1 вносителят упражнява правото си на начисляване по реда на чл. 164, ал. 2.

(3) По отношение на вноса, за който е упражнил правото си по ал. 1, вносителят начислява данъка с протокол за данъчния период, през който е възникнало данъчното събитие по чл. 54.

(4) В случаите по чл. 58, ал. 2 данъкът се начислява от вносителя с протокол за данъчния период, през който данъкът е станал изискуем.

Освобождаване от данък при внос

**Чл. 58.** (1) Освободен от данък е вносът на:

1. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.);

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) стоки, внасяни от:

а) (изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) дипломатически представителства, консулства или членовете на персонала им, които отговарят на условията за освобождаване от мита при внос;

б) Европейския съюз, Европейската общност за атомна енергия, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка или от органите на Европейския съюз, към които се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, при ограниченията и условията на този протокол и споразуменията за неговото прилагане или споразуменията за седалищата и при условие, че това не води до нарушаване на конкуренцията;

в) международни организации, различни от посочените в буква "б", признати за такива от публичните органи на държавата членка - домакин, или извършен от членове на такива организации, при ограниченията и условията, установени в международните конвенции за създаване на организациите или в споразуменията за техните седалища;

3. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) зъбни протези, внасяни от лекари по дентална медицина или зъботехници, човешки органи, тъкани и клетки, кръв, кръвни съставки и кърма;

4. учебници и учебни помагала по чл. 41, т. 3 от организациите по чл. 41, т. 1;

5. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) продукти на морския риболов, извлечени извън териториалните води на Европейския съюз от кораби, когато продуктите се внасят в пристанища в непреработен вид или след съхраняваща обработка за пазарна реализация, преди да бъдат доставени;

6. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) стоки, когато вносът е последван от вътреобщностна доставка и когато вносителят представи следните данни:

а) идентификационния си номер по чл. 94, ал. 2;

б) идентификационния номер по ДДС на клиента, за когото се доставят стоките, издаден в друга държава членка, или собствения си идентификационен номер по ДДС, издаден в държавата членка, в която завършва изпращането или превозът на стоките;

в) доказателство, че внесените стоки са предназначени да бъдат превозени или изпратени до друга държава членка по ред, определен с правилника за прилагане на закона;

7. злато от Българската народна банка;

8. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) въздухоплавателни средства и плавателни съдове по чл. 31, т. 7, както и на резервни части за тях;

9. инвестиционно злато;

10. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) газ чрез система за природен газ или чрез мрежа, свързана с такава система, или захранен от плавателен съд, транспортиращ газ, в система за природен газ или мрежа от газопроводи преди такава система, на електроенергия или на топлинна или хладилна енергия чрез топлофикационни или охладителни мрежи;

11. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) официални публикации, издадени под контрола на органите на държавата или територията на износа, на международни организации, публични структури и публичноправни образувания, установени в държавата или територията на износа, и печатни материали, разпространявани в условията на избори за Европейския парламент или в условията на национални избори в държавата, в която печатните материали се издават от чуждестранни политически организации, официално признати като такива в държавите членки, доколкото тези публикации и печатни материали са обложени с данък в държавата или територията на износа и не се ползват от освобождаване от данък при износ;

12. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г., изм. и доп., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) чистокръвни коне на възраст не повече от 6 месеца, които са родени в трета държава или територия от животно, оплодено в Европейския съюз и впоследствие временно изнесено за раждането;

13. стоки, които се унищожават или изоставят в полза на държавата по реда на митническото законодателство, както и на безвъзмездно предоставени стоки, които са изоставени и отнети в полза на държавата, с изключение на моторни превозни средства;

14. стоки под митнически контрол, които са унищожени или безвъзвратно загубени поради причина, свързана с естеството на стоките, или поради непреодолима сила;

15. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.);

16. стоки, които са били временно изнесени за ремонт или поправка, ако са изпълнени условията, предвидени в митническото законодателство;

17. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 58 от 2016 г.) стоки, които се връщат от лицето износител при запазване на състоянието, в което са били изнесени, освен нормалното износване при тяхната употреба, когато същите стоки са освободени от вносни мита;

18. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) моторни превозни средства, противозаконно отнети или откраднати и за които дължимите вносни мита са възстановени или опростени по реда на митническото законодателство.

(2) Когато вносителят на стоките по ал. 1, т. 6 не се снабди с документите по чл. 53, ал. 2 до изтичане на календарния месец, следващ месеца на възникване на данъчното събитие по чл. 54, данъкът по вноса става изискуем от вносителя.

(3) Данъкът по ал. 2 става изискуем на последния ден от календарния месец, следващ месеца на възникване на данъчното събитие по чл. 54.

(4) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Вносът на стоки, внасяни в личния багаж на пътници, който няма търговски характер, е освободен от данък на базата на парични прагове съответно за сухопътни, морски и въздушни пътници, които се определят с правилника за прилагане на закона.

(5) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Стойността на личния багаж на пътник, който се внася временно или повторно след неговия временен износ, и стойността на лекарствените продукти, необходими за лични нужди на пътника, се освобождават от данък, без да се вземат предвид праговете по ал. 4.

(6) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) За целите на паричните прагове по ал. 4 стойността на

отделна вещ не може да бъде разделяна.

(7) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Освободен от данък е вносът на тютюневи изделия, алкохол и алкохолни напитки, както и вносът на непенливо вино и бира, внасяни в личния багаж на пътници, който няма търговски характер, в количествени прагове, които се определят с правилника за прилагане на закона. Това освобождаване не се прилага за пътници на възраст под 17 години.

(8) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Горивото за всяко отделно превозно средство на пътници, пристигащи от трета страна или територия, съдържащо се в стандартния резервоар, както и не повече от 10 литра гориво в преносим съд е освободено от данък.

(9) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Стойностите на стоките по ал. 7 и 8 не се вземат предвид при определяне на паричните прагове по ал. 4.

(10) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Всяка комбинация на тютюневи изделия за всеки отделен пътник и всяка комбинация на алкохол и алкохолни напитки за всеки отделен пътник не може да надвишава 100 на сто от сбора на процентите, формирани от отделните допустими количества.

(11) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Освободен от данък е вносът на стоки, внасяни в личния багаж, и вносът на тютюневи изделия, алкохол и алкохолни напитки, както и вносът на непенливо вино и бира, от екипажи на транспортните средства, използвани за пътуване от трета страна или територия, на базата на парични и количествени прагове, които се определят с правилника за прилагане на закона.

(12) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Паричните и количествените прагове се прилагат и в случаите, когато пътуването между държави членки включва преминаване транзит през територията на трета страна или започва от трета територия. Прелитане без кацане не се смята за транзит.

(13) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) Алинея 12 не се прилага, когато пътникът може да докаже, че транспортираните в багажа стоки са обложени в държавата членка, където са придобити, и не са обект на възстановяване на данък върху добавената стойност.

(14) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Освободен от данък е вносът на стоки в рамките на разрешения безмитен внос, когато се:

1. внасят стоки на обща стойност не повече от 30 лв.;

2. получават малки пратки на стоки с нетърговски характер, изпратени от трета страна от физическо лице на друго физическо лице в страната, без последното да е заплащало за тях, на обща стойност до левовата равностойност на 45 евро;

3. внася лично имущество, получено като наследство;

4. внася употребявано лично имущество от физически лица, които преместват обичайното си място на пребиваване в Европейския съюз;

5. внася имущество във връзка с встъпване в брак;

6. внася употребявано домакинско имущество след приключване на временно пребиваване извън Европейския съюз;

7. внасят ордени, медали и почетни награди;

8. внасят образци на стоки с незначителна стойност;

9. внасят подаръци, получени в рамките на международните отношения;

10. внасят стоки, предназначени за лична употреба от държавни глави;

11. внасят стоки, предназначени за пострадали от бедствия;

12. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) внасят ковчежи, съдържащи тела на починали, и урни,

съдържащи прах на покойници, както и цветята, погребалните венци и другите предмети за украса, които обикновено ги съпровождат;

13. внасят материали за защита на стоки по време на превоз и слама за постилане, фуражи и храни за животни по време на превоз;

14. внася документация;

15. внасят учебни принадлежности, учебни пособия и друго домакинско оборудване за ученици или студенти;

16. внасят продукти, добити от селскостопански производител от имоти, разположени в трети страни, намиращи се в непосредствена близост до основното място на стопанска дейност на производителя;

17. внасят семена, торове и продукти за обработка на почвата и посевите за имот, разположен в непосредствена близост с трета страна, обработван от селскостопански производител, чието основно място на стопанска дейност се намира в съответната трета страна в непосредствена близост до имота;

18. внасят видео- и аудиоматериали от образователен, научен или културен характер, които се предоставят от Организацията на обединените нации или от някоя от нейните специализирани агенции, независимо от тяхното предназначение;

19. внасят предмети от колекции и произведения на изкуството от образователен, научен или културен характер, които не са предназначени за продажба и се внасят от музеи, галерии или други институции; освобождаването се прилага само когато стоките са внасят безвъзмездно или ако се внасят възмездно, не се доставят от данъчно задължено лице;

20. внасят лабораторни животни и биологични или химически вещества, предназначени за изследвания;

21. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) внасят терапевтични вещества с човешки произход и реактиви за определяне на кръвната група и тъканно типизиране;

22. внасят референтни вещества за качествения контрол на медицински продукти;

23. внасят фармацевтични продукти, използвани при международни спортни прояви;

24. внасят стоки от държавни организации, благотворителни или филантропски организации, получени безвъзмездно от тях;

25. внасят стоки от институции или организации, получени безвъзмездно от тях, за подпомагане на слепи лица и други лица с увреждания;

26. внасят печатни рекламни материали и предмети с рекламен характер;

27. внасят стоки за използване или консумиране по време на търговски изложения или други подобни прояви;

28. внасят стоки с цел изпитване, анализиране или проучване;

29. внасят пратки, предназначени за организации за защита на авторското право или за защита на правата на индустриалната и търговската собственост;

30. внасят издания с туристическа информация;

31. внасят гориво и смазочни материали, намиращи се в стандартните резервоари на сухопътните моторни превозни средства и в специални контейнери;

32. внасят от упълномощени за тази цел от компетентните органи организации за използване при строителството, поддръжката или украсата на гробища, гробове и паметници на жертви на война от трета държава, погребани в Европейския съюз.

(15) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Освободен от данък е вносът от трети територии на стоки, чийто внос от трети страни би бил освободен на основание ал. 14.

## Обезпечаване на данъка при внос

**Чл. 59.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) Когато съгласно митническото законодателство не се изисква или се изисква обезпечаване на митата, данъкът не се обезпечаваша или се обезпечаваша в съответствие с определените в митническото законодателство размери и по реда за обезпечаване на митата.

(2) Когато съгласно митническото законодателство възникне задължение за заплащане на лихви върху митните сборове по митническо задължение, възниква и задължение за заплащане на лихви върху несъбрания данък.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) Лице, получило разрешение за управление на съоръжения за митническо складиране по реда на митническото законодателство, е солидарно отговорно с вложителя на стоките в склада за дължимия данък при отклонение на стоките от митническия режим по време на тяхното съхранение в склада.

(4) Когато по реда на чл. 173, ал. 1 е предвидено освобождаване от данък при внос на моторни превозни средства и те остават под митнически надзор, освобождаването от данък се прилага и ако в срока на митническия надзор моторните превозни средства, внесени от лица, ползващи привилегии съгласно Виенската конвенция за дипломатическите отношения, Виенската конвенция за консулските отношения, консулски конвенции или други международни договори, по които Република България е страна, са противозаконно отнети или откраднати и това е установено от компетентните органи по предвидения за това ред.

## Плащане на данъка при внос

**Чл. 60.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 58 от 2016 г.) Начисленият от митническите органи данък се внася в държавния бюджет по реда и в сроковете, предвидени за заплащане на вносните мита.

(2) Начисленият от митническите органи данък при вноса на територията на страната не може да се прихваща от органите по приходите или митническите органи с други вземания.

(3) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 58 от 2016 г.) В случаите на внос по чл. 16 под режим "временен внос с частично освобождаване от вносни мита" начисленият от митническите органи данък се внася в държавния бюджет преди вдигането на стоките.

## Разрешение за вдигане на стоките

**Чл. 61.** Митническите органи разрешават вдигането на стоките след заплащане или обезпечаване на начисления данък по реда, определен за митническото задължение, освен в случаите, когато данъкът се начислява от вносителя.

## ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

## ОБЛАГАНЕ НА ВЪТРЕОБЩНОСТНОТО ПРИДОБИВАНЕ

### Място на изпълнение на вътреобщностното придобиване

**Чл. 62.** (1) Мястото на изпълнение на вътреобщностното придобиване е на територията на страната, когато стоките пристигат и превозът им завършва на територията на страната.

(2) Независимо от ал. 1, мястото на изпълнение на вътреобщностното придобиване е на територията на страната, когато лицето, което придобива стоките, е регистрирано по този закон и е осъществило придобиването им под идентификационен номер, издаден в страната.

(3) Алинея 2 не се прилага, когато лицето разполага с доказателства, че вътреобщностното придобиване на

стоките е обложено в държавата членка, където стоките са пристигнали или е завършил превозът им.

(4) Ако вътреобщностното придобиване е обложено съгласно ал. 2 и впоследствие лицето докаже, че това вътреобщностно придобиване е обложено и в държавата членка, където стоките пристигат или завършва превозът им, лицето коригира резултата от прилагането на ал. 2.

(5) Независимо от ал. 2, мястото на изпълнение на вътреобщностното придобиване е държавата членка, където стоките пристигат или завършва превозът им, когато са налице едновременно следните условия:

1. посредникът в тристранна операция придобива стоките под идентификационния си номер по чл. 94, ал. 2;
2. лицето по т. 1 осъществява последваща доставка на стоките до придобиващия в тристранната операция;
3. лицето по т. 1 издаде фактура за доставката по т. 2, отговаряща на изискванията на чл. 114, в която посочи, че е посредник в тристранната операция и че данъкът по доставката се дължи от придобиващия в тристранната операция;
4. лицето по т. 1 декларира доставката по т. 2 във VHES-декларацията за съответния данъчен период.

(6) Документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 3, 4 и 5, и редът за извършване на корекцията по ал. 4 се определят с правилника за прилагане на закона.

Данъчно събитие и изискуемост на данъка при вътреобщностно придобиване

**Чл. 63.** (1) Данъчното събитие при вътреобщностно придобиване възниква на датата, на която би възникнало данъчното събитие при доставка на територията на страната.

(2) Данъчното събитие при вътреобщностното придобиване по чл. 13, ал. 3 възниква на датата, на която приключва транспортът на стоките на територията на страната.

(3) Данъкът при вътреобщностното придобиване става изискуем на 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е възникнало данъчното събитие съгласно ал. 1 и 2.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Независимо от ал. 3, данъкът става изискуем на датата на издаване на фактурата, а когато няма задължение за издаване на фактура – на датата на издаване на документа, удостоверяващ придобиването на ново превозно средство, когато са издадени преди 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е настъпило данъчното събитие.

(5) (Изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Алинея 4 не се прилага, когато фактурата или документът, удостоверяващ придобиването на ново превозно средство, са издадени във връзка с направено плащане преди датата на възникване на данъчното събитие.

(6) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) При доставка с непрекъснато изпълнение на стоки по чл. 13, ал. 1 – 3 с продължителност за период, по-дълъг от един календарен месец, данъчното събитие настъпва в края на всеки календарен месец, като за календарния месец на прекратяване на доставките данъчното събитие настъпва на датата на прекратяване на доставките.

Данъчна основа при вътреобщностно придобиване

**Чл. 64.** (1) Данъчната основа при вътреобщностното придобиване се определя по реда на чл. 26.

(2) Данъчната основа при вътреобщностното придобиване по чл. 13, ал. 3 е равна на данъчната основа, формирана за целите на вътреобщностната доставка в държавата членка, от която стоките се изпращат или транспортират.

(3) В данъчната основа при вътреобщностно придобиване на акцизни стоки се включва и дължимият или платеният акциз за стоките в държавата членка, от която са изпратени или транспортирани. Ако след придобиването акцизът подлежи на възстановяване на получателя, данъчната основа се намалява по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъчната основа по ал. 1, 2 и 3 не включва данъчната основа на услугите по чл. 21, ал. 2 с място на изпълнение на територията на страната, за които регистрираното по този закон лице е длъжно да начисли данъка като лице по чл. 82, ал. 2.

(5) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) При доставки по чл. 63, ал. 6 данъчната основа за всеки календарен месец се определя пропорционално на броя на дните, включени в съответния календарен месец, спрямо общия брой на дните на изпълнение на доставката, включително дните на месеца на прекратяване на доставките.

Освободени вътреобщностни придобивания

**Чл. 65.** (1) Освободени са вътреобщностните придобивания на стоки с място на изпълнение на територията на страната, чиято доставка на територията на страната е посочена в глава четвърта.

(2) Освободени са вътреобщностните придобивания с място на изпълнение на територията на страната на стоки:

1. когато получатели са лица по чл. 172, ал. 2 и чл. 174, ал. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) чийто внос на територията на страната би бил освободен от данък по реда на чл. 58, с изключение на вноса на стоки по чл. 58, ал. 1, т. 6;

3. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) когато получатели са институции на Европейския съюз, Европейската общност за атомна енергия, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка или от органите на Европейския съюз, към които се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, при ограниченията и условията на този протокол и споразуменията за неговото прилагане или споразуменията за седалищата и при условие, че това не води до нарушаване на конкуренцията;

4. от лице - посредник в тристранна операция, регистрирано за целите на ДДС в друга държава членка.

## ЧАСТ ПЕТА

### ДАНЪЧНИ СТАВКИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДАНЪЧНОТО ЗАДЪЛЖЕНИЕ

#### Глава шеста

#### ДАНЪЧНИ СТАВКИ

Данъчна ставка

**Чл. 66.** (1) Ставката на данъка е 20 на сто за:

1. облагаемите доставки, освен изрично посочените като облагаеми с нулева ставка;
2. вноса на стоки на територията на страната;
3. облагаемите вътреобщностни придобивания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.04.2011 г., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Данъчната ставка за настаняване, предоставяно в хотели и подобни заведения, включително предоставянето на ваканционно настаняване и отдаване под наем на места за площадки за къмпинг или каравани, е в размер 9 на сто.

Размер на данъка

**Чл. 67.** (1) Размерът на данъка се определя, като данъчната основа се умножи по ставката на данъка.

(2) Когато при договаряне на доставката не е изрично посочено, че данъкът се дължи отделно, приема се, че той е включен в договорената цена.

(3) Данъкът се смята включен в обявената цена и когато се предлагат стоки - предмет на доставка на дребно, в търговската мрежа.

## **Глава седма**

### **ДАНЪЧЕН КРЕДИТ**

Данъчен кредит и право на приспадане на данъчен кредит

**Чл. 68.** (1) Данъчен кредит е сумата на данъка, която регистрирано лице има право да приспадне от данъчните си задължения по този закон за:

1. получени от него стоки или услуги по облагаема доставка;
2. извършено от него плащане, преди да е възникнало данъчното събитие за облагаема доставка;
3. осъществен от него внос;
4. изискуемия от него данък като платец по глава осма.

(2) Правото на приспадане на данъчен кредит възниква, когато подлежащият на приспадане данък стане изискуем.

(3) В случаите на правоприемство по чл. 10 правото на приспадане на данъчен кредит възниква:

1. на датата на вписване на обстоятелството по чл. 10 в търговския регистър - когато правоприемникът е регистрирано по този закон лице;
2. на датата на регистрацията по чл. 132, ал. 3.

(4) В случаите по чл. 116, ал. 2 правото на приспадане на данъчен кредит възниква на датата, на която е издаден новият данъчен документ.

(5) В случаите по чл. 131 правото на приспадане на данъчен кредит възниква на датата на издаване на документа по чл. 131, ал. 1, т. 2.

(6) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Правото на приспадане на данъчен кредит за получена доставка на стоки или услуги, за която е приложен специалният режим за касова отчетност на данък върху добавената стойност, възниква, когато подлежащият на приспадане данък стане изискуем.

Доставки с право на приспадане на данъчен кредит

**Чл. 69.** (1) Когато стоките и услугите се използват за целите на извършваните от регистрираното лице облагаеми доставки, лицето има право да приспадне:

1. данъка за стоките или услугите, които доставчикът - регистрирано по този закон лице, му е доставил или предстои да му достави;
2. начисления данък при внос на стоки по чл. 56 и 57;
3. изискуемия от него данък като платец по глава осма.

(2) За целите на ал. 1 за облагаеми доставки се смятат и:

1. доставките в рамките на икономическата дейност на регистрираното лице, които са с място на изпълнение извън територията на страната, но които биха били облагаеми, ако са извършени на територията на страната;
2. доставките на финансови услуги по чл. 46 и на застрахователни услуги по чл. 47, когато получателят на услугите е установен извън Европейския съюз или когато доставките на тези услуги са пряко свързани със стоки, за които са изпълнени условията на чл. 28.

Ограничения на правото на приспадане на данъчен кредит

**Чл. 70.** (1) Правото на приспадане на данъчен кредит не е налице, независимо че са изпълнени условията на чл. 69 или 74, когато:

1. стоките или услугите са предназначени за извършване на освободени доставки по глава четвърта;
2. стоките или услугите са предназначени за безвъзмездни доставки или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето;
3. стоките или услугите са предназначени за представителни или развлекателни цели;
4. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) е придобит или внесен мотоциклет или лек автомобил;
5. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) стоките или услугите са предназначени за поддръжката, ремонта, подобрието и експлоатацията на мотоциклети и леки автомобили по т. 4, включително за резервни части, комплектовка, горивни и смазочни материали;
6. стоките са отнети в полза на държавата или сградата е разрушена като незаконно построена.

(2) Алинея 1, т. 4 и 5 не се прилагат, когато:

1. превозните средства по ал. 1, т. 4 се използват единствено за транспортни и охранителни услуги, таксиметрови превози, отдаване под наем, куриерски услуги или подготовка на водачи на моторни превозни средства, включително при последващата им продажба;
2. превозните средства по ал. 1, т. 4 са предназначени единствено за препродажба (търговски наличности);
3. стоките или услугите са предназначени единствено за препродажба (търговски наличности), включително след преработка;
4. стоките или услугите са свързани с поддръжката, ремонта, подобрието или експлоатацията на превозните средства по т. 1;
5. (нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) превозните средства по ал. 1, т. 4 и стоките или услугите по ал. 1, т. 5 се използват и за дейности, различни от посочените в т. 1 - 4, в случаите, когато една или повече от изброените в т. 1 - 4 дейности са основна дейност за лицето; в тези случаи правото на приспадане на данъчен кредит е налице от началото на месеца, следващ месеца, за който е изпълнено изискването за основна дейност.

(3) Алинея 1, т. 2 не се прилага за:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) специалното, работното, униформеното и представителното облекло и личните предпазни средства, предоставяни безвъзмездно от работодателя на работниците и служителите му, включително на тези по договори за управление, за целите на икономическата му дейност;
2. транспортното обслужване от местоживеенето до местоработата и обратно от работодателя на работниците и служителите му, включително на тези по договори за управление, предоставяно безвъзмездно от работодателя за целите на икономическата му дейност;

3. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) стоките или услугите, използвани при безвъзмездно извършване на услуга от държател/ползвател за ремонт на нает или предоставен за ползване актив;
  4. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) стоките или услугите, използвани при безвъзмездно извършване на услуга от държател/ползвател за подобрене на нает или предоставен за ползване актив;
  5. безвъзмездното предоставяне на стоки или услуги с незначителна стойност с рекламна цел и предоставяне на мостри;
  6. храната и/или добавките към нея, които се предоставят по реда на чл. 285 от Кодекса на труда;
  7. транспорта и нощувките на командировани от лицето лица;
  8. стоките или услугите, използвани във връзка с осъществяване на гаранционното обслужване по чл. 129;
  9. (нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) безвъзмездното предоставяне на стоки по чл. 6, ал. 4, т. 4.
- (4) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Няма право на данъчен кредит лице, регистрирано на основание чл. 97а, чл. 99 и чл. 100, ал. 2. Лице, регистрирано на основание чл. 97б, няма право на данъчен кредит по отношение на стоките и услугите, които се използват за целите на извършвани от лицето доставки, различни от доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с получатели – данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават в страната.
- (5) Не е налице право на данъчен кредит за данък, който е начислен неправомерно.

Условия за упражняване правото на приспадане на данъчен кредит

**Чл. 71.** Лицето упражнява правото си на приспадане на данъчен кредит, когато е изпълнило едно от следните условия:

1. притежава данъчен документ, съставен в съответствие с изискванията на чл. 114 и 115, в който данъкът е посочен на отделен ред - по отношение на доставки на стоки или услуги, по които лицето е получател;
2. (изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) издало е протокол по чл. 117 или чл. 163б, ал. 2 и е спазило изискванията на чл. 86 - в случаите, когато данъкът е изискуем от лицето като платец по глава осма; в случаите по чл. 161 или 163а, когато доставчикът е данъчно задължено лице, получателят трябва да притежава и данъчен документ, съставен в съответствие с изискванията на чл. 114 и 115, в който е посочено съответното основание за неначисляване на данък;
3. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) притежава митнически документ за внос, в който лицето е посочено като вносител и данъкът е внесен по реда на чл. 90, ал. 1 - в случаите на внос по чл. 16;
4. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) притежава митнически документ за внос, в който лицето е посочено като вносител, издало е протокол по чл. 117 и е спазило изискванията на чл. 86 - в случаите по чл. 57;
5. притежава документ, който отговаря на изискванията на чл. 114, издало е протокол по чл. 117 и е спазило изискванията на чл. 86 - в случаите на вътреобщностно придобиване;
6. притежава документ по чл. 131, ал. 1, т. 2;
7. притежава документите, определени в правилника за прилагане на закона - в случаите на правоприемство по чл. 10;
8. (нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) притежава данъчен документ по т. 1 и документ за извършеното плащане по банков път, включително чрез кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги, и протокол по чл.

151в, ал. 8 – за доставки, при които доставчикът прилага глава седемнадесета "а";

9. (нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) притежава данъчен документ по т. 1 и документ за извършеното плащане по банков път, включително чрез кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги, и е издало протокол по чл. 151г, ал. 8 – за доставки, при които доставчикът не прилага глава седемнадесета "а".

Право на данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност при придобиване или изграждане на недвижими имоти

**Чл. 71а.** (Нов – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) За начислен данък при придобиване или изграждане на недвижим имот, който ще се използва едновременно както за независима икономическа дейност, така и за личните нужди на данъчно задълженото лице или за нуждите на собственика, на неговите работници и служители, или по-общо за цели, различни от неговата независима икономическа дейност, лицето има право на приспадане на данъчен кредит в съответствие с правилата на тази глава само за частта от начисления му данък, съответстваща на използването на имота за независима икономическа дейност.

(2) Частта от начисления данък по ал. 1, съответстваща на използването на имота за независима икономическа дейност, се определя пропорционално на степента на използването на недвижимия имот за независима икономическа дейност, като начисленият данък при придобиване или изграждане на недвижимия имот се умножи по пропорцията на очакваното му използване за независима икономическа дейност спрямо общото му използване както за независима икономическа дейност, така и за цели, различни от независимата икономическа дейност, изчислена до втория знак на десетичната запетая.

(3) Регистрираното лице има право на частичен данъчен кредит по реда на чл. 73 за определения по реда на ал. 2 данък за приспадане по отношение на недвижими имоти, които в рамките на независимата си икономическа дейност използва както за извършване на доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които няма такова право.

(4) Пропорцията по ал. 2 се определя чрез прилагането на критерий за разпределяне, който гарантира максимално точно изчисляване на размера на данъка, съответстващ на използването на недвижимия имот за осъществяване на независима икономическа дейност, като се отчита спецификата на имота.

(5) Алинеи 1 – 4 се прилагат и за учредено в полза на регистрираното лице вещно право върху недвижим имот, който ще се използва едновременно както за независима икономическа дейност, така и за негови лични нужди или за нуждите на собственика, на неговите работници и служители, или по-общо за цели, различни от неговата независима икономическа дейност.

(6) При придобиване или изграждане на недвижим имот регистрираното лице преценява дали да включи в стопанските си активи целия или само част от имота, която може да се обособи и разграничи. За невключената в стопанските активи част от имота разпоредбите на този закон не се прилагат.

Право на данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност при производство, придобиване или внос на различни от недвижими имоти стоки, които са или биха били дълготрайни активи

**Чл. 71б.** (Нов – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) За различни от недвижими имоти стоки, които са или биха били дълготрайни активи и които ще се използват едновременно от регистрирано лице, както за извършване на независима икономическа дейност, така и за негови лични нужди или за нуждите на собственика, на неговите работници и служители, или по-общо за цели, различни от неговата независима икономическа дейност, лицето прилага разпоредбите на чл. 71а, ал. 1 – 5.

Период за упражняване на правото на приспадане на данъчен кредит

**Чл. 72.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Регистрирано по този закон лице може да упражни правото си на приспадане на данъчен кредит за данъчния период, през който е възникнало това право, или в един от следващите 12 данъчни периода.

(2) Правото по ал. 1 се упражнява, като лицето:

1. включи размера на данъчния кредит при определяне на резултата за данъчния период по ал. 1 в справка-декларацията по чл. 125 за същия данъчен период;

2. посочи документа по чл. 71 в дневника за покупките по чл. 124 за данъчния период по т. 1.

Право на приспадане на частичен данъчен кредит

**Чл. 73.** (1) Регистрирано лице има право на приспадане на частичен данъчен кредит по отношение на данъка за стоки или услуги, които се използват както за извършване на доставки, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които лицето няма такова право.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Размерът на частичния данъчен кредит се определя, като сумата на данъчния кредит се умножи по коефициент, изчислен до втория знак след десетичната запетая, получен като отношение между оборота, отнасящ се за доставките, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит, и оборота, отнасящ се за всички извършвани от лицето доставки и дейности.

(3) Оборотът, отнасящ се за доставките, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит, включва:

1. данъчните основи на извършените от лицето облагаеми доставки;

2. данъчните основи на получените от лицето плащания, за които данъкът е станал изискуем преди настъпване на данъчното събитие по облагаема доставка;

3. данъчните основи на извършените от лицето доставки с място на изпълнение извън територията на страната, приравнени на облагаеми съгласно чл. 69, ал. 2, с изключение на доставките с място на изпълнение извън територията на страната, извършени от постоянен обект на лицето извън територията на страната;

4. данъчните основи на получените от лицето плащания преди осъществяване на доставките по т. 3;

5. (изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) данъчната основа на доставките на стоки или услуги, за които не е упражнено право на приспадане на данъчен кредит на основание чл. 70, ал. 1, т. 3 - 5.

(4) Оборотът, отнасящ се за всички доставки и дейности на лицето, включва:

1. оборота по ал. 3;

2. данъчните основи на извършените от лицето доставки с място на изпълнение извън територията на страната, които не са приравнени на облагаеми по смисъла на чл. 69, ал. 2, с изключение на доставките, извършени от постоянен обект на лицето извън територията на страната;

3. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) данъчните основи на извършените освободени доставки, с изключение на тези по чл. 50, ал. 1, т. 2;

4. (доп. – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) стойността на доставките и дейностите извън рамките на икономическата дейност на лицето, с изключение на тези, за които не се приспада данъчен кредит на основание чл. 71а и 71б;

5. данъчните основи на получените от лицето плащания преди осъществяване на доставките и дейностите по т. 2, 3 и 4;

6. размерът на получените субсидии, различни от тези, които се включват в данъчната основа.

(5) Коефициентът се изчислява на базата на оборотите по ал. 3 и 4 за цялата предходна календарна година, а когато такива обороти за предходната календарна година липсват - на базата на оборотите по ал. 3 и 4 за данъчния период, през който възниква правото на приспадане на данъчен кредит.

(6) Размерът на частичния данъчен кредит по ал. 2 се преизчислява в последния данъчен период на текущата календарна година на базата на показателите по ал. 3 и 4 за текущата календарна година.

(7) В случаите на deregистрация размерът на частичния данъчен кредит по ал. 2 се преизчислява в края на последния данъчен период на базата на показателите по ал. 3 и 4 за частта от текущата календарна година, през която лицето е било регистрирано.

(8) Разликата в резултат на преизчислението по ал. 6 и 7 се включва като корекция (увеличение или намаление) в размера на данъчния кредит в справка-декларацията за последния данъчен период.

Право на приспадане на данъчен кредит, когато данъкът е изискуем от получателя/вносителя

**Чл. 73а.** (Нов - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) (1) При доставки, данъкът за които е изискуем от получателя, правото на приспадане на данъчен кредит е налице и когато доставчикът на стоката не е издал документ, който отговаря на изискванията на чл. 114, и/или получателят не разполага с документ по чл. 71, т. 2, 4 и 5, и/или получателят не е спазил изискванията на чл. 72, ако доставката не е укрита и данни за нея са налични в счетоводството на получателя.

(2) В случаите по ал. 1 правото на приспадане на данъчен кредит се упражнява през данъчния период, през който данъкът е станал изискуем, като се прилага съответно чл. 126, ал. 3, т. 2.

Право на приспадане на данъчен кредит при производство, придобиване или внос на стоки или получаване на услуги, които не са или не биха били дълготрайни активи

**Чл. 73б.** (Нов – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) За стоки или услуги, които не са или не биха били дълготрайни активи, регистрирано лице може да упражни право на данъчен кредит за размера на данъка, съответстващ на използването на стоката или услугата в рамките на независимата икономическа дейност за извършване на доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, като определи с разумен метод този размер, когато използва стоката или услугата:

1. за независима икономическа дейност и за негови лични нужди или за нуждите на собственика, на неговите работници и служители, или по-общо за цели, различни от неговата независима икономическа дейност, и/или

2. в рамките на независимата си икономическа дейност за извършване на доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки или дейности, за които няма такова право, като не прилага чл. 73.

Право на приспадане на данъчен кредит за налични активи и получени услуги преди датата на регистрация

**Чл. 74.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Регистрирано лице по чл. 96, 97, 98, чл. 100, ал. 1 и 3, чл. 102, 132 или 132а има право на приспадане на данъчен кредит за закупените или придобитите по друг начин или внесените активи по смисъла на Закона за счетоводството преди датата на регистрацията му по този закон, които са налични към датата на регистрацията.

(2) Правото по ал. 1 възниква само за наличните активи към датата на регистрацията, за които са налице

едновременно следните условия:

1. налице са изискванията на чл. 69 и 71;
2. доставчикът е регистрирано по закона лице към датата на издаване на данъчния документ и доставката е била облагаема към тази дата;
3. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) регистрационният опис по образец на наличните активи е съставен към датата на регистрация по този закон и подаден не по-късно от 45 дни от датата на регистрация;
4. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) активите са придобити от лицето до 5 години, а за недвижими имоти - до 20 години, преди датата на регистрация по този закон.

(3) Регистрираното лице по ал. 1 има право на приспадане на данъчен кредит и за получените услуги преди датата на регистрацията му по този закон, когато са налице едновременно следните условия:

1. услугите са пряко свързани с регистрацията на лицето по реда на Търговския закон;
  2. услугите са получени не по-рано от един месец преди регистрацията на лицето по Търговския закон;
  3. лицето е подало заявление за регистрация по този закон в 30-дневен срок от вписването му в регистъра по чл. 82 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;
  4. за получените услуги лицето притежава фактура по чл. 71, т. 1;
  5. доставчикът на услугата е регистрирано по закона лице към датата на издаване на данъчния документ и доставката е била облагаема към тази дата;
  6. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) регистрационният опис по образец за получените услуги е съставен към датата на регистрация по този закон и е подаден не по-късно от 45 дни от датата на регистрация.
- (4) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) За налични стоки на регистрираното лице по ал. 1, които са или биха били дълготрайни активи, които се използват едновременно както за извършване на независима икономическа дейност, така и за негови лични нужди или за нуждите на собственика, на неговите работници и служители, или по-общо за цели, различни от неговата независима икономическа дейност, право на данъчен кредит по ал. 2 възниква при условията на чл. 71а и 71б.

Възникване и упражняване правото на приспадане на данъчен кредит за налични активи и получени услуги преди регистрацията

**Чл. 75.** (1) Правото на приспадане на данъчен кредит по чл. 74 възниква на датата на регистрация по този закон.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Правото по ал. 1 се упражнява през данъчния период, през който е възникнало, или в един от следващите дванадесет данъчни периода, като наличните активи, получените услуги и данъкът, включени в регистрационния опис по чл. 74, се отразяват в дневника за покупки за съответния данъчен период.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Правото на приспадане на данъчен кредит по чл. 74 не възниква и не може да се упражни от регистрираното лице, ако регистрационният опис е подаден след 45-ия ден от датата на регистрация.

Право на приспадане на данъчен кредит при повторна регистрация

**Чл. 76.** (1) Регистрираното лице има право да приспадне начисления данък при дерегистрацията му по този закон за обложените активи по чл. 111, ал. 1, т. 1, които са налични към датата на последващата му регистрация.

(2) Правото по ал. 1 възниква, когато са налице едновременно следните условия:

1. наличните активи по смисъла на Закона за счетоводството към датата на последващата регистрация по този закон са били обложени при дерегистрацията по реда на чл. 111, ал. 1, т. 1;
2. начисленият данък при дерегистрацията е внесен ефективно или е прихванат от органа по приходите;
3. с наличните активи по т. 1 лицето е извършвало, извършва или ще извършва облагаеми доставки по смисъла на чл. 69;
4. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) регистрационният опис по образец за активите по т. 1 е съставен към датата на повторната регистрация и е подаден не по-късно от 45 дни от датата на регистрация;
5. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) активите по т. 1 са придобити от лицето до 5 години, а за недвижими имоти - до 20 години, преди датата на повторната регистрация по този закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) В случаите на чл. 111, ал. 2, т. 5 регистрираното лице има право на приспадане на данъчен кредит за закупените или придобитите по друг начин или внесените активи по смисъла на Закона за счетоводството след датата на дерегистрацията му, които са налични към датата на последващата му регистрация. Правото на данъчен кредит възниква при условията на чл. 74, ал. 2.

Възникване и упражняване на правото на приспадане на начислен данък при дерегистрация и последваща регистрация на лицето

**Чл. 77.** (1) Правото на приспадане на данъчен кредит по чл. 76 възниква на датата на повторната регистрация по този закон.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Правото на приспадане по ал. 1 се упражнява през данъчния период, през който е възникнало, или в един от следващите дванадесет данъчни периода, като наличните активи и данъкът, включени в регистрационния опис по чл. 76, се отразяват в дневника за покупките за съответния данъчен период.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Правото на приспадане на данъчен кредит по чл. 76 не възниква и не може да се упражни от регистрираното лице, ако регистрационният опис е подаден след 45-ия ден от датата на повторната му регистрация по този закон.

Корекции на ползван данъчен кредит

(Загл. изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.)

**Чл. 78.** (1) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Ползван данъчен кредит е стойността на данъка, който регистрирано по този закон лице е приспаднало в годината на упражняване на право на данъчен кредит.

(2) (Предишна ал. 1 – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Регистрираното лице е длъжно да коригира размера на ползвания данъчен кредит при изменение на данъчната основа или при разваляне на доставката, както и при промяна на вида на доставката.

(3) (Предишна ал. 2, изм. и доп. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Корекцията по ал. 2 се извършва в данъчния период, през който са възникнали обстоятелствата по ал. 2, с отразяването на документа по чл. 115 или на новия документ по чл. 116, с който е извършена корекцията, в дневника за покупките и в справка-декларацията за съответния данъчен период.

(4) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Регистрираното лице е длъжно да коригира размера на ползвания данъчен кредит при разваляне на доставка, за която е издадена фактура за авансово плащане в данъчния период, през който се разваля доставката, по ред, определен с правилника за прилагане на закона, независимо дали авансово платената сума му е възстановена, прихваната или уредена по друг възмезден начин и дали доставчикът му е издал кредитно известие.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Алинеи 2 и 4 се прилагат и когато е прекратена регистрацията по този закон на доставчика.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Корекциите по чл. 79, ал. 1, чл. 79а и 79б в случаите на действащ договор за лизинг, за който е приложен чл. 6, ал. 2, т. 3, се извършват от лизингополучателя.

Корекции при унищожаване, липси и брак на стока или при доставка на стока или услуга

**Чл. 79.** (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) (1) Регистрирано лице, което изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, е приспаднало данъчен кредит за произведена, придобита или внесена от него стока, при унищожаване, установяване на липси или при бракуване на стоката начислява и дължи данък в размер на ползвания данъчен кредит.

(2) Регистрирано лице, което изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност е приспаднало данъчен кредит за произведена, придобита или внесена от него стока, съответно изцяло или частично е приспаднало данъчен кредит за получена услуга, при извършване на последваща доставка на стоката или услугата, за която не е налице право на приспадане на данъчен кредит, дължи данък в размер на ползвания данъчен кредит.

(3) За стоките и услугите, които са или биха били дълготрайни активи, за целите на ал. 1 и 2 лицето дължи данък в размер, определен по следната формула:

1. за недвижимите имоти:

а) за които при придобиването или изграждането е приспаднал изцяло данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност само за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ДД} = \text{НДДС} \times 1/20 \times \text{БГ}, \text{ или}$$

б) за които при придобиването или изграждането е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ДД} = \text{НДДС} \times 1/20 \times K_0 \times \text{БГ}, \text{ или}$$

в) за които при придобиването или изграждането е приспаднал данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност по чл. 71а:

$$\text{ДД} = \text{НДДС} \times 1/20 \times \text{ПрНИД}_0 \times K_0 \times \text{БГ}, \text{ където:}$$

ДД е дължимият данък;

НДДС – начислен ДДС при придобиване или изграждане на имота;

ПрНИД<sub>0</sub> – пропорция на използването на недвижимия имот за независима икономическа дейност спрямо общото му използване в годината, през която е упражнено право на данъчен кредит за него;

K<sub>0</sub> – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелството по ал. 1 и 2, включително годината на настъпване на обстоятелството, до изтичане на 20-годишния срок, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит, съответно от началото на годината на фактическото използване, в случай че имотът не е използван повече от една година след годината на упражняване правото на данъчен кредит;

2. за останалите стоки:

а) за които при производството, придобиването или вноса е приспаднал изцяло данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност само за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ДД} = \text{НДДС} \times 1/5 \times \text{БГ}, \text{ или}$$

б) за които при производството, придобиването или вноса е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ДД} = \text{НДДС} \times 1/5 \times K_0 \times \text{БГ}, \text{ или}$$

в) за които при производството, придобиването или вноса е приспаднал данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност по чл. 71б:

$$\text{ДД} = \text{НДДС} \times 1/5 \times \text{ПрНИД}_0 \times K_0 \times \text{БГ}, \text{ където:}$$

ДД е дължимият данък;

НДДС – начисленият ДДС при производството, придобиването или вноса на стоката;

ПрНИД<sub>0</sub> – пропорция на използването на съответната стока за независима икономическа дейност спрямо общото ѝ използване в годината, през която е упражнено право на данъчен кредит за нея;

$K_0$  – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелството по ал. 1 и 2, включително годината на настъпване на обстоятелството, до изтичане на 5-годишния срок, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит;

3. за услуги:

а) за които при получаването е приспаднал изцяло данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност само за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ДД} = \text{НДДС} \times 1/5 \times \text{БГ}, \text{ или}$$

б) за които при получаването е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ДД} = \text{НДДС} \times 1/5 \times K_0 \times \text{БГ}, \text{ където:}$$

ДД е дължимият данък;

НДДС – начисленият ДДС при получаване на услугата;

$K_0$  – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелството по ал. 1 и 2, включително годината на настъпване на обстоятелството, до изтичане на 5-годишния срок, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит.

(4) Начисляването на данъка по ал. 1 – 3 се извършва в данъчния период, през който е възникнало съответното обстоятелство, чрез съставяне на протокол за определяне размера на дължимия данък и отразяването му в дневника за продажбите и справка-декларацията за този данъчен период.

(5) Регистрирано лице, което е приспаднало данъчен кредит частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, включително и в резултат на извършена корекция по чл. 79а, за произведена, придобита или внесена от него стока, включително за придобиване или изграждане на недвижим имот, или е приспаднало частично данъчен кредит за получена услуга, включително и в резултат на извършена корекция по чл. 79б, които са или биха били дълготрайни активи и извърши облагаема доставка на стоката или услугата има право да приспадне неползвания при придобиването данъчен кредит в размер, определен по следната формула:

1. за недвижимите имоти:

а) за които при придобиването или изграждането е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$$ДК = НДДС \times 1/20 \times (1 - K_0) \times БГ, \text{ или}$$

б) за които при придобиването или изграждането е приспаднал данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност по чл. 71а:

$$ДК = НДДС \times 1/20 \times (1 - \text{ПрНИД}_0 \times K_0) \times БГ, \text{ където:}$$

ДК е размерът на неползвания при придобиването или изграждането на имота данъчен кредит, който лицето може да приспадне;

НДДС – начисленият ДДС при придобиване или изграждане на имота;

ПрНИД<sub>0</sub> – пропорция на използването на недвижимия имот за независима икономическа дейност спрямо общото му използване в годината, през която е упражнено право на данъчен кредит за него;

K<sub>0</sub> – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит, когато частично е приспаднал данъчен кредит;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелството по ал. 5, включително годината на настъпване на обстоятелството, до изтичане на 20-годишния срок, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит, съответно от началото на годината на фактическото използване, в случай че имотът не се ползва повече от една година след годината на упражняване правото на данъчен кредит;

2. за останалите стоки:

а) за които при производството, придобиването или вноса е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$$ДК = НДДС \times 1/5 \times (1 - K_0) \times БГ, \text{ или}$$

б) за които при производството, придобиването или вноса е приспаднал данъчен кредит пропорционално на

степенята на използване за независима икономическа дейност по чл. 71б:

$ДК = НДДС \times 1/5 \times (1 - \text{ПрНИД}_0 \times K_0) \times БГ$ , където:

ДК е размерът на неползвания при производството, придобиването или вноса на стоката данъчен кредит, който лицето може да приспадне;

НДДС – начисленият ДДС при производството, придобиването или вноса на стоката;

ПрНИД<sub>0</sub> – пропорция на използването на съответната стока за независима икономическа дейност спрямо общото ѝ използване в годината, през която е упражнено право на данъчен кредит за нея;

K<sub>0</sub> – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит, когато частично е приспаднал данъчен кредит;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелството по ал. 5, включително годината на настъпване на обстоятелството, до изтичане на 5-годишния срок, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит;

3. за услуги, за които при получаването е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$ДК = НДДС \times 1/5 \times (1 - K_0) \times БГ$ , където:

ДК е размерът на неползвания при получаване на услугата данъчен кредит, който лицето може да приспадне;

НДДС – начисленият ДДС при получаване на услугата;

K<sub>0</sub> – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит, когато частично е приспаднал данъчен кредит;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелството по ал. 5, включително годината на настъпване на обстоятелството, до изтичане на 5-годишния срок, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит.

(6) Правото на данъчен кредит за данъка по ал. 5 се упражнява в данъчния период, през който е извършена доставката на стоката или услугата, или в един от следващите 12 данъчни периода чрез съставяне на протокол за определяне размера на неползвания при придобиването данъчен кредит, който лицето може да приспадне, и отразяването му в дневника за покупки и справка-декларацията за този данъчен период.

(7) Алинеи 2, 3 и 5 се прилагат и в случаите на доставка по чл. 6, ал. 3, т. 1 и 2 и чл. 111, ал. 1 предвид данъчния режим на доставката към датата на възникване на данъчното събитие.

Корекция на ползван данъчен кредит за придобити, произведени или внесени стоки, включително за придобити или изградени недвижими имоти, които са или биха били дълготрайни активи

**Чл. 79а.** (Нов – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) За стоки, включително недвижими имоти, които са или биха били дълготрайни активи, за всяка от годините, следващи годината на упражняване на право на данъчен кредит, през която настъпи изменение в използването на съответната стока за доставки, за които е налице право на приспадане на данъчен кредит, размерът на ползвания данъчен кредит се коригира, когато е по-голям или по-малък от този, на който регистрираното лице би имало право на приспадане, ако придобиваше стоката в годината на настъпване на изменението.

(2) Алинея 1 се прилага независимо дали при производството, придобиването или вноса на стоката, включително при придобиването или изграждането на недвижимия имот, е приспаднал данъчен кредит изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, или не е приспаднал данъчен кредит.

(3) Корекцията по ал. 1 се определя по следната формула:

1. за недвижими имоти:

а) за които при придобиването или изграждането не е приспаднал данъчен кредит на основание чл. 70:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/20 \times \text{ПрНИД}_x \times K_x, \text{ или}$$

б) за които при придобиването или изграждането е приспаднал изцяло данъчен кредит, когато лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност само за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/20 \times (K_x - 1), \text{ или}$$

в) за които при придобиването или изграждането е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/20 \times (K_x - K_0), \text{ или}$$

г) за които при придобиването или изграждането е приспаднал данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност по чл. 71а:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/20 \times (\text{ПрНИД}_x \times K_x - \text{ПрНИД}_0 \times K_0), \text{ където:}$$

ИРПДК е изменение в размера на ползвания данъчен кредит за годината на настъпване на изменението в използването на недвижимия имот;

НДДС – начислен ДДС при придобиване или изграждане на имота;

$\text{ПрНИД}_0$  – пропорция на използването на недвижимия имот за независима икономическа дейност спрямо общото му използване в годината, през която е упражнено право на данъчен кредит за него;

$\text{ПрНИД}_x$  – пропорция на използването на недвижимия имот за независима икономическа дейност спрямо общото му използване за годината на настъпване на изменението в използването на имота до изтичане на 20-годишния срок, считано от:

– началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит, съответно от началото на годината на фактическото използване, в случай че имотът не се ползва повече от една година след годината на упражняване правото на данъчен кредит, или

– началото на годината, през която изтича срокът по чл. 72, ал. 1, когато при придобиване или изграждане на имота не е упражнено право на данъчен кредит;

$K_0$  – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит;

$K_x$  – коефициентът по чл. 73 за годината на настъпване на изменението в използването на имота до изтичане на 20-годишния срок, считано от:

– началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит, съответно от началото на годината на фактическото използване, в случай че имотът не се ползва повече от една година след годината на упражняване правото на данъчен кредит, или

– началото на годината, през която изтича срокът по чл. 72, ал. 1, когато при придобиване или изграждане на имота не е упражнено право на данъчен кредит;

2. за останалите стоки:

а) за които при производството, придобиването или вноса не е приспаднал данъчен кредит на основание чл. 70:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/5 \times \text{ПрНИД}_x \times K_x, \text{ или}$$

б) за които при производството, придобиването или вноса е приспаднал изцяло данъчен кредит, когато лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност само за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/5 \times (K_x - 1), \text{ или}$$

в) за които при производството, придобиването или вноса е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/5 \times (K_x - K_0), \text{ или}$$

г) за които при производството, придобиването или вноса е приспаднал данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност по чл. 71б:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/5 \times (\text{ПрНИД}_x \times K_x - \text{ПрНИД}_0 \times K_0), \text{ където:}$$

ИРПДК е изменение в размера на ползвания данъчен кредит за годината на настъпване на изменението в използването на стоката;

НДДС – начислен ДДС при производството, придобиването или вноса на стоката;

ПрНИД<sub>0</sub> – пропорция на използването на съответната стока за независима икономическа дейност спрямо общото ѝ използване в годината, през която е упражнено право на данъчен кредит за нея;

ПрНИД<sub>x</sub> – пропорция на използването на съответната стока за независима икономическа дейност спрямо общото ѝ използване за годината на настъпване на изменението в използването на стоката до изтичане на 5-годишния срок, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит, а когато не е упражнено право на данъчен кредит от началото на годината, през която изтича срокът по чл. 72, ал. 1;

K<sub>0</sub> – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит;

K<sub>x</sub> – коефициентът по чл. 73 за годината на настъпване на изменението в използването на стоката до изтичане на 5-годишния срок, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит, а когато не е упражнено право на данъчен кредит от началото на годината, през която изтича срокът по чл. 72, ал. 1.

(4) Корекцията по ал. 3 се извършва в последния данъчен период на календарната година, през която са настъпили съответните обстоятелства, а ако лицето е регистрирано в последния данъчен период по чл. 87,

ал. 4, чрез съставяне на протокол за извършената корекция и отразяване на изменението в размера на ползвания данъчен кредит по този протокол в дневника за покупки и справка-декларацията за този данъчен период, както следва:

1. със знак (+), когато е в посока увеличение на размера на ползвания данъчен кредит;

2. със знак (-), когато е в посока намаление на размера на ползвания данъчен кредит.

(5) За учредено в полза на регистрираното лице вещно право върху стока ал. 1 се прилага за периода, за който е учредено правото, но не повече от съответните години по ал. 3.

(6) Корекцията по ал. 3 може да не се извършва, когато е в посока увеличение на размера на ползвания данъчен кредит.

Корекция на ползван данъчен кредит за получени услуги, които са или биха били дълготрайни активи

**Чл. 79б.** (Нов – ДВ, бр. 97 от 2016 г. , в сила от 1.01.2017 г.) (1) За услуги, които са или биха били дълготрайни активи, за всяка от годините, следващи годината на упражняване на право на данъчен кредит, през която настъпи изменение в използването на съответната услуга за доставки, за които е налице право на приспадане на данъчен кредит, размерът на ползвания данъчен кредит се коригира, когато е по-голям или по-малък от този, на който регистрираното лице би имало право на приспадане, ако получаваше услугата в годината на настъпване на изменението.

(2) Алинея 1 се прилага независимо дали при получаване на услугата е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит, или не е приспаднал данъчен кредит.

(3) Корекцията по ал. 1 се определя по следната формула:

1. за услуги, за които при получаването не е приспаднал данъчен кредит на основание чл. 70:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/5 \times K_x, \text{ или}$$

2. за услуги, за които при получаването е приспаднал изцяло данъчен кредит, когато лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност само за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит:

$$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/5 \times (K_x - 1), \text{ или}$$

3. за услуги, за които при получаването е приспаднал частично данъчен кредит, тъй като лицето е възнамерявало да ги използва в рамките на независимата си икономическа дейност за доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, и за доставки, за които няма право на приспадане на данъчен кредит:

$\text{ИРПДК} = \text{НДДС} \times 1/5 \times (K_x - K_0)$ , където:

ИРПДК е изменение в размера на ползвания данъчен кредит за годината на настъпване на изменението в използването на услугата;

НДДС – начислен ДДС при получаване на услугата;

$K_0$  – коефициентът по чл. 73 за годината, през която е упражнено право на данъчен кредит;

$K_x$  – коефициентът по чл. 73 за годината на настъпване на обстоятелствата до изтичане на 5-годишния срок, считано от:

– началото на годината, в която е упражнено правото на данъчен кредит, или

– началото на годината, през която изтича срокът по чл. 72, ал. 1, когато не е упражнено право на данъчен кредит.

(4) Корекцията по ал. 3 се извършва в последния данъчен период на календарната година, през която са настъпили съответните обстоятелства, а ако лицето е deregистрирано в последния данъчен период по чл. 87, ал. 4, чрез съставяне на протокол за извършената корекция и отразяване на изменението в размера на ползвания данъчен кредит по този протокол в дневника за покупки и справка-декларацията за този данъчен период, както следва:

1. със знак (+), когато е в посока увеличение на размера на ползвания данъчен кредит;

2. със знак (-), когато е в посока намаление на размера на ползвания данъчен кредит.

(5) Корекцията по ал. 3 може да не се извършва, когато е в посока увеличение на размера на ползвания данъчен кредит.

#### Ограничения за корекции

**Чл. 80.** (1) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Корекции по чл. 79, 79а и 79б не се извършват:

1. в следните случаи:

а) стоките или услугите са използвани за доставки по чл. 70, ал. 3;

б) за доставката на стока или услуга към приобретателя от преобразуващия се, от отчуждителя или от апортиращия в случаите по чл. 10, ал. 1;

в) за внасянето на стоки или услуги от съдружник за постигане общата цел по договор за създаване на неперсонифицирано дружество;

2. ако данъчният режим на доставките, за които регистрираното лице използва стоките или услугите, бъде променен със закон;

3. за недвижимите имоти, ако са изминали 20 години, считано от:

а) началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит, съответно от началото на годината на фактическото използване, в случай че имотът не се ползва повече от една година след годината на упражняване правото на данъчен кредит, или

б) началото на годината, през която изтича срокът по чл. 72, ал. 1, когато при придобиване или изграждане на имота не е упражнено право на данъчен кредит;

4. за различни от недвижими имоти стоки или услуги, ако са изминали 5 години, считано от:

а) началото на годината, в която е упражнено правото на данъчен кредит, или

б) началото на годината, през която изтича срокът по чл. 72, ал. 1, когато не е упражнено право на данъчен кредит;

5. когато документът по чл. 71 за придобиването на стоката или услугата не е посочен в дневника за покупките по чл. 124 в срока по чл. 72.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Корекции по чл. 79 не се извършват в случаите на:

1. (доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) унищожаване, липса или брак, причинени от непреодолима сила, както и в случаите на унищожаване на акцизни стоки под административен контрол по реда на Закона за акцизите и данъчните складове;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) унищожаване, липса или брак, причинени от аварии или катастрофи, за които лицето може да докаже, че не са причинени по негова вина или по вина на лицето, което използва стоката;

3. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) липси, произтичащи от промяна на физико-химичните свойства в нормални размери, съответстващи на установените норми за пределни размери на естествените фири, и липси на стоки при тяхното съхраняване и транспортиране съгласно нормативен акт или фирмени стандарти и нормали;

4. технологичен брак в допустимите норми, определени с технологичната документация за съответното производство или дейност;

5. брак поради изтичане срока на годност/трайност, определен съгласно изискванията на нормативен акт;

6. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) брак на дълготрайни активи, когато балансовата им стойност е по-ниска от 10 на сто от отчетната им стойност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г., отм., **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.).

Възстановяване на данък на лица, неустановени на територията на страната

**Чл. 81.** (1) Възстановява се платеният данък на:

1. данъчно задължени лица, които не са установени на територията на страната, но са установени и регистрирани за целите на ДДС в друга държава членка - за закупени от тях стоки и получени услуги на територията на страната;

2. лица, които не са установени на територията на Европейския съюз, но са регистрирани за целите на ДДС в друга държава - на реципрочен принцип;

3. данъчно незадължени физически лица, които не са установени на територията на Европейския съюз, извършили са покупки на стоки за лично потребление с начислен данък - след напускане на територията на страната, при условие че стоките се изнасят в непроменен вид.

(2) Редът и необходимите документи за възстановяване на данъка по ал. 1 се определят с наредба на министъра на финансите.

## Глава осма

## НАЧИСЛЯВАНЕ И ВНАСЯНЕ НА ДАНЪКА

Лице - платец на данъка при извършване на облагаеми доставки

**Чл. 82.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Данъкът е изискуем от регистрирано по този закон лице - доставчик по облагаема доставка, с изключение на случаите по ал. 4 и 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Когато доставчикът е данъчно задължено лице, което не е установено на територията на страната и доставката е с място на изпълнение на територията на страната и е облагаема, данъкът е изискуем от получателя по доставката при:

1. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) доставка на газ чрез система за природен газ, разположена на територията на Европейския съюз, или чрез мрежа, свързана с такава система, доставка на електрическа енергия или на топлинна или хладилна енергия чрез топлофикационни или охладителни мрежи - когато получателят е регистрирано по този закон лице;

2. доставка на стоки, които се монтират или инсталират от или за сметка на доставчика - когато получателят е регистрирано по този закон лице и доставчикът е установен на територията на друга държава членка;

3. доставка на услуги - когато получателят е данъчно задължено лице по чл. 3, ал. 1, 5 и 6.

(3) Данъкът е изискуем от придобиващия при тристранна операция, осъществена при условията на чл. 15.

(4) Данъкът е изискуем от получателя - регистрирано по този закон лице, в случаите по чл. 161.

(5) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Данъкът е изискуем от получателя - регистрирано по този закон лице, в случаите на чл. 163а независимо дали доставчикът е данъчно задължено или данъчно незадължено по закона лице.

Лице - платец при внос

**Чл. 83.** (1) Данъкът при внос по чл. 16 е изискуем от вносителя.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) Когато съгласно митническото законодателство две и/или повече лица са солидарно отговорни за заплащане на вносни мита, тези лица са солидарно отговорни и за заплащане на дължимия данък.

Лице - платец при вътреобщностни придобивания

**Чл. 84.** Данъкът при вътреобщностни придобивания е изискуем от лицето, което извършва придобиването.

Лице - платец на данъка при издадени фактури

**Чл. 85.** (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) Данъкът е изискуем и от всяко лице, което посочи данъка във фактура и/или известие по чл. 112.

Лице – платец на данъка при доставка на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с място на изпълнение на територията на страната

**Чл. 85а.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) За доставка на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с място на изпълнение на територията на страната, по която получател е данъчно незадължено лице, данъкът е изискуем от доставчика.

Задължение за начисляване на данъка от регистрирано лице

**Чл. 86.** (1) Регистрирано лице, за което данъкът е станал изискуем, е длъжно да го начисли, като:

1. издаде данъчен документ, в който посочи данъка на отделен ред;
2. включи размера на данъка при определяне на резултата за съответния данъчен период в справка-декларацията по чл. 125 за този данъчен период;
3. посочи документа по т. 1 в дневника за продажбите за съответния данъчен период.

(2) Данъкът е дължим от регистрираното лице за данъчния период, през който е издаден данъчният документ, а в случаите, когато не е издаден такъв документ или не е издаден в срока по този закон - за данъчния период, през който данъкът е станал изискуем.

(3) Не се начислява данък при извършване на освободена доставка, освободено вътреобщностно придобиване, както и при доставка с място на изпълнение извън територията на страната.

(4) Алинея 1, т. 1 и 2 и ал. 2 не се прилагат в случаите по чл. 131, ал. 1.

Данъчен период

**Чл. 87.** (1) Данъчен период по смисъла на този закон е периодът от време, след изтичането на който регистрираното лице е длъжно да подаде справка-декларация с резултата за този данъчен период.

(2) Данъчният период е едномесечен за всички регистрирани лица и съвпада с календарния месец освен в случаите по глава осемнадесета.

(3) Първият данъчен период след датата на регистрацията обхваща времето от датата на регистрацията до последния ден, включително на календарния месец, през който е извършена регистрацията по този закон, освен в случаите по глава осемнадесета.

(4) Последният данъчен период обхваща времето от началото на данъчния период до датата на deregистрацията включително.

#### Резултат за данъчния период

**Чл. 88.** (1) Резултатът за данъчния период е разликата между общата сума на данъка, който е изискуем от лицето за този данъчен период, и общата сума на данъчния кредит, за който е упражнено правото на приспадане през този данъчен период.

(2) Когато начисленият данък превишава данъчния кредит, разликата представлява резултат за периода - данък за внасяне.

(3) Когато данъчният кредит превишава начисления данък, разликата представлява резултат за периода - данък за възстановяване.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Регистрираното лице определя само резултата за всеки данъчен период - данък за внасяне в държавния бюджет или данък за възстановяване от държавния бюджет.

#### Внасяне на данъка от регистрирано лице

**Чл. 89.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Когато е налице резултат за периода - данък за внасяне, регистрираното лице е длъжно да внесе данъка в държавния бюджет по сметка на компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите в срока за подаване на справка-декларацията за този данъчен период.

(2) Данъкът се смята за внесен на датата, на която сумата е постъпила в съответната сметка по ал. 1.

#### Внасяне на данъка при внос на стоки

**Чл. 90.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) В случаите по чл. 16 вносителят на стоки внася ефективно начисления от митническите органи данък в държавния бюджет, както следва:

1. по сметка на съответното митническо учреждение, оформящо вноса;

2. по сметка или в касата на съответното митническо учреждение, оформящо вноса, когато вносителят е нерегистрирано по този закон физическо лице, което не е едноличен търговец.

(2) Данъкът по ал. 1 не може да се прихваща от органите по приходите или митническите органи с други задължения.

(3) В случаите по ал. 1 митническите органи разрешават вдигането на стоките след заплащане или обезпечаване на начисления данък по реда, определен за митническото задължение.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г.).

#### Внасяне на данъка от нерегистрирано лице

**Чл. 91.** (1) При вътреобщностно придобиване на ново превозно средство по чл. 13, ал. 2 от нерегистрирано по този закон лице данъкът се внася от лицето в 14-дневен срок от изтичането на данъчния период, през който данъкът за придобиването е станал изискуем.

(2) При вътреобщностно придобиване на акцизни стоки по чл. 2, т. 4 данъкът се внася от лицето, осъществило придобиването, в 14-дневен срок от изтичането на месеца, през който данъкът е станал изискуем.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., отм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Данъкът по ал. 1

и 2 се внася в държавния бюджет по сметка на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, където лицето е регистрирано или подлежи на регистрация по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(5) Данъкът по ал. 4 се смята за внесен на датата, на която сумата е постъпила в съответната сметка по ал. 4.

Прихващане, приспадане и възстановяване на резултат за периода - данък за възстановяване

**Чл. 92.** (1) Данъкът за възстановяване по чл. 88, ал. 3 се прихваща, приспада или възстановява, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) при наличие на други изискуеми и неизплатени данъчни задължения и задължения за осигурителни вноски, събирани от Националната агенция за приходите, възникнали до края на календарния месец на подаване на справка-декларацията, органът по приходите прихваща тези задължения с посочения в справка-декларацията данък за възстановяване; за остатъка, ако има такъв, се прилага редът по т. 2;

2. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) когато няма други изискуеми и неизплатени задължения по т. 1 или техният размер е по-малък от посочения в справка-декларацията данък за възстановяване, регистрираното лице приспада данъка за възстановяване или остатъка по т. 1 от дължимия данък за внасяне, посочен в справка-декларациите, подавани в следващите два поредни данъчни периода;

3. ако след приспадането по т. 2 остане данък за внасяне, той се дължи в срока по чл. 89;

4. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) ако след изтичането на срока по т. 2 има остатък от данъка за възстановяване, органът по приходите прихваща този остатък за погасяване на изискуеми публични вземания, събирани от Националната агенция за приходите, или го възстановява в 30-дневен срок от подаването на последната справка-декларация;

5. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) ако данъкът за възстановяване, по отношение на който е започнала процедура по приспадане, не е приспаднал изцяло към подаване на справка-декларацията за последния от двата данъчни периода, всеки друг данък за възстановяване по справка-декларация за някой от тези два данъчни периода се добавя към него и подлежи на възстановяване или прихващане наред с остатъка и в срока по т. 4;

6. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) ако не са налице условията по т. 5, за следващия посочен данък за възстановяване по справка-декларация започват да текат нови два поредни данъчни периода на приспадане, следващи периода, в който е посочен този данък.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Органът по приходите няма право да извършва прихващане на изискуеми публични вземания, събирани от Националната агенция за приходите, от данъка за възстановяване, посочен в справка-декларациите за двата данъчни периода от процедурата по приспадане по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. - изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.) Независимо от ал. 1 данъкът за възстановяване по чл. 88, ал. 3 се възстановява в 30-дневен срок от подаване на справка-декларацията, когато:

1. лицето е извършило за последните 12 месеца преди текущия месец облагаеми доставки с нулева ставка на обща стойност повече от 30 на сто от общата стойност на всички извършени от него облагаеми доставки, включително доставките с нулева ставка; на доставки с нулева ставка се приравняват и доставките на следните услуги с място на изпълнение на територията на друга държава членка, по които получател е лице, регистрирано за целите на ДДС в друга държава членка: транспорт на стоки в рамките на Европейския съюз и оказвани във връзка с този транспорт спедиторски, куриерски и пощенски услуги, различни от услугите по чл. 49; транспортна обработка на стоки; услуги във връзка с транспорта, оказвани от агенти, брокери и други посредници, действащи от името и за сметка на друго лице, както и услуги по оценка, експертиза и работа върху движими вещи;

2. (в сила до 31.12.2015 г. - изм., ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) лицето – земеделски

производител, е извършило за последните 12 месеца преди текущия месец облагаеми доставки със ставка 20 на сто на произведените от него стоки по приложение № 2, част втора, на обща стойност повече от 50 на сто от общата стойност на всички извършени от него облагаеми доставки;

3. (нова – ДВ, бр. 41 от 2015 г.) лицето е усвоило средства за изграждане, стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К системи и съоръжения в изпълнение на водни проекти по Приоритетна ос 1 на Оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013", до приключване на изграждането им;

4. (нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) лицето осигурява достъп до железопътната инфраструктура и е усвоило средства по проекти, финансирани по Оперативна програма "Транспорт 2007 – 2013", Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура 2014 – 2020", Европейска програма "Механизъм Свързана Европа" и Трансевропейска транспортна мрежа ТЕН-Т, до приключването им.

(4) Независимо от ал. 1 данъкът за възстановяване по чл. 88, ал. 3 се възстановява в 30-дневен срок от подаването на справка-декларацията, когато лицето е получило разрешение по чл. 166.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Когато в случаите по ал. 3 и 4 са налице изискуеми публични вземания, събирани от Националната агенция за приходите, възникнали до датата на издаване на ревизионния акт или акта за прихващане и възстановяване, органът по приходите ги прихваща и възстановява остатъка, ако има такъв.

(6) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., отм., бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.).

(7) Обстоятелствата по ал. 3 и 4 се удостоверяват писмено пред компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(8) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Независимо от разпоредбите на ал. 1, т. 4 и ал. ал. 3 – 5, когато е започнала ревизия на лицето, срокът за възстановяване на данъка е срокът за издаване на ревизионния акт, освен в случаите, когато лицето предостави обезпечение в пари, в държавни ценни книжа или в безусловна и неотменяема банкова гаранция със срок на действие не по-кратък от 6 месеца.

(9) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Данъкът се възстановява и/или прихваща до размера на обезпечението по ал. 8 в срок пет дни след предоставянето му.

(10) (Предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данък, подлежащ на възстановяване, невъзстановен без основание или невъзстановен поради отпаднало основание (включително при отмяна на акт) в предвидените в този закон срокове по ал. 1, т. 4, ал. 3 и 4, се възстановява заедно със законната лихва, считано от датата, на която е следвало да бъде възстановен по този закон, до окончателното му изплащане, независимо от разпоредбата на ал. 8 и от спирането на данъчното производство.

(11) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) В случаите по ал. 3 при възложена проверка данъкът се прихваща или възстановява в 30-дневен срок, а при възложена ревизия данъкът се прихваща или възстановява изцяло, или частично в 30-дневен срок от връчване на заповедта за ревизия в размер, представляващ разликата между декларирания данък за възстановяване и размера на данъците и задължителните осигурителни вноски, които обосновано се очаква да бъдат установени при ревизията. Актът, с който се възстановява или отказва възстановяването при възложената ревизия, се обжалва по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, предвиден за обжалване на обезпечителните мерки. За невъзстановената част от декларирания данък за възстановяване се прилага ал. 8.

Спиране и възобновяване на сроковете по чл. 92

**Чл. 93.** (1) Сроковете за възстановяване по чл. 92, ал. 1, т. 4 и чл. 92, ал. 3 и 4 спират:

1. при липса на заведено счетоводство съгласно изискванията на Закона за счетоводството и се възобновяват при завеждането му;

2. при липса или непредставяне на документи, задължителни по този закон, или на други документи, поискани

от органа по приходите, ако са задължителни за съставяне съгласно нормативен акт, и се възобновяват при представянето им на органа по приходите;

3. при недопускане на оправомощен орган по приходите до административни, производствени или други помещения, свързани с дейността на регистрираното лице, и се възобновяват при осигуряването на достъпа;

4. когато лицето не може да бъде открито по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органа по приходите на посочения от него адрес за кореспонденция, и се възобновяват при писменото уведомяване от страна на регистрираното лице до органа по приходите за промяната в адреса му в страната и откриването му от орган по приходите на посочения адрес;

5. (отм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.).

(2) Сроковете за възстановяване по чл. 92, ал. 1, т. 4 и чл. 92, ал. 3 и 4 спират след съгласуване с изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, но за не повече от 60 дни, когато:

1. орган по приходите установи данни за престъпление против данъчната система и сезира за тях органите на досъдебното производство в едномесечен срок от установяването им;

2. спирането е поискано писмено от органите на Министерството на вътрешните работи или от органите на съдебната власт при образувано досъдебно или съдебно производство.

(3) В случаите по ал. 2 сроковете за възстановяване се възобновяват при получаване на писмен отказ за образуване на производство, съответно след уведомяване за приключване на образуваното производство.

## **ЧАСТ ШЕСТА**

### **ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦАТА**

## **Глава девета**

### **РЕГИСТРАЦИЯ**

Общи положения

**Чл. 94.** (1) Националната агенция за приходите създава и поддържа специален регистър по този закон, който е част от регистъра по чл. 80, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) С вписването в регистъра лицата получават идентификационен номер за целите на ДДС, пред който е поставен знакът "BG".

(3) Регистрацията по този закон е задължителна и по избор.

Регистрация във връзка с извършвани доставки на територията на страната

**Чл. 95.** (1) На регистрация по този закон подлежи всяко данъчно задължено лице, което е установено на територията на страната и извършва облагаеми доставки на стоки или услуги по чл. 12.

(2) На регистрация по този закон подлежи и всяко данъчно задължено лице, което не е установено на територията на страната и извършва облагаеми доставки на стоки или услуги по чл. 12, различни от тези, по които данъкът е изискуем от получателя.

Задължителна регистрация

**Чл. 96.** (1) Всяко данъчно задължено лице с облагаем оборот 50 000 лв. или повече за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди текущия месец е длъжно в 14-дневен срок от изтичането на данъчния период, през който е достигнало този оборот, да подаде заявление за регистрация по този закон.

(2) Облагаемият оборот е сумата от данъчните основи на извършените от лицето:

1. облагаеми доставки, включително облагаемите с нулева ставка;
2. доставки на финансови услуги по чл. 46;
3. доставки на застрахователни услуги по чл. 47.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) В облагаемия оборот не се включват доставките по ал. 2, т. 2 и 3, когато не са свързани с основната дейност на лицето, доставките на дълготрайни активи, използвани в дейността на лицето, както и доставките, за които данъкът е изискуем от получателя по чл. 82, ал. 2 и 3.

(4) (Доп. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) В облагаемия оборот се включват и получените авансови плащания по доставки по ал. 2, с изключение на получените авансови плащания преди възникване на данъчното събитие по чл. 51, ал. 1. В облагаемия оборот се включва и оборотът, реализиран от преобразуващия се или от отчуждителя, когато същият е нерегистрирано по този закон лице, за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди преобразуването или прехвърлянето в случаите по чл. 10, ал. 1, т. 1 и 2, както и по т. 3 само при непарична вноска на предприятие или обособена част от него. При отделяне или разделяне, както и при непарична вноска на обособена част от предприятие се взема предвид оборотът, реализиран при осъществяване на прехвърлените дейности от преобразуващия се или отчуждителя, а при невъзможност същият да бъде определен в зависимост от дейностите – пропорционално на прехвърлените активи.

(5) Задължението за регистрация възниква независимо от срока, за който е постигнат облагаемият оборот, но не и за период, по-дълъг от определения в ал. 1.

(6) При определянето на облагаемия оборот се взема предвид данъчния режим на доставките към датата на възникване на данъчното събитие или към датата на плащането, преди да е възникнало данъчното събитие по доставката.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) В облагаемия оборот по ал. 2, т. 1 не се включват доставките с място на изпълнение на територията на страната по чл. 21, ал. 6, когато са извършени от лице:

1. регистрирано на основание чл. 154 или регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза;
2. регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим в Съюза, което няма постоянен обект на територията на страната;
3. регистрирано на основание чл. 97б.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Независимо от ал. 1 органът по приходите може да откаже да регистрира лице, на което приходната администрация е прекратила или отказала регистрация на основание чл. 176, до отпадане на основанията за отказ за регистрация, съответно основанията за дерегистрация, или до изтичане на 24 месеца, считано от началото на месеца, следващ месеца на дерегистрацията или отказа за регистрация.

Задължение за регистрация при доставки на стоки с монтаж и инсталиране

**Чл. 97.** (1) Независимо от облагаемия оборот по чл. 96 на регистрация по този закон подлежи всяко лице, установено в друга държава членка, което не е установено на територията на страната и извършва облагаеми доставки на стоки, които се монтират или инсталират на територията на страната от или за негова сметка.

(2) За лицата по ал. 1 възниква задължение за подаване на заявление за регистрация не по-късно от 7 дни

преди датата на възникване на данъчното събитие - за доставката по ал. 1.

(3) Алинея 1 не се прилага, когато получателят по доставката е регистрирано по този закон лице.

Задължение за регистрация при доставки на услуги, данъкът за които е изискуем от получателя

**Чл. 97а.** (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) На регистрация по този закон подлежи всяко данъчно задължено лице по чл. 3, ал. 1, 5 и 6, което получава услуги с място на изпълнение на територията на страната, които са облагаеми и за които данъкът е изискуем от получателя по чл. 82, ал. 2.

(2) На регистрация по закона подлежи всяко данъчно задължено лице по чл. 3, ал. 1, 5 и 6, установено на територията на страната, което предоставя услуги по чл. 21, ал. 2 с място на изпълнение на територията на друга държава членка.

(3) Данъчно задължено лице, регистрирано на основание ал. 1, се смята за регистрирано и по ал. 2 и обратното.

(4) За лицата по ал. 1 и 2 възниква задължение за подаване на заявление за регистрация по този закон не по-късно от 7 дни преди датата, на която данъкът за доставката става изискуем (авансово плащане или данъчно събитие), като данъчната основа на получената услуга подлежи на облагане с данък.

(5) Лице, което е регистрирано на основание на този член и за което възникнат основания за задължителна регистрация по чл. 96, 97, 98 и 99 или за регистрация по избор по чл. 100, ал. 1, 2 и 3, се регистрира по реда и в сроковете за задължителна регистрация или регистрация по избор.

Задължение за регистрация при доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път

**Чл. 97б.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) На регистрация по този закон подлежи всяко данъчно задължено лице, което не е установено на територията на страната и извършва доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с получатели – данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават в страната, когато:

1. не е регистрирано на основание чл. 154 или в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или на режим в Съюза;

2. не е регистрирано на основание чл. 96, 97, 98 или чл. 100, ал. 1 и 3.

(2) За лицето по ал. 1 възниква задължение за подаване на заявление за регистрация не по-късно от 10-ия ден на месеца, следващ датата на данъчното събитие на първата доставка.

(3) В случаите, когато лицето по ал. 1 е подало заявление за регистрация по чл. 154, ал. 2 или е подало заявление за прилагане на режим в Съюза или режим извън Съюза в друга държава членка и е получило отказ за регистрация за прилагане на съответния режим, както и когато на лицето е прекратена регистрация за прилагане на някой от тези специални режими, за лицето възниква задължение за подаване на заявление за регистрация не по-късно от 7-ия ден от датата на получаване на отказа, съответно от датата на извършване на първата доставка след преустановяване прилагането на съответния режим.

(4) Първият данъчен период за лице, регистрирано на основание на този член, включва и периода от датата на извършване на първата доставка включително до датата на регистрацията.

(5) Лице, което е регистрирано на основание на този член и за което възникнат основания за задължителна регистрация по чл. 96, 97 и 98 или за регистрация по избор по чл. 100, ал. 1 и 3, се регистрира по реда и в сроковете за задължителна регистрация или регистрация по избор.

## Задължение за регистрация при дистанционна продажба на стоки

**Чл. 98.** (1) На регистрация по този закон подлежи всяко данъчно задължено лице, което извършва доставка на стоки с място на изпълнение на територията на страната съгласно чл. 20 при условията на дистанционна продажба по чл. 14.

(2) За лицата по ал. 1 възниква задължение за подаване на заявление за регистрация по този закон не по-късно от 7 дни преди датата на възникване на данъчното събитие за доставката, с която общата стойност на дистанционните продажби през текущата година надхвърля сумата по чл. 20, ал. 2, т. 2. Доставката по изречение първо подлежи на облагане с данък по този закон.

(3) Когато мястото на изпълнение на доставката по чл. 20, ал. 4 е на територията на страната, лицата по ал. 1 подават заявление за регистрация не по-късно от 7 дни преди датата на възникване на данъчното събитие за доставката или от получаване на авансовото плащане.

## Задължение за регистрация при вътреобщностно придобиване

**Чл. 99.** (1) На регистрация по този закон подлежи всяко данъчно незадължено юридическо лице и данъчно задължено лице, което не е регистрирано на основание чл. 96, 97, 98, чл. 100, ал. 1 и 3 и чл. 102 и което извършва вътреобщностно придобиване на стоки.

(2) Алинея 1 не се прилага, когато общата стойност на облагаемите вътреобщностни придобивания за текуща календарна година не надвишава 20 000 лв.

(3) За лицата по ал. 2 възниква задължение за подаване на заявление за регистрация по този закон не по-късно от 7 дни преди датата на възникване на данъчното събитие за придобиването, с което общата стойност на облагаемите вътреобщностни придобивания надвиши 20 000 лв. Вътреобщностното придобиване, с което се надхвърли посоченият праг, подлежи на облагане с данък по този закон.

(4) Стойността по ал. 2 е общата сума на облагаемите вътреобщностни придобивания, с изключение на придобиването на нови транспортни средства и на стоки, подлежащи на облагане с акциз, без данъка върху добавената стойност, дължим или платен в държавата членка, от която стоките са транспортирани или изпратени.

(5) Алинея 1 не се прилага по отношение на:

1. лицата по чл. 168, които придобиват нови превозни средства;

2. лицата по чл. 2, т. 4.

(6) Лице, което е регистрирано на основание на този член и за което възникнат основания за задължителна регистрация по чл. 96, 97 и 98 или за регистрация по избор по чл. 100, ал. 1 и 3, се регистрира по реда и в сроковете за задължителна регистрация или регистрация по избор.

## Регистрация по избор

**Чл. 100.** (1) Всяко данъчно задължено лице, за което не са налице условията за задължителна регистрация по чл. 96, ал. 1, има право да се регистрира по този закон.

(2) Всяко данъчно задължено и данъчно незадължено юридическо лице, за които не са налице условията за задължителна регистрация по чл. 99, ал. 1, имат право да се регистрират по този закон за вътреобщностно придобиване.

(3) Всяко данъчно задължено лице може да се регистрира по този закон независимо от сумата по чл. 20, ал. 2, т. 2, когато е уведомило данъчната администрация на държавата членка, където е регистрирано за целите на ДДС, че желае дистанционните продажби, които извършва, да са с място на изпълнение на територията на страната.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Независимо от ал. 1 и 3 не може да се регистрира лице, на което приходната

администрация е прекратила или отказала регистрацията по този закон на основание чл. 176, до отпадане на основаниято за отказ за регистрацията, съответно основаниято за дерегистрацията, или до изтичане на 24 месеца, считано от началото на месеца, следващ месеца на дерегистрацията или отказа за регистрацията.

## Процедура за регистрацията

**Чл. 101.** (1) Регистрацията се извършва, като лицето, което е длъжно или има право да се регистрира, подава в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите заявление за регистрацията по образец.

(2) Заявлението се подава:

1. лично, когато данъчно задълженото лице е дееспособно физическо лице или едноличен търговец;
2. от лице с представителна власт по закон, когато данъчно задълженото лице е юридическо лице или кооперация;
3. от лице с представителна власт съгласно учредителен договор, когато данъчно задълженото лице е неперсонифицирано дружество или осигурителна каса;
4. от акредитиран представител по чл. 135;
5. от лице, което е изрично упълномощено за това от лицата по т. 1, 2, 3 и 4 с нотариално заверено пълномощно.

(3) Заявлението може да се подаде по електронен път по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(4) Заявлението по ал. 1 трябва да съдържа основанията за регистрацията. Към заявлението се прилагат документи, определени в правилника за прилагане на закона.

(5) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) В случай че лицето не е заявило за вписване електронен адрес за кореспонденция пред Агенцията по вписванията, към заявлението по ал. 1 задължително заявява такъв адрес. При промяна на електронния адрес лицето в 7-дневен срок уведомява приходната администрация, освен ако промяната е направена чрез заявяване за вписване в Агенцията по вписванията.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., предишна ал. 5, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) В срок 7 дни от постъпване на заявлението органът по приходите извършва проверка на основанията за регистрацията. Когато органът по приходите е изискал обезпечението по чл. 176а, срокът за извършване на проверката е 30 дни от подаване на заявлението за регистрацията.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) В срок 7 дни от приключване на проверката по ал. 6 органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши регистрацията.

(8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., доп., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Независимо от ал. 6 и 7 регистрацията по чл. 97, 97а, 97б, 98 и 99 се извършва от органа по приходите в тридневен срок от подаване на заявлението за регистрацията.

## Регистрация по инициатива на органа по приходите

**Чл. 102.** (1) Когато орган по приходите установи, че лице не е изпълнило в срок задължението си за подаване на заявление за регистрацията, той го регистрира с издаване на акт за регистрацията, ако условията за регистрацията са налице.

(2) В акта по ал. 1 се посочват основанията и датата, на която е възникнало задължението за регистрацията.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) За определяне на данъчните задължения на лицето в случаите, когато е било длъжно, но не е подало заявление за регистрацията в срок, се приема, че лицето дължи данък за извършените от него облагаеми доставки и облагаеми вътреобщностни придобивания и за получените

облагаеми доставки на услуги, за които данъкът е изискуем от получателя:

1. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) за периода от изтичането на срока, в който е следвало да бъде издаден актът за регистрация, ако лицето е подало заявлението за регистрация в срок, до датата, на която е регистрирано от органа по приходите;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) за периода от изтичането на срока, в който е следвало да бъде издаден актът за регистрация, ако лицето е подало заявлението за регистрация в срок, до датата, на която са отпаднали основанията за регистрация.

(4) Задълженията по ал. 3 се определят с ревизионен акт по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Дата на регистрация

**Чл. 103.** (1) За дата на регистрация по този закон се смята датата на връчването на акта за регистрация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Към датата на регистрация лицето изготвя регистрационен опис по образец за активите по смисъла на Закона за счетоводството и за услугите, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит по чл. 74 или 76, и го подава не по-късно от 45 дни от датата на регистрация.

Документи, удостоверяващи регистрацията

**Чл. 104.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 97 от 2016 г. , в сила от 1.01.2017 г.) Едновременно с връчването на акта за регистрация на регистрираното лице и по негово искане се предоставя и удостоверение за регистрация, защитено с пластмасово фолио, по образец, определен с правилника за прилагане на закона.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 97 от 2016 г. , в сила от 1.01.2017 г.) При писмено искане от регистрираното лице в 7-дневен срок органът по приходите издава удостоверение в един или повече екземпляра съгласно искането на лицето.

(3) При писмено искане от регистрираното лице директорът на компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите издава в 7-дневен срок отделно удостоверение за доказване на регистрацията по този закон в чужбина по образец, определен с правилника за прилагане на закона.

Загубване, повреждане или унищожаване на удостоверението

**Чл. 105.** (1) При загубване, повреждане или унищожаване на удостоверението регистрираното лице е длъжно в 7-дневен срок от настъпване на което и да е от обстоятелствата да уведоми писмено за това компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация.

(2) В случаите по ал. 1 органът по приходите издава дубликат на удостоверението в 7-дневен срок от уведомлението.

## Глава десета

### ПРЕКРАТЯВАНЕ НА РЕГИСТРАЦИЯТА (ДЕРЕГИСТРАЦИЯ)

Общи положения

**Чл. 106.** (1) Прекратяване на регистрацията (дерегистрация) по този закон е процедура, въз основа на която след датата на дерегистрация лицето няма право да начислява данък и да приспада данъчен кредит освен в случаите, когато този закон е предвидил друго.

(2) Регистрацията се прекратява:

1. по инициатива на регистрираното лице, когато е налице основание за дерегистрация - задължителна или по избор;
2. по инициатива на органа по приходите, когато:
  - а) е установил основание за задължителна дерегистрация;
  - б) е налице обстоятелство по чл. 176.

Основания за задължителна дерегистрация

**Чл. 107.** Основание за задължителна дерегистрация е:

1. смъртта на физическото лице;
2. смъртта на физическото лице - едноличен търговец, със или без заличаване от търговския регистър;
3. (доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) заличаването на едноличния търговец от търговския регистър, освен ако:
  - а) лицето подлежи на задължителна регистрация по реда на чл. 96, ал. 1 за облагаемия оборот за извършените от него доставки, представляващи независима икономическа дейност, или ако са налице основанията по чл. 108, ал. 2;
  - б) не са налице условията по буква "а" и лицето в 14-дневен срок от вписване на заличаването в търговския регистър подаде в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите заявление за регистрация, в което заявява продължаване на регистрацията при условията на чл. 100, ал. 1;
4. прекратяването на лицето в случаите на:
  - а) прекратяване на юридическо лице - търговец, със или без ликвидация;
  - б) прекратяване на кооперацията;
  - в) прекратяване на юридическо лице, което не е търговец;
  - г) прекратяване на неперсонифицираното лице или осигурителната каса;
5. (нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) регистрация по чл. 96, 97, 98, чл. 100, ал. 1 и 3 и чл. 154 или регистрация в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или на режим в Съюза – за регистрирано на основание чл. 97б лице.

Основания за дерегистрация по избор

**Чл. 108.** (1) Основание за дерегистрация по избор възниква:

1. (доп. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) за лице, регистрирано на основание чл. 96, 97, 97б, чл. 98, ал. 3 или чл. 100, ал. 1, когато отпадне съответното основание за задължителна регистрация;
2. за лице, регистрирано на основание чл. 98, ал. 2 или чл. 100, ал. 3, когато:
  - а) за всяка от двете календарни години преди текущата година сумата на данъчните основи на извършените доставки при условията на дистанционна продажба на територията на страната (без доставките на акцизни стоки) не надвишава 70 000 лв., и
  - б) към датата на подаване на заявлението за дерегистрация не е налице основание за задължителна регистрация;

3. за лице, регистрирано на основание чл. 99 и чл. 100, ал. 2, когато:

а) за предходната календарна година сумата на данъчните основи на облагаемите вътреобщностни придобивания, с изключение на нови превозни средства и акцизни стоки, не надвишава 20 000 лв., и

б) към датата на подаване на заявлението за deregистрация не е налице основание за задължителна регистрация;

4. (нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) за лице, регистрирано на основание чл. 97а, когато към датата на подаване на заявлението за deregистрация не е налице основание за задължителна регистрация.

(2) Регистрирани лица по избор съгласно чл. 100 нямат право да прекратят регистрацията си на основание ал. 1 по-рано от 24 месеца, считано от началото на календарната година, следваща годината на регистрацията по този закон.

(3) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Лице, регистрирано на основание чл. 132 и 132а, може да подаде заявление за deregистрация, когато към датата на подаване на заявлението не е налице основание за задължителна регистрация.

Процедура за deregистрация по инициатива на лицето

**Чл. 109.** (1) В случаите по чл. 107, т. 3 и 4 лицето подава заявление за deregистрация в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите в 14-дневен срок от настъпване на съответното обстоятелство по чл. 107.

(2) (Доп. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) В случаите по чл. 108, ал. 1 и 3 регистрираното лице само избира кога да подаде заявление за deregистрация до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

(3) Заявлението по ал. 1 и 2 трябва да съдържа основанията за deregистрация. Към заявлението се прилагат документи, определени с правилника за прилагане на закона.

(4) В срок 7 дни от постъпване на заявлението органът по приходите извършва проверка на основанията за deregистрация.

(5) В срок 7 дни от приключване на проверката органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши deregистрацията.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) В случаите по ал. 1 за дата на deregистрацията се смята датата на възникване на съответното обстоятелство по чл. 107.

(7) (Нова - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) В случаите по ал. 2 за дата на deregистрацията се смята датата на връчването на акта по ал. 5 за deregистрация.

Процедура за deregистрация по инициатива на органа по приходите

**Чл. 110.** (1) Регистрацията се прекратява по инициатива на органа по приходите с издаване на акт за deregистрация, когато:

1. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) е налице основание по чл. 107, т. 1, 2 и 5 за задължителна deregистрация;

2. установи, че лицето не е изпълнило в срок задължението си за подаване на заявление за deregистрация по чл. 109, ал. 1;

3. (нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) е налице основание за deregистрация по чл. 176.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 актът за

дерегистрация не се връчва на лицето, освен в случаите по чл. 107, т. 5, а датата на дерегистрацията е датата на възникване на съответното обстоятелство по чл. 107. В останалите случаи датата на дерегистрация е датата на връчване на акта за дерегистрация.

Доставка във връзка с дерегистрацията и определяне на задълженията за последния данъчен период

**Чл. 111.** (1) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Към датата на дерегистрацията се смята, че лицето извършва доставка по смисъла на закона на всички налични стоки и услуги, за които изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, е ползвало данъчен кредит и които са:

1. активи по смисъла на Закона за счетоводството, или
2. активи по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане, различни от тези по т. 1.

(2) Алинея 1 не се прилага:

1. (изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) при дерегистрация поради смърт на физическо лице или физическо лице – едноличен търговец, когато общата сума на данъчните основи на наличните стоки и услуги, определени по чл. 27, ал. 5, за които изцяло, частично или пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност е ползвало данъчен кредит, е до 25 000 лв. включително; когато общата сума на данъчните основи на наличните стоки и услуги надвишава 25 000 лв., данък се начислява върху общата сума на данъчните основи на стоките и услугите;

2. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) когато общата сума на данъчните основи на наличните стоки и/или услуги надвишава 25 000 лв. при дерегистрация поради смърт на физическо лице, което:

а) не е едноличен търговец, ако независимата икономическа дейност на починалото лице бъде продължена от лице, регистрирано по този закон на основание, което дава право на приспадане на данъчен кредит – само за приетите по наследство или по завет стоки и услуги, или от лице, което се регистрира на основание, което дава право на приспадане на данъчен кредит, в срок не по-късно от 14-о число включително на месеца, следващ 6-ия месец от датата на смъртта на починалото лице – само за приетите по наследство или по завет стоки и услуги, налични към датата на регистрацията;

б) е едноличен търговец, ако предприятието му е поето по наследство или по завет и независимата му икономическа дейност бъде продължена от лице, което е регистрирано по този закон на основание, което дава право на приспадане на данъчен кредит, или от лице, което се регистрира на основание, което дава право на приспадане на данъчен кредит, в срок не по-късно от 14-о число включително на месеца, следващ 6-ия месец от датата на смъртта на починалото лице – само за стоките и услугите, налични към датата на регистрацията;

3. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) при преобразуване на регистрирано юридическо лице, ако новообразуваното или правоприемащото лице е регистрирано по този закон или се регистрира по реда и в срока по чл. 132 - само за наличните стоки и услуги към датата на регистрацията;

4. за наличните активи - публична държавна или публична общинска собственост;

5. (нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., доп., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) при дерегистрация по чл. 176 и последваща регистрация на лицето в рамките на един данъчен период - за стоките и услугите, които се били налични, както към датата на дерегистрацията, така и към датата на последващата регистрация.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Данъкът по ал. 1 се включва в резултата за последния данъчен период, декларира се по реда и в срока по чл. 125 и се внася в срока по чл. 89.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Когато към датата на deregистрация лицето е в процедура по приспадане по реда на чл. 92, се приема, че към тази дата двата едномесечни периода са изтекли.

## Глава единадесета

### ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДОСТАВКИТЕ

Общи положения

**Чл. 111а.** (Нов - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) Документирането на доставките с място на изпълнение на територията на страната се извършва по реда на тази глава.

(2) Документирането на доставки с място на изпълнение на територията на друга държава членка се извършва по реда на тази глава, когато данъкът за доставката е изискуем от получателя и доставчикът е лице, за което са изпълнени едновременно следните условия:

1. лицето е установило независимата си икономическа дейност на територията на страната или има постоянен обект на територията на страната, от който е извършена доставката, или при липса на такова установяване или такъв обект - има постоянен адрес или обичайно пребиваване на територията на страната;

2. лицето не е установено в държавата членка, на чиято територия е мястото на изпълнение на доставката, или неговият постоянен обект в тази държава членка не взема участие в доставката.

(3) Документирането на доставка на стоки или услуги с място на изпълнение на територията на трета страна или територия се извършва по реда на тази глава, когато доставчикът е установил независимата си икономическа дейност на територията на страната или има постоянен обект на територията на страната, от който е извършена доставката, или при липса на такова установяване или на такъв обект - има постоянен адрес или обичайно пребиваване на територията на страната.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) В случаите по чл. 113, ал. 11, когато фактурата или известието към фактурата се издава от лицето, на което се доставят стоките или услугите, ал. 2 и 5 не се прилагат.

(5) Доставчикът не прилага ал. 1 за доставки с място на изпълнение на територията на страната, когато данъкът е изискуем от получателя и доставчикът е лице, за което едновременно са изпълнени следните условия:

1. лицето не е установило независимата си икономическа дейност на територията на страната или неговият постоянен обект на територията на страната не взема участие в доставката, или при липса на такова установяване или такъв обект - няма постоянен адрес или обичайно пребиваване на територията на страната;

2. лицето е установено в друга държава членка или има постоянен обект в друга държава членка, от който е извършена доставката.

Данъчни документи

**Чл. 112.** (1) Данъчен документ по смисъла на този закон е:

1. фактурата;
2. известието към фактура;
3. протоколът.

(2) Данъчните документи могат да се издават ръчно или автоматизирано.

(3) При кражба, загубване, повреждане или унищожаване на данъчен документ регистрираното лице уведомява

писмено компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите не по-късно от 24 часа от узнаването на съответното обстоятелство.

### Издаване на фактура

**Чл. 113.** (1) Всяко данъчно задължено лице - доставчик, е длъжно да издаде фактура за извършената от него доставка на стока или услуга или при получаване на авансово плащане преди това освен в случаите, когато доставката се документира с протокол по чл. 117.

(2) Фактурата се издава най-малко в два екземпляра - за доставчика и за получателя.

(3) Фактура може да не се издава:

1. за доставки, по които получателят е данъчно незадължено физическо лице;
2. за доставки на финансови услуги по чл. 46;
3. за доставки на застрахователни услуги по чл. 47;
4. за продажби на самолетни билети;
5. при безвъзмездни доставки;
6. за доставки на услуги по глава осемнадесета;
7. (нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) за доставки, осъществени от нерегистрирани по закона физически лица, различни от еднолични търговци, когато за извършените от тях доставки:

а) се издава документ по реда на специален закон, или

б) се издава сметка за изплатени суми или документ по чл. 9 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, или

в) издаването на документ не е задължително съгласно Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(4) Фактурата се издава задължително не по-късно от 5 дни от датата на възникване на данъчното събитие за доставката, а в случаите на авансово плащане - не по-късно от 5 дни от датата на получаване на плащането.

(5) Независимо от ал. 4 при вътреобщностна доставка, включително в случаите на авансово плащане, фактурата се издава задължително не по-късно от 15-о число на месеца, следващ месеца, през който е възникнало данъчното събитие по чл. 51, ал. 1.

(6) Когато издаването на фактура не е задължително, тя се издава по желание на доставчика или на получателя, като всяка страна е длъжна да окаже необходимото съдействие на другата страна за издаването.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Доставчикът може да упълномощи писмено друго лице да издава фактури и известия към фактури от негово име.

(8) Фактура не се издава в случаите по чл. 131, ал. 1.

(9) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Данъчно задължените лица, които не са регистрирани по този закон или са регистрирани на основание чл. 97а, ал. 1 и 2, чл. 99 и чл. 100, ал. 2, нямат право да посочват данъка в издаваните от тях фактури и известия към фактури. Лица, регистрирани на основание чл. 97б, нямат право да посочват данъка в издаваните от тях фактури или известия към фактури за извършени доставки, различни от доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с получатели – данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават в страната.

(10) Когато регистрирано лице извърши облагаема доставка, за която е получило авансово плащане преди датата на регистрацията си по този закон, лицето издава фактура, в която посочва цялата данъчна основа на доставката.

(11) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Фактура или известие към фактура от името и за сметка на данъчно задълженото лице - доставчик, може да издава и получателят по доставката, ако има предварително споразумение между двете страни и при условие че е налице процедура за приемане на всяка фактура или известие към фактура от данъчно задълженото лице, доставящо стоките или услугите.

(12) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Електронни фактури и електронни известия към фактури се смятат за издадени на датата, на която доставчикът или друго лице, действащо от негово име, предостави фактурите и известията към фактурите, така че да могат да бъдат получени от клиента.

(13) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) За две или повече извършени доставки на стоки или услуги, данъкът за които става изискуем през един и същ данъчен период, може да се издаде сборна фактура. Сборната фактура задължително съдържа реквизитите по чл. 114, ал. 1, т. 9 - 15 за всяка отделна доставка, отразена в сборната фактура, и се издава не по-късно от последния ден на месеца, през който данъкът за доставките е станал изискуем, а при вътреобщностни доставки - в срока по ал. 5.

Изисквания към фактурите

**Чл. 114.** (1) Фактурата задължително съдържа:

1. наименование на документа;
2. пореден десетразряден номер, съдържащ само арабски цифри, базиран на една или повече серии в зависимост от отчетните нужди на данъчно задълженото лице, който идентифицира фактурата уникално;
3. дата на издаване;
4. име и адрес на доставчика;
5. идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 на доставчика, съответно номера по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - когато доставчикът е нерегистрирано по този закон лице;
6. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., отм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.);
7. име и адрес на получателя по доставката;
8. идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 на получателя, съответно номера по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - когато получателят е нерегистрирано по този закон лице, идентификационен номер за целите на ДДС - когато получателят е регистриран в друга държава членка, друг номер за идентификация на лицето, когато такъв се изисква съгласно законодателството на държавата, където е установен получателят;
9. количеството и вида на стоката, вида на услугата;
10. датата, на която е възникнало данъчното събитие на доставката, или датата, на която е получено плащането;
11. единичната цена без данъка и данъчната основа на доставката, както и предоставените търговски отстъпки и намаления, ако те не са включени в единичната цена;
12. ставката на данъка, а когато ставката е нулева - основанието за прилагането ѝ, както и основанието за неначисляване на данък;
13. размера на данъка;
14. сумата за плащане, ако тя се различава от сумата на данъчната основа и на данъка;

15. обстоятелствата, които определят стоката като ново превозно средство - при вътреобщностна доставка на нови превозни средства.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Когато регистрирано лице - посредник в тристранна операция, документиращ извършена доставка на стоки до придобиващия в тристранната операция, като основание за начисляване на данък във фактурата се посочва "чл. 141 2006/112/ЕО".

(4) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Когато данъкът е изискуем от получателя, във фактурата не се посочват размерът на данъка и данъчната ставка. В този случай във фактурата се вписва "обратно начисляване", както и основанията за това.

(5) Сумите по фактурата могат да бъдат посочени в която и да е валута, при условие че данъчната основа и размерът на данъка се посочат в български лева при спазване изискванията на чл. 26, ал. 6.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., бр. 100 от 2010 г., в сила от 1.07.2011 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Всяко данъчно задължено лице по избран от него начин осигурява от момента на издаването им до края на периода на съхранението им автентичността на произхода, целостта на съдържанието и четливостта на фактурите и известията към фактурите, издадени от него или от негово име, както и на получените от него фактури и известия към фактури, независимо от това дали са на хартиен носител, или в електронна форма.

(7) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Фактурата може да не съдържа реквизитите по ал. 1, т. 12, 14 и 15, когато сумата на данъчната основа и данъкът не превишават 100 евро или тяхната равностойност в левове, с изключение на документиране на доставките с място на изпълнение на територията на друга държава членка, на вътреобщностни доставки и на дистанционни продажби на стоки.

(8) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) В случаите по чл. 111а, ал. 3 издадената от данъчно задълженото лице - доставчик, фактура може да не съдържа реквизитите по ал. 1, т. 12 и 13.

(9) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Документирането на доставките с електронни фактури и електронни известия към фактури се извършва, при условие че това документиране се приема от получателя с писмено или мълчаливо съгласие.

(10) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Гарантирането на автентичността на произхода, целостта на съдържанието и четливостта на фактурата или известието към фактурата се осигурява от данъчно задълженото лице чрез всякакъв контрол на стопанската дейност, който създава надеждна одитна следа между фактурата или известието към фактурата и доставката на стоки или услуги.

(11) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Освен чрез контрола на стопанската дейност по ал. 10 автентичността на произхода, целостта на съдържанието и четливостта на електронна фактура и електронно известие към фактура се осигуряват чрез следните примерни технологии:

1. квалифициран електронен подпис по смисъла на Закона за електронния документ и електронния подпис, или

2. електронен обмен на данни.

Дебитни и кредитни известия

**Чл. 115.** (1) При изменение на данъчната основа на доставка или при развалянето на доставка, за която е издадена фактура, доставчикът е длъжен да издаде известие към фактурата.

(2) (Доп. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.** , в сила от 1.01.2017 г.) Известието се издава задължително не по-късно от 5 дни от възникване на съответното обстоятелство по ал. 1, а когато се издава за доставка, за която е издадена фактура с начислен данък за получено авансово плащане, в 5-дневен срок от датата на връщането, прихващането или уреждането по друг възмезден начин на авансово преведената сума за размера на върнатата, прихваната или уредената по друг възмезден начин сума.

(3) При увеличение на данъчната основа се издава дебитно известие, а при намаление на данъчната основа или при разваляне на доставки - кредитно известие.

(4) Освен реквизитите по чл. 114 известието към фактурата задължително съдържа и:

1. номера и датата на фактурата, към която е издадено известието;
2. основанията за издаване на известието.

(5) Известието се издава най-малко в два екземпляра - за доставчика и за получателя.

(6) При прекратяване или разваляне на договор за лизинг по чл. 6, ал. 2, т. 3 доставчикът издава кредитно известие за разликата между данъчната основа на доставката по чл. 6, ал. 2, т. 3 и сумата, която задържа въз основа на договора, без данъка по този закон.

(7) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Известието към фактура може да не съдържа реквизитите по чл. 114, ал. 1, т. 12, 14 и 15, освен когато се документират доставките с място на изпълнение на територията на държава членка, вътреобщностните доставки и дистанционните продажби на стоки.

#### Коригиране на фактурите и известията

**Чл. 116.** (1) Поправки и добавки във фактурите и известията към тях не се разрешават. Погрешно съставени или поправени документи се анулират и се издават нови.

(2) За погрешно съставени документи се смятат и издадените фактури и известия към тях, в които не е начислен данък, въпреки че е следвало да бъде начислен.

(3) За погрешно съставени документи се смятат и издадените фактури и известия към тях, в които е начислен данък, въпреки че не е следвало да бъде начислен.

(4) Когато погрешно съставени документи или поправени документи са отразени в отчетните регистри на доставчика или получателя, за анулирането се съставя и протокол - за всяка от страните, който съдържа:

1. основанията за анулирането;
2. номера и датата на документа, който се анулира;
3. номера и датата на издадения нов документ;
4. подпис на лицата, съставили протокола за всяка от страните.

(5) Всички екземпляри на анулираните документи се съхраняват при издателя, а отчитането им от доставчика и получателя се извършва по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

#### Издаване на протоколи

**Чл. 117.** (1) Протокол се издава задължително:

1. (изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) в случаите по чл. 82, ал. 2, 3, 4 и 5 и чл. 84 - от регистрираното лице - получател по доставката;
2. в случаите по чл. 57 - от регистрираното лице - вносител;
3. в случаите на доставки по чл. 6, ал. 3, чл. 7, ал. 4, чл. 9, ал. 3, чл. 142, ал. 1 и чл. 144, ал. 4 - от регистрираното лице - доставчик;
4. (нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) в случаите по чл. 161 и 163а - от регистрираното лице - получател по доставката, когато доставчикът е данъчно задължено лице, което не е регистрирано по закона;
5. (нова - ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) в случаите по чл. 6, ал. 4, т. 4 - от регистрирано лице,

предоставило безвъзмездно хранителни стоки.

(2) Протоколът по ал. 1 задължително съдържа:

1. номер и дата;
2. (доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) името и идентификационния номер по чл. 94, ал. 2 на лицето по ал. 1;
3. количеството и вида на стоката или вида на услугата;
4. датата на възникване на данъчното събитие по доставката;
5. данъчната основа;
6. ставката на данъка;
7. (доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) основаниято за начисляване или неначисляване на данъка от лицето по ал. 1;
8. размерът на данъка;
9. (нова – ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. - изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.) идентификационен номер на доставчика за целите на ДДС, под който номер е осъществена доставката, когато доставчикът е регистриран за целите на ДДС в друга държава членка, и номер и дата на фактурата – когато такава е издадена до датата на издаване на протокола;
10. (нова – ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. - изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.) идентификационен номер по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс на доставчика на стоки по приложение № 2, част втора, и номер и дата на фактурата.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., доп., бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Протоколът се издава не по-късно от 15 дни от датата, на която данъкът е станал изискуем. В случаите на безвъзмездно предоставяне на хранителни стоки по чл. 6, ал. 4, т. 4 протоколът се издава не по-късно от 5 дни от датата, на която са предоставени хранителните стоки.

(4) При изменение на данъчната основа на доставка или при развалянето на доставка, за която е издаден протокол, лицето издава нов протокол, който задължително съдържа:

1. номерът и датата на първоначалния протокол, издаден за доставката;
2. основаниято за издаване на новия протокол;
3. увеличението/намалението на данъчната основа;
4. увеличението/намалението на данъка.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Протоколът по ал. 4 се издава не по-късно от 15 дни от датата, на която е възникнало съответното обстоятелство по ал. 4.

Касови бележки и подаване на данни

**Чл. 118.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., доп., бр. 19 от 2011 г., в сила от 8.03.2011 г., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм. и доп., бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм., бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) (1) Всяко регистрирано и нерегистрирано по този закон лице е длъжно да регистрира и отчита извършените от него доставки/продажби в търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство (фискален бон) или чрез издаване на касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност (системен бон), независимо от това дали е поискан друг данъчен документ. Получателят е длъжен да получи фискалния или системния бон и да ги съхранява до напускането на обекта.

(2) Фискалните устройства и интегрираните автоматизирани системи за управление на търговската дейност задължително имат техническа възможност за установяване на дистанционна връзка, чрез която да подават данни към Националната агенция за приходите. Техническите изисквания, редът и начинът за изграждането и осъществяването на дистанционната връзка се определят с наредбата по ал. 4, като се съгласуват с Българския институт по метрология.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 22.11.2013 г., изм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Фискалният и системният бон са хартиени документи, регистриращи продажба/доставка на стока или услуга в търговски обект, по която се плаща в брой, с чек, с ваучер, с банкова кредитна или дебитна карта или с други заместващи парите платежни средства, издадени от въведено в експлоатация фискално устройство от одобрен тип или от одобрена интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност. В случаите на продажби на услуги с развлекателен характер или на стоки чрез фискални устройства, вградени в автомати за самообслужване, с електрическо захранване фискалният бон, регистриращ продажбата, може да се визуализира само на дисплей, без да се издава хартиен документ по ред и начин, определени с наредбата по ал. 4.

(4) Министърът на финансите издава наредба, с която се определят:

1. условията, редът и начинът за одобряване или отмяна на типа, за въвеждане/извеждане във/от експлоатация, регистрация/дeregистрация, отчитане, съхраняване на документи, издавани от/във връзка с фискално устройство и интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност;
2. сервизното обслужване, експертизите и контролът на фискално устройство и интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност, техническите и функционалните изисквания към тях;
3. изискванията, редът и начинът за установяване на дистанционна връзка и подаването на данни към Националната агенция за приходите;
4. издаването на фискални касови бележки от фискално устройство и касови бележки от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност и задължителните реквизити, които трябва да съдържат;
5. видът на подаваните данни, формата и сроковете на подаването им.

(5) При експлоатацията на фискалното устройство и интегрираната автоматизирана система за управление на търговската дейност лицата по ал. 1 сключват писмен договор за техническо обслужване и ремонт с регистрирани от Българския институт по метрология сервизни фирми. Техническото обслужване по време на гаранционния срок е безплатно в рамките на поетите от производителя гаранции.

(6) Всяко лице по ал. 1, извършващо доставки/продажби на течни горива от търговски обект, с изключение на лицата, извършващи доставки/продажби на течни горива от данъчен склад по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове, е длъжно да предава по дистанционна връзка на Националната агенция за приходите и данни, които дават възможност за определяне на наличните количества горива в резервоарите за съхранение в обектите за търговия с течни горива.

(7) (Отм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.).

(8) (Изм. – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Данъчно задължено лице, което извършва зареждане на превозни средства, машини, съоръжения или друга техника за собствени нужди с течни горива, е длъжно да регистрира и отчита зареждането по реда на наредбата по ал. 4.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Алинея 8 не се прилага от лице – получател по доставка на течни горива, което е бюджетна организация по смисъла на Закона за публичните финанси или общинско предприятие и не извършва продажби на течни горива.

(10) Данъчно задължено лице - доставчик/получател по доставка на течни горива, е длъжно да подава в Националната агенция за приходите данни за доставката и движението на доставените/получените количества течни горива, както и за промяната в тях. Данните се подават на датата на данъчното събитие или на датата на възникване на промяна в обстоятелствата по електронен път с квалифициран електронен подпис.

(11) Данни по ал. 10 не се подават от:

1. доставчика и получателя за доставки на течни горива под режим отложено плащане на акциз;
2. доставчика за доставки и за доставени количества течни горива, за които са подадени данни пред Агенция "Митници", че горивата са освободени за потребление по реда на Закона за акцизите и данъчните складове;
3. доставчика за доставки, които е отчетел чрез електронната си система с фискална памет;
4. получателя за доставки, които са отчетени от доставчика чрез електронна система с фискална памет и получателят е краен потребител;
5. получателя за доставки, които е отчетел като получени чрез електронната си система с фискална памет;
6. (отм. – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.).

(12) (Нова – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Когато органите по приходите констатира, че краен разпространител извършва продажби на течни горива от търговски обект и не разполага със стационарни подземни резервоари за съхранение на горива или неподвижно прикрепени към земята резервоари, незабавно уведомяват съответните компетентни органи за предприемане на действия по констатираните нарушения.

(13) (Нова – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Алинея 12 не се прилага за продажби на течни горива за целите на речния и морския транспорт.

Отчет за извършените продажби

**Чл. 119.** (1) За доставките, за които издаването на фактура или протокол не е задължително, доставчикът - регистрирано по този закон лице, съставя отчет за извършените продажби, който съдържа обобщена информация за тези доставки за съответния данъчен период.

(2) Отчетът за извършените продажби се съставя най-късно в последния ден на данъчния период.

(3) По избор лицето може да съставя отделни отчети за извършените продажби за всеки ден от данъчния период и/или за всеки свой обект.

(4) Съдържанието на обобщената информация по ал. 1 се определя с правилника за прилагане на закона.

Отчет за извършените продажби или покупки при специален ред на облагане (Загл. доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.)

**Чл. 120.** (1) За всеки вид доставка, за която е приложим специалният ред на облагане по глави шестнадесета, седемнадесета и деветнадесета, доставчикът - регистрирано по този закон лице, съставя отчет за извършените продажби през данъчния период, който съдържа най-малко следната информация:

1. количество и вид на стоката за всяка конкретна доставка или вида на услугата;
2. датата, на която е възникнало данъчното събитие за доставката;
3. описание на издадените фактури за доставката, когато издаването им е задължително;
4. елементите, необходими за определяне на данъчната основа;
5. данъчната основа;
6. ставката на данъка;
7. размера на данъка.

(2) Отчетът за извършените продажби по ал. 1 се съставя най-късно в последния ден на данъчния период.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Регистрирано на основание чл. 154 или 156 лице води електронен регистър за извършени от него доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, по които получатели са данъчно незадължени лица. В регистъра се посочва следната информация за всяка извършена доставка:

1. държава членка по потребление;
2. вид и количество на предоставяната услуга;
3. датата, на която е възникнало данъчното събитие на доставката;
4. номер и дата на фактурата, ако такава е издадена за доставката, както и друга информация, съдържаща се в нея;
5. данъчната основа, като се посочва използваната валута;
6. всяко последващо увеличение или намаление на данъчната основа;
7. приложимата ставка на данъка;
8. размерът на данъка, като се посочва използваната валута;
9. датата и размерът на получените плащания и начинът на плащане;
10. всички авансови плащания;
11. име, пощенски адрес и електронни адреси на клиента, когато са известни на данъчно задълженото лице;
12. информация, използвана за определяне на мястото, където е установен клиентът или където е постоянният му адрес или обичайното му пребиваване.

(4) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) За доставка на стоки и услуги, за които е приложим специалният ред на облагане по глава деветнадесета "а", по които доставчици са физически лица, които не са данъчно задължени, получателят - регистрирано по този закон лице, съставя отчет за извършените през данъчния период покупки, който съдържа най-малко следната информация:

1. количество и вид на стоката или вида на услугата - за всяка доставка;
2. датата, на която данъкът за доставката е станал изискуем;
3. покупна цена - за всяка доставка;
4. ставката на данъка;
5. размера на данъка.

(5) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Електронният регистър по ал. 3 и отчетът за извършените през данъчния период покупки по ал. 4 се съставят най-късно в последния ден на данъчния период.

## **Глава дванадесета**

### **ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ**

Съхраняване на документи

**Чл. 121.** (1) (Доп. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Всяко данъчно задължено лице осигурява съхраняването на данъчните документи, издадени от него или от негово име, както и на всички получени от

него данъчни документи до 5 години след изтичане на давностния срок за погасяване на публичното задължение, което документите удостоверяват, в оригиналния им вид.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Автентичността на произхода и целостта на съдържанието на данъчните документи, както и тяхната четливост трябва да бъдат гарантирани по време на целия срок на съхраняване. Когато данъчните документи се съхраняват чрез електронни средства, в срока по ал. 1 данъчно задължените лица съхраняват и данните, осигуряващи автентичността на произхода и целостта на тяхното съдържание.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Алинеи 1 и 2 се прилагат и по отношение на отчетите за извършените продажби по чл. 119 и 120, регистрите по чл. 123, ал. 2 и 3, както и за митническите документи за внос.

Право на достъп до данъчни документи, съхранявани с помощта на електронни средства

**Чл. 122.** (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Когато данъчно задълженото лице съхранява с помощта на електронни средства, гарантиращи онлайн достъп до електронни фактури и електронни известия към фактури, издадени или получени от него, лицето е длъжно да осигури електронен (онлайн) достъп до съхраняваните данни на:

1. компетентните органи по приходите - когато лицето е установено на територията на страната, както и когато лицето не е установено на територията на страната, но данъкът за доставката е дължим в България;
2. компетентните органи на държавата членка, където данъкът е дължим - когато лицето е установено на територията на страната, а данъкът за доставката е дължим в друга държава членка.

Счетоводна отчетност

**Чл. 123.** (1) Всяко регистрирано лице води подробна счетоводна отчетност, която е достатъчна за установяване на задълженията му по този закон от органите по приходите.

(2) Всяко регистрирано лице е длъжно да води регистър на стоките по чл. 7, ал. 5, т. 8 - 10 и чл. 13, ал. 4, т. 8 - 10.

(3) Всяко данъчно задължено лице води регистър на стоките, транспортирани до него от друга държава членка от лице, регистрирано за целите на ДДС в тази държава членка, във връзка с предоставянето на услуги по оценки или работа по движими вещи.

(4) Формата и реквизитите на регистрите по ал. 2 и 3 се определят с правилника за прилагане на закона.

## Глава тринадесета

### ДЕКЛАРИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ

Отчетни регистри

**Чл. 124.** (1) Регистрираните лица по този закон водят задължително следните регистри:

1. дневник за покупките;
2. дневник за продажбите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Регистрираното лице е длъжно да отрази издадените от него или от негово име данъчни документи, както и отчетите за извършените продажби по чл. 119 в дневника за продажбите за данъчния период, през който са издадени.

- (3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Независимо от ал. 2, издадените данъчни документи във връзка с вътреобщностна доставка, включително за получено плащане, се отразяват в дневника за продажбите за данъчния период, през който данъкът за доставката е станал изискуем съгласно чл. 51.
- (4) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., изм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Регистрираното лице е длъжно да отрази получените от него данъчни документи в дневника за покупки най-късно до дванадесетия данъчен период, следващ данъчния период, през който са издадени, но не по-късно от последния данъчен период по чл. 72, ал. 1.
- (5) (Доп. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Независимо от ал. 4, регистрираното лице е длъжно да отрази получените от него кредитни известия в дневника за покупки за данъчния период, през който са издадени, включително издадени от лица, на които е прекратена регистрацията по този закон.
- (6) Видът, съдържанието и изискванията към регистрите по този член, както и редът и начинът на отразяването на документите в тях се определят с правилника за прилагане на закона.
- (7) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Регистрираните лица, които са извършили през календарното тримесечие вътреобщностни доставки на нови превозни средства, по които получатели са нерегистрирани за целите на ДДС лица в други държави членки, отразяват извършените доставки в регистър за вътреобщностните доставки на нови превозни средства.
- (8) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Видът, съдържанието и изискванията към регистъра по ал. 7 се определят с правилника за прилагане на закона.
- (9) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Протоколът за безвъзмездното предоставяне на хранителни стоки по чл. 6, ал. 4, т. 4 се отразява в дневника за продажбите, съответно в справка-декларацията по чл. 125, ал. 1 по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

#### Деклариране на данъка

- Чл. 125.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) За всеки данъчен период регистрираното лице подава справка-декларация, съставена въз основа на отчетните регистри по чл. 124, с изключение на случаите по чл. 159б.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Регистрираното лице, което е извършило за данъчния период вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 с място на изпълнение на територията на друга държава членка, заедно със справка-декларацията по ал. 1 подава и VIES-декларация за тези доставки за съответния данъчен период.
- (3) Заедно със справка-декларацията по ал. 1 регистрираното лице подава и отчетните регистри по чл. 124 за съответния данъчен период.
- (4) Справка-декларация по ал. 1 се подава и когато не следва да се внася или възстановява данък, както и в случаите, когато регистрираното лице не е извършило или получило доставки или придобивания или не е осъществило внос за този данъчен период.
- (5) Декларациите по ал. 1 и 2 и отчетните регистри по ал. 3 се подават до 14-о число включително на месеца, следващ данъчния период, за който се отнасят.
- (6) (Изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) VIES-декларацията по ал. 2 и отчетните регистри по ал. 3 се подават и на технически носител.
- (7) Декларациите по ал. 1 и 2 и отчетните регистри по ал. 3 могат да се подават и по електронен път при условията и по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Когато справка-декларация и отчетните регистри са подадени по електронен път, ал. 6 не се прилага.
- (8) Справка-декларацията по ал. 1 и декларацията по ал. 2 се подават по образец, определен с правилника за прилагане на закона.

(9) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Регистърът по чл. 124, ал. 7 се подава на технически носител до 14-о число на месеца, следващ календарното тримесечие, за което се отнася.

(10) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) В случаите по чл. 111, ал. 2, т. 5 регистрираното лице подава една справка-декларация за данъчния период, включваща доставките, извършени от лицето до датата на дерегистрацията, включително доставките, извършени след датата на последващата регистрация.

(11) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Когато се подава декларация по ал. 2, тази декларация, декларацията по ал. 1 и отчетните регистри по ал. 3 се подават задължително по електронен път при условията и по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Когато справка-декларацията, VIES-декларацията и отчетните регистри са подадени по електронен път, ал. 6 не се прилага.

(12) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Когато някой от отчетните регистри по чл. 124 за съответния данъчен период съдържа повече от пет записа, тогава справка-декларацията по ал. 1 и отчетните регистри по ал. 3 се подават задължително по електронен път при условията и по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Когато справка-декларацията и отчетните регистри са подадени по електронен път, ал. 6 не се прилага.

(13) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) При смърт на физическо лице или на физическо лице – едноличен търговец, декларациите по ал. 1 и 2 и отчетните регистри по ал. 3 за последния данъчен период по чл. 87, ал. 4 се подават от наследниците или заветниците в срок 2 месеца от приемане на наследството, но не по-късно от 14-о число включително на месеца, следващ 6-ия месец от датата на смъртта на наследодателя. Допълнително узнати обстоятелства се декларира, като в едномесечен срок от узнаването наследниците подадат нови декларации по ал. 1 и 2 и отчетни регистри по ал. 3. Подадена декларация от един наследник ползва и другите наследници.

#### Корекции след деклариране

(Загл. изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.)

**Чл. 126.** (1) Допуснати грешки в подадени декларации по чл. 125, ал. 1 и 2 вследствие на неотразени или неправилно отразени документи в отчетните регистри по чл. 124 се коригират по реда на ал. 2 и 3.

(2) Грешките, установени до изтичането на срока за подаване на справка-декларацията, се поправят, като лицето извърши необходимите корекции и подаде отново декларациите по чл. 125, ал. 1 и 2 и отчетните регистри по чл. 124.

(3) Извън случаите по ал. 2 грешките се поправят, като:

1. лицето извърши необходимите корекции в данъчния период, през който грешката е установена, и включи неотразения документ в съответния отчетен регистър за същия данъчен период - при неотразени в отчетните регистри по чл. 124 документи;

2. лицето писмено уведоми компетентния орган по приходите, който предприема действия за промяна на задължението на лицето за съответния данъчен период - при неправилно отразени в отчетните регистри документи.

(4) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Лице, на което е прекратена регистрацията по този закон, писмено уведомява компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите за допуснати грешки в подадени декларации по чл. 125, ал. 1 и 2 и отчетни регистри по чл. 124. Корекциите се извършват след издаване на разрешение от компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите с подаване на нова декларация и отчетни регистри за съответния период в 14-дневен срок от получаване на разрешението.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Лице, на което е прекратена регистрацията по този закон, в 5-дневен срок от установяване на обстоятелството, че преди прекратяване на регистрацията не е издаден данъчен документ по чл. 112, ал. 1, и в случаите по чл. 116 писмено уведомява компетентната

териториална дирекция на Националната агенция за приходите, която след преценка издава разрешение за издаване на съответния данъчен документ или отказва издаването му.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Лице, на което е прекратена регистрацията по този закон, при настъпване на обстоятелство за изменение на данъчната основа или за разваляне на доставка, за която е издаден данъчен документ с начислен данък преди датата на прекратяване на регистрацията му, писмено уведомява компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, която след преценка издава разрешение за издаването на съответния данъчен документ или отказва издаването му.

(7) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) В 14-дневен срок от получаване на разрешение по ал. 5 и 6 лицето издава съответния данъчен документ и подава декларация по чл. 125, ал. 1 и отчетни регистри по чл. 124 за периода, през който е издаден съответният документ, по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(8) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Когато преди датата на прекратяване на регистрацията на лицето е издаден данъчен документ с начислен данък за получено авансово плащане и в срока по ал. 7 дължимата сума във връзка с намалението на данъчната основа или за развалянето на доставката не е върната на получателя, прихваната или уредена по друг възмезден начин, лицето издава документа по ал. 6 в 14-дневен срок от датата на връщането, прихващането или уреждането по друг възмезден начин за размера на върнатата, прихваната или уредена по друг възмезден начин сума и подава декларация по чл. 125, ал. 1 и отчетни регистри по чл. 124 за периода, през който е издаден документът, по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

## **ЧАСТ СЕДМА**

### **СПЕЦИФИЧНИ СЛУЧАИ**

#### **Глава четиринадесета**

### **СПЕЦИФИЧНИ СЛУЧАИ НА ДОСТАВКИ**

Доставка, извършвана от лице, действащо от свое име и за чужда сметка

**Чл. 127.** (Изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) (1) Когато данъчно задължено лице (комисионер/довереник) при доставка на стоки или услуги действа от свое име и за чужда сметка, се приема, че лицето е получило и предоставило стоките или услугите.

(2) В случаите по ал. 1 са налице две доставки:

1. доставка между комисионера/довереника и третото лице, за която датата на възникване на данъчното събитие и данъчната основа на доставката се определят по общите правила на този закон;

2. доставка на стоката или услугата, предмет на доставката по т. 1, между комитента/доверителя и комисионера/довереника, за която датата на възникване на данъчното събитие и данъчната основа на доставката се определят, както следва:

а) когато комисионерът/довереникът действа за сметка на комитента/доверителя във връзка с продажба, датата на възникване на данъчното събитие за тази доставка се определя по общите правила на закона, но не може да бъде по-късна от датата на възникване на данъчното събитие по т. 1, данъчната основа на доставката е данъчната основа на доставката по т. 1, намалена с възнаграждението на комисионера/довереника;

б) когато комисионерът/довереникът действа за сметка на комитента/доверителя във връзка с покупка, датата на възникване на данъчното събитие се определя по общите правила на закона, но не може да бъде по-ранна от датата на възникване на данъчното събитие по т. 1, а данъчната основа на доставката е равна на данъчната основа на доставката по т. 1, увеличена с възнаграждението на комисионера/довереника.

#### Съпътстваща доставка

**Чл. 128.** Когато основната доставка се съпътства от друга доставка и плащането е определено общо, приема се, че е налице една основна доставка.

#### Гаранционно обслужване

**Чл. 129.** (1) Не се смята за доставка предоставянето на стоки от производител или упълномощено от него лице с цел да заменят или отстранят възникнали дефекти при условията на договореното гаранционно обслужване, което се осъществява за сметка на производителя.

(2) Не се смята за доставка предоставянето на услуга по отстраняването на възникнали дефекти при условията на договореното гаранционно обслужване, когато са налице едновременно следните условия:

1. услугата се извършва от лице, упълномощено за това от производителя;
2. производителят не е установен на територията на страната;
3. гаранционното обслужване е за сметка на производителя.

(3) Не се смята за доставка предоставянето на стоки или услуги за отстраняване на дефекти от доставчик, когато отстраняването на дефектите е за негова сметка във връзка със задържани суми по чл. 26, ал. 4, т. 2.

#### Бартер

**Чл. 130.** (1) Когато е налице доставка, по която възнаграждението (изцяло или частично) е определено в стоки или услуги, приема се, че са налице две насрещни доставки, като всеки от доставчиците се смята за продавач на това, което дава, и за купувач на това, което получава.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) Данъчното събитие за доставките по ал. 1 възниква по общите правила на закона.

(3) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) Доставката по ал. 1 с по-ранна дата на възникване на данъчно събитие се смята за авансово плащане (цялостно или частично) по втората доставка.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) За целите на ал. 3 размерът на данъчната основа за полученото авансово плащане е равен на размера на данъчната основа на доставката с по-ранна дата.

#### Доставка на стоки или услуги при публична продажба

Данъчно-осигурителния процесуален кодекс или по Гражданския процесуален кодекс или продажба по Закона за особените залози

**Чл. 131.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) В случаите на публична продажба по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс или на Гражданския процесуален кодекс или при продажба по реда на Закона за особените залози или на чл. 60 от Закона за кредитните институции и когато собственикът на вещта (длъжникът, залогодателят, съответно собственикът на ипотекирания имот) е регистрирано по този закон лице, публичният изпълнител, съдебният изпълнител или заложникът кредитор е длъжен в срок 5 дни от получаване на пълната цена по продажбата:

1. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) да преведе дължимия данък по продажбата по банкова сметка на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, която се явява компетентна за съдебния изпълнител или заложникът кредитор или банкова сметка на съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, в обхвата на която работи публичният изпълнител;

2. да състави документ за продажбата, определен с правилника за прилагане на закона, в три екземпляра - за публичния изпълнител/съдебния изпълнител/заложникът кредитор, за собственика на вещта и за получателя (купувача);

3. да предостави документа по т. 2 на собственика на вещта и на получателя в срок три дни от издаването му;

4. да уведоми компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, в която собственикът на вещта е регистриран по този закон, за издадения документ по т. 2 по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

При определяне на данъчната основа чл. 27 не се прилага.

(2) В случаите по ал. 1 се приема, че в продажната цена е включен данъкът, като той заедно с продажната цена се превежда (плаща) от получателя (купувача) на публичния изпълнител/съдебния изпълнител/заложникът кредитор.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г.) Алинея 1 не се прилага, когато по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс по искане на взыскателя вещта му е възложена в изплащане на вземането му.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., бр. 94 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) В случаите по ал. 3 данъчната основа на доставката е цената на вещта, определена по реда на чл. 250, ал. 3 или чл. 254, ал. 9 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, като се смята, че данъкът е включен в цената на вещта.

(5) (Нова - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) При отмяна на публичната продажба по ал. 1 от компетентния съд преведеният данък по продажбата се възстановява по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

## **Глава петнадесета**

### **СПЕЦИФИЧНИ СЛУЧАИ НА РЕГИСТРАЦИЯ И ДЕРЕГИСТРАЦИЯ**

Задължителна регистрация в резултат на преобразуване

**Чл. 132.** (1) Задължително се регистрира по този закон лице, което на основание чл. 10, ал. 1 придобие стоки и услуги от регистрирано лице.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Регистрацията по ал. 1 се извършва с подаване на заявление за регистрация в 14-дневен срок от вписване на обстоятелството по чл. 10, ал. 1 в търговския регистър или вписване в регистър БУЛСТАТ.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Датата на регистрацията в случаите по ал. 1 е датата на вписване на обстоятелството по чл. 10 в търговския регистър или вписване в регистър БУЛСТАТ.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) В случаите на регистрация по ал. 1 регистрационният опис по чл. 74, ал. 2, т. 3 за наличните активи (без тези, получени на основание чл. 10) се съставя към датата на

регистрацията по ал. 3 и се подава до 45-ия ден включително след тази дата.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Задължително се регистрира по този закон неперсонифицирано дружество, в което участва съдружник, който е регистрирано по този закон лице.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Регистрацията по ал. 5 се извършва с подаване на заявление за регистрация в 14-дневен срок от датата на договора за създаване на неперсонифицираното дружество, която се смята за дата на регистрация на дружеството по този закон.

#### Регистрация при наследяване

**Чл. 132а.** (Нов – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) (1) При смърт на регистрирано по този закон физическо лице или физическо лице – едноличен търговец, чието предприятие е поето по наследство или по завет, когато независимата икономическа дейност на починалото лице бъде продължена от лице, което не е регистрирано по този закон и за което не са налице условията за задължителна регистрация по чл. 96, ал. 1, лицето има право да се регистрира по този закон.

(2) Регистрацията по ал. 1 се извършва с подаване на заявление за регистрация в 14-дневен срок от приемане на наследството по чл. 49 и 51 от Закона за наследството, но не по-късно от 14-о число включително на месеца, следващ 6-ия месец от датата на смъртта на наследодателя.

(3) За дата на регистрация по този закон се смята датата на връчването на акта за регистрация.

(4) В случаите на регистрация по ал. 1 регистрационният опис за наличните активи по чл. 74, ал. 2, т. 3, с изключение на тези, получени на основание чл. 10, ал. 3, се съставя към датата на регистрацията по ал. 3 и се подава не по-късно от 45 дни от датата на регистрация.

#### Регистрация на чуждестранно лице, което не е установено в страната

**Чл. 133.** (1) Чуждестранно лице, което има постоянен обект на територията на страната, от който извършва икономическа дейност и отговаря на условията на този закон за задължителна регистрация или за регистрация по избор, се регистрира чрез акредитиран представител, с изключение на клоновете на чуждестранни лица, които се регистрират по общия ред.

(2) Чуждестранно лице, което не е установено на територията на страната, но извършва облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната и отговаря на условията на този закон за задължителна регистрация или регистрация по избор, се регистрира чрез акредитиран представител.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Регистрацията по ал. 1 и 2 се извършва по реда на чл. 101 в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по чл. 8 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(4) При прекратяване на лицето - акредитиран представител, или при настъпване на други обстоятелства, които водят до невъзможност това лице да изпълнява задълженията си по този закон, в 14-дневен срок от датата на настъпване на новите обстоятелства чуждестранното лице е длъжно да определи нов акредитиран представител.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Алинеи 1 - 4 не се прилагат за чуждестранни лица, избрали да се регистрират на основание чл. 154 за прилагане на режим извън Съюза.

(6) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Когато лице по ал. 1 и 2 е установено в друга държава

членка или в трета страна, с която страната ни има правни инструменти за взаимопомощ, регистрацията се извършва по общия ред. Чуждестранното лице може да посочи акредитиран представител, като в тези случаи ал. 4 не се прилага.

(7) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Органът по приходите може да регистрира по реда на чл. 102 и лице, което отговаря на условията на ал. 1 и 2, включително когато е подало в срок заявление за регистрация, но не е определило акредитиран представител.

Прекратяване на регистрацията (дерегистрацията) на чуждестранно лице, регистрирано по този закон

**Чл. 134.** (1) Регистрацията на чуждестранно лице, регистрирано на основание чл. 133, се прекратява при наличие на общите условия на този закон за дерегистрация.

(2) Дерегистрацията по ал. 1 се извършва по реда на чл. 109.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Когато чуждестранното лице не определи нов акредитиран представител в срока по чл. 133, ал. 4, регистрацията му може да се прекрати по инициатива на органа по приходите с издаване на акт за дерегистрация.

(4) В случаите по ал. 3 актът за дерегистрация не се връчва на лицето, а датата на дерегистрация е датата, на която изтича срокът по чл. 133, ал. 4.

(5) При дерегистрацията по ал. 1 и 3 се приема, че чуждестранното лице извършва доставка по чл. 111.

Акредитиран представител

**Чл. 135.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Акредитиран представител на чуждестранно лице може да бъде само дееспособно физическо лице с постоянен адрес или постоянно пребиваващо в страната или местно юридическо лице, което не е в процедура по ликвидация или не е обявено в несъстоятелност и няма изискуеми и неизплатени данъчни задължения и задължения за осигурителни вноски, събрани от Националната агенция за приходите.

(2) Акредитираният представител представлява чуждестранното лице по чл. 133 по всички негови данъчни правоотношения, възникнали на основание на този закон.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Акредитираният представител отговаря солидарно и неограничено за задълженията по този закон на регистрираното чуждестранно лице, освен в случаите по чл. 133, ал. 6.

## **ЧАСТ ОСМА**

### **СПЕЦИАЛЕН РЕД НА ОБЛАГАНЕ**

## **Глава шестнадесета**

### **ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ**

Доставка на обща туристическа услуга

**Чл. 136.** (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) (1) Когато туроператор предоставя от свое име стоки или услуги във връзка с пътуването на пътуващо лице, за осъществяването на което се използват стоки или услуги, от които пътуващото лице се възползва пряко, смята се, че се извършва една доставка на обща

туристическа услуга.

(2) Стоките и услугите по ал. 1, от които пътуващото лице се възползва пряко, са тези, които туроператорът е получил от други данъчно задължени лица и е предоставил на пътуващото лице без изменение.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Разпоредбите на тази глава не се прилагат по отношение на доставките на туристически агенти, когато те действат от името и за сметка на друго лице.

Място на изпълнение на обща туристическа услуга

**Чл. 137.** (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Място на изпълнение на доставка на обща туристическа услуга е мястото, където туроператорът е установил своята икономическа дейност или има постоянен обект, от който извършва изпълнението.

Дата на възникване на данъчното събитие и изискуемост на данъка

**Чл. 138.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Дата на възникване на данъчното събитие за доставката на обща туристическа услуга е датата, на която пътуващото лице се възползва за първи път от доставката.

(2) Данъкът за доставката на общата туристическа услуга става изискуем на датата на възникване на данъчното събитие по ал. 1.

Данъчна основа на обща туристическа услуга

**Чл. 139.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Данъчната основа на доставката на обща туристическа услуга е маржът, който представлява разликата, намалена с размера на дължимия данък, между:

1. общата сума, която туроператорът е получил или ще получи от пътуващото лице или от третото лице за доставката, включително субсидиите и финансиранията, пряко свързани с тази доставка, данъците и таксите, както и съпътстващите разходи, като комисиони и застраховки, начислени от доставчика на получателя, но без предоставените търговски отстъпки;

2. сумата, която е платена или ще бъде платена за получените от туроператора от други данъчно задължени лица доставки на стоки и услуги, от които пътуващото лице се възползва пряко, включително данъка по този закон.

(2) Данъчната основа по ал. 1 не може да бъде отрицателна величина.

Нулева ставка при доставка на обща туристическа услуга

**Чл. 140.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Доставката на обща туристическа услуга е облагаема с нулева ставка, ако доставките на стоките и услугите, от които пътуващото лице се възползва пряко, са с място на изпълнение на територията на трети страни и територии.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Когато само част от доставките на стоките и услугите по ал. 1, от които пътуващото лице се възползва пряко, са с място на изпълнение на територията на трети страни и територии, облагаема с нулева ставка е само съответстващата им част от доставката на общата туристическа услуга.

Данъчен кредит на туроператора

**Чл. 141.** (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Туроператорът няма право на приспадане на данъчен кредит за доставките на стоки и услуги, получени от други данъчно задължени лица, от които пътуващото лице се възползва пряко.

Начисляване на данъка и документиране на доставката на обща туристическа услуга

**Чл. 142.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Данъкът за доставката на обща туристическа услуга се начислява с издаване на протокол, а във фактурата и известието към нея се вписва "режим на облагане на маржа - туристически услуги."

(2) Документирането и отчитането на доставката на обща туристическа услуга се извършва по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

## **Глава седемнадесета**

### **СПЕЦИАЛЕН РЕД НА ОБЛАГАНЕ НА МАРЖА НА ЦЕНАТА**

Доставка на стоки втора употреба, произведения на изкуството, колекционерски предмети и антики

**Чл. 143.** (1) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., изм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Разпоредбите на тази глава се прилагат за доставка, извършена от дилър, на стоки втора употреба, произведения на изкуството, предмети за колекции, антикварни предмети, доставени му на територията на страната или от територията на друга държава членка от:

1. данъчно незадължено лице;

2. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) друго данъчно задължено лице, регистрирано по този закон, когато предмет на доставката е стока, освободена по чл. 50, ал. 1 или от регистрирани за целите на ДДС лица в друга държава членка, освободени от данък съгласно законодателството на съответната държава на аналогични основания;

3. друго данъчно задължено лице, което не е регистрирано по този закон, или от данъчно задължено лице от държава членка, което не е регистрирано за целите на ДДС, когато предмет на доставката са стоки, които са дълготрайни активи по смисъла на съответното счетоводно законодателство;

4. друг дилър, прилагащ специалния ред на облагане на маржа на цената.

(2) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага при вътреобщностна доставка на нови превозни средства.

(3) Дилърите имат право да прилагат разпоредбите на тази глава и по отношение доставката на:

1. произведения на изкуството, предмети за колекции или антикварни предмети, които са внесли;

2. произведения на изкуството, доставени им от техните автори или от наследниците им.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Правото на избор по ал. 3 се упражнява чрез подаване на уведомление пред компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

(5) Дилърите, упражнили право на избор по ал. 4, прилагат специалния ред на облагане на маржа за доставка по ал. 3 от първия ден на месеца, следващ месеца на подаване на уведомлението, и за период не по-малък от 24 месеца, включително месеца, следващ месеца на подаването на уведомлението.

(6) След изтичане на срока по ал. 5 дилърът може да прекрати прилагането на специалния ред на облагане на маржа за доставки по ал. 3, като подаде уведомление до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите. Прилагането на специалния ред на облагане на маржа се прекратява от месеца, следващ месеца на подаване на уведомлението.

(7) Уведомленията по ал. 4 и 6 се подават по образец, определен с правилника за прилагане на закона.

Място на изпълнение, данъчно събитие и изискуемост на данъка за доставките на стоки, за които се прилага специалният ред на облагане на маржа

**Чл. 144.** (1) Място на изпълнение на доставки по чл. 143 е мястото, където се намира седалището или постоянният обект на дилъра, от който той извършва тези доставки.

(2) Данъчното събитие на доставките по чл. 143 възниква съгласно общите правила по този закон.

(3) Данъкът за доставки по чл. 143 става изискуем на последния ден от данъчния период, през който е възникнало данъчното събитие за доставката съгласно ал. 2.

(4) Данъкът се начислява с издаването на протокол по ред и начин, определени с правилника за прилагане на закона.

#### Данъчна основа

**Чл. 145.** (1) Данъчната основа на доставката на стока по тази глава е маржът на цената, който представлява разликата, намалена с размера на дължимия данък, между:

1. продажната цена, представляваща общата сума, която дилърът е получил или ще получи от клиента или третото лице за доставката, включително субсидиите и финансиранятия, пряко свързани с тази доставка, данъците и таксите, както и съпътстващите разходи за амбалаж, транспорт, комисиони и застраховки, начислени от доставчика на получателя, но без предоставените търговски отстъпки;

2. сумата, която е платена или ще бъде платена за получените от лицата по чл. 143, ал. 1 и 3 стоки, включително данъка по този закон, а когато стоката е внесена - данъчната основа при внос, включително данъка по този закон.

(2) Данъчната основа по ал. 1 не може да бъде отрицателна величина.

#### Доставка на стоки по специалния ред на облагане на маржа с нулева ставка

**Чл. 146.** Доставката на стока по специалния ред на облагане на маржа е облагаема с нулева ставка, когато за доставката са налице условията на чл. 28.

#### Данъчен кредит

**Чл. 147.** (1) Дилърът има право на данъчен кредит за придобитите или внесени от него други стоки и услуги, които използва само за извършване на доставки по тази глава.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

(5) Дилърът няма право на приспадане на данъчен кредит за получени или внесени от него стоки, за които прилага специалния ред на облагане на маржа.

(6) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Дилърът има право на данъчен кредит за внесените стоки втора употреба по общия ред на закона.

(7) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Дилърът има право на данъчен кредит за внесените произведения на изкуството, предмети за колекции или антикварни предмети, или произведения на изкуството, доставени му от техния автор или от наследниците му, по общите правила на закона, при условие че не е упражнил правото на избор по чл. 143, ал. 3.

#### Документиране на доставката на стоки по специалния ред на облагане на маржа

**Чл. 148.** (1) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Във фактурата и в известието към фактурата дилърът вписва "режим на облагане на маржа - стоки втора употреба" или "режим на облагане на маржа - произведения на изкуството" или "режим на облагане на маржа - предмети за колекции и антикварни предмети".

(2) (Предишен текст на чл. 148 - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Документирането и отчитането на доставката на стоки по специалния ред на облагане на маржа се извършва по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Облагаем оборот на дилъра от доставки на стоки по специалния ред на облагане на маржа

**Чл. 149.** Облагаемият оборот на дилъра от доставки на стоки по специалния ред на облагане на маржа е сборът от маржовете.

Начисляване на данък за наличните стоки при дерегистрацията на дилър

**Чл. 150.** (1) Дерекистрацията на дилъра се извършва съгласно общите условия на този закон за дерекистрация.

(2) При дерекистрацията дилърът дължи данък върху наличните стоки по тази глава. Размерът на данъка се определя на базата на средния марж, реализиран от дилъра за последните 12 месеца преди датата на дерекистрация.

(3) Редът и начинът за определяне на средния марж по ал. 2 се определят с правилника за прилагане на закона.

(4) При дерекистрацията дилърът дължи данък по чл. 111, с изключение на данъка за наличните стоки по ал. 2.

Право на избор

**Чл. 151.** (1) Дилърът може да прилага общия ред за облагане по закона на доставката на стоки втора употреба, произведения на изкуството, колекционерски предмети и антикварни предмети.

(2) Правото по ал. 1 се упражнява от лицето за всяка отделна доставка, като в издадената фактура не се посочва, че се прилага специалният ред по тази глава.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъчната основа на доставката се определя по реда на чл. 26 и 27.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) В случаите по ал. 1 за стоките, за които е приложен чл. 143, ал. 3, правото на данъчен кредит възниква и се упражнява в данъчния период, през който данъкът за последващата доставка на стоките е станал изискуем.

(5) Документирането на доставките по ал. 2 се извършва по общия ред на закона.

(6) Когато дилърът прилага както специалния ред за облагане на маржа, така и общия ред за облагане на доставките, той е длъжен да води отделна отчетност за доставките, определена с правилника за прилагане на закона.

## **Глава седемнадесета "а"**

### **СПЕЦИАЛЕН РЕЖИМ ЗА КАСОВА ОТЧЕТНОСТ НА ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ**

(Нова - ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

## Общи положения

**Чл. 151а.** (Нов – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) Регистрираните по чл. 96, 97 и чл. 100, ал. 1 лица могат да прилагат специален режим за касова отчетност на данък върху добавената стойност, наричан по-нататък "специален режим", когато отговарят едновременно на следните условия:

1. имат облагаем оборот не повече от левовата равностойност на 500 000 евро, реализиран за период, не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди текущия месец; облагаемият оборот се определя по реда на чл. 96;
2. нямат влязъл в сила ревизионен акт по реда на чл. 122 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и/или за отговорност по реда на чл. 177;
3. нямат изискуеми и неизплатени данъчни задължения и задължения за осигурителни вноски по влезли в сила актове, а при наличие на такива задължения са предоставили обезпечение или им е издадено разрешение за отсрочване или разсрочване.

(2) При прилагане на специалния режим за доставките, за които е възникнало данъчно събитие, данъкът става изискуем на датата на получаване на цялостно или частично плащане, пропорционално на плащането. Режимът се прилага по отношение на всички доставки на стоки или услуги с изключение на:

1. внос на стоки;
  2. вътреобщностни придобивания на стоки;
  3. вътреобщностни доставки на стоки;
  4. доставки към нерегистрирани по този закон лица;
  5. освободени доставки;
  6. доставки с място на изпълнение извън територията на страната;
  7. доставки на услуги с място на изпълнение на територията на страната, за които данъкът е изискуем от получателя по доставката;
  8. доставки по договор за лизинг по чл. 6, ал. 2, т. 3;
  9. доставки, по отношение на които се прилага част осма, с изключение на тази глава;
  10. доставки на стоки и услуги, при които възнаграждението не се изплаща по банков път, включително чрез кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги;
  11. доставки, облагаеми с нулева ставка по глава трета;
  12. доставки между свързани лица;
  13. облагаеми доставки, за които преди или на датата на възникване на данъчното събитие е извършено цялостно плащане по доставката, включително данъка по този закон.
- (3) За прилагане на специалния режим се издава разрешение от органите на Националната агенция за приходите.
- (4) За получаване на разрешение за прилагане на специалния режим лицето по ал. 1 подава до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите писмено искане по образец, определен с правилника за прилагане на закона. Искането за прилагане на специалния режим се подава по реда на подаване на заявление по чл. 101.
- (5) В сроковете по чл. 101, ал. 6 и 7 органът по приходите извършва проверка и издава акт, с който

потвърждава или мотивирано отказва издаване на разрешение за прилагане на специалния режим. Разрешението се издава на датата на връчване на акта по чл. 101, ал. 7.

(6) Националната агенция за приходите отказва да издаде разрешение по ал. 5, ако установи, че някое от условията по ал. 1 не е изпълнено.

(7) Националната агенция за приходите може да откаже да издаде разрешение по ал. 5, ако установи, че е налице обстоятелство по чл. 176.

(8) За лицата по ал. 1, които прилагат специалния режим, Националната агенция за приходите създава и поддържа специален публичен регистър, който е част от регистъра по чл. 80, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(9) Органът по приходите вписва лицето в специалния публичен регистър по ал. 8 в деня на издаване на разрешението за прилагане на специалния режим.

#### Прилагане и прекратяване на специалния режим

**Чл. 151б.** (Нов – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) Лице, получило разрешение по чл. 151а, ал. 5, прилага специалния режим от първия ден на месеца, следващ месеца на получаване на разрешението.

(2) Когато условията по чл. 151а, ал. 1 са налице, лицето, получило разрешение за прилагане на специалния режим, може да предприеме действия за прекратяване прилагането на режима след изтичането на 12 месеца, смятано от месеца, следващ месеца на издаване на разрешението.

(3) Когато някое от условията по чл. 151а, ал. 1 не е налице, лицето, получило разрешение за прилагане на специалния режим, предприема действия за прекратяване прилагането на режима.

(4) За прекратяване прилагането на специалния режим по реда на ал. 2 и 3 лицето подава до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите искане за прекратяване прилагането на специалния режим по образец, определен с правилника за прилагане на закона. В случаите по ал. 3 искането се подава в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелствата.

(5) За прекратяване прилагането на специалния режим в сроковете по чл. 109, ал. 4 и 5 органът по приходите извършва проверка и издава акт, с който потвърждава или мотивирано отказва да прекрати прилагането на специалния режим.

(6) Лице, което е избрало да прилага общите правила за изискуемост на данъка по чл. 25 след срока по ал. 2, може да иска разрешение за прилагане на специалния режим след изтичането на 12 месеца, смятано от началото на месеца, следващ месеца на прекратяване на прилагането му.

(7) Прилагането на специалния режим се прекратява по инициатива на органа по приходите с издаване на акт, когато:

1. се установи, че някое от условията по чл. 151а, ал. 1 не е налице и лицето не е изпълнило в срок задължението си за подаване на искане по ал. 4;

2. лицето е приспаднало данъчен кредит преди настъпване на условията по чл. 151г, ал. 1;

3. лицето по ал. 1 не е издало или отразило издадения протокол по чл. 151в, ал. 8 за дължим данък върху добавената стойност при получено плащане за извършена от него доставка на стоки или услуги в отчетния регистър по чл. 124, ал. 1, т. 2 и в справка-декларацията по чл. 125 за периода, през който данъкът е станал изискуем.

(8) Органът по приходите може да прекрати прилагането на специалния режим на лице, получило разрешение по чл. 151а, ал. 5, когато установи, че са налице обстоятелствата по чл. 176.

(9) Прилагането на специалния режим се прекратява по ал. 2, 3, 7 и 8 от деня, следващ деня на връчване на акта за прекратяване прилагането на специалния режим.

(10) Органът по приходите заличава лицето от специалния публичен регистър по чл. 151а, ал. 8 в деня на връчване на акта за прекратяване прилагането на специалния режим.

Данъчно събитие, изискуемост и начисляване на данъка

**Чл. 151в.** (Нов – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) Данъчното събитие на доставка, за която се прилагат разпоредбите на тази глава, възниква съгласно общите правила по този закон.

(2) Лице, което прилага специалния режим, на датата на възникване на данъчното събитие по ал. 1 е длъжно да начисли данък за доставката, като:

1. издаде фактура или известие и посочи данъка на отделен ред;

2. посочи фактурата или известието по т. 1 в дневника за продажбите за съответния данъчен период, като данъчната ѝ основа и размерът на данъка не участват при определянето на резултата за данъчния период.

(3) Данъкът за доставка по ал. 1 е изискуем на датата на получаване на цялостно или частично плащане по доставката и лицето, което прилага специалния режим, е длъжно да отрази и включи размера на данъка от протокола по ал. 8 при определяне на резултата за съответния данъчен период в дневника за продажби и в справка-декларацията по чл. 125 за този данъчен период.

(4) При получено на или след датата на данъчното събитие частично плащане изискуемост по ал. 3 възниква само за частта от начисления във фактурата и/или известието по ал. 2 данък, която пропорционално отговаря на размера на извършеното частично плащане спрямо общия размер на дължимото към датата на данъчното събитие плащане.

(5) За получено преди да е възникнало данъчното събитие частично авансово плащане за доставка по ал. 1 се прилага чл. 25, ал. 7 и начисляването се извършва по общия ред на закона. При получено преди да е възникнало данъчното събитие частично авансово плащане ал. 3 се прилага за размера на данъка върху

разликата между данъчната основа по доставката и авансово платените суми, без данъка по този закон.

(6) Когато преди началото на прилагане на специалния режим е издадена фактура за частично авансово плащане по облагаема доставка, данъчното събитие на която настъпва след първия ден на месеца, следващ месеца на получаване на разрешението за прилагане на специалния режим, се прилага ал. 5.

(7) При прекратяване прилагането на специалния режим данък, за който изискуемостта по ал. 3 не е настъпила, става изискуем на датата на връчване на акта за прекратяване на прилагането на режима и лицето е задължено да го включи при определяне на резултата за данъчния период, в който е прекратено прилагането на специалния режим, в справка-декларацията по чл. 125.

(8) За определяне размера на данъка по ал. 3 и 7 се издава протокол по ред, определен с правилника за прилагане на закона, за всяка от страните от доставчика – лице, което прилага специалния режим. Данъкът е дължим за данъчния период, през който е станал изискуем.

#### Данъчен кредит

**Чл. 151г.** (Нов – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) За лицата по чл. 151б, ал. 1 правото на приспадане на данъчен кредит за получена доставка, по която доставчикът не прилага специалния режим, възниква за данъчния период, през който е извършено цялостно или частично плащане по доставката към доставчика, и се упражнява в срока по чл. 72.

(2) Алинея 1 не се прилага за доставките на стоки или услуги, които съгласно чл. 151а, ал. 2 са изключени от обхвата на специалния режим. Правото на данъчен кредит за тези доставки възниква и се упражнява по общите правила на закона.

(3) За лицата по чл. 151б, ал. 1 правото на приспадане на данъчен кредит по доставка, за която доставчикът прилага специалния режим, и във фактурата е вписано "касова отчетност", възниква за данъчния период, през който е извършено цялостно или частично плащане по доставката към доставчика, и се упражнява в срока по чл. 72.

(4) При извършено частично плащане на или след датата на данъчното събитие право на данъчен кредит по ал. 1 възниква за частта от начисления във фактурата и/или известието към датата на данъчното събитие данък, която пропорционално отговаря на размера на извършеното частично плащане спрямо общия размер на дължимото към датата на данъчното събитие плащане.

(5) При извършено преди да е възникнало данъчното събитие частично авансово плащане правото на данъчен кредит възниква по общите правила на закона. За посочения данък в издадената към датата на данъчното събитие фактура и/или известие, определен върху разликата между данъчната основа по доставката и авансово платените суми, без данъка по този закон, се прилага ал. 1.

(6) Лице, което прекратява прилагането на специалния режим по реда на чл. 151б, има право на приспадане на данъчен кредит за данъка, за който в резултат на прилагането на ал. 1 това право не е упражнено. Правото възниква на датата на връчване на акта за прекратяване на прилагането на режима и се упражнява в срока по чл. 72.

(7) За лице, което прекратява прилагането на специалния режим, правото на приспадане на данъчен кредит по доставка, за която не е настъпила изискуемост на данъка по отношение на доставчик – лице, което прилага специалния режим, и във фактурата е вписано "касова отчетност", възниква по реда на чл. 68, ал. 6.

(8) За определяне размера на данъчния кредит по реда на ал. 1 и 6 се издава протокол по ред, определен с правилника за прилагане на закона от получателя – лице по чл. 151б, ал. 1. Получателят не издава протокол за доставките, за които доставчикът е приложил чл. 151в, ал. 8 и във фактурата е вписано "касова отчетност".

#### Документиране на доставката

**Чл. 151д.** (Нов – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) Извършените доставки, за които изискуемостта на данъка по чл. 151в, ал. 3 не е настъпила, се документират, като във фактурата или в известието към нея задължително се вписва "касова отчетност".

(2) Алинея 1 не се прилага за доставки на стоки или услуги, които съгласно чл. 151а, ал. 2 са изключени от обхвата на специалния режим.

(3) Документирането и отчитането на доставките по специалния режим се извършва по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

### Глава осемнадесета

**(Отм., нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)**

### **СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ОБЛАГАНЕ НА ДОСТАВКИ НА ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСЛУГИ, УСЛУГИ ЗА РАДИО- И ТЕЛЕВИЗИОННО ИЗЛЪЧВАНЕ ИЛИ УСЛУГИ, ИЗВЪРШЕНИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ, ПО КОИТО ПОЛУЧАТЕЛИ СА ДАНЪЧНО НЕЗАДЪЛЖЕНИ ЛИЦА**

**(Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)**

### Раздел I

**(Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)**

#### **Общи положения**

#### Обхват на специалните режими

**Чл. 152.** (Отм., нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Разпоредбите на тази глава се прилагат за доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, по които получатели са данъчно незадължени лица, които са установени, имат постоянен адрес или обичайно пребивават на територията на държава членка, когато доставчикът:

1. е данъчно задължено лице, неустановено в държавата членка по потребление, и

2. е избрал да се регистрира за прилагане на някой от специалните режими по ал. 2 в страната или в друга държава членка.

(2) Специалните режими по тази глава са: режим извън Съюза, когато доставчикът на услугите по ал. 1 не е установен на територията на Европейския съюз, и режим в Съюза, когато доставчикът на услугите по ал. 1 е установен на територията на Европейския съюз.

(3) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим в Съюза, което няма постоянен обект на територията на страната, прилага този режим за доставките на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с място на изпълнение на територията на страната, по които получатели са данъчно незадължени лица.

(4) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза, прилага този режим за доставките на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с място на изпълнение на територията на страната, по които получатели са данъчно незадължени лица.

(5) Лице, което извършва доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с място на изпълнение на територията на страната, по които получатели са данъчно незадължени лица, и лицето не е регистрирано за прилагане на някой от режимите в страната или в друга държава членка, не прилага разпоредбите на тази глава.

Доставки извън обхвата на режима в Съюза, извършени от регистрирано за прилагане на този режим лице

**Чл. 153.** (1) (Отм., нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Лице, регистрирано на основание чл. 156 за прилагане на режим в Съюза, за доставки с място на изпълнение на територията на страната по чл. 21, ал. 6, включително когато доставките са извършени от постоянен обект на територията на друга държава членка, прилага за тези доставки общите правила на този закон.

(2) Лице, регистрирано на основание чл. 156 за прилагане на режим в Съюза, не прилага този режим за доставки с място на изпълнение на територията на друга държава членка по чл. 21, ал. 6, когато лицето има постоянен обект в тази държава членка, независимо дали доставките са извършени от този обект. За тези доставки лицето прилага законодателството на държавата членка, в която е установен постоянният му обект.

## Раздел II

**(Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)**

### **Регистрация и дерегистрация за прилагане на режим извън Съюза**

#### Специална регистрация

**Чл. 154.** (Отм., нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Право да се регистрира по този раздел има данъчно задължено лице, за което са налице едновременно следните условия:

1. извършва доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с получатели – данъчно незадължени лица, които са установени или имат

постоянен адрес, или обичайно пребивават в държава членка, включително в страната;

2. не е установено на територията на Европейския съюз;

3. не е регистрирано и няма задължение да се регистрира за целите на ДДС на територията на страната на основание, различно от чл. 97б, или на територията на друга държава членка на основание, различно от това, че предоставя услугите по т. 1;

4. не е регистрирано за прилагането на този специален режим в друга държава членка;

5. не е в сила ограничение за регистрация по ал. 10.

(2) (В сила от 19.12.2014 г. - ДВ, бр. 105 от 2014 г.) Правото по ал. 1 се упражнява, като лицето подава до териториална дирекция на Националната агенция за приходите – София, заявление за регистрация по образец, определен с правилника за прилагане на закона. Заявлението се подава по електронен път посредством създадено за целта WEB-базирано приложение на страницата на Националната агенция за приходите чрез въвеждане на данните през приложението.

(3) Със заявлението по ал. 2 лицето предоставя най-малко следната информация:

1. име, пощенски адрес, електронни адреси, в т.ч. интернет страници на лицето;

2. идентификационен номер за целите на данъчната регистрация, ако има такъв;

3. електронна декларация, че не е регистрирано за целите на ДДС в държава членка;

4. банкова сметка на лицето в евро;

5. идентификационни номера от предходни регистрации на лицето за прилагане на режим извън Съюза и режим в Съюза, ако има такива.

(4) В срок 7 дни от постъпване на заявлението по ал. 2 органът по приходите извършва проверка за наличие на основание за регистрация за прилагане на режима извън Съюза. В срок 7 дни от приключване на проверката органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши регистрацията. Връчването на акта на лицето по ал. 1 се извършва по електронен път чрез електронно съобщение.

(5) За дата на регистрацията се смята първият ден на тримесечието, следващо календарното тримесечие на подаване на заявлението по ал. 2.

(6) Идентификационен номер за целите на регистрацията за прилагане на режима извън Съюза е служебният идентификационен номер по чл. 84, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, пред който е поставен знакът EU.

(7) За дата на регистрация се смята датата на първата доставка, когато първата доставка на услугите по ал. 1, т. 1 е извършена преди датата по ал. 5, при условие че данъчно задълженото лице е подало заявление за регистрация по реда на ал. 2 най-късно до 10-о число на месеца, следващ датата на първата доставка.

(8) При промяна на данните в подадено заявление по ал. 2 лицето подава по електронен път заявление за актуализация не по-късно от 10-о число на месеца, следващ настъпването на промяната.

(9) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режима извън Съюза, може да се регистрира на основание на този член, като подаде по електронен път заявление за регистрация по ал. 2 не по-късно от 10-о число на месеца, следващ посочената от лицето в заявлението дата на промяната, и в същия срок уведоми за промяната другата държава членка. В тези случаи за дата на регистрация по този член се смята датата на промяната.

(10) Ограничение за регистрация по режима извън Съюза е в сила:

1. до изтичане на 6 месеца от датата на прекратяване на прилагането на режима извън Съюза в която и да е държава членка, когато лицето доброволно се е отказало от регистрацията си за прилагане на този режим;

2. до изтичане на 6 месеца от датата на прекратяване на прилагането на режима извън Съюза в която и да е държава членка поради това, че лицето е уведомило същата, че преустановява извършването на доставките по ал. 1, т. 1;

3. до изтичане на две години от датата на прекратяване в която и да е държава членка по идентификация на прилагането на режим извън Съюза или на режим в Съюза поради системно неспазване от лицето на задълженията, свързани с прилагането на съответния режим.

(11) При неспазване на срока по ал. 9 се прилага ал. 10, т. 1.

Прекратяване на специалната регистрация

**Чл. 155.** (Отм., нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Регистрацията за прилагането на режима извън Съюза се прекратява по инициатива на лицето, когато:

1. вече не извършва доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път;

2. престане да отговаря на условията по чл. 154, ал. 1;

3. лицето избере да не прилага режима извън Съюза.

(2) За прекратяване на регистрацията по ал. 1 лицето подава до териториалната дирекция на Националната агенция за приходите – София, заявление за deregистрация по образец, определен с правилника за прилагане

на закона. Заявлението се подава по електронен път посредством създадено за целта WEB-базирано приложение на страницата на Националната агенция за приходите чрез въвеждане на данните през приложението.

(3) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 лицето подава заявлението за deregистрация не по-късно от 10-о число на месеца, следващ месеца, през който настъпва съответното обстоятелство.

(4) В случаите по ал. 1, т. 3 лицето подава заявлението за deregистрация най-късно 15 дни преди края на тримесечието, предхождащо календарното тримесечие, от което не желае да прилага режима.

(5) В срок 7 дни от постъпване на заявлението за deregистрация по ал. 2 органът по приходите извършва проверка за наличие на основание за прекратяване на регистрацията за прилагане на режима извън Съюза. В срок 7 дни от приключване на проверката органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши прекратяването на регистрацията. Връчването на акта на лицето, на което се прекратява регистрацията за прилагане на режима, се извършва по електронен път чрез електронно съобщение.

(6) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 датата на прекратяване на регистрацията за прилагане на режима извън Съюза е първият ден на тримесечието, следващо календарното тримесечие на изпращането на електронното съобщение за издаване на акта за deregистрация, а в случаите по ал. 1, т. 3 датата на прекратяване на регистрацията за прилагане на режима извън Съюза е първият ден на тримесечието, следващо календарното тримесечие на подаване на заявлението за deregистрация.

(7) Регистрацията за прилагането на режима извън Съюза се прекратява по инициатива на органа по приходите с издаване на акт за deregистрация, когато се установи, че лицето:

1. не е извършвало доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, осем последователни данъчни периода и не е подало заявление за deregистрация за прилагането на режима, или

2. не отговаря на условията по чл. 154, ал. 1, или

3. системно не спазва разпоредбите на режима извън Съюза.

(8) Системно неспазване разпоредбите на режима извън Съюза е налице, когато:

1. на основание чл. 159б, ал. 11 на регистрираното за прилагане на режима лице са изпращани от Националната агенция за приходите напомнителни съобщения за последните три предходни данъчни периода и справка-декларацията по чл. 159б, ал. 4 за всеки данъчен период не е била предоставяна в рамките на 10 дни след изпращането на напомнително съобщение;

2. на основание чл. 159б, ал. 11 на регистрираното за прилагане на режима лице са изпращани от Националната агенция за приходите напомнителни съобщения за последните три предходни данъчни периода и пълната сума на декларирания данък за всеки отделен данъчен период не е платена от лицето в рамките на 10 дни след изпращане на напомнително съобщение, освен когато оставащата неплатена сума е по-малка от 100 евро за всеки данъчен период;

3. след поискване от орган по приходите или от компетентен данъчен орган на държава членка по потребление и един месец след изпратено последващо напомнително съобщение от Националната агенция за приходите лицето не е предоставило регистрите по чл. 120, ал. 3;

4. регистрираното за прилагане на режима лице е посочило невярна информация по чл. 159б, ал. 7 в две или повече подадени справка-декларации, което води до намаление на дължимия данък в големи размери.

(9) В случаите по ал. 7 връчването на акта на лицето, на което се прекратява регистрацията за прилагане на режима, се извършва по електронен път чрез електронно съобщение. В тези случаи датата, на която се прекратява регистрацията на лицето за прилагане на режима извън Съюза, е първият ден на тримесечието, следващо календарното тримесечие на изпращане на съобщението.

(10) Регистрирано на основание чл. 154 лице може да се регистрира за този режим в друга държава членка, като подаде по електронен път заявление за deregистрация до териториална дирекция на Националната

агенция за приходите – София, по реда на ал. 2 не по-късно от 10-о число на месеца, следващ посочената от лицето дата на промяната. В същия срок лицето уведомява за промяната другата държава членка. В тези случаи за дата на прекратяване на регистрацията се смята датата на промяната.

## **Раздел III**

**(Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)**

### **Регистрация и дерегистрация за прилагане на режим в Съюза**

#### **Специална регистрация**

**Чл. 156.** (Отм., нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Право да се регистрира за прилагането на режима в Съюза има данъчно задължено лице, регистрирано на основание чл. 96, 98 или чл. 100, ал. 1 или 3, за което са налице едновременно следните условия:

1. извършва доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, с получатели – данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават в друга държава членка, в която данъчно задълженото лице няма постоянен обект;
2. е установено по седалище и адрес на управление на територията на страната или, когато не е установено по седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз, е установено по постоянен обект на територията на страната;
3. не е регистрирано за прилагането на този режим в друга държава членка, когато е установено по постоянен обект на територията на страната;
4. не е в сила ограничение за регистрация по ал. 12.

(2) (В сила от 19.12.2014 г. - ДВ, бр. 105 от 2014 г.) Правото по ал. 1 се упражнява, като лицето подава до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите заявление за регистрация по образец, определен с правилника за прилагане на закона. Заявлението се подава по електронен път по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс с квалифициран електронен подпис посредством създадено за целта WEB-базирано приложение на страницата на Националната агенция за приходите чрез въвеждане на данните през приложението.

(3) Със заявлението по ал. 2 лицето предоставя най-малко следната информация:

1. име, пощенски адрес, електронни адреси, в т.ч. интернет страници на лицето;
2. (доп. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) банкова сметка на лицето в евро или лева в българска банка или клон на чуждестранна банка в Република България;
3. идентификационни номера за целите на ДДС в други държави членки;
4. постоянни обекти на територията на други държави членки;
5. идентификационни номера от предходни регистрации на лицето за прилагане на режим извън Съюза и режим в Съюза, ако има такива.

(4) В срок 7 дни от постъпване на заявлението по ал. 2 органът по приходите извършва проверка за наличие на основание за регистрация за прилагане на режима в Съюза. В срок 7 дни от приключване на проверката органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши регистрацията. Връчването на акта на лицето по ал. 1 се извършва по електронен път чрез електронно съобщение.

(5) За дата на регистрацията се смята първият ден на тримесечието, следващо календарното тримесечие на подаване на заявлението по ал. 2.

(6) Идентификационен номер за целите на регистрацията за прилагане на режима в Съюза е идентификационният номер по чл. 94, ал. 2.

(7) За дата на регистрация се смята датата на първата доставка, когато първата доставка на услугите по ал. 1, т. 1 е извършена преди датата по ал. 5, при условие че данъчно задълженото лице е подало заявление за регистрация по реда на ал. 2 най-късно до 10-о число на месеца, следващ датата на първата доставка.

(8) При промяна на данните в подадено заявление по ал. 2 лицето подава по електронен път заявление за актуализация не по-късно от 10-о число на месеца, следващ настъпването на промяната.

(9) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режима в Съюза, което не е установено по седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз, но има установеност по постоянен обект както на територията на страната, така и на територията на друга държава членка, ако отговаря на условията на ал. 1, може да се регистрира на основание на този член след изтичането на две години, следващи годината, през която е регистрирано за прилагане на режима в Съюза в другата държава членка.

(10) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режима в Съюза, което премести мястото си на установяване по седалище и адрес на управление на територията на страната или, когато не е установено по седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз, премести постоянния си обект на територията на страната, ако отговаря на условията на ал. 1, може да се регистрира на основание на този член.

(11) В случаите по ал. 9 и 10 за дата на регистрация по този член се смята датата на промяната, ако лицето подаде заявление за регистрация по реда на ал. 2 не по-късно от 10-о число на месеца, следващ настъпването на промяната, и в същия срок лицето уведоми за промяната държавата членка по идентификация.

(12) Ограничение за регистрация по режима в Съюза е в сила:

1. до изтичане на 6 месеца от датата на прекратяване на прилагането на режима в Съюза в която и да е държава членка, когато лицето доброволно се е отказало от регистрацията си за прилагане на този режим;

2. до изтичане на 6 месеца от датата на прекратяване на прилагането на режима в Съюза в която и да е държава членка поради това, че лицето е уведомило същата, че преустановява извършването на доставките по ал. 1, т. 1;

3. до изтичане на две години от датата на прекратяване в която и да е държава членка по идентификация на прилагането на режим извън Съюза или на режим в Съюза поради системно неспазване от лицето на задълженията, свързани с прилагането на съответния режим.

(13) При неизпълнение на изискванията на ал. 11 се прилага ал. 12, т. 1.

#### Прекратяване на специалната регистрация

**Чл. 157.** (Отм., нов - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Регистрацията за прилагането на режима в Съюза се прекратява по инициатива на лицето, когато:

1. вече не извършва доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път;

2. престане да отговаря на условията по чл. 156, ал. 1;

3. лицето избере да не прилага режима в Съюза.

(2) За прекратяване на регистрацията по ал. 1 лицето подава до компетентната териториална дирекция на

Националната агенция за приходите заявление за deregистрация по образец, определен с правилника за прилагане на закона. Заявлението се подава по електронен път по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс с квалифициран електронен подпис посредством създадено за целта WEB-базирано приложение на страницата на Националната агенция за приходите чрез въвеждане на данните през приложението.

(3) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 лицето подава заявлението за deregистрация не по-късно от 10-о число на месеца, следващ месеца, през който настъпва съответното обстоятелство.

(4) В случаите по ал. 1, т. 3 лицето подава заявлението за deregистрация най-късно 15 дни преди края на тримесечието, предхождащо календарното тримесечие, от което не желае да прилага режима.

(5) В срок 7 дни от постъпване на заявлението за deregистрация по ал. 2 органът по приходите извършва проверка за наличие на основание за прекратяване на регистрацията за прилагане на режима в Съюза. В срок 7 дни от приключване на проверката органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши прекратяването на регистрацията. Връчването на акта на лицето, на което се прекратява регистрацията за прилагане на режима, се извършва по електронен път чрез електронно съобщение.

(6) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 датата на прекратяване на регистрацията за прилагане на режима в Съюза е първият ден на тримесечието, следващо календарното тримесечие на изпращането на електронното съобщение за издаване на акта за deregистрация, а в случаите по ал. 1, т. 3 датата на прекратяване на регистрацията за прилагане на режима в Съюза е първият ден на тримесечието, следващо календарното тримесечие на подаване на заявлението за deregистрация.

(7) Регистрацията за прилагането на режима в Съюза се прекратява по инициатива на органа по приходите с издаване на акт за deregистрация, когато се установи, че лицето:

1. не е извършвало доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, осем последователни данъчни периода и не е подало заявление за deregистрация за прилагането на режима, или

2. не отговаря на условията по чл. 156, ал. 1, или

3. системно не спазва разпоредбите на режима в Съюза.

(8) Системно неспазване на разпоредбите на режима в Съюза е налице, когато:

1. на основание чл. 159б, ал. 11 на регистрираното за прилагане на режима лице са изпращани от Националната агенция за приходите напомнителни съобщения за последните три предходни данъчни периода и справка-декларацията по чл. 159б, ал. 4 за всеки данъчен период не е била предоставяна в рамките на 10 дни след изпращането на напомнително съобщение;

2. на основание чл. 159б, ал. 11 на регистрираното за прилагане на режима лице са изпращани от Националната агенция за приходите напомнителни съобщения за последните три предходни данъчни периода и пълната сума на декларирания данък за всеки отделен данъчен период не е платена от лицето в рамките на 10 дни след изпращане на напомнително съобщение, освен когато оставащата неплатена сума е по-малка от 100 евро за всеки данъчен период;

3. след поискване от орган по приходите или от компетентен данъчен орган на държава членка по потребление и един месец след изпратено последващо напомнително съобщение от Националната агенция за приходите лицето не е предоставило регистрите по чл. 120, ал. 3;

4. регистрираното за прилагане на режима лице е посочило невярна информация по чл. 159б, ал. 7 и 8 в две или повече подадени справка-декларации, което води до намаление на дължимия данък в големи размери.

(9) В случаите по ал. 7 връчването на акта на лицето, на което се прекратява регистрацията за прилагане на режима, се извършва по електронен път чрез електронно съобщение. В тези случаи датата, на която се прекратява регистрацията на лицето за прилагане на режима в Съюза, е първият ден на тримесечието, следващо календарното тримесечие на изпращане на съобщението.

(10) Регистрирано на основание чл. 156 лице, което не е установено по седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз, но има установеност по постоянен обект както на територията на страната, така и на територията на друга държава членка, може да се регистрира за прилагане на този режим в другата държава членка след изтичането на две години, считано от началото на годината, следваща годината на регистрацията.

(11) Регистрирано на основание чл. 156 лице, което премести мястото си на установяване по седалище и адрес на управление на територията на друга държава членка, или когато не е установено по седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз, премести постоянния си обект на територията на друга държава членка или се установи по седалище и адрес на управление на територията на друга държава членка, е длъжно да прекрати регистрацията си по този член.

(12) В случаите по ал. 10 и 11 за дата на прекратяване на регистрацията по този член се смята датата на промяната, ако лицето подаде заявление за дерегистрация по реда на ал. 2 не по-късно от 10-о число на месеца, следващ настъпването на промяната, и в същия срок лицето уведоми за промяната другата държава членка.

## **Раздел IV**

**(Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)**

**Облагане на доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път**

Място на изпълнение на доставките

**Чл. 158.** (Отм., нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Мястото на изпълнение на доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен

път, от регистрирано по тази глава лице се определя по чл. 21, ал. 6.

Данъчна основа, дата на възникване на данъчното събитие, изискуемост и начисляване на данъка

**Чл. 159.** (Отм., нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Данъчната основа, датата на възникване на данъчното събитие и изискуемостта на данъка при доставки на услуги по тази глава се определят по законодателството на държавата членка по потребление.

(2) Лице, регистрирано за прилагане на режима извън Съюза или режима в Съюза, е длъжно да начисли изискуемия данък върху добавената стойност за извършена доставка в обхвата на съответния режим, като:

1. включи размера на данъка при определяне на резултата по справка-декларацията за прилагане на специален режим за съответния данъчен период в държавата членка по идентификация;

2. посочи информацията за доставката в електронния регистър, който води съгласно законодателството на държавата членка по идентификация.

Данъчна ставка и документиране на доставките

**Чл. 159а.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Данъчната ставка на доставките по тази глава е приложимата ставка в държавата членка по потребление.

(2) За документирането на доставките на услуги по тази глава се прилага законодателството на държавата членка по потребление.

Данъчен период, справка-декларация за прилагане на специален режим и внасяне на данъка

**Чл. 159б.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Данъчният период за регистрираните по тази глава лица е тримесечен и съвпада с календарното тримесечие.

(2) В случаите по чл. 154, ал. 7 и по чл. 156, ал. 7 първият данъчен период обхваща времето от датата на първата доставка до края на календарното тримесечие.

(3) В случаите по чл. 154, ал. 9 и по чл. 156, ал. 11 първият данъчен период обхваща времето от датата на промяната до последния ден включително на календарното тримесечие, през което е настъпила промяната. Съответно по чл. 155, ал. 10 и по чл. 157, ал. 12, последният данъчен период обхваща времето от първия ден на календарното тримесечие, през което е настъпила промяната, до датата на промяната включително.

(4) Регистрирано на основание чл. 154 или чл. 156 лице подава справка-декларация за прилагане на специален режим по образец, определен в правилника за прилагане на закона, за всеки данъчен период в срок до 20-о число на месеца, следващ данъчния период, независимо дали през периода е извършвало доставки. Когато 20-о число на месеца е неприсъствен ден, чл. 22, ал. 7 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се прилага.

(5) Справка-декларацията по ал. 4 се подава до компетентната териториална дирекция по раздел II или по раздел III от тази глава по електронен път посредством създадено за целта WEB-базирано приложение на страницата на Националната агенция за приходите. Регистрираните на основание чл. 156 лица подават справка-декларацията по електронен път с квалифициран електронен подпис по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс чрез въвеждане на данните през приложението или чрез подаване на предварително генериран файл. Формата, структурата и валидационната схема на файла се утвърждават със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(6) Компетентната териториална дирекция по раздел II или по раздел III от тази глава предоставя на лицето по електронен път уникален входящ номер на всяка подадена справка-декларация по ал. 4, като при извършване на корекции по реда на чл. 159д предоставя входящия номер на първоначално подадената справка-декларация.

(7) В справка-декларацията по ал. 4 се посочва идентификационният номер на лицето за целите на прилагане на съответния режим и, отделно за всяка държава членка по потребление, в която лицето няма постоянен обект, се посочват приложимите данъчни ставки, общият размер на данъчните основи на извършените доставки, за които се прилага режимът и за които данъкът върху добавената стойност по съответните ставки е станал изискуем, общият размер на дължимия данък по съответните ставки и общият размер на дължимия данък поотделно за всяка държава членка за съответния данъчен период.

(8) Регистрирано на основание чл. 156 лице, което има един или повече постоянни обекти на територията на други държави членки, посочва също идентификационните номера за целите на ДДС, издадени от държавите членки, където се намира всеки от обектите, и информацията по ал. 7 за извършени от тези постоянни обекти през съответния данъчен период доставки, за които данъкът върху добавената стойност по приложимите ставки е станал изискуем и са с място на изпълнение на територията на държава членка по потребление, в която лицето няма постоянен обект.

(9) Стойностите по ал. 7 и 8 се посочват в евро. За доставки в други валути се използва обменният курс в последния ден от данъчния период, като се прилага обменният курс, публикуван от Европейската централна банка за този ден, или ако няма публикуван такъв курс на този ден, се прилага публикуваният на следващия ден.

(10) Регистрирано на основание чл. 154 или чл. 156 лице в срока за подаване на справка-декларацията по ал. 4 е длъжно да внесе общата сума на данъка върху добавената стойност, който е изискуем за съответния данъчен период, в държавния бюджет по сметка на Националната агенция за приходите, в евро. Данъкът се смята за внесен на датата, на която сумата е постъпила в сметката. При плащането на сумата лицето посочва входящия номер на съответната справка-декларация.

(11) Когато регистрирано на основание чл. 154 или чл. 156 лице не е подало в срок справка-декларацията по ал. 4 или не е внесло данъка по ал. 10, или е внесло данък в по-малък размер, Националната агенция за приходите изпраща до лицето напомнително съобщение по електронен път на 10-ия ден след деня, в който е следвало да бъде подадена справка-декларацията, съответно да бъде внесен данъкът. Последващите действия за определяне и събиране на данъка след изпращане на напомнителното съобщение от Националната агенция за приходите се извършват от компетентните данъчни органи на държавата членка по потребление.

(12) В случаите по ал. 11 справка-декларацията се подава по реда на ал. 5 до изтичане на три години от датата, на която е следвало да бъде подадена. След изтичане на този срок справка-декларацията се подава в съответната държава членка по потребление.

(13) След предприемане на действия по реда на ал. 11 от компетентните данъчни органи на друга държава членка по потребление данъкът за съответния данъчен период, който е дължим за тази държава членка, се внася по сметка на същата държава членка.

(14) В справка-декларацията по ал. 4 не се посочват доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, ако са освободени съгласно законодателството на държавата членка по потребление, както и доставки извън обхвата на режима в Съюза по чл. 153.

#### Данъчен кредит

**Чл. 159в.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Лице, регистрирано на основание чл. 154 или регистрирано в друга държава членка за прилагане на режима извън Съюза, има право на възстановяване на данък върху добавената стойност за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната във връзка с извършени от него доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършвани по електронен път, по които получатели са данъчно незадължени лица, по реда на чл. 81, ал. 2, предвиден за лица, които не са установени на територията на Европейския съюз.

(2) Регистрирано на основание чл. 156 лице има право на приспадане на данъчен кредит по общите правила на закона за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната.

(3) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режима в Съюза, ако е регистрирано на основание чл. 96, 97, 98 или чл. 100, ал. 1 и 3, има право на приспадане на данъчен кредит по общите правила на закона за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната.

(4) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режима в Съюза, ако не е регистрирано на основание чл. 96, 97, 98 или чл. 100, ал. 1 и 3, има право на възстановяване по реда на чл. 81, ал. 2, предвиден за лица, които не са установени в държавата членка по възстановяване, но са установени на територията на Европейския съюз.

#### Електронен регистър

**Чл. 159г.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Регистрирано на основание чл. 154 или 156 лице е длъжно да води електронния регистър по чл. 120, ал. 3.

(2) Информацията в регистъра по чл. 120, ал. 3 се записва по начин, по който може да се предостави незабавно по електронен път в структуриран формат при поискване от орган по приходите или от компетентните органи на държавите членки по потребление.

(3) Информацията в електронния регистър по чл. 120, ал. 3 се съхранява за срок не по-малък от 10 години, считано от края на годината, през която е извършена съответната доставка.

#### Корекции на справка-декларация за прилагане на специален режим

**Чл. 159д.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Допуснати грешки (неотразени или неправилно отразени стойности) в подадена справка-декларация за прилагане на специален режим от регистрирано на основание чл. 154 или 156 лице се поправят, като лицето извърши необходимите корекции и отново подаде по реда на чл. 159б, ал. 5 изменената справка-декларация за същия данъчен период. Не се допуска корекциите да се отразяват в справка-декларация за друг данъчен период.

(2) Издадено кредитно и дебитно известие за доставка се отразява по реда на ал. 1, като лицето извърши необходимите корекции и отново подаде по реда на чл. 159б, ал. 5 изменената справка-декларация за данъчния период, през който доставката е декларирана.

(3) Корекции по ал. 1 и 2 се извършват до три години от изтичането на срока за подаване на справка-декларацията за прилагане на съответния режим, включително след прекратяване на прилагането му. След този срок корекции в подадена справка-декларация се извършват съгласно законодателството на съответната държава членка по потребление.

(4) Дължим данък в резултат на корекция на подадена справка-декларация се внася в държавния бюджет по сметка на Националната агенция за приходите в евро. При плащането на сумата лицето посочва входящия номер на съответната справка-декларация.

Възстановяване на надвнесен данък по справка-декларация за прилагане на специален режим

**Чл. 159е.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Надвнесен данък по справка-декларация за прилагане на специален режим от регистрирано на основание чл. 154 или 156 лице се прихваща или възстановява по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, освен ако надвнесеният данък вече е преведен към други държави членки по потребление.

(2) Дължим данък по справка-декларация за прилагане на специален режим, който е внесен в държавния бюджет по сметка на Националната агенция за приходите, но на основание чл. 159б, ал. 13 се дължи в друга държава членка по потребление, се прихваща или възстановява на лицето по ал. 1 по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Надвнесен данък в резултат на корекция по чл. 159д се възстановява по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, ако не е преведен към други държави членки по потребление. Когато надвнесеният данък е преведен към други държави членки по потребление, същият се възстановява на лицето от съответната държава членка по потребление съобразно извършената корекция.

(4) Надвнесен данък по подадена в друга държава членка справка-декларация за прилагане на специалния режим от лице, регистрирано в тази държава членка за прилагане на режима в Съюза или режима извън Съюза, който е преведен от държавата членка или е внесен от лицето в държавния бюджет по сметка на Националната агенция за приходите, се прихваща или възстановява на лицето по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(5) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Надвнесен данък от лице, регистрирано на основание чл. 154 или за прилагане на режим в Съюза или режим извън Съюза в друга държава членка, се възстановява по банкова сметка, различна от сметка в българска банка или клон на чуждестранна банка в Република България, като всички банкови такси във връзка с възстановяването на данъка, както и с обмяната на валутата са за сметка на лицето.

Задължения при извършване на доставки с място на изпълнение на територията на страната от лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режима извън Съюза или режима в Съюза

**Чл. 159ж.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или режим в Съюза, което извършва доставка на услуги с място на изпълнение на територията на страната по чл. 21, ал. 6, е задължено да декларира тези доставки, като ги посочи в справка-декларацията по реда на законодателството на държавата членка по идентификация. Подадена в държавата членка по идентификация справка-декларация се смята за справка-декларация, подадена по този закон.

(2) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или режим в Съюза, което извършва доставка на услуги с място на изпълнение на територията на страната по чл. 21, ал. 6, е задължено да внесе дължимия по справка-декларацията по ал. 1 данък в определения по законодателството на държавата членка по идентификация срок. Данъкът се смята за внесен на датата, на която сумата е постъпила по сметка на държавата членка по идентификация, или, ако не е постъпила в тази сметка, на датата, на която е постъпила в държавния бюджет по сметка на Националната агенция за приходите.

(3) Лице, регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или режим в Съюза, което извършва доставка на услуги с място на изпълнение на територията на страната по чл. 21, ал. 6, е задължено да предостави при поискване от орган по приходите водения електронен регистър съгласно законодателството на държавата членка по идентификация.

(4) След изпратено напомнително съобщение до лицето за изпълнение на задълженията му по ал. 1 и 2 от компетентните данъчни органи на държавата членка по идентификация, когато страната е държава членка по потребление, последващите действия за определяне и събиране на данъка се извършват от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. След предприети действия от Националната агенция за приходите данъкът за съответния данъчен период, който е дължим за страната като държава членка по потребление, се внася от лицето в държавния бюджет по сметка на Националната агенция за приходите.

(5) Когато страната е държава членка по потребление, до изтичането на три години от законоустановения срок по законодателството на държавата членка по идентификация, неподадена в срок справка-декларация се подава, съответно се извършват корекции в подадена справка-декларация в тази държава членка, а след този срок справка-декларацията се подава, съответно корекции се извършват в подадената справка-декларация по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Преминаване от режим извън Съюза към режим в Съюза и обратното

**Чл. 159з.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Регистрирано на основание чл. 154 лице, което престане да отговаря на условията по същия член, може да се регистрира за прилагане на режима в Съюза, ако отговаря на условията за регистрация по чл. 156. В тези случаи в срока по чл. 155, ал. 3 лицето подава и заявление за регистрация по реда на чл. 156, ал. 2.

(2) Регистрирано на основание чл. 156 лице, което престане да отговаря на условията по същия член, може да се регистрира за прилагане на режима извън Съюза, ако отговаря на условията за регистрация по чл. 154. В тези случаи в срока по чл. 157, ал. 3 лицето подава и заявление за регистрация по реда на чл. 154, ал. 2.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 за дата на регистрация, съответно за дата на прекратяване на регистрацията, по съответния режим се смята датата на настъпване на промяната в съответното обстоятелство.

## Специален регистър

**Чл. 159и.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) За лицата, регистрирани в страната за прилагане на режима извън Съюза или режима в Съюза, Националната агенция за приходите създава и поддържа специален регистър, който е част от регистъра по чл. 80, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Органът по приходите вписва в специалния регистър по ал. 1 за всяко от лицата по ал. 1 датата на регистрация за прилагане на съответния режим и датата на прекратяване на регистрацията за прилагане на режима.

## Глава деветнадесета ИНВЕСТИЦИОННО ЗЛАТО

### Доставки на инвестиционно злато

**Чл. 160.** (1) Освободени са доставките, свързани с инвестиционно злато, които за целите на този закон са:

1. доставки на инвестиционно злато, включително: на инвестиционно злато, представено от сертификати за разпределено или неразпределено злато; злато, което се търгува по сметки; заеми на злато и суапове, с право на собственост или иск по отношение на инвестиционно злато; доставки, засягащи инвестиционно злато с фючърсни и форуърдни договори, водещи до прехвърляне правото на собственост или иск по отношение на инвестиционно злато;

2. услуги на агенти, които действат от името и за сметка на друг, във връзка със доставки на инвестиционно злато.

(2) Данъчно задължени лица, които произвеждат инвестиционно злато или преработват злато в инвестиционно злато, както и данъчно задължени лица, които обикновено доставят злато за промишлени цели, могат да изберат доставките по ал. 1, т. 1 да бъдат облагаеми. Данъчно задължените лица, които извършват посреднически услуги по доставки на инвестиционно злато, могат да изберат доставките по ал. 1, т. 2 да бъдат облагаеми, когато доставката, във връзка с която е оказана посредническата услуга, е облагаема.

(3) Правото по ал. 2 може да се упражни, когато са налице едновременно следните условия:

1. получател по доставките е регистрирано по този закон лице;

2. в издадената за доставката фактура е посочено, че данъкът ще бъде начислен от получателя.

### Начисляване на данъка от получателя

**Чл. 161.** (1) Начисляването на данъка се извършва от получателя - регистрирано по този закон лице, при:

1. доставки на златни материали или полуготови продукти с чистота 325 хилядни или повече;

2. доставки, свързани с инвестиционно злато, за които е упражнено правото по чл. 160, и във фактурата, издадена от доставчика, е посочено, че данъкът ще бъде начислен от получателя.

(2) Данъкът се начислява с издаване на протокол.

Право на данъчен кредит

**Чл. 162.** (1) Независимо че последващата доставка, свързана с инвестиционно злато, е освободена, регистрираните лица имат право на данъчен кредит за:

1. начисления от тях данък по реда на чл. 161;
2. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) получената доставка, вътреобщностното придобиване или вноса на злато, различно от инвестиционно злато, което после е преработено от лицето или за негова сметка в инвестиционно злато;
3. получените услуги, водещи до промяна на формата, теглото или чистотата на златото, включително на инвестиционно злато.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) Независимо че последващата доставка, свързана с инвестиционно злато, е освободена, регистрираните лица, които произвеждат инвестиционно злато или преработват злато в инвестиционно злато, имат право на приспадане на данъчен кредит за доставките, вътреобщностното придобиване или вноса на територията на страната на стоки или услуги, свързани с производството или преработката на това злато.

Документиране

**Чл. 163.** (1) Доставките, свързани с инвестиционно злато, както и доставките на златни материали или полуготови продукти с чистота 325 хилядни или повече се документират с издаване на фактура, която освен реквизитите по чл. 114 трябва да съдържа и:

1. описание на златото, достатъчно за идентификацията му, най-малко като: форма, тегло, чистота и други;
2. дата и адрес на физическата доставка на златото;
3. име, адрес и единен граждански номер и/или вид, номер, издател на официален документ за самоличност на лицата, съставители на документа.

(2) Фактурите по ал. 1 се съхраняват за срок 10 години, считано от края на годината, през която е извършена съответната доставка.

## Глава деветнадесета "а"

(Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.)

### **ДОСТАВКА НА СТОКИ И УСЛУГИ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 С МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА, ПО КОИТО ДАНЪКЪТ Е ИЗИСКУЕМ ОТ ПОЛУЧАТЕЛЯ**

Данъчно събитие и изискуемост на данъка

**Чл. 163а.** (Нов - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) (1) Данъчното събитие на доставките на стоки и услуги, посочени в приложение № 2, възниква съгласно общите правила по този закон.

(2) Данъкът за доставките по ал. 1 е изискуем от получателя - регистрирано по този закон лице, независимо дали доставчикът е данъчно задължено или данъчно незадължено лице.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъкът за доставките по ал. 1 става изискуем по реда на чл. 25, ал. 6 и 7.

Начисляване на данъка от получателя

**Чл. 163б.** (Нов - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) (1) Начисляването на данъка се извършва от получателя с издаване на:

1. протокол по чл. 117, ал. 2 в срока по чл. 117, ал. 3 - когато доставчикът е данъчно задължено лице;
2. общ протокол за всички доставки, за които данъкът е станал изискуем през съответния данъчен период - когато доставчици са физически лица, които не са данъчно задължени; протоколът се издава на последния ден на съответния данъчен период.

(2) Протоколът по ал. 1, т. 2 задължително съдържа:

1. номер и дата;
2. наименование и идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 на лицето, което го издава;
3. данъчен период;
4. описание на стоките и услугите;
5. обща сума на покупните цени на стоките и услугите по т. 4 за данъчния период;
6. начислен данък за периода;
7. (нова – ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. - изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.) наименование и идентификационен номер по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс на доставчика на стоки по приложение № 2, част втора.

Документиране на доставките

**Чл. 163в.** (Нов - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) Когато доставчикът е данъчно задължено лице, доставките на стоки и услуги, посочени в приложение № 2, се документират с издаване на фактура, в която като основание за неначисляване на данък се посочва чл. 163а, ал. 2.

Ограничение на обхвата

**Чл. 163г.** (Нов – ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. - изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.) Разпоредбите на тази глава не се прилагат, когато за доставка на стоки или услуги по приложение № 2 са налице условията по чл. 7, 13, 15, 16 и 28.

## Глава двадесета

### ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ

Специален ред за начисляване на данък при внос

**Чл. 164.** (1) Независимо от чл. 56, данъкът при внос на стоки може да се начисли от регистрираното по този закон лице, ако то има разрешение, издадено по реда на чл. 166, и внася стоки (с изключение на акцизни) по списък, одобрен от министъра на финансите.

(2) Вносителят упражнява правото си по ал. 1, като:

1. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) декларира в подадения митнически документ за внос, че ще ползва този режим;
2. декларира, че към момента на осъществяване на вноса е регистрирано по този закон лице и няма изискуеми и неизплатени данъчни задължения и задължения за осигурителни вноски, събирани от Националната агенция за приходите.
- (3) Когато вносителят е упражнил правото си по ал. 1, митническите органи допускат вдигането на стоките, без данъкът да е ефективно внесен или обезпечен.
- (4) Вносителят начислява данъка по ал. 1 по реда на чл. 57, ал. 3.
- (5) За начисления данък по ал. 4 вносителят има право на данъчен кредит при условията на чл. 69 и 73.

Съкратен 30-дневен срок за възстановяване на данък

**Чл. 165.** Регистрирано по този закон лице има право да възстанови данъка по чл. 88, ал. 3 в 30-дневен срок от подаването на справка-декларацията, когато са налице условията по чл. 92, ал. 4.

Издаване на разрешение

**Чл. 166.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Разрешение да прилага специалния ред за начисляване на данъка при внос и/или за възстановяване на данъка в 30-дневен срок се издава на лице, което отговаря едновременно на следните условия:

1. реализира инвестиционен проект, одобрен от министъра на финансите;
2. регистрирано е по този закон;
3. няма изискуеми и неизплатени данъчни задължения и задължения за осигурителни вноски, събирани от Националната агенция за приходите;
4. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) налице са условията за предоставяне на минимална помощ съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.).

(2) Инвестиционният проект се одобрява от министъра на финансите, когато са налице едновременно следните обстоятелства:

1. срокът на изпълнение на проекта е до две години;
2. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) размерът на инвестициите е над 5 млн. лв. за период, не по-дълъг от две години;
3. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) създават се повече от 20 нови работни места;
4. лицето има възможности за финансиране на проекта, както и за изграждане и поддържане на обекти, осигуряващи изпълнението му, като:
  - а) договори за кредити и търговски заеми;
  - б) договори за финансов лизинг;
  - в) банкови и други гаранции;
  - г) писма за поемане на задължение за финансиране на проекта от собствениците на капитала;
  - д) собствени средства;

е) прогнозните входящи парични потоци са достоверни, съответстват на пазарните условия и са достатъчни за покриването на инвестиционните и текущите разходи по проекта.

(3) Разрешението се издава за срок до две години въз основа на писмено искане, към което се прилагат следните документи:

1. проекти, разработки и планове за изграждане и поддържане на обекти и бизнес план за икономическа стабилност и рентабилност на инвестиционния проект;

2. (изм. – ДВ, бр. 95 от 2016 г.) анализ на финансовото състояние, потвърден от регистриран одитор по смисъла на Закона за независимия финансов одит, в случай че лицето осъществява дейност повече от една година; към анализа се прилагат и пълните годишни финансови отчети за анализираните периоди;

3. документи, удостоверяващи възможностите за финансиране на проекта по ал. 2, т. 4;

4. списък на стоките, които лицето ще внася в изпълнение на инвестиционния проект; списъкът на внасяните стоки задължително съдържа информация за количеството, стойността, кода по Комбинираната номенклатура на Република България и номера на договора за доставка на стоките;

5. удостоверения за обстоятелствата по ал. 1, т. 2 и 3;

6. (изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) декларация от лицето за размера на получени минимални помощи, за последните три данъчни години, включително текущата; в случаите на преобразуване на дружества и прехвърляне на предприятие лицето подава декларацията съгласно условията на чл. 3, параграфи 8 и 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis;

7. (нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) декларация от лицето/лицата за размера на получените минимални помощи за последните три данъчни години, включително текущата, когато отговарят на определението за "едно и също предприятие" по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

(4) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Получените минимални помощи по ал. 3, т. 6 и 7, независимо от тяхната форма и източник, за последните три данъчни години, включително текущата, не трябва да надхвърлят праг от левовата равностойност на 200 000 евро, определени по официалния валутен курс на лева към еврото към датата на разрешението; за предприятията, които осъществяват автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение – праг от левовата равностойност на 100 000 евро, като в помощта не се включват разходи за придобиване на товарни автомобили за сухопътен транспорт; тези прагове се прилагат, независимо от това дали помощта се финансира изцяло или частично с ресурси на Европейския съюз.

(5) (Нова - ДВ, бр. 113 от 2007 г., предишна ал. 4, изм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Минималната помощ за одобрения инвестиционен проект се натрупва:

1. до праговете, определени в ал. 4 със:

а) друга минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕО) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, и

б) минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, до прага, установен в посочения регламент, и

в) минимална помощ, предоставяна съгласно други регламенти за помощ *de minimis*, както и

2. с друга държавна помощ, получена за същия инвестиционен проект, одобрена с решение на Европейската комисия или получила разрешение по чл. 9 от Закона за държавните помощи за тези активи за определяне на максимално допустимия интензитет.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., предишна ал. 4, бр. 113 от 2007 г., отм., предишна ал. 5, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Министърът на финансите издава разрешение в едномесечен срок от постъпване на искането, ако са налице изискванията на ал. 1 и 2. Когато съгласно Закона за държавните помощи и правилника за прилагането му се изисква уведомяване на Европейската комисия, разрешението се издава в едномесечен срок от датата на решението на Европейската комисия, с което се разрешава предоставянето на помощта.

(7) (Нова - ДВ, бр. 113 от 2007 г., отм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.).

(8) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 113 от 2007 г., отм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.).

(9) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г., отм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.).

(10) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 113 от 2007 г., отм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.).

(11) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Лице, получило разрешение по ал. 6, е длъжно да подава в Министерството на финансите информация относно изпълнението на инвестиционния проект:

1. за годината на издаване на разрешението и за следващата календарна година – в срок до 20-и януари на годината, следваща годината, за която се отнася информацията;

2. за остатъка от периода на изпълнение на инвестиционния проект – в срок до 20-о число на месеца, следващ месеца на изтичане на срока на разрешението.

Отказ за издаване и отнемане на разрешението

**Чл. 167.** (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Разрешение по чл. 166, ал. 6 не се издава, когато с получаване на минималната помощ по чл. 166 са надхвърлени праговете или максимално допустимия интензитет за одобрената държавна помощ.

(2) В разрешението по чл. 166, ал. 6 задължително се посочва размерът на минималната помощ за одобрения инвестиционен проект.

(3) Издаването или отказът за издаване на разрешение се извършва с писмена заповед на министъра на финансите.

(4) В срок 6 месеца след издаване на разрешението по чл. 166, ал. 6 се допуска издаването на ново разрешение за стоки, които ще бъдат допълнително внесени или придобити в изпълнение на одобрения вече инвестиционен проект. Корекции в издадено разрешение не се допускат.

(5) Отказът за издаване на разрешение може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Издаденото разрешение се отнема в следните случаи:

1. когато лицето престане да отговаря на условията по чл. 166, ал. 1;

2. при изтичането на срока по чл. 166, ал. 3.

(7) Когато съответният компетентен орган установи, че не са налице условията по чл. 166, уведомява незабавно за това министъра на финансите.

(8) Разрешението се отнема със заповед на министъра на финансите, която може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Министърът на финансите предоставя на митническата администрация информация за издадените и отменените разрешения, както и списъците по чл. 166, ал. 3, т. 4.

## **Глава двадесет и първа**

# **СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА НОВИТЕ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА**

Специални разпоредби за вътреобщностна доставка и вътреобщностно придобиване на ново превозно средство

**Чл. 168.** (1) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Всяко нерегистрирано по този закон лице и всяко регистрирано по чл. 97а, ал. 1 и 2 и чл. 99 лице, което извърши вътреобщностно придобиване на ново превозно средство по чл. 13, ал. 2 или извърши инцидентна вътреобщностна доставка на ново превозно средство по чл. 7, ал. 2, е длъжно да декларира вътреобщностното придобиване или извършената инцидентна доставка в 14-дневен срок от изтичането на данъчния период, през който данъкът за придобиването или доставката е станал изискуем по чл. 63 или 51.

(2) Декларирането се извършва с подаването на декларация в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, където лицето е регистрирано или подлежи на регистрация по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Декларацията по ал. 2 се подава по образец, определен с правилника за прилагане на закона.

(4) Данъкът, дължим за вътреобщностното придобиване, се внася по реда и в сроковете на чл. 91.

(5) В случаите на извършване на вътреобщностна доставка по ал. 1 за лицето възниква право на възстановяване на платения данък за придобитото превозно средство, ако са налице следните условия:

1. лицето:

а) притежава фактура, отговаряща на изискванията на чл. 114 - когато превозното средство е закупено на територията на страната, или

б) (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) притежава митнически документ за внос - в случаите на внос, или

в) лицето е подало декларация по ал. 2 за вътреобщностното придобиване - в случаите на вътреобщностно

придобиване по ал. 1;

2. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) данъкът за вътреобщностното придобиване или вноса е внесен в държавния бюджет по реда и в сроковете на чл. 90 и 91.

(6) Правото на възстановяване на данъка по ал. 5 се упражнява, като размерът на данъка за възстановяване се посочва в декларацията по ал. 2.

(7) Размерът на данъка, който подлежи на възстановяване по ал. 5, не може да бъде по-голям от размера на данъка, който би бил изискуем от лицето, ако доставката не беше облагаема с нулева ставка.

(8) При извършване на инцидентна доставка по ал. 1 от физическо лице, което не е едноличен търговец, лицето издава документ, който съдържа реквизитите по чл. 114, ал. 1, т. 3 - 15.

## **ЧАСТ ДЕВЕТА**

### **ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ**

## **Глава двадесет и втора**

### **ИНФОРМАЦИЯ**

Публична информация

**Чл. 169.** (1) Публична е информацията за регистрацията по този закон, която включва:

1. наименование, идентификационен номер по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 и адрес за кореспонденция на лицето;

2. дата на регистрация и прекратяване на регистрацията;

3. дата на публикуване на обстоятелствата по т. 1 и 2;

4. (нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) основание за регистрация по закона при регистрация на основание чл. 97а, 97б, 99, чл. 100, ал. 2 и чл. 151а.

(2) Информацията по ал. 1 е достъпна и се публикува в интернет страницата на приходната администрация.

(3) Информацията по ал. 1 може да се предоставя от приходната администрация и при писмено искане от лице.

(4) Обстоятелствата по ал. 1 се смятат за известни на трети добросъвестни лица от датата на публикуване на информацията по ал. 1, т. 3.

Обмен на информация

(Загл. изм. – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.)

**Чл. 170.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Митническата администрация предоставя на приходната администрация информация по електронен път за приетите митнически документи за внос и получените плащания на данъка при внос в срок до 14 дни от изтичането на всеки календарен месец.

(2) Информацията се подава при условия и по ред, определени със заповед на министъра на финансите.

(3) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Националната агенция за приходите при поискване

предоставя на Българската агенция по безопасност на храните информация за наличието на публични задължения на лице, оператор на хранителна банка.

(4) (Нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Националната агенция за приходите незабавно уведомява Българската агенция по безопасност на храните за наличие на обстоятелства по чл. 37ц, ал. 1, т. 6 от Закона за храните.

Обмен на информация с данъчните администрации на други държави членки

**Чл. 171.** (1) Приходната администрация може свободно да обменя информация, свързана с облагането с данък върху добавената стойност, с данъчните администрации на други държави членки, при условие че тази информация ще се използва само за определянето на данъчни задължения на лица и/или в хода на обжалване размера на тези данъчни задължения.

(2) Информацията, получена по реда на ал. 1 от други държави членки, може да се използва като доказателство за определяне на задълженията по този закон, както и при административни и съдебни процедури.

(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат и в случаите, когато информацията се обменя по електронен път.

## Глава двадесет и трета

# ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ДОГОВОРИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ДАНЪК НА ЛИЦА, НЕУСТАНОВЕНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА

Освободен внос по силата на международни договори и внос на стоки от въоръжени сили на чужди държави

**Чл. 172.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Освободен от данък е вносът на стоки, за които в закон или международен договор, ратифициран и обнародван по съответния ред, е предвидено освобождаване на вноса от данъци, налози или други вземания (плащания, облагания) с ефект, еквивалентен на косвен данък.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) Освободен от данък е вносът на стоки, които се внасят от командвания/щабове на Организацията на Северноатлантическия договор или от въоръжените сили на други държави, които са страни по Северноатлантическия договор, за ползване от тези въоръжени сили или от придружаващия ги цивилен персонал, или за снабдяване на техните офицерски или войнишки столове, когато силите участват в общите отбранителни дейности на Северноатлантическия договор на територията на страната.

(3) Редът за прилагането на ал. 1 и 2 се определя с правилника за прилагане на закона.

Освободени доставки по силата на международни договори и доставки, по които получатели са въоръжените сили на чужди държави или институции на Европейския съюз

**Чл. 173.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) За доставки, които са освободени от данък върху добавената стойност по силата на международни договори, спогодби, споразумения, конвенции или други подобни, по които Република България е страна, ратифицирани и обнародвани по съответния ред, се прилага нулева ставка на данъка.

(2) За прилагането на нулевата ставка доставчикът е длъжен писмено да поиска становище от компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите за основанието за освобождаването. Към искането се прилагат документите, доказващи основанието за прилагане на освобождаването, определени с

правилника за прилагане на закона.

(3) Ограниченията на правото на данъчен кредит по чл. 70 не се прилагат по отношение на стоките или услугите, които се използват единствено за извършването на доставки по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Облагаеми с нулева ставка са доставките на стоки и услуги, по които получатели са лицата по чл. 172, ал. 2. За прилагането на нулевата ставка доставчикът е длъжен да разполага с документи, определени с правилника за прилагане на закона.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Облагаеми с нулева ставка са доставките на стоки и услуги с място на изпълнение на територията на страната на стойност над 400 лв., по които получатели са институциите на Европейския съюз, Европейската общност за атомна енергия, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка или органите на Европейския съюз, към които се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, при ограниченията и условията на този протокол и споразуменията за неговото прилагане или споразуменията за седалищата и при условие, че това не води до нарушаване на конкуренцията. За прилагането на нулевата ставка доставчикът е длъжен да разполага с писмени документи, удостоверяващи договорните отношения със съответните институции на Европейския съюз.

(6) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) За облагаемите доставки на стоки и услуги с място на изпълнение на територията на страната се прилага нулева ставка на данъка, когато са изпълнени едновременно следните условия:

1. получатели са:

а) командвания/щабове на Организацията на Северноатлантическия договор;

б) въоръжени сили на други държави, които са страни по Северноатлантическия договор;

в) дипломатически и консулски представителства, както и членовете на техния персонал;

г) международни организации, признати от държавните органи на държавата членка - домакин, или на членове на такива организации при ограниченията и условията, установени в международните конвенции за създаване на организациите или в споразуменията за техните седалища;

2. Република България не е държава домакин на лицата по т. 1.

(7) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Документите, с които се удостоверява наличието на обстоятелствата по ал. 6, се определят с правилника за прилагане на закона.

Възстановяване на данък на дипломатически представителства, консулства, представителства на междуправителствени организации и членовете на техния персонал

**Чл. 174.** (1) Възстановява се начисленият данък по доставки, по които получатели са:

1. дипломатически представителства;

2. консулства;

3. представителства на международни организации;

4. членовете на персонала на получателите по т. 1, 2 и 3.

(2) Редът и необходимите документи за възстановяване на данъка по ал. 1 се определят с наредба на министъра на външните работи и министъра на финансите.

Удостоверяване статута на лице, освободено от задължение за заплащане на данък, за което Република България е държава домакин

**Чл. 174а.** (Нов - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Статутът на лице - освободено от задължение за заплащане на данък, посочено в чл. 173, ал. 4 и 5 и чл. 174, за което Република България е държава домакин, се удостоверява чрез издаване на удостоверение от Националната агенция за приходите.

(2) Редът за издаване на удостоверението и неговият образец се определят с правилника за прилагане на закона.

## **Глава двадесет и четвърта**

### **ПРАВОМОЩИЯ НА МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ**

Правомощия на министъра на финансите

**Чл. 175.** (1) Министърът на финансите издава правилник за прилагането на този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Министърът на финансите издава наредбите по чл. 81, ал. 2, чл. 118, ал. 4 и чл. 174, ал. 2.

(3) Министърът на финансите определя при необходимост със заповед:

1. специален ред за документиране и отчитане на някои видове доставки, при които прилагането на общия ред създава практически затруднения;

2. информацията, събирана по този закон, която е публична;

3. информацията, събрана по този закон, която може да бъде предоставяна на данъчните администрации на други държави;

4. списъка на монетите, които представляват инвестиционно злато;

5. (отм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.).

(4) Заповедите по ал. 3 се обнародват в "Държавен вестник".

## **Глава двадесет и пета**

### **ПРАВОМОЩИЯ НА ОРГАНИТЕ ПО ПРИХОДИТЕ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ДАНЪЧНИ ИЗМАМИ**

Отказ или прекратяване на регистрация във връзка с данъчни нарушения

**Чл. 176.** Компетентен орган по приходите може да откаже да регистрира или да прекрати регистрацията на лице, което:

1. не може да бъде открито на посочения от него адрес за кореспонденция по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

2. промени адреса си за кореспонденция и не уведоми по предвидения за това ред;

3. системно не изпълнява задълженията си по този закон;

4. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) има публични задължения, събирани от Националната агенция за приходите, общата стойност на които надхвърля стойността на активите му, намалена с неговите

задължения;

5. (нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) не посочи електронен адрес за кореспонденция за период, по-дълъг от три месеца от възникване на задължението за уведомяване;

6. (нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) не представи или не осигури достъп до издадени или съставени от него оригинални счетоводни документи, изискани от органа по приходите, освен ако документите са загубени или унищожени, за което лицето е уведомило органите по приходите.

#### Регистрация при обезпечение

**Чл. 176а.** (Нов - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Компетентният орган по приходите може да откаже регистрация на лице, което не е предоставило в указания срок обезпечение в пари, в държавни ценни книжа или в безусловна и неотменяема банкова гаранция за срок една година и за което са налице данни, че един или няколко от собствениците, управителите, прокуристите, мажоритарните съдружници или акционерите му:

1. са или са били към момента на възникване на задълженията собственици, прокуристи, мажоритарни съдружници или акционери, членове на органи за управление или контрол на лица с неуредени задължения за данък върху добавената стойност над 5000 лв., или

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) имат неуредени задължения за данък върху добавената стойност в размер над 5000 лв., или

3. са лица, срещу които е образувано наказателно производство или са осъждани за престъпления против данъчната система.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Алинея 1 не се прилага за лицата, подлежащи на регистрация по реда на чл. 97а и чл. 99, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Компетентният орган по приходите може да прекрати регистрацията на лице, регистрирано по реда на чл. 132, което не е предоставило в указания срок обезпечението за срок една година, когато преобразуването, отчуждаването или апортът се извършва от лице с неуредени задължения за данък върху добавената стойност над 5000 лв.

#### Изискване и размер на обезпечението

**Чл. 176б.** (Нов - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) (1) Компетентният орган по приходите изисква представянето на обезпечението с писмено искане, в което задължително посочва:

1. основанието за изискване на обезпечение;

2. размера на обезпечението;

3. срока, в който лицето следва да предостави доказателства за направеното обезпечение, който не може да бъде по-кратък от 7 дни.

(2) Размерът на обезпечението е равен на сумата на неуредените задължения, по повод на които се изисква обезпечението. В случаите по чл. 176а, ал. 1, т. 3 размерът на обезпечението е 250 хил. лв., когато към датата на изискването на обезпечението не е установен размерът на задълженията.

(3) Обезпечението може да бъде освободено или намалено и преди изтичането на едногодишния срок, ако след регистрацията на лицето отпадат, съответно се променят основанията, въз основа на които е определен размерът на изисканото обезпечение.

(4) Органът по приходите, установил наличието на основание за освобождаване или намаляване на обезпечението по ал. 3, е длъжен да уведоми банката, че обезпечението може да бъде освободено, съответно намалено, до определен размер.

## Обезпечение при доставки на течни горива

**Чл. 176в.** (Нов – ДВ, бр. 60 от 2016 г.) (1) Всяко данъчно задължено лице е длъжно да предостави обезпечение в пари, в държавни ценни книжа или в безусловна и неотменяема банкова гаранция за срок една година пред компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, когато за текущия данъчен период:

1. извърши облагаеми доставки на течни горива със ставка на данъка 20 на сто и с обща стойност на данъчните им основи над 25 000 лв., или

2. общата стойност на данъчните основи при вътреобщностни придобивания на течни горива, които не са предназначени за потребление от лицето, осъществило вътреобщностните придобивания, надвиши 25 000 лв., или

3. получи течни горива, освободени за потребление по чл. 20, ал. 2, т. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове на стойност над 25 000 лв., ако не е възникнало основание за обезпечение на друго основание.

(2) Обезпечението по ал. 1 е в размер не по-малък от 20 на сто от данъчната основа на облагаемите доставки, придобиванията или стойността на получените течни горива, освободени за потребление за предходния данъчен период, но не по-малко от 50 000 лв. При последващи доставки с място на изпълнение на територията на страната на течни горива, които са били предмет на вътреобщностно придобиване или са били обезпечени при освобождаването им за потребление, не се предоставя обезпечение от лицето, осъществило вътреобщностното придобиване или получило течните горива, освободени за потребление.

(3) Когато лице по ал. 1 не е извършвало облагаеми доставки или вътреобщностни придобивания или не е получавало освободени за потребление течни горива по чл. 20, ал. 2, т. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове с обща стойност на доставките, придобиванията или освобождаванията над 25 000 лв. за предходния данъчен период, размерът на обезпечението се определя по реда на ал. 2 върху прогнозната средномесечна данъчна основа на облагаемите доставки или придобиванията на течни горива или стойността на освободените за потребление течни горива, изчислена на базата на 12 месеца, но не по-малко от 50 000 лв.

(4) При промяна на обстоятелствата, които са от значение за определяне размера на обезпечението, се предоставя ново обезпечение в 7-дневен срок преди промяната. Новото обезпечение е със срока на предоставеното вече обезпечение по ал. 1 и е в размер не по-малък от 20 на сто от данъчната основа на облагаемите доставки/вътреобщностните придобивания на течни горива или стойността на получените течни горива, освободени за потребление, с които се надхвърля размерът от 20 на сто от данъчната основа на облагаемите доставки, придобиванията или стойността на получените течни горива, освободени за потребление, за които е предоставено вече обезпечение.

(5) Обезпечението по ал. 1 се предоставя в 7-дневен срок преди датата на:

1. възникване на данъчното събитие на доставката, с чиято данъчна основа се надвишават 25 000 лв., или

2. възникване на данъчното събитие при вътреобщностното придобиване, с чиято данъчна основа се надвишават 25 000 лв., или

3. освобождаване на течни горива за потребление по чл. 20, ал. 2, т. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове, с чиято стойност се надвишават 25 000 лв.

(6) Когато са налице условията по ал. 1, лицето е длъжно да предостави ново обезпечение не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока на предходното обезпечение. Размерът на новото обезпечение се определя по реда на ал. 2.

(7) Обезпечението се освобождава и лицето се заличава от регистъра по ал. 10 преди изтичането на едногодишния срок, когато регистрацията на лицето по този закон е прекратена, когато лицето няма да извършва сделки по ал. 1 и няма неуредени задължения за данък върху добавената стойност.

(8) Лицензиран складодържател по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове, лице, което извършва

доставки по чл. 24, ал. 1, т. 1 и чл. 26, ал. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, както и лице, което е изпълнило изискванията на чл. 118, ал. 6 само за доставките му, отчетени по реда на същата разпоредба, се освобождават от задължението за предоставяне на обезпечение.

(9) Компетентен орган по приходите може да прекрати регистрацията по този закон и да заличи от регистъра по ал. 10 лице, което не е предоставило обезпечение или не е предоставило обезпечение в пълен размер или в определения срок.

(10) За лицата по ал. 1 Националната агенция за приходите създава и поддържа електронен публичен регистър, част от регистъра по чл. 80, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, в който се вписват идентификационни данни за лицата, предоставили обезпечение, размерът на обезпечението и срокът на действие на обезпечението, датата на вписване и датата на заличаване.

(11) Компетентен орган по приходите вписва лицето в регистъра по ал. 10 в 7-дневен срок от предоставяне на обезпечението. При освобождаване на обезпечението компетентен орган по приходите заличава лицето от регистъра в деня на освобождаването, като уведомява лицето.

(12) Редът за предоставяне, освобождаване и усвояване на обезпечението по този член се определя с Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност.

#### Отговорност на лицата в случаи на злоупотреби

**Чл. 177.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Регистрирано лице - получател по облагаема доставка, отговаря за дължимия и невнесен данък от друго лице, доколкото е ползвало право на приспадане на данъчен кредит, свързан пряко или косвено с дължимия и невнесен данък.

(2) Отговорността по ал. 1 се реализира, когато регистрираното лице е знаело или е било длъжно да знае, че данъкът няма да бъде внесен, и това е доказано от ревизиращия орган по реда на чл. 117 - 120 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) За целите на ал. 2 се приема, че лицето е било длъжно да знае, когато са изпълнени едновременно следните условия:

1. дължимият данък по ал. 1 не е ефективно внесен като резултат за данъчен период от който и да е предходен доставчик по облагаема доставка с предмет същата стока или услуга, независимо дали в същия, изменен или преработен вид, и

2. облагаемата доставка е привидна, заобикаля закона или е на цена, която значително се отличава от пазарната.

(4) Отговорността по ал. 1 не е обвързана с получаването на конкретна облага от невнасянето на дължимия данък.

(5) При условията на ал. 2 и 3 отговорност носи и предходен доставчик на лицето, което дължи невнесения данък.

(6) В случаите по ал. 1 и 2 отговорността се реализира по отношение на лицето, пряк получател по доставката, по която не е внесен дължимият данък, а когато събирането е неуспешно, отговорността може да бъде реализирана по отношение на всеки следващ получател по реда на доставките.

(7) Алинея 6 се прилага съответно и по отношение на предходните доставчици.

## Глава двадесет и шеста

### ПРИНУДИТЕЛНИ

### АДМИНИСТРАТИВНИ

### МЕРКИ

### И

### АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ

### РАЗПОРЕДБИ

**Чл. 178.** Данъчно задължено по този закон лице, което е длъжно, но не подаде заявление за регистрация или заявление за прекратяване на регистрация в установените по този закон срокове, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 500 до 5000 лв.

**Чл. 179.** (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) (Предишен текст на чл. 179, изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Лице, което, като е длъжно, не подаде справка-декларацията по чл. 125, ал. 1, декларацията по чл. 125, ал. 2, отчетните регистри по чл. 124 или не ги подаде в предвидените срокове, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и еднолични търговци, в размер от 500 до 10 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Алинея 1 се прилага и за лице, регистрирано на основание чл. 154 или регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или режим в Съюза, което е длъжно, но не подаде справка-декларация за прилагане на специален режим за извършени доставки с място на изпълнение на територията на страната по чл. 21, ал. 6, или не я подаде в предвидения срок.

**Чл. 180.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., доп., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Регистрирано лице, което, като е длъжно, не начисли данък в предвидените в този закон срокове, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер на неначисления данък, но не по-малко от 500 лв. При повторно нарушение размерът на глобата или имуществената санкция е в двоен размер на неначисления данък, но не по-малко от 1 000 лв.

(2) Алинея 1 се прилага и когато лицето не е начислило данък, тъй като не е подало заявление за регистрация и не се е регистрирало по този закон в срок.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) При нарушение по ал. 1, когато регистрираното лице е начислило данъка в срок до 6 месеца от края на месеца, в който данъкът е следвало да бъде начислен, глобата, съответно имуществената санкция, е в размер 5 на сто от данъка, но не по-малко от 200 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 400 лв.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) При нарушение по ал. 1, когато регистрираното лице е начислило данъка след срока по ал. 3, но не по-късно от 18 месеца от края на месеца, в който данъкът е следвало да бъде начислен, глобата, съответно имуществената санкция, е в размер 10 на сто от данъка, но не по-малко от 400 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 800 лв.

**Чл. 180а.** (Нов - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) (1) Регистрирано лице, което, като е длъжно, не начисли данък в предвидените в този закон срокове в случаите, когато данъкът е изискуем от лицето като платец по глава осма и за начисления данък лицето има право на пълен данъчен кредит, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер 5 на сто от неначисления данък, но не по-малко от 50 лв.

(2) Алинея 1 се прилага и когато лицето не е начислило данък поради това, че не е подало заявление за регистрация и не се е регистрирало по този закон в срок.

(3) При нарушение по ал. 1, когато регистрираното лице е начислило данъка в периода, следващ периода, през който данъкът е следвало да бъде начислен, глобата, съответно имуществената санкция, е в размер до 2 на сто от данъка, но не по-малко от 25 лв.

(4) В случаите по ал. 1, когато лицето е уведомило органите по приходите по реда на чл. 126, ал. 3, т. 2 в срок до два месеца от края на месеца, в който е следвало да начисли данъка, глобата или имуществената санкция е в размер от 100 до 300 лв.

(5) При повторно нарушение по ал. 1 и 2 размерът на глобата или имуществената санкция е 20 на сто от неначисления данък, но не по-малко от 500 лв., а в случаите по ал. 4 - от 200 до 600 лв.

**Чл. 180б.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Лице, което е регистрирано на основание чл. 154 или е регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или на режим в Съюза и не начисли данък върху добавената стойност за извършени доставки с място на изпълнение на територията на страната по чл. 21, ал. 6 в данъчния период, в който данъкът за доставката става изискуем, се наказва с глоба – за физическите лица, които не са търговци, или имуществена санкция – за юридическите лица и едноличните търговци, в размер 25 на сто от неначисления данък или данъка в по-малък размер, но не по-малко от 250 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на глобата или на имуществената санкция е двукратният размер на неначисления данък, но не по-малко от 5000 лв.

**Чл. 180в.** (Нов – ДВ, бр. 60 от 2016 г.) (1) Лице, което, като е длъжно, не предостави в срок обезпечение по чл. 176в или не предостави обезпечение, или предоставеното обезпечение не е в размера по чл. 176в, се наказва с глоба – за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция – за юридическите лица и едноличните търговци, в размер на дължимото обезпечение.

(2) При повторно нарушение глобата, съответно санкцията по ал. 1 е в двоен размер на дължимото обезпечение.

(3) При нарушение по ал. 1, когато лицето е предоставило обезпечение в 7-дневен срок, следващ изтичането на срока, в който е следвало да бъде представено обезпечение, глобата, съответно имуществената санкция е в размер 25 на сто от дължимото обезпечение, но не по-малко от 10 000 лв.

**Чл. 181.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Регистрирано лице, което не подаде информация от отчетните регистри или подаде информация на технически носител, различна от посочената в отчетните регистри, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 500 до 10 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на глобата или имуществената санкция е от 1000 до 20 000 лв.

**Чл. 181а.** (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Лице, което е регистрирано на основание чл. 154 или чл. 156 или е регистрирано в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза или режим в Съюза, което не предостави при поискване от орган по приходите електронния регистър по чл. 120, ал. 3 или електронния регистър, който води съгласно законодателството на държавата членка по идентификация, се наказва с глоба – за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция – за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 500 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на глобата или на имуществената санкция е от 1000 до 20 000 лв.

**Чл. 182.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Регистрирано лице, което не издаде данъчен документ или не отрази издадения или получения данъчен документ в отчетните регистри за съответния данъчен период, което води до определяне на данъка в по-малък размер, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер на определения в по-малък размер данък, но не по-малко от 1000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) При нарушение по ал. 1, когато регистрираното лице е издало или отразило данъчния документ в периода, следващ данъчния период, в който документът е следвало да бъде издаден или отразен, глобата, съответно имуществената санкция, е в размер 25 на сто от определения в по-малък размер данък, но не по-малко от 250 лв.

**Чл. 183.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Лице, което не е регистрирано по този закон и издаде данъчен документ, в който посочи данък, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер на посочения в документа данък, но не по-малко от 1000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на глобата или имуществената санкция е двукратният размер на неначисления данък, но не по-малко от 5000 лв.

**Чл. 184.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Лице, което не подаде декларацията по чл. 168, ал. 2 или не я подаде в срок, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 1000 до 10 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) При повторно нарушение глобата, съответно санкцията по ал. 1 е в размер от 5000 до 20 000 лв.

**Чл. 185.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., доп., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм., бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) (1) На лице, което не издаде документ по чл. 118, ал. 1, се налага глоба - за физическите лица, които не са търговци, в размер от 100 до 500 лв., или имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 500 до 2000 лв.

(2) Извън случаите по ал. 1 на лице, което извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 118 или на нормативен акт по неговото прилагане, се налага глоба - за физическите лица, които не са търговци, в размер от 300 до 1000 лв., или имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 3000 до 10 000 лв. Когато нарушението не води до неотразяване на приходи, се налагат санкциите по ал. 1.

(3) В случаите по ал. 1 физическото лице, което фактически е било длъжно да издаде документ по чл. 118, ал. 1 и е приело плащане, без да издаде такъв документ, се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

(4) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на глобата е от 200 до 1000 лв., а на имуществената санкция - от 1000 до 4000 лв.

(5) При повторно нарушение по ал. 2 размерът на глобата е от 600 до 2000 лв., а на имуществената санкция - от 6000 до 20 000 лв. Когато нарушението не води до неотразяване на приходи, се прилагат санкциите по ал. 4.

(6) На лице, което не изпълни задължението си да съхрани документа по чл. 118, ал. 1 до напускането на обекта, се налага глоба в размер 5 лв., която се събира на място с квитанция.

**Чл. 186.** (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм., бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) (1) (Изм. – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Принудителната административна мярка запечатване на обект за срок до 30 дни, независимо от предвидените глоби или имуществени санкции, се прилага на лице, което:

1. не спази реда или начина за:

а) издаване на съответен документ за продажба, издаден по установения ред за доставка/продажба;

б) въвеждане в експлоатация или регистрация в Националната агенция за приходите на фискалните устройства или интегрираните автоматизирани системи за управление на търговската дейност;

в) ежедневно отчитане на оборотите от продажби, когато това е задължително;

г) подаване на данни по чл. 118 в Националната агенция за приходите;

д) съхраняване на документи, издавани от/във връзка с фискалните устройства или интегрираните автоматизирани системи за управление на търговската дейност;

2. използва фискално устройство или интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност, които не отговарят на изискванията за одобрен тип и не са одобрени от Българския институт по метрология;

3. (нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) като е задължено, не използва фискално устройство или използва фискално устройство, което няма изградена дистанционна връзка.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 фискалното устройство се отнема от органа по приходите в полза на държавата и се унищожава, а правото на лицето да използва интегрираната автоматизирана система за управление на търговската дейност се отнема.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 1 се прилага с мотивирана заповед на органа по приходите

или от оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Обжалването на заповедта по ал. 3 се извършва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

**Чл. 187.** (1) При прилагане на принудителната административна мярка по чл. 186, ал. 1 се забранява и достъпът до обекта или обектите на лицето, а наличните стоки в тези обекти и прилежащите към тях складове се отстраняват от лицето или от упълномощено от него лице. Мярката се прилага за обекта или обектите, където са установени нарушения.

(2) Когато отстраняването е свързано със значителни затруднения за органите по приходите и/или със значителни разходи за лицето, постановилият запечатването орган може да разпорежи стоките в обекта или обектите да бъдат оставени на отговорно пазене от лицето. Разпореждането не се отнася за стоките - предмет на нарушението по чл. 186, ал. 1, т. 2.

(3) В случаите по ал. 1, когато стоките не са отстранени от лицето в указания срок, органът по приходите ги отстранява, като ги разполага пред обекта, без задължение да ги пази, и не носи отговорност за тяхното повреждане, похабяване или загуба, което е за сметка на лицето.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Принудителната административна мярка се прекратява от органа, който я е приложил, по молба на административнонаказаното лице и след като бъде доказано от него, че глобата или имуществена санкция е заплатена изцяло. Отпечатването се извършва при задължение за съдействие от страна на лицето. При повторно нарушение не се разрешава отпечатване на обекта преди изтичането на един месец от запечатването му.

**Чл. 188.** Принудителната административна мярка по чл. 186, ал. 1 подлежи на предварително изпълнение при условията на Административнопроцесуалния кодекс.

**Чл. 189.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Лице - платец на данъка по чл. 91, ал. 1 и 2, което не внесе в срок изискуемия данък, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на глобата или имуществената санкция е в размер на невнесения данък, но не по-малко от 4000 лв.

**Чл. 190.** (1) Орган по приходите, който в предвидения срок не възстанови данък, когато условията по този закон за възстановяването му са налице, се наказва с глоба в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е в размер от 1000 до 4000 лв.

**Чл. 191.** (1) Митнически орган, който, като е задължен, не начисли данък по този закон или начисли данък в по-малък размер, или освободи стоки от митнически контрол без заплащане на дължимия данък, се наказва с глоба в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е в размер от 1000 до 4000 лв.

**Чл. 192.** (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) При установяване на нарушения по чл. 185, извършени от производители, вносители или лица, извършващи сервизно обслужване на фискални устройства, председателят на Българския институт по метрология или оправомощено от него лице:

1. издава задължителни предписания във връзка с правомощията си;

2. отменя одобряването на типа на фискални устройства или одобряването на интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност;

3. прекратява регистрацията на лицето, извършващо сервизно обслужване - при системни нарушения на чл. 185.

**Чл. 193.** (1) Установяването на нарушенията на този закон и на нормативните актове по прилагането му, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за

административните нарушения и наказания.

(2) Актовете за нарушение се съставят от органите по приходите, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от оправомощено от него длъжностно лице.

## **ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**(Загл. изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.)**

**§ 1.** За целите на този закон:

1. "Територия на страната" е географската територия на Република България, континенталният шелф и изключителната икономическа зона.

2. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) "Територия на държава членка" е територията на всяка държава членка, на която се прилага Договорът за създаване на Европейската общност, посочена за всяка държава членка в чл. 299 от този договор, като:

а) в тази територия не се включват:

аа) за Федерална република Германия: Остров Хелиголанд и територията на Бюсинген;

бб) за Кралство Испания: Цеута, Мелила и Канарските острови;

вв) за Република Италия: Ливиньо, Кампионе д'Италия и италианските води на езеро Лугано;

гг) (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) за Република Франция: френските територии, посочени в член 349 и член 355, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

дд) за Република Гърция: планината Атон;

ее) за Република Финландия: Оландските острови;

жж) (нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) за Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия: Англо-нормандски острови;

б) доставките, възникващи във или предназначени за:

аа) Княжество Монако - за целите на този закон ще бъдат третиращи като доставки, възникващи във или предназначени за Френската република;

бб) о-в Ман - за целите на този закон ще бъдат третиращи като доставки, възникващи във или предназначени за Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия;

вв) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) Суверенните бази на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия в Акротир и Декелия - за целите на този закон ще бъдат третиращи като доставки, възникващи в или предназначени за Кипър.

3. "Европейския съюз" и "територия на Европейския съюз" е територията на държавите членки.

4. "Трета територия" или "трета страна" е всяка територия, различна от територията на държавите членки.

5. "Нови сгради" са сградите:

а) които към датата, на която данъкът за доставката им е станал изискуем, са с етап на завършеност "груб строеж", или

б) за които към датата, на която данъкът за доставката им е станал изискуем, не са изтекли 60 месеца считано от датата, на която е издадено разрешение за ползване по реда на Закона за устройство на територията.

6. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) "Прилежащ терен" е сумата от застроената площ по смисъла на Закона за устройство на територията и площта около застроената площ, определена на база отстояние 3 м от външните очертания на всяка от ограждащите стени на първия надземен етаж или на полуподземния етаж на сградата, в рамките на урегулирания поземлен имот.

7. "Дейности или доставки, извършвани от държавата, държавните и местните органи в качеството им на орган на държавната или местната власт" са дейностите или доставките, извършени от лице, създадено със закон, когато:

а) се извършват в изпълнение на правомощията му, произтичащи от нормативен акт, и не могат да се извършват от търговец, освен ако това му е възложено със закон;

б) е установена такса с нормативен акт.

8. "Безвъзмездна" е доставката, при която няма възнаграждение или стойността на даденото многократно надхвърля полученото.

9. "Стоки с незначителна стойност" и "услуги с незначителна стойност" са стоките или услугите, чиято пазарна цена е под 30 лв. и доставката им не е част от серия доставки, по които получател е едно и също лице.

9а. (Нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) "Хранителна стока с незначителна стойност" по смисъла на чл. 6, ал. 4, т. 4 е стока, включена в списъка по чл. 37м, ал. 4 от Закона за храните и е безвъзмездно предоставена в сроковете, определени по чл. 37м, ал. 5 от същия закон.

9б. (Нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) "Оператор на хранителна банка" е лице, получило разрешение по чл. 37п, ал. 4 от Закона за храните.

10. "Постоянен обект" е търговско представителство, клон, офис, кантора, ателие, завод, работилница (фабрика), магазин, склад за търговия, сервиз, монтажен обект, строителна площадка, мина, кариера, сонда, петролен или газов кладенец, извор или други подобни, целящи извличане на природни ресурси, определено помещение (собствено, наето или ползвано на друго основание) или друго място, чрез което едно лице извършва цялостно или частично икономическа дейност на територията на една страна.

11. (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) "Лице, установено на територията на страната" е лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на страната или има постоянен обект на територията на страната. Не се смята за установено на територията на страната чуждестранно лице, което има обект на територията на страната, който не взема участие в извършването на доставката. За целите на прилагане на режим в Съюза и режим извън Съюза изречение второ не се прилага.

12. "Лице, установено на територията на Европейския съюз" е лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз или има постоянен обект на територията на Европейския съюз.

13. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2007 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) "Далекосъобщителни услуги" са услугите, отнасящи се до преноса, излъчването или приемането на сигнали, думи, образи и звуци или информация от всякакво естество по кабелни, радио-, оптични или други електромагнитни системи, включително свързаното с тях прехвърляне или отстъпване на правото да се използва капацитетът за такова пренасяне, излъчване, предаване или приемане, с включването на предоставянето на достъп до глобални информационни мрежи и услугите, изброени в чл. 6а от Регламент за изпълнение (ЕС) № 1042/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на мястото на доставка на услуги (ОВ, L 284/1 от 26 октомври 2013 г.).

14. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) "Услуги, извършени по електронен път" са услугите, предвидени в Приложение II на Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност и чл. 7 на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета от 15 март 2011 г. за установяване на мерки за прилагане на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ, L 77/1 от 23 март 2011 г.), както и в Регламент за изпълнение (ЕС) № 1042/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по

отношение на място на доставки на услуги.

Когато доставчикът на услуга и негов клиент кореспондират по електронна поща, това само по себе си не означава, че извършваната услуга е извършвана по електронен път.

14а. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., изм., **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) "Услуги за радио- и телевизионно излъчване" са услугите, изброени в чл. 6б от Регламент за изпълнение (ЕС) № 1042/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на мястото на доставка на услуги.

15. (Изм. - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) "Субсидии и финансираня, пряко свързани с доставка" са субсидиите и финансиранята, чието отпускане е пряко обвързано с цената на предоставяни стоки или услуги. Не са субсидии и финансираня, пряко свързани с доставка, субсидиите и финансиранята, предназначени единствено за:

а) покриване на загуби;

б) финансиране на разходи, включително за придобиване или ликвидация на активи.

16. "Пазарна цена" е цената по смисъла на § 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, определена чрез методите за определяне на пазарни цени по смисъла на § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

17. "Нови превозни средства" са:

а) плавателни съдове с дължина над 7,5 м (с изключение на тези, предназначени за превоз на пътници или товари, за навигация, за търговски, промишлени или риболовни дейности, за спасителни и помощни операции), за които е налице едно от следните условия:

аа) към датата на възникване на данъчното събитие за доставката им не са изминали повече от три месеца считано от датата на първата им регистрация, или

бб) към датата на възникване на данъчното събитие за доставката им не са плавали повече от 100 часа;

б) въздухоплавателни средства с максимално излетно тегло над 1550 кг, предназначени за превоз на пътници или товари (с изключение на тези, предназначени за авиационни оператори, които поддържат международни линии), за които е налице едно от следните условия:

аа) към датата на възникване на данъчното събитие за доставката им не са изминали повече от три месеца считано от датата на първата им регистрация, или

бб) към датата на възникване на данъчното събитие за доставката им не са били в полет повече от 40 часа;

в) моторни превозни средства с обем на двигателя над 48 куб. см или с мощност над 7,2 киловата, предназначени за превоз на пътници или товари, за които е налице едно от следните условия:

аа) към датата на възникване на данъчното събитие за доставката им не са изминали повече 6 месеца считано от датата на първата им регистрация, или

бб) към датата на възникване на данъчното събитие за доставката им не са изминали повече от 6000 км.

18. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) "Лек автомобил" е автомобил, в който броят на местата за сядане без мястото на водача не превишава 5. Не е лек автомобил автомобил, който е предназначен за превоз на товари, или лек автомобил, който има трайно вградено допълнително техническо оборудване за целите на извършваната дейност от регистрираното лице.

18а. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) "Основна дейност" по смисъла на чл. 70, ал. 2, т. 5 е дейността на регистрираното лице, когато общата стойност на извършените от лицето доставки по една или повече от изброените в чл. 70, ал. 2, т. 1 - 4 дейности представлява повече от 50 на сто от общата стойност на всички изпълнени от лицето доставки през последните 12 месеца преди текущия месец, независимо дали са изтекли 12 месеца от регистрацията по този закон.

19. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) "Стоки втора употреба" са употребявани движими вещи, годни за по-нататъшна употреба в същия вид или след ремонт, които могат да се използват по предназначението, за което са създадени. Не са стоки втора употреба:

- а) произведенията на изкуството;
- б) предметите за колекции;
- в) антикварните предмети;
- г) благородните метали и скъпоценните камъни независимо под каква форма са.

20. "Произведения на изкуството" са:

- а) картини, колажи и други подобни декоративни произведения, рисунки и графики, направени изцяло от ръката на художник, с изключение на планове и чертежи за архитектурни, инженерни, промишлени, търговски, топографски и други подобни цели, ръчно украсени фабрични изделия, театрални декори, декори за кино и други видове декори;
- б) оригинални гравюри и литографии, като авторски отпечатыци, произведени в ограничени количества, направо в бяло и черно или в цвят на една или няколко плочи, направени изцяло от ръката на художника, независимо от процеса на изработка или използвания материал, с изключение на машинен или фотомашинен процес;
- в) оригинални скулптури и пластики от всякакъв вид материал, изваяни изцяло от ръката на скулптора; скулптурни отливки на оригинала в рамките на 8 копия, чието изпълнение е контролирано от автора или от упълномощени от него художници;
- г) гоблени и пана, изработени ръчно по художествен дизайн, в рамките на 8 копия;
- д) единични керамични изделия, изработени изцяло от автора и подписани от него;
- е) емайлрани рисунки върху медна плоча, изработени ръчно, в рамките на 8 копия, подписани от автора или с печат от студиото, с изключение на бижута и изделия от злато и сребро;
- ж) художествени фотографии, подготвени за печат от автора или под негов контрол, с подпис на автора и с пореден номер, в рамките на 30 копия, независимо от размера.

21. "Предмети за колекции" са пощенски или гербови марки с клеймо или без клеймо, при условие че не са в употреба, както и колекции и колекционерски предмети, представляващи интерес от гледна точка на ботаниката, зоологията, минералогията, анатомията, историята, археологията, палеонтологията, етнографията или нумизматиката.

22. "Антикварни предмети" са предметите, различни от произведенията на изкуството и предметите за колекции, които са на възраст над 100 години.

23. "Дилър на стоки втора употреба, произведения на изкуството, предмети за колекции и антикварни предмети" е данъчно задължено лице, което в процеса на икономическата си дейност закупува, придобива или внася стоки втора употреба, произведения на изкуството, предмети за колекции и антикварни предмети с цел да ги продаде, независимо от това, дали лицето действа като комисионер по смисъла на Търговския закон.

24. "Инвестиционно злато" е:

- а) злато под формата на кюлчета или плочки с тегла, приети от пазарите за злато, и с чистота, равна на или по-голяма от 995 хилядни;
- б) златни монети, определени със заповед на управителя на Българската народна банка и министъра на финансите, за които са налице едновременно следните условия:
  - аа) чистотата им е равна на или по-голяма от 900 хилядни;

бб) изсечени са след 1800 г.;

вв) били са или са законно платежно средство в страната, от която произхождат;

гг) продават се обикновено на цена, която не надвишава стойността на златото по пазарни цени, съдържащо се в монетите повече от 80 на сто.

25. "Стандартен софтуер" е програмен продукт, записан на технически носител, който е предназначен за масова употреба и не отчита спецификите в дейността на конкретния потребител.

26. "Транспортна обработка на стоки" са услугите по разтоварване, натоварване, претоварване, поддръждане и укрепване на стоката, предоставяне на контейнери, както и други услуги, предоставяни пряко във връзка с транспорта.

27. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) "Търговец на природен газ, електрическа енергия или топлинна или хладилна енергия" е данъчно задължено лице, чиято икономическа дейност е свързана с покупка на природен газ, електрическа енергия или топлинна или хладилна енергия и последваща продажба на тези стоки и чието собствено потребление на тези продукти е незначително.

28. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) "Обработка на плавателен съд" са всички операции по приемането, престоя и заминаването на плавателен съд, извършени в пристанище на територията на страната.

29. "Обработка на въздухоплавателно средство в международен рейс" е наземното обслужване по смисъла на § 3, т. 18 от допълнителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване, извършено на въздухоплавателно средство, с изключение на услугите, за които се дължи държавна такса по Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България (обн., ДВ, бр. 2 от 1999 г.; изм., бр. 15 от 2000 г., бр. 9 и 62 от 2001 г., бр. 19 от 2002 г., бр. 16 от 2003 г., бр. 32 и 71 от 2004 г., бр. 15 и 96 от 2005 г., бр. 22 от 2006 г.).

30. "Обработка на подвижен железопътен състав в международен рейс" са следните операции: маневра за придвижване на вагоните до и от товаро-разтоварните места; престой на вагона при натоварване и разтоварване; мерене на празни вагони на вагонен кантар преди натоварване; мерене на натоварени вагони на вагонен кантар; дезинфекция, дезинсекция и дератизация на вагони за натоварване с товари, когато това изискване е съгласно БДС; поддържане на температурен режим по време на натоварването и превоза на товарите, които изискват такъв режим; извършване на митнически и други административни формалности, свързани с превоза на стоки от внос и за износ; подаване и изтегляне, включително поддръждане на вагоните от и за фериботен кораб; смяна на талиги на вагони с различно междурелсие.

31. "Ремонт" е дейността по извършването на последващи разходи, свързани с отделен актив, които не водят до икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на този актив.

32. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) "Подобрение" е дейността по извършването на последващи разходи, свързани с отделен актив, които водят до икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на този актив. Създаването на нов актив от държател/ползвател на наетия или предоставен за ползване актив се приравнява на подобрене.

33. "Заместващи парите платежни средства" са:

а) разписките за покупки;

б) талоните или купоните за покупки;

в) жетоните.

34. "Свързани лица" са лицата по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

35. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателно постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

36. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) "Свободна зона", "временно складирани стоки", "митнически режим", "несъюзни стоки" са понятията по смисъла на митническото законодателство.

37. (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., изм., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 19 от 2011 г., в сила от 8.03.2011 г., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) "Туроператор", "туристически агент", "основни туристически услуги" са тези по смисъла на Закона за туризма, независимо дали туроператорът и туристическият агент са регистрирани по реда на Закона за туризма.

37а. (Нова - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) "Пътуващо лице" е всяко лице - получател на обща туристическа услуга, която не е придобита с цел последваща продажба.

38. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.) "Вносител" е лицето - длъжник за заплащане на вносните мита, както и лицето, получило стоки на територията на страната от трети страни или територии, които са част от митническата територия на Европейския съюз.

39. (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., бр. 113 от 2007 г., изм., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) "Акцизни стоки" са стоките по чл. 2, т. 1, 2 и 3 от Закона за акцизите и данъчните складове, с изключение на природния газ, доставян чрез система за природен газ, разположена на територията на Европейския съюз, или чрез всяка друга мрежа, свързана с такава система, и електрическата енергия.

40. (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) "Фискално устройство" е устройство за регистриране и отчитане продажби на стоки или услуги чрез издаване на фискални касови бележки и за съхраняване на данни за регистрираните обороти във фискална памет. Фискални устройства са:

а) електронните касови апарати с фискална памет (ЕКАФП);

б) фискалните принтери (ФПр);

в) електронните системи с фискална памет (ЕСФП) за отчитане на оборотите от продажби на течни горива чрез одобрени по смисъла на Закона за измерванията средства за измерване на разход;

г) фискалните устройства, вградени в автомати на самообслужване (ФУВАС).

41. "Търговски обект" е всяко място, помещение или съоръжение (например: маси, сергии и други подобни) на открито или под навеси, във или от което се извършват продажби на стоки или услуги, независимо че помещението или съоръжението може да служи същевременно и за други цели (например: офис, жилище или други подобни), да е част от притежаван недвижим имот (например: гараж, мазе, стая или други подобни) или да е производствен склад или превозно средство, от което се извършват продажби.

42. "Системни нарушения" са нарушенията, извършени в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано повторно за същото по вид нарушение.

43. "Работа по стоки" е обработка, преработка или поправка на стоки.

44. "VIES декларация (Value Added Tax Information Exchange System - информационна система за обмяна на информация по ДДС)" е обобщена декларация, използвана за целите на контрола и обмяна на информация между държавите членки.

45. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г., изм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., бр. 30 от 2013 г., в сила от 26.03.2013 г., бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Настаняване" са основни туристически услуги по смисъла на т. 69 от допълнителната разпоредба на Закона за туризма с изключение на доставка на обща туристическа услуга от туроператор към пътуващо лице.

46. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) "Добив на отпадъци" е всяка дейност, в резултат от която се образуват отпадъци.

47. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) "Обработка на отпадъци" е всяка дейност по събиране, съхранение, сортиране и механична обработка на отпадъци без изменение на химическия им състав.

48. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) "Преработка на отпадъци" е всяка дейност, която променя свойствата или

състава на отпадъците, като ги превръща в суровини за производство на крайни продукти или в крайни продукти.

49. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., изм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Превозните средства по чл. 23" са моторни или немоторни, както и другото оборудване и устройства, проектирани да транспортират стоки или хора от едно място на друго, които могат да бъдат дърпани, теглени или бутани от превозни средства и които обикновено са проектирани и са годни да бъдат използвани за транспортиране на стоки или хора. Превозни средства са и:

а) ремаркета, полуремаркета и железопътните вагони;

б) моторни и немоторни наземни превозни средства, като мотоциклети, велосипеди, велосипеди на три колела, каравани, с изключение на каравани, които са неподвижно застопорени за земята;

в) самоходни и несамоходни плавателни съдове;

г) моторни и безмоторни въздухоплавателни средства;

д) превозни средства, проектирани за транспортиране на болни или ранени лица;

е) земеделски трактори и друга самоходна земеделска и горска техника;

ж) военни превозни средства, които не са бойни, и превозни средства за целите на разузнаването или гражданската отбрана;

з) механично и електронно придвижвани инвалидни колички.

Контейнерите не са превозно средство по смисъла на чл. 23.

50. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., отм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

51. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) "Мажоритарен съдружник или акционер" е лице, което притежава повече от 33 на сто от дяловете, съответно от акциите на дружеството.

52. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) "Неуредени задължения" са установените изискуеми задължения на лицето, с изключение на обезпечените в пълен размер, разсрочените и отсрочените задължения.

53. (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г.) "Активно имплантируемо медицинско изделие" е изделие по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за медицинските изделия.

54. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) "Внос с нетърговски характер" е вносът, който отговаря на следните условия:

а) не се извършва редовно;

б) състои се изключително от стоки за лична или семейна употреба от пътниците или от стоки, предназначени за подаръци;

в) видът или количеството на стоките не са такива, че да предполагат внос с търговска цел.

55. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) "Личен багаж" е целият багаж, който пътникът е в състояние да представи на митническите власти при пристигането си, както и багажът, който представя по-късно на същите власти, ако разполага с доказателство, че при отпътуването му този багаж е бил регистриран като придружаван багаж към компанията, отговорна за превозването на пътника. Гориво, различно от посоченото в чл. 58, ал. 8, не се смята за личен багаж.

56. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) "Въздушни пътници" и "морски пътници" са пътниците, пътуващи по въздух или по море, но не с частен развлекателен полет или частно развлекателно плаване.

57. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.12.2008 г.) "Частен развлекателен полет" и "частно развлекателно

плаване" е използването съответно на въздухоплавателно средство или плавателен съд от неговия собственик или от физическото или юридическото лице, което го ползва под наем или по друг начин за нетърговски цели и по-специално за цели, различни от превоз на пътници или на стоки, или предоставяне на услуги срещу заплащане, или за нуждите на държавни органи.

58. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) "Електронен обмен на данни" ("electronic data interchange" или съкратено "EDI") е електронен трансфер на данни от компютър към компютър на търговски и административни данни чрез използване на утвърден стандарт за структуриране на съобщение за електронен обмен на данни, по смисъла на член 2 от Препоръка 1994/820/ЕО на Комисията от 19 октомври 1994 г. относно правните аспекти на електронния обмен на данни.

59. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) "Съобщение за електронен обмен на данни" (EDI съобщение) е съобщение, чиито съставни части са структурирани по утвърден стандарт, достъпен за прочит от компютър и даващ възможност за автоматично и недвусмислено обработване.

60. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) "Потвърждаване на получаването на съобщението за електронен обмен на данни" е процедура, чрез която при приемане на съобщение за електронен обмен на данни се проверяват синтаксисът и семантиката му и получателят изпраща насрещно потвърждение.

61. (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Кетъринг услуги" са съвкупност от характеристики и действия, в които преобладават главно услугите и в които доставката на храна и/или напитки е само един компонент. Преобладаващите главно услуги са същите като ресторантьорските услуги, но доставката е осъществена извън помещенията на доставчика.

62. (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Ресторантьорски услуги" са услугите, които се състоят от доставка в помещенията на доставчика на приготвена или неприготвена храна и/или напитки за човешка консумация, следвани от достатъчно подпомагащи услуги, които позволяват незабавното им консумиране.

Не са кетъринг услуги или ресторантьорски услуги:

а) обикновената доставка на приготвена или неприготвена храна (например доставка за вкъщи от ресторанти, супермаркети и други подобни);

б) доставката на приготвена храна и доставката, състояща се в храна за вкъщи от ресторанти;

в) доставката, състояща се в приготвяне и доставка на храна и/или напитки без друга подпомагаща услуга.

63. (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 58 от 2016 г.) "Трета страна, с която страната ни има правни инструменти за взаимопомощ" е трета страна, с която страната ни има правни инструменти за взаимопомощ, сходна по обхват с тази, предвидена в Директива 76/308/ЕИО на Съвета от 15 март 1976 г. за взаимопомощ за възстановяване на вземания във връзка с определени налози, мита, данъци и други мерки и Регламент (ЕО) № 1798/2003 на Съвета от 7 октомври 2003 г. относно административното сътрудничество в областта на данъка върху добавената стойност.

64. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2012 г.) "Управление на въздушното движение" и "аеронавигационно обслужване" са услуги по смисъла на § 3, т. 44 и 48 от допълнителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване, предоставяни от доставчици на аеронавигационно обслужване при:

а) прелитане на обслужваното въздушно пространство;

б) провеждане на полети в зоните и районите на летищата.

65. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) "Автентичност на произхода" означава уверение за самоличността на доставчика или на издаващия фактурата/известие то към фактурата от страна на доставчика или от страна на получателя по доставката.

66. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) "Цялост на съдържанието" означава, че съдържанието на фактурата и известие то към фактурата не е променено. Форматът на електронна фактура и електронно известие към фактура може да бъде променян.

67. (Нова - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) "Интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност" е система за регистриране и отчитане продажби на стоки или услуги чрез издаване на касови бележки (системни бонове), осигуряваща автоматичен контрол върху движението на стоката или изпълнението на услугата от постъпването/заявяването в обекта до счетоводното отчитане на реализацията ѝ.
68. (Нова - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г., отм., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.).
69. (Нова - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) "Краен потребител" по смисъла на чл. 118, ал. 11, т. 4 е физическо или юридическо лице, което придобива течните горива за собствени нужди от краен разпространител.
70. (Нова - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) "Краен разпространител" е бензиностанция, газстанция, метанстанция и други подобни, които извършват зареждане на течни горива, предназначени за горивните резервоари на отделните моторни превозни средства, от резервоари за съхранение на тези горива.
71. (Нова – ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. до 31.12.2015 г. - изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г., бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Код по КН" са тарифни кодове по Комбинираната номенклатура, установена с Приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа.
72. (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Първо местоназначение" на територията на страната по смисъла на чл. 55, ал. 1, т. 2 е мястото, посочено в товарителницата или в друг документ, с който стоките се внасят на територията на страната. Когато това място не е посочено в нито един от придружаващите стоките документи, за първо местоназначение се смята мястото, където стоките за първи път се претоварват от едно превозно средство на друго на територията на страната.
73. (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Битови отпадъци" са "отпадъци от домакинствата" и "подобни на отпадъците от домакинствата". "Отпадъци от домакинствата" са отпадъците, образувани от домакинствата. "Подобни отпадъци" са отпадъците, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствени отпадъци и отпадъци от селското и горското стопанство.
74. (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Производствени отпадъци" са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица.
75. (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Строителни отпадъци" са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения.
76. (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Опасни отпадъци" са отпадъците, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в приложение № 3 към § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците.
77. (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Отпадъци от черни и цветни метали" са технологичните отпадъци, получени от добива, преработката или механичната обработка на цветни и черни метали и сплавите им, бракуваните машини, съоръжения, детайли и конструкции от производствен, строителен или битов характер с изключение на опасните отпадъци.
78. (Нова – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Отпадъци от черни и цветни метали с битов характер" са отпадъци от черни и цветни метали, получени в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от черни и цветни метали, получени от търговски обекти, занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления.
79. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) "Държава членка по потребление" е държавата членка, в която съгласно чл. 21, ал. 6 е мястото на изпълнение на доставката на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или на услуги, извършвани по електронен път.

80. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) "Държава членка по идентификация" е държавата членка, в която данъчно задълженото лице, което извършва доставки по чл. 21, ал. 6 с място на изпълнение на територията на Европейския съюз, е регистрирано за прилагане на режим извън Съюза или режим в Съюза.

Държава членка по идентификация за данъчно задължено лице, което е установено на територията на Европейския съюз по седалище и адрес на управление, е държавата членка, в която е седалището и адресът на управление на лицето.

Държава членка по идентификация за данъчно задължено лице, което е установено на територията на Европейския съюз не по седалище и адрес на управление, а по постоянен обект, е държавата членка, в която е постоянният обект. Когато лицето има постоянни обекти в повече от една държава членка, то може да избере коя от тях да е държава членка по идентификация.

81. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) "Данъчно задължено лице, неустановено в държавата членка по потребление" за целите на глава осемнадесета е данъчно задължено лице, което не е установено по седалище и адрес на управление или по постоянен обект на територията на държавата членка, в която получателят – данъчно незадължено лице, е установен, има постоянен адрес или обичайно пребиваване.

82. (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) "Недвижими имоти" са изброените в чл. 13б от Регламент за изпълнение (ЕС) № 1042/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на мястото на доставка на услуги.

83. (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) "Дълготрайни активи" са представляващите част от стопанските активи на данъчно задълженото лице:

а) недвижими имоти по т. 82 и превозни средства по т. 49, с изключение на тези по буква "з", и

б) различни от посочените в буква "а" стоки и услуги, които са или биха били дълготрайни активи по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане със стойност при придобиване, производство или внос, равна на или по-голяма от 5000 лв.

**§ 1а.** (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Този закон въвежда разпоредбите на:

1. Директива 2008/8/ЕО на Съвета от 12 февруари 2008 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на мястото на доставка на услуги (ОВ, L 44 /11 от 20 февруари 2008 г.).

2. Директива 2008/117/ЕО на Съвета от 16 декември 2008 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност с цел борба с данъчните измами, свързани с вътреобщностните сделки (ОВ, L 14 /7 от 20 януари 2009 г.).

3. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Директива 2009/162/ЕС на Съвета от 22 декември 2009 г. за изменение на различни разпоредби от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ, L 10/14 от 15 януари 2010 г.).

4. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Директива 2009/69/ЕО на Съвета от 25 юни 2009 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на избягване на данъци при внос (ОВ, L 175/12 от 4 юли 2009 г.).

5. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Директива 2009/132/ЕО на Съвета от 19 октомври 2009 г. за определяне приложното поле на член 143, букви б) и в) от Директива 2006/112/ЕО по отношение на освобождаването от данък добавена стойност при окончателен внос на някои стоки (ОВ, L 292/5 от 10 ноември 2009 г.).

6. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Директива 2010/45/ЕС на Съвета от 13 юли 2010 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по

отношение на правилата за фактуриране (ОВ, L 189/1 от 22 юли 2010 г.).

7. (Нова – ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. - изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.) Директива 2013/43/ЕС на Съвета от 22 юли 2013 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на незадължително и временно прилагане на механизма за обратно начисляване във връзка с доставки на някои стоки и услуги, при които съществува риск от измами (ОВ, L 201/4 от 26 юли 2013 г.).

8. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Директива 2013/61/ЕС на Съвета от 17 декември 2013 г. за изменение на директиви 2006/112/ЕО и 2008/118/ЕО по отношение на френските най-отдалечени региони, и по-специално Майот (ОВ, L 353/5 от 28 декември 2013 г.).

9. (Нова – ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.) Директива (ЕС) 2016/856 на Съвета от 25 май 2016 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на срока на задължението за прилагане на минималната стандартна данъчна ставка (ОВ, L 142/12 от 31 май 2016 г.).

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§ 2.** Този закон отменя Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; попр., бр. 1 от 1999 г.; изм., бр. 44, 62, 64, 103 и 111 от 1999 г., бр. 63, 78 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45 и 117 от 2002 г., бр. 37, 42, 86 и 109 от 2003 г., бр. 53, 70 и 108 от 2004 г., бр. 28, 43, 76, 94, 95, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 54 от 2006 г.).

**§ 3.** (В сила от 4.08.2006 г.) (1) Министърът на финансите издава правилника за прилагане на закона и наредбите по този закон в срок три месеца от обнародването на закона в "Държавен вестник".

(2) Правилникът и наредбите по ал. 1 влизат в сила от деня на влизането в сила на този закон.

**§ 4.** (1) Всички лица, регистрирани по отменения Закон за данък върху добавената стойност към датата на влизане в сила на закона, се смятат регистрирани и по този закон. В тези случаи идентификационният номер по чл. 94, ал. 2 и удостоверението за регистрация по чл. 104 се издават служебно.

(2) Започналите и неприключили процедури по регистрация или прекратяване на регистрацията към датата на влизане в сила на закона се довършват по реда на този закон.

(3) Независимо от ал. 2, когато за регистрирано лице е възникнало основание за прекратяване на регистрацията в последния данъчен период преди датата на влизане в сила на този закон, лицето може да остане регистрирано по този закон, ако са налице основанията за регистрация по избор по този закон.

(4) Начисленият данък за наличните активи поради прекратяване на регистрацията преди влизането в сила на този закон се внася в срок 30 дни от датата на прекратяване на регистрацията.

(5) Когато срокът за подаване на регистрационния опис по чл. 68 или 70 от отменения Закон за данък върху добавената стойност изтича след влизането в сила на този закон, описът се подава в тридневен срок от датата на регистрация по отменения Закон за данък върху добавената стойност.

**§ 4а.** (Нов - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 13.02.2009 г.) (1) Търговците по чл. 30 от Закона за тютюна и тютюневите изделия, регистрирани след 1 януари 2009 г. по чл. 100, ал. 1 или които са в процедура за регистрация, могат да подадат заявление в компетентната териториална дирекция на Националната агенция по приходите за обявяване на регистрацията си за нищожна.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава до 1 април 2009 г., а регистрацията се смята за нищожна от 1 януари 2009 г.

**§ 5.** (1) Справка-декларацията за последния данъчен период преди влизането в сила на този закон се подава до 14-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнася, като за посочения в нея резултат (данък за

възстановяване или данък за внасяне) възникват всички права и задължения по този закон.

(2) Годишната справка-декларация по чл. 101, ал. 1 от отменения Закон за данък върху добавената стойност се подава до 15 април 2007 г., като посоченият в нея резултат не участва в процедура по приспадане по този закон, а данъкът се внася или възстановява в тримесечен срок от подаването ѝ.

**§ 6.** (1) За регистрираните лица, за които към датата на влизане в сила на този закон е започнала и не е завършила тримесечната процедура по приспадане на данък за възстановяване по отменения Закон за данък върху добавената стойност, процедурата по приспадане продължава по реда на чл. 92, ал. 1 от този закон.

(2) Всички неприключили към датата на влизане в сила на този закон 9-месечни процедури по приспадане на данък за възстановяване по отменения Закон за данък върху добавената стойност се приключват към последния ден от месеца, предхождащ месеца на влизане в сила на този закон.

(3) В случаите по ал. 2 остатъкът от данъка за възстановяване се декларира от лицата в справка-декларацията за последния данъчен период преди влизането в сила на този закон, като същият се прихваща и възстановява от органа по приходите в 45-дневен срок от подаването ѝ.

(4) Остатък от данък за възстановяване по чл. 77, ал. 1, т. 4 от отменения Закон за данък върху добавената стойност, невъзстановен към датата на влизане в сила на този закон, се прихваща и възстановява от органа по приходите в 45-дневен срок от подаване на справка-декларацията, в която е посочен остатъкът.

(5) Данък, подлежащ на възстановяване на основание чл. 77, ал. 2 от отменения Закон за данък върху добавената стойност, невъзстановен към датата на влизането в сила на този закон, се прихваща и възстановява от органа по приходите в съответните срокове по чл. 77, ал. 2 от отменения Закон за данък върху добавената стойност.

**§ 7.** (1) Когато е получено авансово плащане във връзка с освободена доставка по смисъла на отменения Закон за данък върху добавената стойност, която е облагаема доставка по смисъла на чл. 12, ал. 1 (без облагаемите със ставка нула) от този закон и данъчното събитие за която настъпва след влизането в сила на този закон, регистрираното лице - доставчик, документира доставката чрез издаване на фактура, в която посочва цялата данъчна основа за доставката. За доставката се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на доставката по този закон.

(2) Когато е получено авансово плащане във връзка с облагаема доставка по смисъла на отменения Закон за данък върху добавената стойност, която по смисъла на този закон е освободена доставка и данъчното събитие за която настъпва след влизането в сила на този закон, регистрираното лице - доставчик, документира доставката чрез анулиране на издадената за авансовото плащане фактура и издаване на нова фактура, в която посочва цялата данъчна основа за доставката. За анулирането се издава и протокол по чл. 116, ал. 4 от този закон. За доставката се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на доставката по този закон.

**§ 8.** (1) Когато данъчното събитие по доставка е възникнало до влизането в сила на този закон и данъчният документ за доставката се издава след влизането му в сила, доставката се документира чрез издаване на фактура по чл. 114 от този закон, при издаването на която се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на доставката.

(2) Когато след влизането в сила на този закон възникнат основания за изменение на данъчната основа на доставка, която е фактически извършена и документирана до влизането в сила на този закон, изменението на данъчната основа се извършва чрез издаване на данъчно известие по чл. 115 от този закон, при издаването на което се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на извършената и документирана доставка.

**§ 9.** (1) Когато при условията на договор за финансов лизинг стоките са фактически предоставени преди влизането в сила на този закон, всяко следващо плащане (погасителна вноска) по този договор, дължимо след влизането в сила на този закон, се смята за отделна доставка, данъчното събитие за която възниква на по-ранната от двете дати - датата на плащането или датата, на която то е станало дължимо.

(2) Алинея 1 се прилага само когато в едномесечен срок от влизането в сила на този закон данъчно

задълженото лице - доставчик, подаде до териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията си опис, който задължително съдържа следната информация:

1. получател по договорите по ал. 1;
2. брой и размер на вноските по всеки договор, за които е издаден данъчен документ, но не са получени;
3. брой и размер на вноските по всеки договор, за които данъчното събитие по ал. 1 ще възникне след влизането в сила на този закон.

(3) За договори, които не са включени в подаден опис по реда на ал. 2, се смята, че на датата на влизане в сила на този закон лицето извършва доставка по чл. 6, ал. 2, т. 3, данъчната основа на която е равна на сумата от вноските, дължими след влизането в сила на този закон, без дължимия за тях данък.

**§ 10.** Когато преди влизането в сила на този закон стоките са фактически предоставени от комитент/доверител на комисионер/довереник и не са доставени от комисионера/довереника на трето лице, смята се, че данъчното събитие на доставката на стоките между комитента/доверителя и комисионера/довереника възниква на датата на възникване на данъчното събитие за доставката на стоките на третото лице.

**§ 11.** Разпоредбата на чл. 50 от този закон се прилага и в случаите на доставки на стоки или услуги, за които не е било налице право на приспадане на данъчен кредит на основание чл. 65, ал. 1 от отменения Закон за данък върху добавената стойност.

**§ 12.** Данъчни документи, издадени до влизането в сила на този закон и отговарящи на изискванията на отменения Закон за данък върху добавената стойност, се смята, че отговарят на изискванията на този закон.

**§ 13.** Правото на приспадане на данъчен кредит, възникнало на основание на отменения Закон за данък върху добавената стойност, което не е упражнено към датата на влизане в сила на този закон и за упражняването на което не са изтекли сроковете по чл. 67, 69 и 71 от отменения Закон за данък върху добавената стойност, може да се упражни в някой от трите данъчни периода, следващи данъчния период, през който е възникнало това право.

**§ 14.** (1) Внос е и извършването на митнически формалности по деклариране за свободно обращение на стоки, за които са налице обстоятелствата по приложение V, глава четвърта "Митнически съюз" от Протокола към Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

(2) В случаите по ал. 1 данъчното събитие възниква и данъкът става изискуем по реда на чл. 54, ал. 2 от този закон.

(3) Данъчната основа в случаите по ал. 1 се определя по реда на чл. 55, ал. 1 - 4 от този закон.

(4) Начисляването на данъка се извършва по реда на чл. 56 от този закон.

(5) За внасянето на данъка се прилагат разпоредбите на чл. 60 и 90 от този закон.

(6) До възникване на данъчното събитие по ал. 2 данъкът се обезпечава по реда и в размерите, определени в чл. 59 от този закон.

(7) (Нова - ДВ, бр. 113 от 2007 г.) Независимо от ал. 1, не се дължи данък при извършването на митническите формалности по деклариране за свободно обращение на превозни средства, когато едновременно са налице следните условия:

1. към 31 декември 2006 г. включително превозните средства са под режим временен внос с пълно освобождаване от митни сборове;
2. превозните средства са придобити в или са внесени от друга държава членка, включително Румъния;
3. към момента на декларирането за свободно обращение превозните средства са поставени под режим временен внос с пълно освобождаване от митни сборове;
4. датата на първата регистрация на превозните средства е не по-късно от 31 декември 1998 г. включително;

5. размерът на данъка е не по-голям от 100 лв. включително.

**§ 15.** (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) (1) ДДС сметките по смисъла на чл. 20, т. 17 от отменения Закон за данък върху добавената стойност, по които няма парични средства, се закриват по искане на титулярите или служебно от банките към 31 януари 2007 г.

(2) В случай че по ДДС сметката има налични суми, титулярят на сметката в срок до 31 януари 2007 г. може да посочи сметка, по която те да бъдат преведени, като ДДС сметката се закрива.

(3) В случай че титулярят на ДДС сметката по смисъла на чл. 20, т. 17 от отменения Закон за данък върху добавената стойност в срока по ал. 1 не посочи сметка, по която да бъдат преведени наличните суми, те се превеждат към 31 януари 2007 г. служебно от банката по сметка на титуляря в същата банка, а ако няма открита сметка в банката - по открита служебно от банката разплащателна сметка на името на титуляря, като ДДС сметката се закрива.

(4) Запорираните средства по ДДС сметките по смисъла на чл. 20, т. 17 от отменения Закон за данък върху добавената стойност могат да се превеждат само по сметка на същия титуляр, като наложените запори запазват действието си включително по отношение датата на налагането им.

**§ 15а.** (Нов - ДВ, бр. 108 от 2006 г.) (1) Когато през 2006 г. са възникнали основания за извършване на корекция на ползван данъчен кредит по реда на чл. 81, ал. 4 от отменения Закон за данък върху добавената стойност, лицето начислява и дължи данък в размер, определен по реда на чл. 76 от отменения Правилник за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 19 от 1999 г.; изм., бр. 55 от 1999 г., бр. 9 от 2000 г.; попр., бр. 15 от 2000 г., бр. 12 от 2001 г. - Решение № 404 от 2001 г. на ВАС по адм. д. № 1581 от 2000 г.; изм., бр. 15 и 58 от 2001 г., бр. 43 и 63 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 26 от 2004 г., бр. 32 от 2005 г., бр. 9 от 2006 г.; отм., ДВ, бр. 76 от 2006 г. ).

(2) Корекцията по ал. 1 се извършва с издаване на протокол по чл. 117 от този закон през първия данъчен период на 2007 г. Протоколът се отразява в дневника за продажбите за този данъчен период като данък, начислен по закона в други случаи.

**§ 15б.** (Нов - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм., бр. 103 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) Лицата по чл. 118, ал. 7, 8, ал. 9, т. 1 и ал. 10 привеждат дейността си в съответствие с изискванията на закона в срок до 30 април 2013 г.

**§ 15в.** (Нов - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Когато до 31 декември 2012 г. включително е получено авансово плащане за доставка на услуга, предоставяна от държавен съдебен изпълнител, за която данъчното събитие възниква след тази дата, се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие. Дължимият данък се определя по реда на чл. 67, ал. 2 от закона върху цялата данъчна основа на доставката, включително за направеното авансово плащане.

**§ 15г.** (Нов – ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Общини, регистрирани по този закон, които не са упражнили правото си на приспадане на данъчен кредит в срока по чл. 72 за начислен след 1 януари 2007 г. данък върху добавената стойност за получени от тях доставки на стоки или услуги за изграждане на ВиК системи и съоръжения в изпълнение на водни проекти, включително по Приоритетна ос 1 на Оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013", могат да упражнят право на данъчен кредит за тези доставки.

**§ 16.** В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 115 от 1997 г.; попр., бр. 19 от 1998 г.; изм., бр. 21 и 153 от 1998 г.; бр. 12, 50, 51, 64, 81, 103, 110 и 111 от 1999 г., бр. 105 и 108 от 2000 г., бр. 34 и 110 от 2001 г., бр. 45, 61, 62 и 119 от 2002 г., бр. 42 и 109 от 2003 г., бр. 18, 53 и 107 от 2004 г., бр. 39, 88, 91, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 34 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. (В сила от 4.08.2006 г.) В чл. 16 ал. 1 се изменя така:

"(1) За целите на този раздел пазарните цени се определят чрез методите за определяне на пазарни цени по смисъла на § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс."

2. В чл. 36а, ал. 1 т. 6 се отменя.

3. (В сила от 4.08.2006 г.) В чл. 55 се създава ал. 5:

"(5) Прихващане и възстановяване на удържани данъци при източника на чуждестранни лица, които не осъществяват стопанска дейност в страната чрез място на стопанска дейност или определена база, се извършва от териториалната дирекция по ал. 1."

4. В чл. 66 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите "чл. 136" се заменят с "чл. 183";

б) в ал. 2 думите "чл. 137" се заменят с "чл. 185".

**§ 17.** (В сила от 4.08.2006 г.) В Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г.; изм., бр. 70 от 2004 г., бр. 77, 87, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 34 от 2006 г.) в § 1, т. 27 от допълнителните разпоредби думите "чл. 20, т. 5 от Закона за данък върху добавената стойност" се заменят с "§ 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

**§ 18.** (В сила от 4.08.2006 г.) В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 34 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4:

а) в т. 8 след думите "30 литра" се добавя "етилов алкохол (ракия)";

б) точка 10 се изменя така:

"10. "Енергиен продукт с двойно предназначение" е продукт, който се използва едновременно както за гориво за отопление, така и за цели, различни от моторно гориво и гориво за отопление; използването на енергийни продукти за химическа редукция и при електролитни и металургични процеси се смята за двойно предназначение.";

в) в т. 18 числото "5000" се заменя с "15 000".

2. В чл. 9 се създава т. 3:

"3. получен чрез дестилация и годен за пиене, съдържащ други продукти в разтворено или неразтворено състояние."

3. В чл. 14 думите "раздел VI и на глава осма" се заличават.

4. В чл. 21:

а) в ал. 1, т. 2 думите "при внос" се заличават;

б) създава се нова ал. 2:

"(2) Когато за стоките по ал. 1, т. 1 и 3 е платен акциз, освобождаването се извършва чрез възстановяване.";

в) досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

5. В чл. 22:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Освобождава се от облагане с акциз напълно денатурираният етилов алкохол.";

б) създава се нова ал. 2:

"(2) Възстановява се платеният акциз за етилов алкохол, който едновременно е специално денатуриран и вложен в производството на продукти, които не са за човешка консумация.";

в) досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4;

г) досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така:

"(5) Платеният акциз по ал. 2, 3 и 4 се възстановява след реализацията на произведените стоки по ал. 2 и 3, съответно след използването им по ал. 4."

6. В чл. 24, ал. 2:

а) в т. 1 думите "когато не се използват за моторни горива или горива за отопление" се заличават;

б) създава се т. 4:

"4. използвани за цели, различни от моторно гориво или гориво за отопление."

7. В чл. 32:

а) в ал. 2 текстът преди т. 1 се изменя така: "Акцизните ставки върху моторните горива, използвани за обработка на земеделска земя от земеделски производители, одобрени за финансово подпомагане по Закона за подпомагане на земеделските производители, са, както следва:";

б) създават се ал. 3, 4, 5 и 6:

"(3) Акцизните ставки по ал. 2, т. 1 и 2 се прилагат чрез възстановяване на разликата между съответната ставка по ал. 1 и ставката по ал. 2 за количество, изчислено на база годишна разходна норма 7,3 литра на декар за регистрирана обработваема земеделска земя.

(4) Всяка година до 1 юли министърът на земеделието и горите предоставя на директора на Агенция "Митници" следната информация от регистъра на земеделските производители:

1. идентификационни данни на земеделския производител;

2. правно-организационна форма, име (наименование), постоянен адрес (седалище и адрес на управление), телефон, факс, електронен адрес;

3. данни за обработваната земеделска земя (в декари) съгласно идентификацията на земеделските парцели.

(5) Правото на възстановяване се упражнява от земеделските производители еднократно за закупените от тях моторни горива през текущата година. Искането за възстановяване се подава от 1 юли до 31 декември на текущата година.

(6) Възстановяването по ал. 3 се извършва в двумесечен срок от подаване на искането по ред, определен в правилника за прилагане на закона."

8. В чл. 33, ал. 1 думите "използвани" и "и битови нужди" се заличават.

9. В чл. 34 думите "чл. 32, ал. 2 и" се заличават.

10. В чл. 47, т. 5 думите "на данъчното или митническото законодателство" се заменят с "по този закон".

11. В чл. 51, ал. 1, т. 5 думите "и данъчния номер" се заличават.

12. В чл. 54, ал. 2, т. 3 и чл. 56, ал. 2, т. 2 думите "и данъчен номер" се заличават.

13. В чл. 57, ал. 3 т. 5 се изменя така:

"5. заверено от лицето копие на картата за идентификация по регистър БУЛСТАТ;"

14. В чл. 59, ал. 1 след думата "включително" се добавя "добиване, извличане и".

15. В чл. 60 ал. 5 и 6 се отменят.

16. В чл. 65, ал. 2 т. 2 се изменя така:

"2. допуснати за свободно обращение с едновременно поставяне под режим с отложено плащане на акциз;"

17. В чл. 66 се създават ал. 3 и 4:

"(3) Лицензираните складодържатели са длъжни да използват средства за измерване, отговарящи на изискванията на Закона за измерванията и нормативните актове по прилагането му.

(4) Специфичните изисквания и контролът върху средствата за измерване по ал. 3 се определят по реда на чл. 61, ал. 2."

18. В чл. 67 т. 3 се изменя така:

"3. транспортирането на акцизни стоки, допуснати за свободно обращение с едновременно поставяне под режим с отложено плащане на акциз, до данъчен склад."

19. В чл. 77, ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя "с изключение на случаите по чл. 78, ал. 3."

20. В чл. 78:

а) създава се нова ал. 3:

"(3) Размерът на обезпечението за данъчен склад за производство и складиране на акцизни стоки не може да надвишава 30 млн. лв.";

б) досегашната ал. 3 става ал. 4.

21. В чл. 88, ал. 4 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

22. В чл. 94 ал. 2 се отменя.

23. В чл. 97, ал. 1 думата "Денатурирането" се заменя с "Пълното денатуриране".

24. В чл. 106, ал. 1 думата "данъчна" се заменя с "приходна".

25. В чл. 125 се създава ал. 4:

"(4) Санкциите по ал. 1, 2 и 3 се налагат и на земеделски производител, който използва моторни горива с намалени ставки в нарушение на чл. 32."

26. В преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) в § 2:

аа) алинея 1 се изменя така:

"(1) Започналите към 30 юни 2006 г. включително производства по установяване и събиране на задължения за акциз, както и започналите до тази дата производства по възстановяване на акциз се довършват от органите на Националната агенция за приходите.";

бб) алинея 2 се изменя така:

"(2) Начисленият акциз до 30 юни 2006 г. включително се декларира и внася по реда и в сроковете по Закона за акцизите и правилника за прилагането му.";

вв) създават се ал. 3 и 4:

"(3) За задълженията за акциз, възникнали до 30 юни 2006 г. включително, се прилагат разпоредбите на Закона за акцизите, като установяването, обезпечаването и събирането се извършват по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органите на Националната агенция за приходите.

(4) Предоставените до 30 юни 2006 г. включително обезпечения по Закона за акцизите, се освобождават или

усвояват от органите на Националната агенция за приходите по реда и при условията на Закона за акцизите и правилника за прилагането му.";

б) създават се § 2а и § 2б:

"§ 2а. (1) Лицензираните складодържатели имат право да си възстановят платения до 30 юни 2006 г. акциз за:

1. етилов алкохол (алкохолосъдържащи суровини), вложен при производството на алкохолни напитки;
2. предназначени за преработка газове с кодове по КН 290124100, 271114000, 290122000 и 290121000, претърпели специфична или химическа преработка в крайни акцизни продукти;
3. предназначени за преработка тежки масла с кодове по КН 271019710 и 271019750 и за предназначени за преработка тежки горива с кодове по КН 271019510 и 271019550, претърпели специфична или химическа преработка в крайни акцизни продукти;
4. нискооктанов бензин, вложен в производството на етилен;
5. етилен, вложен в производството на етилендихлорид.

(2) Възстановяването се извършва след освобождаването за потребление на акцизните стоки, в които са вложени стоките по ал. 1, съответно след реализацията на етилендихлорида, но не по-късно от 1 юли 2007 г.

**§ 2б.** Годишната разходна норма по чл. 32, ал. 3 за 2006 г. е 4,4 литра на декар за регистрирана обработваема земеделска земя.";

в) в § 5 думите "чл. 21, ал. 2" се заменят с "чл. 21, ал. 3";

г) в § 12:

аа) точка 1 се изменя така:

"1. разпоредбите на чл. 1 - 31, чл. 32, чл. 33, ал. 1, т. 2, 4, 5 и 6 и ал. 2, чл. 34 - 46, чл. 59 - 128, § 1, ал. 1 относно отмяната на Закона за акцизите, както и § 1, ал. 3, които влизат в сила от 1 юли 2006 г.;"

бб) създава се т. 3:

"3. разпоредбите на чл. 33, ал. 1, т. 1 и 3, които влизат в сила от 1 януари 2007 г."

**§ 19.** (В сила от 4.08.2006 г.) В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33 и 34 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 30, ал. 3 думите "ал. 8 или 9" се заменят с "ал. 6, 7 и 8".

2. В чл. 140, ал. 3 числото "139" се заменя със "138".

3. В чл. 143 се създава ал. 4:

"(4) При постъпило от друга държава искане за обмен на информация по ал. 1 и при условията на взаимност министърът на финансите или упълномощено от него лице може да поиска от съда да разкрие банкова тайна по смисъла на чл. 52 от Закона за банките, тайна по смисъла на чл. 71 и 133 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа или по смисъла на друга разпоредба на българското законодателство за опазване на поверителността на парични фондове, финансови активи и друга собственост, когато от изложените факти в искането за обмен на информация е ясно, че то е отправено в съответствие с изискванията за обмен на информация в съответния международен договор."

4. В чл. 157, ал. 3 думите "и ал. 8" се заличават.

5. В чл. 183, ал. 11, изречение първо думите "чл. 148, ал. 1" се заменят с "чл. 184, ал. 1", а изречение второ се заличава.

6. В чл. 189 заглавието се изменя така: "Разсрочване и отсрочване в производство по несъстоятелност".

7. В чл. 202, ал. 1 и в заглавието на чл. 228 думите "и свързани с него лица" се заличават.

8. В чл. 251, ал. 3, т. 1 накрая думите "и адрес" се заменят с "адрес и удостоверение за актуално състояние."

9. В чл. 252:

а) в ал. 6 след думата "еднаква" се добавя "най-висока";

б) в ал. 7 думите "от неприсъстващите участници в търга" се заменят с "участници и поне един от тях не присъства при разглеждането на предложенията".

10. В чл. 254, ал. 2:

а) създава се ново изречение второ: "Ако следващата най-висока цена е предложена от двама или повече участници, публичният изпълнител определя последващия купувач чрез жребий.";

б) досегашното изречение второ става изречение трето.

11. В чл. 255 думите "лихвите и главницата" се заменят с "главницата и лихвите".

12. В § 6 от преходните и заключителните разпоредби се създава ал. 7:

"(7) При назначаването на държавна служба в Агенция "Митници" на длъжност, чиито функции са пряко свързани с администрирането и контрола върху акциза, не се прилага чл. 10, ал. 1 от Закона за държавния служител, ако кандидатите се намират в трудовоправни отношения с Агенция "Митници" и с Националната агенция за приходите."

**§ 20.** (В сила от 4.08.2006 г.) В Закона за банките (обн., ДВ, бр. 52 от 1997 г.; доп., бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 21, 52, 70 и 89 от 1998 г., бр. 54, 103 и 114 от 1999 г., бр. 24, 63, 84 и 92 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 45, 91 и 92 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 19, 31, 39 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33 и 34 от 2006 г.) в чл. 52, ал. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 2:

"2. министъра на финансите или упълномощено от него лице - в случаите на чл. 143, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;"

2. Досегашните т. 2, 2а, 3 и 4 стават съответно т. 3, 4, 5 и 6.

**§ 21.** (В сила от 4.08.2006 г.) В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г.) в чл. 71, ал. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 2:

"2. министъра на финансите или упълномощено от него лице - в случаите на чл. 143, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;"

2. Точки 2, 2а, 3 и 4 стават съответно т. 3, 4, 5 и 6.

**§ 22.** (В сила от 4.08.2006 г.) В Закона за облагане доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 118 от 1997 г., бр. 35 от 1998 г. - Решение № 6 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 71 и 153 от 1998 г., бр. 50, 103 и 111 от 1999 г., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 40, 45, 61 и 118 от 2002 г., бр. 42, 67, 95 и 112 от 2003 г., бр. 36, 37, 53, 70 и 108 от 2004 г., бр. 43, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17 от 2006 г.) в чл. 20, ал. 7 думите "ал. 5" се заменят с "ал. 6".

**§ 23.** (В сила от 4.08.2006 г.) В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 98 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр.

96 от 2004 г., бр. 102 и 105 от 2005 г., бр. 33 от 2006 г.) в чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 след думата "адрес" запетаята се заличава и думите "БУЛСТАТ и номер по националния данъчен регистър" се заменят с "и идентификация по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

2. Създават се ал. 5 и 6:

"(5) Адресът по ал. 1, т. 3 е:

1. постоянният адрес - за физическите лица;

2. адресът на управление - за юридическите лица;

3. адресът за кореспонденция по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - за лицата, които нямат адрес на управление.

(6) Едноличният търговец се идентифицира само чрез единен идентификационен код по БУЛСТАТ."

**§ 24.** (В сила от 4.08.2006 г.) В Закона за меценатството (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г.; изм., бр. 30 и 34 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 11:

а) в ал. 3 т. 5 се отменя;

б) в ал. 5, т. 1 думите "номер на данъчната регистрация" се заличават.

2. В приложение № 1 в "I. Данни за заявителя" думите "номер на данъчната регистрация" се заличават.

3. В приложения № 2 и 3 думите "Номер на данъчна регистрация" се заличават.

**§ 25.** В Закона за интеграция на хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 81 от 2004 г.; изм., бр. 28, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 33 и 37 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 35, ал. 2 думите "и от данък върху добавената стойност" се заличават.

2. В чл. 44 ал. 2 се отменя.

**§ 26.** Този закон влиза в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, с изключение на § 3, § 16, т. 1 и 3, § 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 и 24, които влизат в сила от деня на обнародване на закона в "Държавен вестник".

---

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 21 юли 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

---

## Допълнителна разпоредба

§ 17. Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2007/74/ЕО на Съвета от 20 декември 2007 г. относно освобождаването от данък върху добавената стойност и акциз на стоки, внасяни от лица, пътуващи от трети страни (ОВ, L 346/6 от 29 декември 2007 г.).

## Преходни и заключителни разпоредби

§ 18. (1) Регистрираните лица - получатели по доставката или вносители, за които данъкът е станал изискуем като лице - платец по глава осма, до влизането в сила на този закон, които към тази дата не са начислили данък по реда на чл. 86, ал. 1 и/или не са упражнили правото си на данъчен кредит, могат да начислят данъка, съответно да упражнят правото си на приспадане на данъчен кредит, в 4-месечен срок от влизането в сила на този закон.

(2) Когато лицата по ал. 1 са приспаднали данъчен кредит след изтичането на срока по чл. 72, ал. 1, се смята, че правомерно са упражнили право на данъчен кредит.

(3) Алинея 2 и чл. 73а се прилагат и за неприключилите към датата на влизане в сила на този закон административни и съдебни производства.

(4) Регистрираните лица, спрямо които е налице влязъл в сила индивидуален административен акт, въз основа на който не е признато право на приспадане на данъчен кредит за доставки, при които данъкът е изискуем от получателя/вносителя, и за които би се приложил чл. 73а от този закон, могат да упражнят правото си на приспадане на непризнатия данъчен кредит, като включат протокола за начисляване на данъка за съответната доставка в дневника за покупки за данъчния период януари 2009 г. или за някой от следващите 6 данъчни периода. Издаденият протокол не се включва в дневника за продажби, когато дължимият по доставката данък е начислен от регистрираното лице или от органите по приходите за предходен данъчен период.

.....

§ 20. Законът влиза в сила от 1 януари 2009 г., с изключение на § 5 и § 16 относно т. 54, 55, 56 и 57 на § 1 от допълнителната разпоредба, които влизат в сила от 1 декември 2008 г.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за платежните услуги и платежните системи

(ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.11.2009 г.)

.....

§ 6. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона доставчиците на платежни услуги, операторите на платежни системи и другите задължени по закона лица са длъжни да приведат в съответствие със закона дейността си и своите правоотношения с трети лица, възникнали преди влизането му в сила.

(2) Доставчиците на платежни услуги могат да използват начините и реда за уведомяване, посочени в чл. 42, ал. 1 и чл. 43, ал. 1 и 2, при уведомяване на лицата, с които имат вече сключени рамкови договори, за настъпилите промени в тези договори, произтичащи от този закон.

§ 7. В тримесечен срок от влизането в сила на закона БНБ актуализира лицензите на дружествата за налични парични преводи, издадени по отменения Закон за паричните преводи, електронните платежни инструменти и платежните системи, съгласно изискванията на този закон и ги вписва в регистъра по чл. 17. Актуализираните лицензи се издават от управителя на БНБ.

§ 8. В тримесечен срок от влизането в сила на закона БНБ актуализира лицензите на системните оператори на платежни системи по чл. 60 от отменения Закон за паричните преводи, електронните платежни инструменти и платежните системи съгласно изискванията на този закон и ги вписва в регистъра по чл. 81. Актуализираните лицензи се издават от управителя на БНБ.

§ 9. Извън случаите по § 7 и 8 дружествата, извършващи някоя от платежните услуги по чл. 4, в тримесечен срок от влизането в сила на закона подават заявление до БНБ за издаване на лиценз. Дружество, което не подаде заявление в срока по изречение първо или, след като документите бъдат разгледани от БНБ, получи отказ по реда на чл. 14, няма право да извършва дейност като платежна институция.

§ 10. (В сила от 27.03.2009 г. - ДВ, бр. 23 от 2009 г.) Управителният съвет на БНБ приема наредби по прилагането на глави втора, трета, четвърта и шеста в тримесечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник".

§ 11. Управителният съвет на БНБ приема наредба, с която определя начина на формиране на уникалния идентификатор на водените от банките платежни сметки (IBAN).

.....

§ 21. Законът влиза в сила от 1 ноември 2009 г., с изключение на § 10, който влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност

(ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.)

§ 49. Правото на приспадане на данъчен кредит, възникнало до 1 януари 2010 г., което не е упражнено към датата на влизане в сила на този закон и за упражняването на което не са изтекли трите данъчни периода, следващи данъчния период, през който е възникнало това право, може да се упражни в някои от дванадесетте данъчни периода, следващи данъчния период, през който е възникнало това право.

§ 50. (1) Когато е получено авансово плащане до 31 декември 2009 г., включително за доставка на стока или услуга, за която с този закон е променено данъчното третиране по отношение на размера на ставката, мястото на изпълнение на доставката, приравняване на доставката на облагаема по чл. 69, ал. 2 и за която данъчното събитие възниква след тази дата, доставчикът документира доставката чрез издаване на фактура, в която посочва цялата данъчна основа на доставката. За доставката се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на доставката по закона.

(2) За доставките на услуги по процесуално представителство, с което се осъществява правото на защита на физически лица в досъдебни, съдебни, административни и арбитражни производства, когато са доставки с периодично или поетапно изпълнение, се прилага данъчният режим към датата на съответното данъчно събитие, определено по реда на чл. 25, ал. 4.

(3) Когато е направено авансово плащане до 31 декември 2009 г., включително за доставка на стока или услуга, данъчното събитие за която възниква след тази дата и данъкът за доставката е изискуем от получателя по реда

на закона, регистрираното лице получател е длъжно да начисли данък върху цялата данъчна основа на доставката, включително за направеното авансово плащане.

- § 51. (1) Ограничението на чл. 70, ал. 1, т. 4 и 5 не се прилага за правото на приспадане на данъчен кредит, което е било налице и е възникнало до 31 декември 2009 г. включително, за леки автомобили, на които броят на монтираните от производителя места за сядане без мястото на водача не превишава 5.
- (2) По договори за лизинг, в които не е уговорено задължение, а само възможност (опция) за прехвърляне на правото на собственост за леки автомобили по ал. 1, право на приспадане на данъчен кредит по лизинговите вноски ще възниква и след 1 януари 2010 г., при условие че до 31 декември 2009 г. включително е възникнало право на приспадане на данъчен кредит поне за една лизингова вноска.
- (3) За стоките и услугите по чл. 70, ал. 1, т. 5, свързани с леките автомобили по ал. 2, след 1 януари 2010 г. не възниква право на приспадане на данъчен кредит.

- § 52. (1) Лицата по чл. 97а, ал. 1, направили авансово плащане до 31 декември 2009 г., включително за доставка на услуга, данъчното събитие за която възниква след тази дата и данъкът за която е изискуем от получателя по реда на закона, подават заявление за регистрация по реда на чл. 97а в 20-дневен срок от влизането в сила на този закон. На датата на възникване на данъчното събитие на доставката възниква задължение за регистрираното лице получател да начисли данък върху цялата данъчна основа на доставката, включително за направеното авансово плащане. В случаите, при които данъчното събитие за доставката възниква преди датата на регистрация по закона, данъкът за получената услуга се начислява в 15-дневен срок от датата на регистрация по закона.
- (2) Лицата по чл. 97а, ал. 2, получили авансово плащане до 31 декември 2009 г. включително за доставка на услуга с място на изпълнение на територията на друга държава членка, данъчното събитие за която възниква след тази дата, се регистрират по реда на чл. 97а в 7-дневен срок от влизането в сила на този закон. За доставката се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на доставката по закона.

- § 53. Двумесечният срок по чл. 92 се прилага за данък за възстановяване, отнасящ се за данъчни периоди след 1 януари 2010 г.
- § 54. Данъчно задължено лице, което не е установено на територията на страната, но е регистрирано на основание чл. 133, може да подаде заявление за дерегистрация по избор по чл. 108, независимо от облагаемия си оборот за последните 12 последователни месеца преди текущия, когато през същия период лицето е извършвало само доставки, за които след 31 декември 2009 г. данъкът е изискуем от получателя по доставката по чл. 82.
- § 55. Регистрираните към датата на влизане в сила на този закон лица са длъжни да посочат електронен адрес за кореспонденция по чл. 101, ал. 5 в тримесечен срок от влизането му в сила.

- § 56. (1) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон министърът на финансите привежда наредбата по чл. 118, ал. 4 в съответствие с него.
- (2) Министърът на финансите определя срок, в който лицата, задължени да използват фискални устройства, следва да приведат дейността си по осъществяване на дистанционната връзка в съответствие с изискванията на наредбата по ал. 1. Министърът може да определи различен срок за определени групи лица, който не може да бъде по-кратък от 6 месеца и по-дълъг от две години от влизането в сила на наредбата по ал. 1.
- .....

ЗАКОН за изменение и допълнение на  
Закона за данък върху добавената стойност  
(ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.)

Допълнителна разпоредба

§ 29. В останалите текстове от закона думата "Общността" се заменя с "Европейския съюз", а думите "в рамките на Общността или извън нея" се заменят с "в рамките на Европейския съюз или извън него".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 30. (1) За доставките на концесия за строителство, за услуга или за добив по договори, сключени преди 1 януари 2011 г., се прилага данъчният режим към възникване на данъчното събитие, определено по реда на чл. 25, ал. 4. В тези случаи се смята, че данъкът не е включен в концесионното възнаграждение.

(2) Когато е получено авансово плащане по ал. 1 до 31 декември 2010 г. включително и данъчното събитие възниква след тази дата, доставчикът документира доставката чрез издаване на фактура, в която посочва цялата данъчна основа на доставката.

(3) Концедентите по договор за концесия за строителство, за услуга или за добив имат право на данъчен кредит за получените доставки на стоки и/или услуги през периода 1 януари 2007 г. - 31 декември 2010 г., които са използвани или ще бъдат използвани за доставки по чл. 3, ал. 5, т. 1, буква "м" от този закон.

(4) Правото по ал. 3 се упражнява до:

1. 31 декември 2011 г. - за получените доставки на стоки и услуги за периода от 1 януари 2007 г. до 30 юни 2008 г.,

2. 31 декември 2012 г. - за получените доставки на стоки и услуги за периода от 1 юли 2008 г. до 31 декември 2009 г., и

3. 30 юни 2013 г. - за получените доставки на стоки и услуги за периода от 1 януари 2010 г. до 31 декември 2010 г.

В тези случаи не се прилагат разпоредбите на чл. 126.

(5) Когато лицата по ал. 3 са упражнили право на приспадане на данъчен кредит преди влизането в сила на този закон, се смята, че това право е упражнено правомерно.

(6) Алинея 5 се прилага и за неприключилите към датата на влизане в сила на този закон административни и съдебни производства.

(7) Концедентите - регистрирани по закона лица, спрямо които е налице влязъл в сила индивидуален административен акт, въз основа на който не е признато право на приспадане на данъчен кредит за получени доставки на стоки и/или услуги, за които са налице условията по ал. 3, могат да упражнят правото си на приспадане на непризнатия данъчен кредит в сроковете по ал. 4.

§ 31. За активите и имуществото по § 29 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и Закона за водите (обн., ДВ, бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 95 от 2009 г.), включително за отписаните до 31 декември 2010 г., не се правят корекции на ползвания данъчен кредит по реда на чл. 79 във връзка с безвъзмездната доставка при отписването им от баланса.

§ 32. (1) Когато е получено авансово плащане до 31 декември 2010 г. включително за доставка на стока или услуга, за която с този закон е променено данъчното третиране по отношение на размера на ставката, мястото на изпълнение на доставката, приравняване на доставката на облагаема по чл. 69, ал. 2 и за която данъчното събитие възниква след тази дата, доставчикът документира доставката чрез издаване на фактура, в която посочва цялата данъчна основа на доставката. За доставката се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на доставката по закона.

(2) Когато е направено авансово плащане до 31 декември 2010 г. включително за доставка на стока или услуга, данъчното събитие за която възниква след тази дата и данъкът за доставката е изискуем от получателя по реда на закона, регистрираното лице получател е длъжно да начисли данък върху цялата данъчна основа на доставката, включително за направеното авансово плащане.

§ 33. При доставки по чл. 130, за които данъчното събитие на по-ранната доставка е възникнало до 31 декември 2010 г. включително, а данъчното събитие на втората доставка възниква след тази дата, за втората доставка се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното ѝ събитие.

.....

§ 35. Законът влиза в сила от 1 януари 2011 г. с изключение на § 12, който влиза в сила от 1 април 2011 г., и § 7, § 28, т. 1, буква "г" и § 34, които влизат в сила от 1 януари 2012 г.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност

(ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 8.03.2011 г.)

§ 3. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на финансите привежда наредбата по чл. 118, ал. 4 в съответствие с него.

(2) Министърът на финансите определя срок, в който лицата по чл. 118, ал. 6 следва да приведат дейността си по осъществяване на дистанционната връзка в съответствие с изискванията на наредбата по ал. 1.

.....

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност

(ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.)

§ 22. За начисления данък по внос към 31 декември 2009 г. на стоки втора употреба, налични към 31 декември 2011 г., които не са обхванати от специалния ред за облагане на маржа, правото на приспадане на данъчен кредит, което не е упражнено към датата на влизане в сила на този закон, може да се упражни в някои от дванадесетте данъчни периода от влизането му в сила.

§ 23. Когато до 31 декември 2011 г. е получено авансово плащане, включително за освободена доставка, за която с този закон е променено данъчното третиране в облагаема, доставчикът документира доставката чрез издаване на фактура, в която посочва цялата данъчна основа за доставката. Издадената фактура във връзка с полученото авансово плащане се анулира и за анулирането се издава протокол по чл. 116. В случаите по чл. 119 корекцията се извършва чрез посочване на полученото плащане с противоположен знак в отчета за извършените продажби за данъчния период, през който е възникнало данъчното събитие. За доставката се прилага данъчният режим към датата на възникване на данъчното събитие на доставката по този закон.

.....

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за акцизите и данъчните складове

(ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

.....

§ 81. Министърът на финансите в срок до три месеца от влизането в сила на този закон да направи съответните промени в наредбата по чл. 118, ал. 4 от Закона за данък върху добавената стойност.

.....

§ 85. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

.....

2. параграф 80, т. 1 и т. 4, буква "б", които влизат в сила от 1 януари 2013 г.;

.....

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност

(ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г. -

изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.)

§ 42. Правото за подаване на регистрационен опис по образец за наличните активи към датата на регистрация, което е възникнало и не е упражнено към датата на влизане в сила на този закон и за упражняването му не са изтекли сроковете по чл. 103, ал. 2 или чл. 132, ал. 4, може да се упражни в срок 45 дни от датата на регистрация по този закон.

§ 43. (1) При доставки по договори за концесия за строителство, за услуга или за добив, по които възнаграждението - изцяло или частично, е определено в стоки или услуги, за които концедентите или концесионерите не са издали фактури и данъкът е станал изискуем през периода 1 януари 2011 г. - 31 декември 2012 г., трябва да начислят данъка в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

(2) Правото на данъчен кредит по ал. 1 може да се упражни за данъчния период, през който е издадена фактурата, или в един от следващите 12 данъчни периода.

(3) Алинея 1 се прилага и за неприключилите към датата на влизане в сила на този закон административни и съдебни производства.

(4) Регистрираните лица, спрямо които е налице влязъл в сила индивидуален административен акт, въз основа на който е начислен данък за доставки по ал. 1, могат да издадат фактури по тези доставки и за размера на начисления с акта данък, въз основа на които получателят може да упражни право на приспадане на данъчен кредит. Правото на приспадане на данъчен кредит се упражнява в срока по ал. 2.

(5) Концедентите по договори за концесия за строителство, за услуга или за добив, по които възнаграждението

(изцяло или частично) е определено в стоки или в услуги, могат да упражнят правото си на приспадане на данъчен кредит в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон за получените доставки на стоки и/или услуги през периода 1 януари 2011 г. - 31 декември 2012 г., които са използвани или ще бъдат използвани за доставки по ал. 1 и за които не е упражнено право на данъчен кредит до влизането в сила на този закон.

.....

§ 46. (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. - изм., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.) За неплатените публични задължения, срокът за плащане на които е изтекъл преди 1 януари 2008 г., чл. 169, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се прилага след 1 януари 2015 г.

.....

§ 65. Законът влиза в сила от 1 януари 2013 г., с изключение на § 61, т. 2, буква "а", т. 3, 4 и 6, т. 7 - относно чл. 86, ал. 7, и т. 9 и § 64, които влизат в сила от деня на обнародването на този закон в "Държавен вестник", § 61, т. 5, т. 7 - относно чл. 86, ал. 5 и 6, и т. 8, които влизат в сила от 1 април 2013 г., и § 47, т. 9, буква "в" - относно чл. 159, ал. 5, и т. 11, които влизат в сила от 1 юли 2013 г.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

(ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г., доп., бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г., изм., бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.)

.....

§ 7. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 37 от 2007 г.; изм., бр. 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., бр. 12, 23, 74 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 77 и 99 от 2011 г., бр. 54, 94 и 103 от 2012 г. и бр. 23, 30 и 68 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

§ 8. (1) Когато до влизането в сила на този закон е направено авансово плащане за доставка на стока по приложение № 2, част втора от Закона за данък върху добавената стойност, данъчното събитие за която възниква след тази дата и данъкът за доставката е изискуем от получателя, регистрираното лице получател е длъжно да начисли данък върху цялата данъчна основа на доставката, включително за направеното авансово плащане.

(2) В случаите по ал. 1 доставчикът на стоки по приложение № 2, част втора от Закона за данък върху добавената стойност документира доставката чрез анулиране на издадената за авансовото плащане фактура и издаване на нова фактура, в която посочва цялата данъчна основа за доставката. За анулирането се издава и протокол по чл. 116, ал. 4 от Закона за данък върху добавената стойност.

§ 9. (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Разпоредбите на чл. 92, ал. 3, т. 2, § 1, т. 71 от допълнителните разпоредби и част втора от приложение № 2 от Закона за данък върху добавената стойност се прилагат до 31 декември 2018 г.

§ 10. (Доп. - ДВ, бр. 104 от 2013 г., в сила от 1.12.2013 г.) Законът влиза в сила от 1 декември 2013 г. с изключение на § 7, т. 1, 2, 3, 4, 5, т. 6 - относно част втора на приложение № 2 към глава деветнадесета "а", и т. 7, които влизат в сила от 1 януари 2014 г.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за данък върху добавената стойност

(ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

§ 29. Разпоредбата на чл. 6, ал. 2, т. 3 се прилага за доставки по договори за лизинг, които са сключени след 1 януари 2014 г.

§ 30. Разпоредбите на чл. 26, ал. 7 и 8 се прилагат за доставки по чл. 130, за които данъчното събитие на доставката с по-ранна дата на данъчно събитие възниква след 31 декември 2013 г.

§ 31. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г., с изключение на § 21, който влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

## ЗАКОН за изменение и допълнение

на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

(ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

.....

§ 13. В преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 98 от 2013 г.) в § 9 думите "31 декември 2018 г." се заменят с "31 декември 2015 г.".

.....

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за данък върху добавената стойност

(ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.,

изм., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.)

§ 28. (1) Мястото на изпълнение на доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път, предоставени от данъчно задължено лице, установено на територията на страната, към данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават на територията на друга държава членка, за които данъчното събитие е настъпило преди 1 януари 2015 г., е на територията на страната, включително за период или етап при доставка с периодично, поетапно или непрекъснато изпълнение, за който данъчното събитие е настъпило преди 1 януари 2015 г.

(2) Мястото на изпълнение на доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път, предоставени от данъчно задължено лице, установено на територията на друга държава членка, към данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават на територията на страната, за които данъчното събитие е настъпило преди 1 януари 2015 г., е на територията на другата държава членка, включително за период или етап при доставка с периодично, поетапно или непрекъснато изпълнение, за който данъчното събитие е настъпило преди 1 януари 2015 г.

(3) Мястото на изпълнение на доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път, предоставени от данъчно задължено лице, установено на територията на страната, към данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават на територията на друга държава членка, за които данъчното събитие настъпва на 1 януари 2015 г. или след тази дата, е на територията на другата държава членка, включително за период или етап при доставка с периодично, поетапно или непрекъснато изпълнение, за който данъчното събитие настъпва на 1 януари 2015 г. или след тази дата.

(4) Мястото на изпълнение на доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път, предоставени от данъчно задължено лице, установено на територията на друга държава членка, към данъчно незадължени лица, които са установени или имат постоянен адрес, или обичайно пребивават на територията на страната, за които данъчното събитие настъпва на 1 януари 2015 г. или след тази дата, е на територията на страната, включително за период или етап при доставка с периодично, поетапно или непрекъснато изпълнение, за който данъчното събитие настъпва на 1 януари 2015 г. или след тази дата.

(5) В случаите по ал. 2 и 4, когато съгласно законодателство на другата държава членка данъчното събитие е настъпило преди 1 януари 2015 г., не настъпва изискуемост/не се дължи данък за доставката в страната след влизането в сила на този закон.

§ 29. (1) Всички лица, които към датата на влизането в сила на този закон са регистрирани по реда на досегашната глава осемнадесета, се смятат за регистрирани по новата глава осемнадесета, раздел I. В тези случаи идентификационният номер по чл. 94, ал. 2 се запазва.

(2) Започналите и неприключили процедури по регистрация или прекратяване на регистрацията по досегашните чл. 152 и 153 се довършват по реда на новия чл. 154.

§ 30. За подаване на декларация по досегашния чл. 157, ал. 2 за последния данъчен период преди влизането в сила на този закон и за внасяне на изискуемия за същия период данък се прилага досегашният ред.

§ 31. Когато е получено авансово плащане до 31 декември 2014 г. включително, за доставка на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и за услуги, извършвани по електронен път, за която с този закон е променено мястото на изпълнение и за която данъчното събитие възниква след тази дата, данъкът за авансовото плащане е изискуем в държавата членка, където доставчикът е установен към тази дата, а данъкът върху разликата (ако има такава) между данъчната основа на доставката и авансово платените до 31 декември 2014 г. включително суми без данъка върху добавената стойност е изискуем в държавата членка по потребление.

§ 32. (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Надвнесен данък върху добавената стойност по справка-декларацията за прилагане на специален режим, включително във връзка с корекция на такава справка-декларация, за данъчни периоди преди 1 януари 2019 г. се възстановява/прихваща на лице, регистрирано за прилагане на режим в Съюза, както следва:

1. от държавата членка по идентификация в размер:

а) тридесет на сто от общия размер на надвнесения данък – за данъчни периоди от 1 януари 2015 г. до 31 декември 2016 г.;

б) петнадесет на сто от общия размер на надвнесения данък – за данъчни периоди от 1 януари 2017 г. до 31 декември 2018 г.;

2. от държавата членка по потребление в размер:

а) седемдесет на сто от общия размер на надвнесения данък – за данъчни периоди от 1 януари 2015 г. до 31 декември 2016 г.;

б) осемдесет и пет на сто от общия размер на надвнесения данък – за данъчни периоди от 1 януари 2017 г. до 31 декември 2018 г.

§ 33. За издадено преди 1 юли 2014 г. разрешение по досегашния чл. 166, ал. 5, срокът на което не е изтекъл към датата на влизането в сила на този закон, лицето, получило разрешението за прилагане на специалния ред за начисляване на данъка при внос или за възстановяване на данъка в 30-дневен срок, подава за остатъка от срока информацията относно изпълнението на инвестиционния проект в Министерството на финансите в сроковете по чл. 166, ал. 11.

.....

§ 46. Законът влиза в сила от 1 януари 2015 г., с изключение на:

1. параграф 17 относно чл. 154, ал. 2 и чл. 156, ал. 2, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. параграф 39, т. 7, буква "б", т. 9 – 13 и т. 19, букви "а", "б", "в", "г", "д" и буква "е" – относно т. 71 – 74, и т. 23, буква "а" и § 42, т. 11 и 17, които влизат в сила от 1 януари 2014 г.;

3. параграф 34, т. 7, която влиза в сила от 1 януари 2016 г., т. 21, буква "а" (относно чл. 84, ал. 6, т. 9), която влиза в сила от 1 юли 2015 г., и т. 2, буква "в", т. 30, 31, 32, 35 и 39 и § 35, които влизат в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия по процедура по нотификация, предприета от Министерството на финансите по реда на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за допълнение на Закона за данък върху добавената стойност

(ДВ, бр. 41 от 2015 г.)

§ 3. (1) Общините упражняват правото по § 15г от преходните и заключителните разпоредби, като подават до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите декларация-опис по образец съгласно приложението в следните срокове:

1. от влизането в сила на този закон до 31 юли 2015 г. – за получените доставки, за които данъкът е станал изискуем през данъчни периоди от януари 2007 г. до ноември 2013 г., включително;

2. от 1 януари 2016 г. до 31 юли 2016 г. – за получените доставки, за които данъкът е станал изискуем през данъчни периоди след 1 декември 2013 г.

(2) За данък, за който е упражнено право на данъчен кредит по реда на ал. 1, разпоредбата на чл. 79, ал. 8 не се прилага.

§ 4. (1) До датата на сключване на договор по реда на чл. 198п, ал. 1 от Закона за водите или друг договор за възмездно предоставяне на В и К системи и съоръжения, изградени в изпълнение на водни проекти, включително по Приоритетна ос 1 на Оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013", но не по-късно от 31 декември 2015 г., не е доставка на стока или услуга:

1. предоставянето от община към ВиК оператор на активите за стопанисване, поддържане и експлоатация;

2. изпълнението от ВиК оператор на поддръжката и ремонта на активите и поетото от него задължение за извършване на ВиК услугата.

(2) Когато след 31 декември 2015 г. не е сключен договор по реда на чл. 198п, ал. 1 от Закона за водите или друг договор за възмездно предоставяне на ВиК системи и съоръжения, при предоставянето на същите от община за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК оператор срещу поддържането им от него, към датата на възникване на данъчното събитие:

1. за доставката от общината към ВиК оператора данъчната основа е равна на амортизацията на предоставените активи, която би била начислена от ВиК оператора по реда на чл. 198п, ал. 3 от Закона за водите;

2. за доставката от ВиК оператора към общината данъчната основа е равна на данъчната основа при придобиването или на себестойността на предоставената стока, а в случаите, когато стоката е внесена – на данъчната основа при вноса ѝ или на направените преки разходи във връзка с извършване на предоставената услуга, свързани с поддържането и ремонта на активите.

(3) Данъчното събитие на доставките по ал. 2, т. 1 и 2 възниква в края на всяка календарна година.

§ 5. (1) Министерството на околната среда и водите до 31 юли 2015 г. предоставя информация на Националната агенция за приходите по общини за размера на подлежащите на връщане средства, изплатени от Оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013" за финансиране на данък върху добавената стойност, начислен за получени от общините доставки на стоки и услуги в изпълнение на водни проекти по Приоритетна ос 1 на тази програма, като посочва данните за всяка доставка поотделно, както са в колони 2 – 7 от приложението към § 3, ал. 1, и банковата сметка, по която трябва да се превеждат подлежащите на връщане средства.

(2) До размера на сумата, посочена по реда на ал. 1, данъкът върху добавената стойност, подлежащ на възстановяване при прилагане на § 3, се възстановява на общината чрез превод по банковата сметка, посочена от Министерството на околната среда и водите, без да се извършва прихващане по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс с насрещни задължения на общината, а остатъкът от данъка за възстановяване, ако има такъв, се възстановява на общината по реда на чл. 128 – 129 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) В случаите по ал. 2 разпоредбата на чл. 92 не се прилага, като данъкът се възстановява в срок:

1. до 31 декември 2015 г. – за данък, посочен в подадена до 31 юли 2015 г. декларация-опис;

2. до 31 декември 2016 г. – за данък, посочен в подадена до 31 юли 2016 г. декларация-опис.

(4) Претенции между общините и Министерството на околната среда и водите, възникнали от неточности в сумите, за които е предоставена информация по реда на ал. 1, се уреждат по общия ред.

§ 6. (1) Смята се, че правомерно са упражнили правото си на приспадане на данъчен кредит общини, които в срока по чл. 72 са упражнили право на данъчен кредит за начислен след 1 януари 2007 г. данък върху добавената стойност за получени от тях доставки на стоки и услуги в изпълнение на водни проекти, включително по Приоритетна ос 1 на Оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013".

(2) Алинея 1 се прилага и за неприключилите към датата на влизане в сила на този закон административни и съдебни производства.

§ 7. В случаите на влязъл в сила индивидуален административен акт, въз основа на който не е признато право на приспадане на данъчен кредит за получени в изпълнение на водни проекти, включително по Приоритетна ос 1 на Оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013", доставки на стоки и услуги, общината може да упражни правото си на приспадане на непризнатия данъчен кредит по реда и в сроковете по § 3.

.....

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за корпоративното подоходно облагане

(ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.)

.....

§ 21. В 6-месечен срок от влизането в сила на закона лицата, ползващи режима по чл. 118, ал. 7 от Закона за данък върху добавената стойност, привеждат дейността си в съответствие с изискванията на чл. 118 от същия закон.

.....

## ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА

към Закона за допълнение на Закона

за данък върху добавената стойност

(ДВ, бр. 60 от 2016 г.)

§ 4. Лицата, за които към датата на влизането в сила на този закон са налице условията по чл. 176в, са длъжни да предоставят обезпечение в едномесечен срок от влизането в сила на този закон.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за акцизите и данъчните складове

(ДВ, **бр. 97 от 2016 г.**, в сила от 1.01.2017 г.)

.....

§ 41. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г., Решение № 7 на Конституционния съд на Република България от 2007 г. – бр. 37 от 2007 г.; изм., бр. 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., бр. 12, 23, 74 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 77 и 99 от 2011 г., бр. 54, 94 и 103 от 2012 г., бр. 23, 30 и 68 от 2013 г., бр. 98, 101, 104 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 41, 79, 94 и 95 от 2015 г. и бр. 58, 60, 74 и 88 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

§ 42. (1) За недвижими имоти, налични към 1 януари 2016 г., определянето на данъчната основа по чл. 27, ал. 2 от Закона за данък върху добавената стойност и корекциите на ползван данъчен кредит по чл. 79а, ал. 3, т. 1 от същия закон, за годините, следващи годината на влизане в сила на този закон, се изчисляват, като 20-годишният срок се брои, считано от началото на годината на упражняване правото на данъчен кредит.

(2) За недвижими имоти по ал. 1, за които са налице обстоятелствата по досегашния чл. 79, ал. 8 от Закона за данък върху добавената стойност, регистрираните лица може да упражнят право на приспадане на данъчен кредит или да коригират (увеличат) размера на ползвания частичен данъчен кредит, като до 30 юни 2017 г. издадат протокол, с който:

1. да увеличат размера на ползвания частичен данъчен кредит в размер, определен по следната формула:

$$\text{УДК} = (\text{Дпчдк} - \text{Дпчдк} \times \text{Кгпчдк}) \times 1/20 \times \text{БГ}, \text{ където:}$$

УДК е увеличението на размера на ползвания частичен данъчен кредит;

Дпчдк – данъкът с право на приспадане на частичен данъчен кредит;

Кгпчдк – коефициентът по чл. 73, ал. 2 от Закона за данък върху добавената стойност, изчислен на базата на оборотите за годината, през която е упражнено правото на приспадане на частичен данъчен кредит;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелствата по досегашния чл. 79, ал. 8 от Закона за данък върху добавената стойност, без годината на настъпване на обстоятелствата, до 2016 г. включително;

2. когато не са приспаднали данъчен кредит при придобиването или изграждането на имоти, които впоследствие са използвали само за извършване на облагаеми доставки по чл. 69 от Закона за данък върху добавената стойност, да упражнят право на данъчен кредит в размер, определен по следната формула:

$$\text{ДК} = \text{ДДС} \times 1/20 \times \text{БГ}, \text{ където:}$$

ДК е частта на размера на данъчния кредит с право на приспадане;

ДДС – размерът на начисления данък върху добавената стойност съгласно данъчните документи за придобиването или изграждането на имота, за който не е упражнено право на приспадане;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелствата по досегашния чл. 79, ал. 8 от Закона за данък върху добавената стойност, без годината на настъпване на обстоятелствата, до 2016 г. включително.

(3) За различни от недвижими имоти стоки или услуги, за които са налице обстоятелствата по досегашния чл. 79, ал. 8 от Закона за данък върху добавената стойност, регистрираните лица може да упражнят право на приспадане на данъчен кредит или да коригират (увеличат) размера на ползвания частичен данъчен кредит, като до 30 юни 2017 г. издадат протокол, с който:

1. да увеличат размера на ползвания частичен данъчен кредит в размер, определен по следната формула:

$$\text{УДК} = (\text{Дпчдк} - \text{Дпчдк} \times \text{Кгпчдк}) \times 1/5 \times \text{БГ}, \text{ където:}$$

УДК е увеличението на размера на ползвания частичен данъчен кредит;

Дпчдк – данъкът с право на приспадане на частичен данъчен кредит;

Кгпчдк – коефициентът по чл. 73, ал. 2 от Закона за данък върху добавената стойност, изчислен на базата на оборотите за годината, през която е упражнено правото на приспадане на частичен данъчен кредит;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелствата по досегашния чл. 79, ал. 8 от Закона за данък върху добавената стойност, без годината на настъпване на обстоятелствата, до 2016 г. включително;

2. когато не са приспаднали данъчен кредит при производството, закупуването, придобиването или вноса на стоки или услуги, които впоследствие са използвали само за извършване на облагаеми доставки по чл. 69 от Закона за данък върху добавената стойност, да упражнят право на данъчен кредит в размер, определен по следната формула:

$ДК = ДДС \times 1/5 \times БГ$ , където:

ДК е частта на размера на данъчния кредит с право на приспадане;

ДДС – размерът на начисления данък върху добавената стойност съгласно данъчните документи за производството, закупуването, придобиването или вноса, за който не е упражнено право на приспадане;

БГ – броят на годините от настъпване на обстоятелствата по досегашния чл. 79, ал. 8 от Закона за данък върху добавената стойност, без годината на настъпване на обстоятелствата, до 2016 г. включително.

(4) Правото на приспадане на данъчния кредит по ал. 2 и 3 се упражнява чрез отразяване на протокола в дневника за покупките и в справка-декларацията за данъчния период, през който протоколът е издаден.

(5) В случаите по ал. 2 и 3 лицата анулират протоколите по чл. 67, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 101 от 2006 г., бр. 3 и 16 от 2007 г., бр. 39, 71 и 105 от 2008 г., бр. 4 и 100 от 2009 г., бр. 6 от 2010 г., бр. 10 и 84 от 2011 г., бр. 15 от 2012 г.; попр., бр. 16 от 2012 г.; изм., бр. 20 и 110 от 2013 г., бр. 1 от 2015 г. и бр. 8 и 70 от 2016 г.), издадени до 31 декември 2016 г. включително. За тези протоколи се прилага чл. 80, ал. 7 и 8 от правилника.

§ 43. Членове 79, 79а и 79б от Закона за данък върху добавената стойност не се прилагат за стоки и услуги, за които регистрираното лице е приложило досегашния чл. 79, ал. 6 и 7 от същия закон.

§ 44. За стоки и услуги, които не са дълготрайни активи по смисъла на § 1, т. 83 от Закона за данък върху добавената стойност, налични към 31 декември 2016 г. включително, не се прилагат чл. 79, ал. 3 и 5, чл. 79а и 79б от същия закон.

§ 45. Когато данъчно задължено лице (комисионер/довереник) доставя стоки или услуги от свое име и за чужда сметка и данъчното събитие от доставката между комитента/доверителя и комисионера/довереника е възникнало до 31 декември 2016 г. включително, се прилага разпоредбата на досегашния чл. 127 от Закона за

данък върху добавената стойност.

§ 46. Когато до влизането в сила на този закон е създадено неперсонифицирано дружество – нерегистрирано по Закона за данък върху добавената стойност лице, в което участва съдружник – регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност лице, дружеството е длъжно да подаде заявление за регистрация в едномесечен срок от влизането в сила на този закон.

.....

**Приложение**

към § 3, ал. 1

(Ново – ДВ, бр. 41 от 2015 г.)

**Декларация-опис на получени от община доставки на стоки или услуги в изпълнение на водни проекти, включително по Приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013“**

|                                                      |                                        |                                                               |                                                 |                                               |                                                      |                                             |
|------------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Наименование .....                                   | ТД на НАП /офис                        |                                                               |                                                 |                                               |                                                      |                                             |
| адрес за кореспонденция на регистрираното лице ..... | Входящ № ...../..... г.                |                                                               |                                                 |                                               |                                                      |                                             |
| ИН по ЗДДС: .....                                    | Попълва се от приходната администрация |                                                               |                                                 |                                               |                                                      |                                             |
| BG .....                                             | Период от ..... до.....                |                                                               |                                                 |                                               |                                                      |                                             |
|                                                      | дд/мм/гггг                             |                                                               |                                                 |                                               |                                                      |                                             |
| № по ред                                             | име на доставчик                       | на идентифи-кационен номер по чл. 94, ал. 2 ЗДДС на доставчик | к номер фактура/по дебитно/кредитно на известие | на дата фак-тура/деб ит-но/кредит но известие | на данъчна основа получена доставка стока или услуга | начислен данък на върху добавената стойност |
| 1                                                    | 2                                      | 3                                                             | 4                                               | 5                                             | 6                                                    | 7                                           |

Общо

Моля, на основание § 15г ПЗРЗДДС да бъде извършено възстановяване на начислен данък върху добавената стойност за получени доставки на стоки и услуги в размер на ..... лв.

Дата на съставяне: .....

Подпис на представляващия данъчно задълженото лице: .....

Печат на данъчно задълженото лице: .....

*Забележка.* Този формуляр се попълва задължително на машина. Стойностите се посочват в левове и стотинки.

към чл. 32, ал. 1  
(Предишно приложение към чл. 32, ал. 1 - ДВ, бр. 108 от 2006 г.,  
в сила от 1.01.2007 г.)

| Стоки                                                                                                             | Код по Комбинирана номенклатура на Република България        |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--|
| Калай                                                                                                             | 8001                                                         |  |
| Мед                                                                                                               | 7402<br>7403<br>7405<br>7408                                 |  |
| Цинк                                                                                                              | 7901                                                         |  |
| Никел                                                                                                             | 7502                                                         |  |
| Алуминий                                                                                                          | 7601                                                         |  |
| Олово                                                                                                             | 7801                                                         |  |
| Индий                                                                                                             | ex 811291<br>ex 811299                                       |  |
| Зърнени храни                                                                                                     | 1001 до 1005<br>1006: само непреработен ориз<br>1007 до 1008 |  |
| Маслодайни семена и плодове<br>Кокосови орехи, бразилски бадеми и кашу<br>Други ядки<br>Маслини                   | 1201 до 1207<br>0801<br>0802<br>0711 20                      |  |
| Зърно и семена (в т.ч. соя)                                                                                       | 1201 до 1207                                                 |  |
| Кафе, непечено                                                                                                    | 0901 11 00<br>0901 12 00                                     |  |
| Чай                                                                                                               | 0902                                                         |  |
| Какаови зърна, цели или натрошени,<br>сурови или печени                                                           | 1801                                                         |  |
| Нерафинирана захар                                                                                                | 1701 11<br>1701 12                                           |  |
| Каучук, в първични форми или<br>на плочи, листове или ленти                                                       | 4001<br>4002                                                 |  |
| Вълна                                                                                                             | 5101                                                         |  |
| Химикали в насипно състояние                                                                                      | Глави 28 и 29                                                |  |
| Минерални масла (в т.ч. пропан<br>и бутан; масла от суров петрол)                                                 | 2709<br>2710<br>2711 12<br>2711 13                           |  |
| Сребро                                                                                                            | 7106                                                         |  |
| Платина (паладий, родий)                                                                                          | 7110 11 00<br>7110 21 00<br>7110 31 00                       |  |
| Картофи                                                                                                           | 0701                                                         |  |
| Растителни масла и мазнини и техните<br>фракции, рафинирани или нерафинирани,<br>но немодифицирани по химичен път | 1507 до 1515                                                 |  |

**Приложение 2**  
към глава деветнадесета "а"  
(Ново - ДВ, бр. 108 от 2006 г.,  
в сила от 1.01.2007 г.,  
изм., бр. 98 от 2013 г.,  
в сила от 1.01.2014 г.,

бр. 101 от 2013 г.,  
в сила от 1.01.2014 г.,  
бр. 104 от 2013 г.,  
в сила от 1.12.2013 г.,  
бр. 109 от 2013 г.,  
в сила от 1.01.2014 г.)

I. (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Част първа:

1. Битови отпадъци.
2. Производствени отпадъци.
3. Строителни отпадъци.
4. Опасни отпадъци.
5. Отпадъци от черни и цветни метали.
6. Отпадъци от черни и цветни метали с битов характер.
7. Услуги по добив, обработка или преработка на отпадъци по т. 1 – 6.

II. (В сила до 31.12.2015 г. - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г. - изм., бр. 104 от 2013 г.,  
в сила от 1.12.2013 г., бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Част втора

| Код по КН 2012 | Описание на стоката                                                                     |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 0909           | Семена от анасон, звезден анасон, резене, кориандър, кимион, ким;<br>плодове от хвойна: |
|                | - Семена от кориандър:                                                                  |
| 0909 21 00     | -- Несмлени, нито пулверизирани                                                         |
| 0909 22 00     | -- Смлени или пулверизирани                                                             |
| 1001           | Пшеница и смес от пшеница и ръж:                                                        |
|                | - Твърда пшеница                                                                        |
| 1001 11 00     | -- За посев                                                                             |
| 1001 19 00     | -- Друга                                                                                |
|                | - Други:                                                                                |
| 1001 91        | -- За посев                                                                             |
| 1001 91 10     | --- Лимец                                                                               |
| 1001 91 20     | --- Мека пшеница и смес от пшеница и ръж                                                |
| 1001 91 90     | --- Други                                                                               |
| 1001 99 00     | -- Други                                                                                |
| 1002           | Ръж:                                                                                    |
| 1002 10 00     | - За посев                                                                              |
| 1002 90 00     | - Други                                                                                 |
| 1003           | Ечемик:                                                                                 |
| 1003 10 00     | - За посев                                                                              |
| 1003 90 00     | - Друг                                                                                  |
| 1004           | Овес:                                                                                   |
| 1004 10 00     | - За посев                                                                              |
| 1004 90 00     | - Други                                                                                 |
| 1005           | Царевица:                                                                               |
| 1005 10        | - За посев:                                                                             |
|                | -- Хибридна:                                                                            |
| 1005 10 13     | --- Хибрид "trois voies"                                                                |
| 1005 10 15     | --- Обикновен хибрид                                                                    |

|            |                                                                         |
|------------|-------------------------------------------------------------------------|
| 1005 10 18 | --- Друга хибридна                                                      |
| 1005 10 90 | -- Друга                                                                |
| 1005 90 00 | - Друга                                                                 |
| 1006       | Ориз                                                                    |
| 1006 10    | - Неолющен ориз:                                                        |
| 1006 10 10 | -- За посев                                                             |
|            | -- Друг:                                                                |
|            | --- Друг:                                                               |
| 1006 10 92 | ---- С кръгли зърна                                                     |
| 1006 10 94 | ---- Със средни зърна                                                   |
|            | ---- С дълги зърна:                                                     |
| 1006 10 96 | ----- Със съотношение дължина/широчина по-голямо от 2, но по-малко от 3 |
| 1006 10 98 | ----- Със съотношение дължина/широчина, 3 или повече                    |
| 1007       | Сорго на зърна:                                                         |
| 1007 10    | - За посев                                                              |
| 1007 10 10 | -- Хибрид, за посев                                                     |
| 1007 10 90 | -- Друго                                                                |
| 1007 90 00 | - Други                                                                 |
| 1008       | Елда, просо и семе за птици; други житни растения:                      |
| 1008 10 00 | - Елда                                                                  |
|            | - Просо:                                                                |
| 1008 21 00 | -- За посев                                                             |
| 1008 29 00 | -- Друго                                                                |
| 1008 30 00 | - Семе за птици                                                         |
| 1008 60 00 | - Тритикале                                                             |
| 1008 90 00 | - Други житни растения:                                                 |
| 1201       | Семена от соя, дори натрошени:                                          |
| 1201 10 00 | - За посев                                                              |
| 1201 90 00 | - Други                                                                 |
| 1205       | Семена от репица или рапица, дори натрошени:                            |
| 1205 10    | - Семена от репица или рапица с ниско съдържание на ерукова киселина:   |
| 1205 10 10 | -- За посев                                                             |
| 1205 10 90 | -- Други                                                                |
| 1205 90 00 | - Други                                                                 |
| 1206 00    | Семена от слънчоглед, дори натрошени:                                   |
| 1206 00 10 | - За посев                                                              |
|            | - Други:                                                                |
| 1206 00 91 | -- Обелен; необелен шарен слънчоглед                                    |
| 1206 00 99 | -- Други                                                                |